4206

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

13164

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

BIBLIOTECA
DEL
Colegio Mayor de Nuestra Señora
del Rosario
E24N007Ej.1

Tertia et Quarta pars Specu.

cum additionibus Joan. and. ⁊ Bal. cum suo repertorio facilius et vtilius q̄ antea singulares materias demonstrantes: vna cum nouis additionibus clarissimorum modernorum: ⁊ maxime cum copiosissimis additionibus Henrici ferrandat Riuerien. suis in locis oportune situatis in hac vltima impressione nouissime in lucem editis.

DEL COLEGIO DE NRA. SRA. DEL ROSARIO
EL COLEGIO NUESTRA SEÑORA DEL ROSARIO

Benedictus deus cum virgine matre.

Cum gratia et priuilegio

Colegio Mayor del Rosario.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

Rubrice tertij libri.

¶Abolitione et purgatione.folio.19.
Accusatione.fo.2
¶Criminibus in mod.excep.propo.fo.15.
¶Denunciatione.fo.9.
¶Inquisitione.fo.10.
¶Notoriis criminibus.fo.15.

¶Finis.

Rubrice libri quarti.

¶Accusationibus.fo.170.
Adulteriis z stupro.fo.174.
Alienatione iud.mu.cau.fac.41.
Appellationibus. 66.
Autoritate z vsu pal.34
Arbitris.41.
¶Bigamis.36.
¶Calūniatoribus.fo.171.
Capellis monach.151.
Causa pos.et pro.48.
Censibus exac.z proc.152.
Clandestina despon.158.
Clerico egrotante.73.
Clerico excō.mini.178.
Clerico nō ordi.mi. 178.
Clericis peregrinis.36.
Clericis cōiugatis.fo.70.
Clerico venatore.178.
Clericis non resi.71.
Cognatione spirt.161.
Cognatione legali.161.
Cohabitatione cler.z mulie.70.
Cōmodato.fo.78.
Concessione pben.vel eccle.nō vac.74.
Conditionibus appo.158.
Confessis.62.
Confirmatione vti.vel inutili.70.
Cōiugio leprosorum.159.
Coniugio seruor.fo.159.
Corpore vitiatis.36.
Consecratione ecclie vel altaris.fo.154.
Cōuersione infide.146.
Constitutionibus.28.
Consanguinitate z affini.161.
Consuetudine.fo.29.
Cōuersione cōiug.146.
Crimine fal.fo.177.
¶Dāno infecto.fo.178.
Decimis.fo.144.
Depositi.79.
Desponsa.impub.157.
Diuer.cau.120.

Tabula rubricarum huius voluminis.

Diuortijs.166.
Dolo z contu.58.
Donationibus.fo.132.
Dote post diuor.ref.fo.167.
Donatione inter vi.z vxo.fo.166.
¶Ecclesijs edi.zrepa.fo.154.
Electione.fo.30.
Eo qui cog.cōsang.vxo.fue. fo.161.
Eo qui mit.in pos.cau.rei ser.60.
Emptione z vendi.79.
Eo qui dux.in ma.fo.159.
Etate z quali.34.
¶Feudis.fo.111.
Fideiussoribus.fo.121.
Fide instru.62.
Filijs presby.fo.35.
Frigidis z maleficiis.fo.162.
Furtis.fo.175.
¶Hereticis.fo.172.
His que fi.a prela.fine consensu capi.fo.76.
His que vi metusue cau.fi.fo.39.
His que fi.a maio.par.capi.fo.76.
Homicidio.fo.173.
¶In integ.restitu.fo.40.
Iniurijs z dāno dato.fo.179.
Institutionibus.74.
Immunitate eccle.155.
Infantibus z lang.expo.fo.173.
Iudeis z sarra.fo.172.
Iudicijs.fo.42.
Iurepatronatus.fo.152.
Iureiurando.63.
¶Libellorum concep. fo.20
Locato.fo.91.
¶Magistris.fo.171.
Maioritate z obedi.fo.37.
Matrimonio otra interdic.eccle.cōtrac.fo.162
¶Matis ex libero ven.fo.159.
Me cleri.vel monach.fo.155.
Me sede vacante.fo.76.
Noui operis nūcia.fo.178.
¶Obligatis ad ratiocinia.36.
Obligationibus z sol .fo.124.
Officio archydiaco.fo. 36.
Officio vicarij.fo.36.
Officio archipresf.fo.36.
Officio Judicis fo.38.
Officio ordinarij.fo. 37.
Officio iudicis deleg. fo.37.
Ordine cognitio fo.47.
¶Pactis fo. 38.
Parochijs fo.144.
Peculio clerico.fo.133
Penis fo.182.
Penitentijs et remis.fo.182.
Peregrinantibus fo.70.
Pignoribus et alijs cau. fo.118.
Plus peti fo.47.
Postulatione.fo.29.
Postulando.fo.39.
Prebendis et digni. fo. 72.
Prescriptionibus.fo.65.
Precario.fo.78.
Priuilegijs z excessibus priui.fo.178.
Probationibus.fo.62.
Procuratoribus fo.39.
¶Qui clerici velvouentes matr.con.fo.159.
Qui filij sint legi.fo.162.
Qui matr.accu.pos.fo.165.
¶Raptoribus et incen.174.
Rebus eccl.non alienā.fo.77.
Regularibus transe.ad relig.fo. 145.
Religiosis domibus vt epo sint subiec.fo.151.
Renūciatiōe.fo.34.
Rerū permuta.fo.109.
Rescriptis fo.29.
Restitutiōe spolia.fo.55.
¶Sacra vnctione fo.34.
Scismaticis fo .173.
Secundis nuptijs fo.170.
Sniaexcom .fo.183.
Sententia z re.iudi.fo.66.
Sepulturis fo.143.
Sequestratione pos.z.fructu. fo .61.
Seruis non ordinā.35
Symonia.fo.171.
Sortilegijs.fo.177.
Sponsa duorum.158.
Sponsal.z matr.155.
Statu monach.147.
Successionibus ab intest.fo.140.
Summa trini.z fi.catho.28.
Supplenda negli.prela.34.
¶Testamentis.fo.134.
Translatione fo.34.
Treuga.z pace fo.38.
¶Vitar bone.cle.fo.70.
Voto z vo.redemp.fo.147
Vsuris fo.176.
Ut ecclesiastica benefi.siue dimi.conse.fo.77.
Ut lite pendente nihil innouetur fo.61.

FINIS

Es de la Librería del Colegio M. del Rosario

¶Incipit liber Tertius.

Scias quod fere totam hanc tertiam partem preter ea que in processu declarabo autor recepit per Rof.in libellis iuris ca
nonici sua parte secūda per totum Tanc.sui ope.parte secun
da sub rubri.de criminibus z qualiter cōtra criminosos agatur pro
sequitur simul
q̄nq; capitula
que subdit hic
autor.

a Superiꝰ in parte precedē
ti ꝛc.iuxta illud
Ero.xxij. vltra
medium hic qō
in prin. non de
buit preteriri.
q; habet.xxiij.
q.v.§.secūdo.
¶Dde tu q̄
punire ac dam
nare malos vt
mali sunt. ē dei
ministeriuꝫ.c.q̄ 1
malos.xxiij.q.
v.item homici
das sacrilegos
z similes coꝛri
gere ac punire
non est sanguis
effusio ſz le
guꝫ ministeriū
ca.homicidas.
xxiij.q.v.
b ¶Et not.i p̄n. 2
ſm Rof.vbi su b
pra et vide qō
de hoc notatur
de regulis iur.
lib.vj.
c ¶Pro huma
ni.lib.vj.ibi sol
uitur in glos. si
mandauit.
d ¶Damnū. pu
ta vitio scripto
ris hic deficere
ff.ad legē aq̄l.l.
j.z.l. si puū meñ c
ficz actio quod d
metus causa re
quirit damnuꝫ
ff.ꝛc. sic posue e
rat Roffr. vbi
supra.
e ¶Minorum
persona. hic cō
tinuauit Ro
ffr.item que f
ritur qui habe
tur infra titulo
proximo.§. pri g
mo ante finē.
f ¶De accusa
tione.
¶De quattuo
ꝛ rubricis hu
ius opis i hac
materia que di
stincte sunt scri
bende z allegā
de vide qō dixi
super rubri. de h
accusatore z su
per ea plene di
xi qui tractent
partem illā qui
accusare nō pos 1
sunt z de Rof.
benevide supra

Incipit liber tertius de criminibus z coꝛ cognitionibus. Rubrica.

Superius in parte precedenti plenius explicauimus qualiter in ciuilibus sit negocijs procedēdum. sed quoniā criminalia iudicia sepe frequētanē.z qꝛ reipublice vtile est ne maleficia remaneāt impunita. extra de senten.excō. vt fa
me.ff.ad legē.aquil.item vul
neratus. Respon.j.in fi.iuxta illud[a] maleficos non patieris viuere. ideo vtile foꝛe p̄uidimus de ipsiꝰ noua doctrina aliqua disputare.† Ad cuius rei notitiam p̄enoscendus est.quod de criminibus.v.modis agitur:de quibus per speciales tit. disseremus scilicet per accusationem.et hoc regulare est. vt. C. ad.l.coꝛ.de fal.cum suppositi.et.C.ad.l.faui.de pla. l.iij. ¶Per denunciationem.vt.C.de accusa.ea qui dem. ¶Per inquisitionem.vt.ff.de of.pre.cōgruit. ¶Excipiendo.vt extra de oꝛ.cog.c.ij.cum suis con coꝛ. ¶Et extraoꝛdinarie.vt in notoꝛijs.et hec legū tur extra de accusa.super his.et.c.qualiter.§.ad coꝛ rigendos.et.c.euidentia. et de symo. licet heli. ad
b princi. ¶† Et not.[b]quod crimen est peccatum accu satione et damnatione diguissimum.vt.lxxxj.distin. apostolus in fin.vbi not.propter que crimina quis sit deponendus.et.xxv.distinc.§. nunc autem. et ex hoc p̄ocedit accusatio criminalis.et quandoq; etiā criminis appellatio late patet. complectens omne peccatum ex deliberatione p̄ocedēs vt ea. distin.§. criminis. Tunc autem ex crimine ad accusationem peruenitur.cum illud in actū p̄ocedit alioquin cogitationis penam nemo meretur.nec inde accusatio p̄ocedit.vt de pe.dist. j.cogitationis que est. ff. de pe.et sic intelligitur.ea.di.si quis non dicam rapere.que est.C.de episco.et cler.cum suis concoꝛ.licet sit argumentuꝫ contra.extra de homi.p̄o humanic.Accusatio ergo actuꝫ desideraꝛ.sicut z lex aqui. dānum.9 ex quo ipsa actio oꝛiatur.ff. quod me. cau. sed et partus sicut et contractus bone fidei desideraꝛ moꝛam.que est causa quare agitur ex contractu C.de in integ.restī.in minoꝛum personae.

¶Capitula autem huius partitionis sunt hec. ¶De accusatione. ¶De denunciatione. ¶De inquisitione. ¶De criminibꝰ in modum exceptionis p̄opositis. ¶De notoꝛijs criminibus. ¶De absolutione z purgatione.

De accusatiōe. Rubrica. f

Nobis de accusatione tractaturis in primis videndum occurrit. ¶Qualiter in accusatiōe procedatur. ¶Secundo super quibus criminibus fiat accusatio. et de penis accusatoꝛum.

¶Tertio qui ad accusationem criminum admittā tur. ¶Quarto coꝛam quibus est accusatio faciēda. ¶Quinto quid iuris sit de contumacia accusatoꝛis. ¶Sexto de contumacia accusati.

Qualiter in accusatiōe p=cedatur.

Qualiter[b] autem in accusatione p̄oceedum sit facile est videre. naz fere eadem in ea seruāda sunt.que etiam in ciuili actione.nam libellus invtroq; daꝫ quāuis diuersimode cōcipiaꝫ. vt patet infra in tractatu libel.in ti.de accu. ¶† Volēs igiē aliū accusare criminaliter videat vtruz habeat suas p̄bationes paratas.q̄ in talib? plene ac clarissime re
quirunt.vt.C.de eden.is apud quem.ij.q.vlt.sciant C.de edicto diui adri.tollē.l.j. Si autem sit crimen publicum consideret qua deber.l.deferre: quia hoc facit lex in publicis vel criminalibus qō actio in ciuilibus.ff. de accusa.libellorum: que est.ij.q.viij.C. qui accusa.non possunt.l.data. Si vero sit priuatū et habet certum nomen accuset de illo crimine.ff.de g
priua.delict.l.prima.z.l.fina. sed si non habet p̄oprium nomen accuset crimine stel.ff.de crimine stel. l.secūda accuset etiam si potest.l.municipali. si ibi sit certa pena statuta.viij.distin.que contra mores. xj.distinc.in his.xviij.q.ij.seruitium.z etiam vtraq; latenter si potest scilz ciuili z municipali.l. vt sic iuder per vtranq; vel saltem per eam que sibi magis
2 videbitur expedire possit punire. ¶† Licet em̄ sta tutum nouam penam inducat non ob.hoc tollit an tiquam nisi hoc expresse dicat.ff.de actio.z ob. quo tiens lex.C.de sepul.viola. qui sepulchꝝum. sed et si
b cogatur eligere stet statutoꝫ quod posterius est.qꝛ posteriora derogant p̄ioribus.ff.de iure codi. di nus.ij.q.viij.libellorum.extra de cōstitu.c.fina. xix. dist.in canonicis de con.dist.iij.celebritatez.de hoc dist.in canonicis de con.dist.iij.celebritatez.de hoc supra titu.primo in fin̄. ¶† His igitur cōsidera i
tis accusatoꝛ debet se coꝛā iudice p̄sentare:z ei dice re.domine volo talem de tali crimine accusare: vn de postulo.vt eum citetis.z tunc iuder de iure. licet hoc de consuetudine nō seruetur debet ei dicere. ex quo vis eum accusare obliga te qō accusabis.z qō inscribes. z accusationē p̄sequeris.z alia facies q̄ h
sunt in accusatione necessaria.z sic citabo postea eū quod si velit facere iuder citet.alias non.nullus em̄ citandus vel exhibendus est. nisi quem iuder p̄ece pit.hec p̄obantur.C.de exhi.reis.l.nul. z. l. nemi nem.C.qui accu.nō pos.q̄ crimen. ¶† Hoc tamen
4 fallit in quibusdam qui possunt etiam inuiti absq; p̄cepto iudicis exhiberi p̄imo in falsatoꝛe mone te.vt.C.de fal.mo.l.j.in prin. Item in desertoꝛe mili tie. Item in latrone publico. Item in agroꝝm de populatoꝛe. Item in vginis raptoꝛe.cum em̄ illos liceat occidere.multofoꝛtius licet vinctos adduce re.vt.C.quādo lice.vni.fine iud. se vindi.l.j.et. ij.et C.de rap.virg.l.vnica.C.de episco. audiē.raptoꝛes z foꝛte idem in fure.vt liceat ipsuz viuū tantū repze sentare non occidere nisi in casibus. vt.ff.de furtis interdum.§.qui furem.z.ff.ad.l.aquil.itaq;.§.fina. z.l.sed z si quicūq;.ff.ad.l.coꝛne.de ficca.qui furem. extra de homici.si perfodiens. Idem foꝛte in debi toꝛe ex maleficio fugiente.nam possum eum vinctū dicere nō occidere.ff.de bis que in frau.cre.ait p̄e toꝛ.§.si debitoꝛem.z in auc.vt in.fine quo.suf.§.ne cessitatem.z vt nulli iudi.§.fi vero quis.z in alio ca su qui est supra de p̄sump.§.species.ver. violenta ibi. Item si quis denūciet. Idem fm.Ø. de fano. in homine meo fugiente.quia licet sit in fuga. tamē eius dominiū z possessionem retineo.ff.de vsuc.non solum alias incipit retinere.§.de illo.et.C.de bis q̄ ad eccle.confu.si seruus z de episc.z cleri. si quis cu rialis.z.ff.de acqui.pos.rez que nobis in fi.z.C.vbi quis decur.vel cohar.l.j.et vt nulli li. fine iu.se vin di.l.j. ¶Sāt z alij casus in quibus sine iudicis au toritate potest quis ius sibi dicere quos dic. vt supra de autoꝛe.ver. Item qui vult. ¶Hec mirum si in crimiali causa sic se obliget accusatoꝛ z inscribat nam et in ciuili est idem.licet id consuetudo genera
5 lis non seruet. ¶† Nō enim p̄ius de iure reus ci tatur nisi actoꝛ p̄ius caueat se infra duos menses 1 lit.contestaturum ꝛc.que habentur.C.de lit.z testa. auc.libellum que est.iij.q.iij.z est ratio in ciuilibus. quia non sine magno incōmodo a nostris negocijs euocamur.vt.ff.quēadmodū test.aperi.si quis ex si gnatoꝛibus.z multofoꝛtius in accusatoꝛibus.z ibi est maius periculum.ergo magis tenaciter p̄ceden dum.vt.ff.ad carbo.l.j.xlv.dist.quiescamus.viij.q.ij.

Bui.ō su.char ta secunda po suit casus qui bus sine accusa toꝛe p̄cedit̄ ro landus doctoꝛ posuit hāc rub. in p̄in.

Obis. g
videdū occurꝛ rit p̄emittunt p̄dicti. Rof. z roland.p̄mus quid sit accusa tio secūdus qd sit accusare.ꝛso in summa eo. ti tu.in p̄in.dicit qō hec duo sūt idez z dicit qō est aliquez in li bello reum crī minis deferre vl facere advin dictam Hosti. hoc plenius in summa eo.titu. in p̄cipio ibi eum vide.

Valit h
accusa tione,p cedendum vo lens ibi stet sta tuto non potest in hoc dari cer ta doctrina.sed est videndū qō plus expediat accusanti hoc tamen dixit au toꝛ p̄pter opi nionem que ha bet penam iur. tolli per statutum z de hoc in remissio. quam statim subdit.

Dde tu vt per Bar.in.l.j. C.de sepul.vio. z in.l.prima. ff. vi bo. rap. bal. consi. ccrr. lib. iij. Adde tu qd si ius varias pe nas iponat an detur optio iu dici vide Hostien.in.c.ij. extra de cohabi. cleri.z mulie.et ibi eum refert z seqtur do.abb. sicu.

¶In fin. vide quod ibi dixi z nunc p̄sequi tur quasi ad lit terā verba ros. eo.titu.et ti.ibi se.z titu. quali ter in accusa. p cedaꝝ. vbi p̄ter

ver.sed pone qui fuerint. Albe.gal.inuenies que sequntur.

a ¶Nec mirū parati ad prędam verba Rof.

b ¶Sic scribēt. FORDA ro.li.ix.de scpturis iudicij crimial.iṗn.

c ¶Tali crimine.an sufficiat generalis consensus et an vnicus i n vna causa vide vbi.s.eo.ver.sed quid si pater z ver.sc.

ADDE an fi liusfamilias sine consensu pa tris accuset in criminali Pe. de ancha.cōsil. lxxij.

ADDE tu q̄ b id q̄ dicīt de fi 6 liofamilias. vt c non possit accu sare sine consen su patris pōt p cedere seu p̄cedit quādo pat 7 est sane mētis. nam si est furio sus vel mēte ca ptus posset for tiā aliud dici z q̄ possit.quia filiusfamilias habēs patrem furiosum vl mē tecaptū pōt cō trahere z se ob ligare z omnia agere inter vi uos nō obstan te statuto: venō possit se obliga re sine cōsensu pkis.vt p bal. i l.cuz heres p il lū ter.ff.de acq. here.osidera.

✱ ADDE tio. Et q̄d de filio 8 fam.minore an possit accusare criminaliter ali quez de iniuria autoritate pkis z dic q̄ non et idem si fili⁹ accuset.ur.nam pater non est legi timus adminis trator. z iō de bet dari cura e toz liti si filiusfami. est minor vt dicē bal. post Jaco.but. in.l. cum ops. §. sed cū tacitas. C.ō bo.q̄ lib. Hen. ferran. f

d ¶De erbi.reis null⁹.vbi cy. g allegans hunc 9 versi.posuit q̄ 10 est supra que ta men fuerūt ver ba rof.ti. quali ter in accusa tione p̄cedatur et est etymolo gia penates .i. penes nos nati.

e ¶Perdit oculum.

f ¶Item. vt in.l.ij. z in.l.si quis latro.l.secunda p̄mittit composi tionem.lxxx.solidorum.

g ¶Vt ligetur.saluo q̄ dicitur infra ver.cum autem.

h ¶Alber.gal.titu.cod̄ versi.pone questionem de facto pollicia. Item c.ij. vsus tamen hoc nō tenet. nā iudices parati ad prędam[a] ad nutum citant nec clamorem expectant.

¶Quid si accusator sit filiussa. debet habere pa tris consensum.vt.C.de bo.que lib. l.cum non soluz §.j. de quo etiam dixi supra de actore.ver. Item q̄ō est filius.consensus autem huiusmodi sic scribetur. FORDA.[b] ¶T.pater.b. super iudicio accu sationis faciende per ipsum. b. super tali crimine c contra.p.et etiam super reconuentionis iudicio si idem.p.p̄fata.b.reconuenerit:ipsi.b. filio suo agen ti et defendenti consensit et ts consensus p̄stari debet in initio litis et ifte.b.dicet in libello.b.de sui patris consensu accusat ꝛc.eodem q̄ modo scri bet̄ p̄ accusato filiosa. ¶Qualiter autem in criminibus fiat citatio satis apparet. nam sicut et in ciuilibus.de qua z de hac dixi supra de citatione §.nunc de tempoze.et.§.viso.et.§.sequitur.z.§.iam de citatione. citabitur enim quis in ciuilibus tri bus edictis.vel vno peremptorio p̄ omnibus. vt in p̄edi.§.nunc de tempoze eodem modo z in crimi nalibus.xxiiij.q̄stio.iij. de illicita.ff.de penis absen tem.C.qui accusa.non pos.qui crimē.xj. questio.iij. rursus.z.c.se. ff.de pu. iu.iter accusatorem et q̄ ibi dicitur.nec per singulos dies ꝛc. intellige quod ter est citandus.sed non per singulos dies td est hodie cras.z post cras sed ter citabitur per tria edicta. vt iam dicā. Scias igitur quod iudex dabit in p̄mis xxx.dies ei quem citat.vt in illis componat mestos suos penates id est.vt componat z ordinet domum z res suas.z consanguineos z familiam consoletur dicens eis.mesti estis de hac accusatione que mihi paratur a tali.sed nolite timere.deus enim me libe rabit.fic compono z ordino de rebus meis.non est fozte redire potero.quia non credar fideiussoribus vel nō erit talis criminis accusatio quod eis debeā committi.penates autem edium dij dicti sunt.z hac similitudine hoc dictus est:hec p̄obanē.C. de erbi. reis.null⁹. ¶T Sz pone. T.accusat⁹ de furto vult dare fideiussores. nūq̄d admittet̄.vt q̄ō fic.nā accu sat⁹ de crimine capitali est fideiussorib⁹ cōmittēd⁹ C.de app.eos.§.pe.ff.de custo.z erbi.re.l.ij.ar.otra. q̄ accusat⁹ est de graui scelere.ff.e.diu⁹. ¶Graue autē dī er q̄ qs vltimū patiē suppliciū. vt in crimine lese maie.vt.C.ad.l.iul.ma. q̄sq̄s.z in crimine p̄dite patrie vl rupti sacramēti.C.de abol. fallaciter: vl er quo mēbrū amittit q̄ nō est ṗm le.romanā. nisi i ca fibus.vt.C.de ser.fug.l.iij.in añt. ibi posita.z liberū corpus nō recipit estimationē.vt.ff.de bis q̄ deie.vl effu.l.si.z.lombardā p̄mo furto p̄dit oculū. vt in lombarda de fur.z seruis fugi. l.de latronib⁹. sz dic q̄ō aut est cōfessus crimē.z tunc incarcerat.vt.ff.de custodi.reo.l.si confessus.aut nō est confessus. z tūc aut est accusat⁹ de nō graui crimine.et tūc cōmittit fideiussoribus.aut de graui.z tunc non cōmittitur. vt in p̄e.l.diuus. ¶Ꝑo primo autem furto non semper amittit oculum.sed p̄o qualitate furti.vt in lombar.de seruis fugi.l.ij.fz.l.si quis latro. ¶Et no.q̄ō accusat⁹ de graui scelere incarcerat.vt custo diatur nō vt ligetur⁸.vt.C.de erbi.reo.l.ij.ṗm alber. gal.b et ibi ſige hoc quod no.infra de fideiuſ.§. primo ver.sed pone. T. ¶Et no. q̄ō dato fideiussore de p̄sequenda accusatione.vt dixi supra ver.his igit quiretur vbi sit.non enim debet condēnari seu puni ri causa eius inaudita:vt.ff.de requi.reis.l.j.in p̄in cipio.c.j. extra de consti. ecclesia. ¶Sed nun quid sufficit si ad domum citetur.vt in multis casi bus contingit sicut in concor.que sunt in p̄e.§. se quitur ver.illud etiam not.quod citatio et versi. sed nunquid sufficit.et se. vbi de hoc. et dicunt quidam quod sic.vt et in ciuilibus contingit de quibus nor. i in p̄inci.§.nunc de tempoze.[i] nam eodem modo in k his sicut et in illis proceditur.vt dixi. Rof.[k] contra immo ṗm eum requirendus et citandus est in loco vbi est.et sic quod scire valeat se citatum. z hoc nisi per eum fiat quominus ad eum citatio valeat perue nire.vt extra vt lit.non conte.quoniam.§. porro. et ff.quod vi aut clam.l.vim facit.z facit.ff.ō euict.si di ctum.ideoq̄ non sine causa statutum est quod licet ille citetur. nihilominus iudex citans scribat ei in cuius iurisdictione citatus consistit.vt per illum id citato innotescere possit qualiter bona eius sunt an notata.et qualiter est accusatus.vt.ff.de requi.reis l.j. ¶Scribet autē sub forma posita infra.§.sequi 13 tur.versi.vt autem in hac. ¶Et aduerte quod in domo in qua quis degit ibi citari debet non vbi ha bet beneficium vel domicilium.etiam si fit alibi ea do mus.ff.de dam.infec.l.iiij.§.abesse.si autem sit vaga bundus.tunc in loco beneficij vel domicilij p̄sertim eius de quo agitur est citandus.extra de cle.nō resi.er tue.quod si fozte domum habet in rure. vel in alio loco deserto ibi citandus est.et si non reperia tur ibi requirendi sunt amici.extra qui ma. ac. pos. l c.j.idem est etiam vt requirātur.si non habet domi cilium vel beneficium ṗm papam:[l] vt in concor.que 14 sunt in p̄e.versicu. sed nunquid. ¶Cum autem fuerit coram p̄side siue iudice accusator sibi libel lum ꝓrriget.qui qualiter concipietur vide infra in tractatu lib.in ti.de accusatio.et homici.et de adul ter.et in alijs ti.illius particule.quo facto et li. accu sationis ꝓrrecto accusatus dabit fideiuſ. iudicio sisti.z de condemnatione soluenda si fuerit condem natus:vel de ṗsona accusati repzesentanda.z hoc si fit tale crimen in quo fideiussori sit committendus. puta in quo pena pecuniaria infligitur. vt infra. §. proximo versic. circa. et se.alioquin si crimen sit ma ximum:puta capitale non committitur fideiussori. sed in carcerem detruditur.et nonnunquā in compe dibus ponitur. Idem quoq̄ dico in accusatore. vt i sit in carcere vbi magnum est crimen et stent segre gati ꝓpter calumnie penam.ff.de custo.z erbi.reo diuus pius.et.l.de custodia.et.C.eo.l.j. His perac tis. reus habebit iudicias.xx. dierum.vt in ciuili k bus obseruatur infra quos deliberet super libello. an velit cedere vel contendere.iij.questione.iiij.of feratur. ¶Quidam tamen iuris ignari[m] dicunt m p̄fatos.xxx.dies de quibus dixi supra.ver. quali ter.ad deliberandum dari.quod non est verum.nam vt ibi dixi.p̄alle.l.C.de erbi.et intro. reis. nullus loquitur ante datum libellum.si p̄udenter quod ibi n dicitur attendatur[n]. ¶Tertij autem dixerunt post p̄fatos. xxx. dies non dari inducias deliberato rias.nam non est verisimile quod accusatus velit ce dere in crimine magno. et ideo statim respondebit argumen.ꝓ eis.de pe.distinc. j. §. his autoritati bus.ver.non tibi dico vt te ꝓdas quod non est ve rum.naz quandoq̄ quis in talibus cedit. vt ꝓz ex tra de symo.per tuas.in fin. et extra de elec. dudum ſcdo in fin.habebit ergo p̄dictas inducias.multa enim ꝓueniunt tempoze que non possunt consilio ꝓuideri.nam fozte accusator interim moziet̄ vel interim generalis abolitio vel purgatio indicetur o et alia piura possunt contingere que non licet scri ptis communibus cōmendare.[o] quod tamē dixi.de numero dierum hodie de facto non seruatur. vnde

sam extra de dolo z contumacia.

m ¶Juris ignari.dixit ro.minus intelligentes qui nescīt q̄d dicāt.

n ¶Attendāt.Idem azo in summa de accusa.versi.oblato.

o ¶Cōmendare dixit rof.que nō sunt specificanda z hic finitur titulus eius qualiter in accusatione p̄cedatur ante lit.ǒtest. vel post.

dic.vt

16 dic vt in p̄e.§.nunc de tempoze. ¶Si aūt accusatus non cōparue rit procedetur ad bannū z ad alia q̄ dic.vt infra.§.sequitur. q̄ si de fensioni accusati se aliquis obtulerit.distingue.nam ad crimen de quo ille accusatur exigit penam pecuniariam.aut sanguinis.vt infra.§.pro rimo.ver.circa dec.z se.in primo casu defensor legitimus admittitur p̄stita cautione de condemnatione soluenda si defensor fuerit con demnatus.et in causa cum eo proceditur.ff.de procura.seruum quoq̄ §.j.et.l.minor.et.l.se. In secundo vero casu defensor non admittitur. nisi ad allegandas causas absentie.non causas cause.vt.v. questio.iij. c.j.z.c.reos.z in p̄e.l.seruum.§.j.z.eod.titu.absens.z.ff.de publi.iudi. l.pe.z.§.de procura.§.j.ver.sed pone quod. ¶Porro libello obla to ac indultis inducijs siue sit laycus siue sit clericus is cui crimen in fertur.accusator se ad penam talionis obligabit.vt.ij.questio.viij.quis quis.extra de accusa.licet.vt videlicet si nō probauerit̄ quod opponit penam quam intulit patiatur.vt.ij.questio.iij.qui non probauit z hoc regulariter obtinet. ¶Fallit tamen in casibus in quibus non est in scriptio necessaria.quos z alia que hic desunt. dic vt.§.in ti.de accusa tore prope fin.ver. Item quod non est recte. ¶Post hoc accusator se curitatem de lite prosequēda p̄stet que hoc modo scribetur. FOR a DA.[a] ¶Anno.mense.die ꝛc.h.promisit mihi notario infra scri pto nomine talis cur.stipulanti ꝓ se qui talem accusationem super tali crimine contra.p.per eum instit̄utam sub pena.c.lib.tur. et si fide iussorem super hoc dederit.iungas insuper z ipsius.b.precibus z man dato.b.de eis extitit sub eadez pena fideiussor: ad hoc obligans bona sua.tamen p̄iusquā libellus porrigatur debent hec de iure fieri.vt su pra in p̄in.dixi.ver.bis igitur. ¶Post hoc accusatus reus si adfit ad iudicis p̄ceptum securitatem p̄stabit.quod p̄ceptum in ac.debet redigi sub hac forma. FORDA. ¶Talis iudex p̄cepit.p.quod 18 hinc ad talem diem p̄stet idoneā securitatem de.c.lib.securitatez au tem sub hac forma p̄stabit. FORDA. ¶P.a.b.super tali cri mine coram tali iudice accusatus promisit mihi tali notario vice z no mine talis cur.stipulanti et recipienti.quod si occasione p̄missē accu sationis fuerit condemnatus.condemnationem ipsaz soluet sub pena et banno.c.lib.et pluris arbitrio iudicantis.insuper.b.eiusdem.p.pre cibus promisit mihi notario nomine quo supra recipienti quod si di ctus.p.prefatam non solueret ꝭcondēnationē ipe de suo soluet.seu eiusdem.p.personam iudici representabit sub pena z banno.c.lib.z pluris arbitrio iudicantis renuncians beneficio noue constitutionis de fide iussoribus et omni alij iuris auxilio. ¶Quando autem committa tur pena promissa fi fideiussores illum non repzesentant. vide infra de dolo et contuma.§.restat.ver.porro.et se.et infra.§.fina.versi.sed fi de 19 ratores.quod sic scribetur. FORDA. ¶P.ante presentiaz ta lis iudicis constitutus cum idem iudex sibi p̄cepisset.vt eius iuraret stare mandatis super eo.quia tali conuicia dixit.vel quia tale quid fe cit.promisit mihi.l.notar.nomine et vice talis curie stipulanti. et coz poraliter ad sancta dei euangelia iurauit stare parere z obedire de al to z basso omnibus mandatis que dictus iudex super tali facto per se vel per suum nuncium fecerit.in persona vel rebus sub pena et banno l.lib.et pluris iudicis arbitrio.cuīz statim dict⁹ iudex p̄cepisset eidē vt duos iuratozes et fideiussores ꝓsignatet eidem.ad ipsius. P. pre ces.B.z.C.promiserunt se vnusquisq̄ insolidum obligando mihi no tario stipulanti.vt dictum est:z corporaliter iurauerunt se facturos et curaturos quod idem. P. p̄cepta iudicis quecūq̄ sibi fecerit in per sona z rebus acceptet z obseruabit:alioquin ipsi de suo obseruabunt z facient sub pena z bāno.l.lib.z pluris iudicis arbitrio renunciātes nouarum constitutionum z epistole diui adriani beneficio z omni alij auxilio. post hoc idem iudex statim eidem. P. p̄cepit sub pena.l.lib. vt hodie det curie pignoza de.c.lib.vel quod faciat hec:z hec p̄cepit etiam dictis fideiussoribus sub eadem pena.vt faciant z curent quod dictus. P. pignoza ipsa dabit in dicto termino alioquin dent ipsi de suo saluis nihilominus reliquis p̄ceptis que iudex taz ipsi. P. quā dictis eius fideiussoribus adhuc durerit faciendā talem ipsi. P. perē ptozium terminum p̄figēs infra quem suas si qs hz defensiones ꝓ bet extra de iureiuran.quintauallis. ¶Si autem crimen sit tale quod 20 personalem exigat detentionem sic dices. FORDA. P. occa sione accusationis de se facte a. H. tali ex causa personaliter detentus traditus z positus fuit a tali iudice in manibus z custodia talis execu toris qui ibidem eum recepit diligenter custodiendum z saluandum z ipsi iudici cum petierit restituendum seu p̄standum quotiens fuerit requisitus donec negocium per condemnationem vel absolutionē fue rit diffinitum z hec sub pena iudicis arbitrio imponenda. Et hec ob tinent cum accusatus p̄sens est:ceterum si absens sit defensor: ꝓ eo b admittatur in casu quo admitti debet z supra[b] eius satisdatio hoc mo 21 do scribatur. FORDA. †Super accusatione per. H. de. P. fa cta. B. ad ipsius. P. defensionem veniens z se offerens promisit mihi tali notario stipulanti et recipienti vice et nomine talis curie ipsum. P. defendere et nihil doli mali in defensione committere et si idem. P. defendere et nihil doli mali in defensione committere et si idem. P. occasione dicte accusationis fuerit condemnatus ipsam condēna tionē ꝭ soluere vel ipsius personam representare sub pena z bāno. c.lib. turo.z pluris arbitrio iudicantis insuper.l. ipsius. B. precibus z mandato se principalem constitues promisit mihi notario stipulāti.vt supra se facturū z curaturum quod dictus. B. predicta omnia z sin gula faciet z attendet ac obseruabit. alioquin ipse idē.l.de suo ea faciet z seruabit sub pena.c.li.turo.z pluris arbitrio iudicantis renūciās bñficio z noue cō.de fideiussorib⁹ z oī alij iuris bñficio z aurillo. ¶Si autem postmodum compareat principalis cum eo iurta p̄missa procedetur. ¶Nec mireris q̄ō in p̄dictis satisdatiōibus tabellio stipulatur. nam er eius stipulatione actio queritur de quo dic vt supra de primo z secundo decre.§. iam de effectu 22 ver.z no.q̄ō p̄missa z se. ¶Post hec autem accu satus dilatorias exceptiones objciat. si quas ha bet ante lit.contest.nam sicut opponi possunt in ci uilibus. vt.C.de proba. exceptione.z.C. de excep.l. p.z extra de excep.c.pastoralis.sic et in maleficijs. vt.ff.ad legē iul. de adul.si maritus.ij.§. pscriptio nes.z etiaz peremptorias scdm quosdā vt no.§. de excep.§.dicto prope p̄in. ibi videtur tamen ꝛc. q̄ō a si libellus inepte sit conceptus accusabit ex integro intra statutum tempus.vt in p̄e.l.libellorum.et.ff. de adul.l.accusaturus. ¶Deinde autem in accusa tionis negocio p̄cedatur. et si non habet dilato rias fiat lit.cōtest.iuretur de calūnia. z rei cōfessio audiaf.post ea si necesse fuerit ꝓbationes hincinde datis ad hec legitimis inducijs inducātur. allega tiones partium audiantur. et post iudex veritate sollicite perquisita sententiam super principali p ferat.vt.C.quo modo et quando iudex.autē qui se mel.ita vt si confessus aut convictus fuerit condem b netur.et pena legitima feriatur.vt.ff.de exhi.reis.si confessus extra de offi.lega.nisi specialis.et.iij.que stio.ix.decreuimus extra de confes.c.j.ij.q.j.nos in c quēquā.z canonica distrctio culpam feriat delin quentis.xv.q.vij.si qui vero.extra de symo.licet he ly.ita quod si super illo crimine certa pena statuta est illam infligat.altoquin eam suo arbitrio mode retur.vr.iij.q.iij. §.notandum prope p̄in. extra de 23 of.deleg.de causis. ¶Accusati autem confessio est d hoc modo scribenda. FORDA. ¶P. lecto sibi seriatim.z aperte libello accusationis contra eum a tali ꝓrrecto.omnia que in ipso libello conti nentur negauit.vel confessus est.vel sic respondit.z scribatur quicquid dixerit. ¶Et no.quod aliquan do solet recipi confessio ab aliquo nō ex accusatione vel denunciatione.sed vt sciatur veritas alicui⁹ e facti ab eo vel ab alio perpetrati z tunc scribitur in hac forma. FORDA. ¶P. iuratus dicere ve ritatem super tali negocio sua confessione dixit quod ꝛc. veruntamen cum in capitalibus z atrocio rib⁹ aliter veritas nequit haberi seu explorari. tūc per tormēta est eruenda.vt.ff.de questioni.l.j.extra 24 de depo.c.j.v.q.v.illi qui. ¶Et sunt humaniter per iudicem moderanda non ad accusatoris peti tionem non exacerbanda. sed nec confessio habita metu tormentozum. vel etiam dum tortura exerce tur obest nisi post depositionem. de tormentis qui torquetur perseueret in ea.vt in.ea.l.§.diuus.z. C. c et.ff.de questi.l.j.§.ibidem. vbi autem confessio fit fine metu vel tormentis non inspicitur vtrum perse ueret vel non.sed statim punitur.vt.C. de episco. et 25 cle.si quis in hoc. ¶Quid si latro famosus i tor mentis positus confessus est mihi furtum feciſe et post tormenta in confessione perseueraūit. sed ta men p̄iusquam condemnetur mortuus est.vel pro pter asperitatem tormentozum.vel forte ex alia cau sa.queritur an heredes illius teneantur et conueni ri possint occasione furti prędicti. Respon.sic sicut 26 in accusatiōe furti et condictione furtiua. ¶Ex confessione datio.ac si sententia lata fuisset.ff.ad l.aquil.p̄oinde.§. si procurator. et quia in iudicio quasi contrahitur.ff.de pecu.l.licet.§.idem scribit.z c quando quis confitetur firmiter ᵈ ex quasi contra d ctu tenetur.ff.de inter.acti.de etate. §. j. e Cete e rum confessio per tormentozum accerbitatez ertoz ta scribitur in hac forma. FORDA. ¶P. oc casione talis criminis sibi impositi impzessione seu

aaa iij

a De lite sub sequenda b modo scribetur. FORDA hec forma z om nes que sequn tur fuerunt ro lan. lib. ix. post rubricā de scri pturis iudicij criminalis.

b Admitti dz vt supra ver. si autem.

c .§.ibidē. vide q̄ scripsi de reg.iu.cū in cō templatiōe sup p̄ma gl. ver. de quinto.

d Firmiter. i. cum adiectione cause vide q̄ plene dixi.ē.de confes.§.vlt. su per ver.que añt actio.

e De iterrog. ac.de etate.§.j. ponitur eadem q̄stio post Alb. gal.supra de in terro.§.ij.versi. quid si is saluo quod hic queri tur de latiōe fa moso z confes so per tormen ta qui tamē p̄se uerauit credo etiam quod ibi loquitur de cō fesso actore pe tente hoc de ca pto qui confes sus est forsan se multa furta fe ciſſe que exprez sit habeo post Adofr. super l.vna. C. ex de lic. de func. an contra eandez questionem for mam aliter for mari quaz hic vl ibi forat em ibi in accusato in alijs concor. hinc soluit q̄ō

Universidad del Rosario Archivo Histórico

si accusator erat presens questioni ꝛ confessioni quod esse debet. ff. de adult. si postulauerit. §. questioni tunc videtur lis contestata cum dessicto ꝛ tenebitur. vt in. l. predicta vel si dicas litem nō contestatam tenebitur ex confessione actione in factum ipse ꝛ eius heredes per. l. proinde superius allegatam in fi. ꝛ tunc cōuentio ex quasi contractu non ex maleficio p̄ procedit. l. licet quādo vero non est presens ipse vel eius aduocat⁹ questioni ꝛ confessioni tunc ex illa non fit contestatio. nec oritur absenti aliqua actio cum p̄senti aduersario fieri debet. ff. de confessio. certum. §. si q̄s absente subdit etiam quod eo casu quo cōfessio nō habetur pro contestatione. et dat actio in factum cum illa subrogata sit in locū actionis furt. dabit ad duplū. ℣ertat alia questio Jac. de rane. que incipit sempronius in q̄rimoniā mutāt terminos q̄rēs §. ō delato furto qui quia famosus erat totius ꝛ plura furta cōfessus ꝛ dānat⁹ ad mortem ꝛ facta executione q̄rebat an cōtra heredes possint agere bi de quibus fuit cōfessus conditione furtiua ꝛ actione furti ad duplum distinguit querēs an p̄ accusationez vel denūciationem vel inquisitionē fit actum primo casu non prodest absentibus p predic. §. si quis et per l. vlti. ff. de iterog. actio. ꝛ per illud generale res inter alios acta ꝛc. in secūdo ꝛ tertio casu putat oēs agere posse licz absentes. nam cum iudex procedit ad officialis denunciationem vel ad clamosam insinuationē videtur vniuersa turba querelam proposuisse verba enim coram magistratibus prolata actiones ꝛ exceptiones inducunt. ff. de ord. in. l. ij. §. ꝛ cum placuisset. ff. de acquiren. hered. in plurim ꝛ q̄ ibi not. in vltima glo. ꝛ. C. quando mu. tu. of. fun. po. auf. matri. ibi inter gesta ꝛc. nam sicut in seruo recognoscitur domin⁹ sic in officialibus populus ad primū. ff. de ope. le. l. si pamphilo ad secūdū. ff. de re. du. ciuilibus. ff. de condi. ꝛ demonst. l. municipibus. all. ff. de orig. iur. l. ij. §. post originē. ꝛ. ff. de pe. leg. qui penū. §. sed quod diximus ꝛ. l. nam q̄ liquidum. §. primo nō obest ergo absentia vel contestationis omissio sufficit enim hoc casu q̄ fiat confessio vel negatio in iudiciali

in custodia talis executoris positus prestito de dicenda veritate ab eo iuramento. sua confessione dixit se crimen sibi impositu⁹ minime perpetrasse. nec se scire a quo illud extiterit perpetratum. deinde faciende sunt ei interrogationes. sicut iudici fm natam negocij videbit expedire. et si iudex viderit eum vacillare vel suspectum esse. tunc subijciatur questionibus et tormentis et non prius. quia in ipso cause initio non est a questionibus incohandum vt extra de regu. iur. cum in contemplatione. et cōsequenter sic scribetur. FORMA. ¶ Js. positus ad tormentuz co in tormento persistente interrogatus an facinus quod sibi imponitur perpetrasset. Respondit. et cōfessus est se id die et loco tali commisisse. et de ipso tormento depositus post interuallum congruum temporis in eadem confessione perseuerans asseruit illud idem. vel negauit se illud perpetrasse. et perpetrantem omnino se nescire. quare autez hec ponantur: paulo antea prelibaui. ¶ Et dicunt quidam quod non debet iudex querere an ipse illud delictum commiserit. argumen. de pe. di. j. §. his autoritatibus. ver. non tibi dico. vt te prodas. sed debet in gñe q̄rere q̄s tale delictuz commisit. sed illud potest locum habere cum quis ad probandum maleficium q̄ dicitur ab alio commissum inducit. sed ea que no. supra de teste. §. iam de interrogatorijs. ver. sed nunquid quereturꝰ quo etiam casu non quereꝰtur de aliquo alio specialiter vtrum ille commiserit illud sed in genere interrogabitur vt iam dixi. ff. de questio. l. j. §. cum questione. vbi autem accusatus de facto suo interrogatur. satis potest interrogari an ipse maleficium de quo queritur commiserit. vt. ff. de questi. l. j. §. diuus. et argumen. iiij. questione. iij. ver. serui. neq; pro domino. ¶ Quid si accusatus nil confessus fuerit. vel suam legitimam defensionē probauerit. vel accusator nil probauerit. absoluendus est. quia pene demolliende sunt non exasperande. vt de peni. distin. j. §. pene. et melius est nocentez absoluere quam innocentem condēnare. vt. ff. de penis absentem. et argumen. extra de symo. licet. helyn fin. ꝛ de probatio. ex literis in fine. vbi ergo reus negat contra eum probetur per apertissimas et claras probationes. quia tales in criminibus requirū tur: vt secunda questione vlt. sciant. que est. C. de probatio. l. fin. secunda questione prima nos in quēquā extra de maio. et obe. inter quatuor. vj. questione vl. actor. et. v. questione. vj. epiphanium. et non per presumptiones. nisi sint violente quod dic vt supra de presumpti. §. species. versi. violenta. dicuntur ergo testes et alie legitime probationes. verum tamen crimen non videtur posse probari per instrumenta. vt nota. extra de maio. et obe. cum in ecclesijs. sed illud sane intellige.[a] quod si nihil contra accusatum probatum fuerit. accusator eo ipso calumniari videtur vt. C. de aduoca. diuersi. iudi. l. prima. et infra. §. fina. ad finē. et reus absoluetur. quia non coipso quod quis accusatur reus est. sed qui conuincitur. vt. xv. questio. vltima. c. fi. in fin. C. de accusa. l. fina.

¶ Si vero crimen probetur nec reus aliquā peremptoriam exceptionem proposuerit quod facere potuit. vt. C. de adul. quoniam Alexandrū tunc condemnabitur accusatus et appellare potuit vel ipse

strepitu. facit de vi ꝛ vi arma. l. iij. §. qui armati. nec ob. qō acta vnius iudicij non valent in alio quia illud inter diuersas psonas. ff. de inoff. testa. pap. §. sed nec secus inter easdem. C. de libe. causa iubemus si autem iudex nulla ex his vijs iuridicis processit puta confessionem eius alijs non prodesse.

vel alius p eo etiā inuito. vt. ē. de appella. §. proxi. ver. et p̄missa. non tñ poterit p̄ procura. appellare. nec appellatiōis cām̄ prosequi p̄ procuratorē nisi crimē penā relegatiōis obtineret fm Rof. vbi. ff. an p alium cāe appel. l. j. veruntamen videt quod tunc procur. appellare possit. licet non prosequi. vt in concor. q̄ sunt in pre. ver. ꝛ premissa. sed ꝛ cōfessus ꝛ convictus nō audiē appellans. vt supra de appel. §. ij. ver. ij. Qualiter autem in his formetur sententia absolutionis seu condemnationis. dic vt supra de sententia. §. vt autem. ver. porro si agatur. ¶ Premissa autem procedunt. cum crimen tale est quod accusans ꝛ accusatus fideiussoribus committatur. vt supra dixi. si vero in carcere detineretur. tunc eadem serua preterquam. quia liberi debent coram iudice comparere nec enim vinculati. sed extra carcerem ducti causam a dicent. ¶ In seruo tamen contra. vt. ff. de exhi. reis. si quis seruus. ff. de questio. l. j. hoc autem certum est quod si crimen non probetur: accusatus tamen infamia respersus remaneat: sibi est purgatio indicenda. vt dicam infra de abolit. ꝛ purga. §. nunc de purgatione. ¶ In summa no. quid sit crimen. Item q̄ accusatio factum desiderat. que dic vt supra ti. proꝛi. c ¶ Item requirit ꝛ aliud accusatio scilicet accusatorem sine quo nemo damnatur. siue crimen sit publicum siue priuatum. vt. C. de accusa. l. fin. ff. de priua. delic. l. fi. ff. de accusa. sicut. ff. de mu. ꝛ ho. rescrip. ij. q. j. de manifesta. C. ōpaga. ꝛ sac. pag. l. p. ver. quisquis. extra vt ecc. bene. vt nostruz in prin. nisi in quibusdam easibus qui habētur. C. de epi. ꝛ cle. si quis in hoc. C. de apostata. l. apostataz. C. de iudeis ne q̄s. 2 ꝛ in alijs qui no. in pre. c. ꝛ in pre. decret. ᵇ ¶ Sed 31 nunquid in criminalibus causis necessarius est libellus. et certe sicut datur in ciuilibus. vt. C. de lit. conte. auc. offeratur. que est. iij. q. iij. ꝛ extra de li. ob. c. j. ꝛ. ij. sic ꝛ in eis vt infra de libel. concep. §. nunc dicendum in prin. ꝛ ver. xlij. sine agatur de crimine ciuiliter siue criminaliter. vt. ff. de accu. libello. uz. vbi de hoc. que est. ij. q. vlti. ff. de pua. delic. l. fi. C. de fur. l. fi. C. qui accu. non poss. l. ij. ꝛ. iiij. ꝛ. l. si crimen. ꝛ. l. de crimine. ꝛ. l. neganda. C. de accusa. si quis se inturiā. ꝛ. l. in causis. ꝛ. l. accusatio. C. de adul. sine metu. et. l. iure mariti. ff. ad turpil. quesituz. ff. de in ius vo. que fitum. et. l. libertus. ij. questio. j. legum. extra accusa. super his. hoc autem fallit in quibusdam criminibus in quibus non est libellus necessarius. vt in crimine abigeatus. vt. C. de abigeis. l. j. et in alijs casibus in quibus sine accusatore proceditur. qui no. extra vt ec. bene. c. vnico et in alijs casibus qui not. in 32 prealle. §. nunc dicendum. ¶ In summa no. quod in criminib⁹ ordo iudiciarius est obseruand⁹. vt extra de symo. dilectus ibi postq̄ crimen ꝛc. videlz vt accusator sit legitim⁹. extra de accu. c. j. ij. q. vij. clericos. et iudex idoneus. xj. questione prima vbi. ꝛ. c. experientie. extra de foro competē. cum sit. iij. q. vij. neminem accusatus criminosus. xv. q. fi. c. fi. accusatio legitima. ij. q. vij. si quis eps̄. vt fiat in scriptis. c. cā. q. j. in primis. quod fiat trina citatio vel vna peremptoria. xvij. q. iij. de illicita. quod dētur inducie. iij. q. iij. per totū. quod alius sit accusator. ꝛ alius testis iiij. q. iij. c. j. et in pre. c. in primis. ꝛ alia que dixi sup 33 pra in titu. de accusa. ¶ Hoc autem scias q̄ sepe dictis deponere possunt his concor. quod not. de offi. delega. c. primo libro. vj. in glo. ij. de indirecta vero probatione satis dixi in precedenti questione in fin. ꝛ vide quod dixi supra de instrumento edicto. §. restat super versiculo sed quero sub quo. et quod ibi dixi super rubrica charta penultima. ꝛ subdit hic questionem.

ADDE vt per Oldr. consi. cxcij.

b ¶ Sdm rof. triplicatū habeo eius opus in vno habeo vbi de duob⁹ nisi vtraq; fm diuersas opi. pcedit q̄s vide de accu. veniēs sup. j. glos.

c ¶ Vt. ē. ti. pri. cui otinuauit rof. q̄ sequit vt ibi dixi.

d ¶ Et in precedenti decreta. adde casus quibus per inquisitionē proceditur quos vide. j. titu. ij. §. q̄m in princi.

preter

a ¶ Verticulo ceterum qui. ver. fuit alber. gal. sub hoc titu. vt ibi dixi q̄ posuit ro. doc. rubri. vj.

b Secundo loco. Circa hoc als quoq; fm rof. vbi. ē. ti. prefato. ꝛ ad libellos criminales.

c ¶ xl. distinctione homo. ꝛ. j. c. §. in fine.

ADDE Tu q̄ pena possit augeri vel minui ex cā p iudicem. hoc tenet ab. ficu. in. c. fi. in vlt. col. extra de osti. ꝛ idē dicit esse et in statuto municipali in. c. vt mensura. extra de ēp. ꝛ ven. itez adde q̄ pena diminuitur ratione adiūcti. gl. no. in. c. fivir. xxvij. di. ꝛ hoc etiā in pnīa vt ibi.

* ADDE Jtio. Adde tu oino videdū Jo. de turre crema. in c. ois q̄ iudicat di. xlv. vbi pulchre ꝛ plenissime tradit an iudex possit penam diminuere vel augere vel totaliter relaxare. ꝛ vide car di. zab. in. c. j. ō ost. vbi an in extraordinarijs criminibus. et et ordinarijs possit iudex ex causa temperare.

Hen. Ferrād. 1

d ¶ Ea q̄ prin. ibi soluit in. iij. glo. de tēp. or. sane et. ē. tij. gl.

ADDE q̄ et si iurauit iudex seruare statuta pt ex ea minuere penā. vt consuluit ro. consi. ccccxxix.

e ¶ De fur. l. fi. vide q̄ dicā in fra de accu. sup fine.

f ¶ c. q. vj. delatori. solue vt ibi. ꝛ in p̄. decre. ij. in vlti. glo.

ADDE tu et dic q̄ illa ꝟba morte moriaꝝ. de q̄bus in iuribus in ꝓtrariū allegatis intelliguñ de morte aie. vt per a r chie. in. c. cece. de peni. distin. j. vnde intelligitur de excōicatione. ita ab. in. c. pervenero bile. extra q̄ finit le; idem in

c. j. extra de homi. idem in. c. j. extra de fur. vbi ponit hanc doctrinam.

g ¶ Secundum Rofre. cuius quasi ad litterā fuerunt verba superiora vbi dixi in prin. §.

h ¶ Qualiter ꝛ qñ. ij. vbi scripsi super ver. diminutionem capitis.

i ¶ Et fm vin. hoc solū no. ibi vin. dñam inter relegationē ꝛ remotionē ab ordine; q̄ si vteriꝰ restituet fine, nouā electione nō recuperat prim⁹ locū suū. sēds sic si inuenit locuz vacātē. ff. de cur. l. ij. ꝛ. l. gñaliter. est añt remotus q̄ ad tēpus. remouet⁹: sed pena nō ad dit. Relegato añt post remotionē addit ipa pena relegationis. est añt hoc vtriq; cōe. q̄ si ad nouū bonorē aspirant tanto tpe abstinebit vteriꝰ quāto fuit in pena. ff. ad munici. l. ordine ibi q̄ ī prin. no.

ADDE de ep̄aratione penaꝝ iuris ciuilis ꝛ canonici. pet. de anch. cō fi. clvij.

k ¶ Ad hec q̄ xxv. suspensionis spēs notaui in cle. de penis. cupientes. in glo. no. nouā ꝛ ibi in fi. gl. satis de eo q̄ obiic prime pcedit.

¶ Jnuncio facta fuit. facta fuit decr. noua ō penis. degradatio. lib. vj. et de tali ratione locoꝝ inuncto rum nil dicit: ſz de ratiōe vel tōne capitis tm̄ vt ibi scripsi in glo. remotis.

¶ Sz quomodo dicitur in illis augeri penaꝝ minui. Respon. habito respectu ad penam que pro talibus criminibus consueuit imponi. ¶ Priuata autem crimina sunt vt furti ꝛ iniuriarum ꝛ abigeatus ꝛ huiusmodi. vt. ff. de priua. delict. l. fin. ff. de furtis. l. fina. c ¶ Item crimina; alia sunt capitalia vt ea in quibus pena sanguinis infligitur: alia non capitalia. vt que pena pecuniaria plectuntur. ff. de pu. iu. l. secunda. de iure autem canonum non imponuntur pene capitales seu corporales. vt extra de iu. cum non ab homine: licet sit argumen. contra. extra de maio. ꝛ obedien. c. secundo. ꝛ qui filij sint legiti. per venerabilem. ꝛ. ij. questione septima. §. q̄z vero non omnis. ꝛ. v. q. sexta. delatozi. f ¶ sed degradatio: depositio: suspēsio: excommunicatio ꝛ huiusmodi vt ibi. ꝛ. xxiij. questione tertia. co: ripiantur. xj. q. tertia. nemo. ꝛ. c. rursus. Et potest dici quod ex communicatio successit seu comparatur interdictiō aq̄ ignis: in cuius locum successit depositio. vt. ff. de penis. l. secunda. ff. ad. l. iul. pecul. l. peculatus pena

g fm rofre. ⁸ Suspensio temporalis relegationi. Depositio perpetua deportationi. Degradatio capitis diminutioni. vt extra de accusa. qualiter. ij. quid autem sit relegatio: quid deportatio. vide vt not. in sti. quibus modis ius patrie po. sol. §. relegati. Jtē qualiter pene canonice succedant seu comparentur legalibus plene prosequere fm Jnnocen. iiij. in pre

h di. c. qualiter ꝛ quando. ij. ꝰ fm Olin. extra de re

i nun. ex transmissa. ¶ Et not. quod clericus quan

3 doq; suspenditur: quandoq; deponitur: ꝛ quādoq; degradatur. extra de iudi. at si clerici. extra de crimine fal. ad falsariorum. de verbo. sign. nouimus. xxx. q. j. si quis secundo. ꝛno. extra de offi. ordi. ad reprimendā. ¶ Suspenditur quandoq; ad tēpus: q̄siq; in perpetuum. Item suspenditur quandoq; ab officio: quandoq; a beneficio: quandoq; ab vtroq;. vt puta propter fornicationē ꝛ huiusmodi. vt extra de cohabi. cler. ꝛ mu. c. clericos. ꝛ capitulo seq. ꝛ. xxxij. distinctio. nullus. Suspensus tamen ab officio videtur per consequens suspensus a beneficio. argu. lxxxj. distinctio. eos. de quo dic vt not. extra de clerici. excommu. latozes. diuersas autem suspensiones

k not. p̄p̄. extra de appel. ad hec quoniaz. quandoq; vero neutra predictarum penarum quis punitur. ꝛ si semel inebriatur. vt. xxxv. distinctione. episcopus.

4 ¶ Deponitur autem quis solo verbo quandoquidem licet ob crimen aliquod sententia depositionis in eum proferatur: sicut dominus clemens pap⁹. quart⁹ publice tulit in palatio suo viterbij sententiam depositionis in vndecim episcopos. tunc ibi presentes pro eo quod adheserant maufredo principi tarentino. qui regnum cicilie occupauerat; ꝛ eius coronationi interfuerant: formam huius sententie vt de infra versicu. item queritur. Degradatur ne quādo post sententiam depositionis insignia que recepit cum ordinaretur ei solenniter detrahunt: ꝛ hec vocatur solennis depositio de qua tangitur. xj. q̄. iij. eps̄. q̄ fiet hoc modo. nā eps̄ quasi exequendo sniam depositionis p̄ite iudice seculari cui degradandus dz relinqui publice abradit illi cū vitro: vel alio hmōi loca capitis ꝛ manus: in quibus in collatione ordinum inflictio facta fuit. Consequēter añt

l sigillatim detrahit illi oia insignia q̄ in susceptione ordinū recepit: ꝛ demū exuit cū habitu clericali; ꝛ in duit laycali dicēs iudici vt illū depositum ꝛ spoliatum in suū foꝝ recipiat. vt extra de ver. sig. nouim⁹.

5 ꝛ in p. c. eps̄. ¶ Et est notandū q̄ in hac snie executione nō est necessaria epoꝝ p̄stia q̄ est necessaria in snie; plationem. Item non est vis siue hoc fiat in ecclesia siue extra non est ēt vis. sit eps̄ indut⁹ pontificalibus siue nō duz hmōi degradationem facit.

¶ Vel dici pōt q̄ ꝓprie deponi dr q̄s a dignitatibus ꝛ honoribus. degradari vero ab ordinibus: et tūc in degradatione necessaria est epoꝝ p̄stia ꝛ alie

m ria in snie; platione m. Item non est vis siue hoc fiat in ecclesia siue extra non est ēt vis. sit eps̄ indut⁹ pontificalibus siue nō duz hmōi degradationem facit.

¶ Sententie prolatione. de hoc vide quod multum plene scripsi. in p̄. de ere. degradatio in glo. notādū. de duobus que sequuntur ibi scripsi in gl. nō dicitur.

aaa iiij

Universidad del Rosario Archivo Histórico

solēnitates. Et scias q̄ eā deponi quis a minoribus. vt a maioribus ordinib⁹. ar. p. c. eps. 2. xxxiij. di. c. fi. xxvij. q. j. si quis eps[a]. l̄z sit ar. 5. xxxv. di. c. fi.

a ¶Si q̄s epūs a 2 poc ptz exposse in pd. decre. de gradatio. i pri. 2 in ver. clerici⁹. Ad ꝓ̄tarū q̄ sequi. fñi. q̄ nō 6 sequi si clerici⁹ in minoribus verberari pōt ergo nō est locus degradationi. nā et̄ instituti in sacris ꝑ culpis grauib⁹. xlv. di. cum beatus.

¶Clerūtū interest: q̄ i solēni depositiōe plures epi sunt necessarij in vno ordie q̄ in alio. vt ptz. j. 5. iiij. ver. illud. 2 ver. cetez. 2 ver. si poro. y di q̄s nō solēniter deponi pōt hoc p solū epm cū. c. suo fieri. pōt et̄ solus cū suo capło suos clericos a beneficijs suspendere 2 oponere 2 excōicare q̄ dic vt ibidē. ¶5z q̄ro q̄ fit dria inter solēne depositionez. i. degradationem 2 nō solēne. 2 dicūt quida q̄ nulla ē tum ad effectū. tu dic q̄ in maioribus criminibus solēnitas adhibet⁹: q̄ infignia sibi aufernuī vt p̄missum est. et et̄ vbi incorrigibilis apparet: 2 in pfundū malorū 12 uenit. vt in p. c. cū nō ab hoie. 2. xvij. di. nec licuit. 2 in casibus in q̄bus ex tradit curie seculari quesiti de. 5. de cōpe. iu. adi. 5. j. ver. ij. al's aūt nō: sed est incarcerādus. vl et̄ si sit spes de correctōe. vt extra de verb. sig. nouimus. itē cū depositosolēniter 2 iuste sol⁹ papa dispēsat cū deposito vo nō solēniter eps dispēsat. de quo no. 5. de legato. 5. nūc ostendēdus. ver. ix. 2 extra de cle. excō. clerici. xv. q. ij. c. j. vtrū aūt degradatus fiat de foro seculari 2 viuet seculariter dic vt in p. v. ij. ¶Itē q̄rit q̄ fit dria inter ꝓpetuā 7 suspensionē 2 depositionē sine solēnitate. Vin. no. b extra de. trāsla. inter corporalia q̄ nulla⁹. tu dic q̄ depositus q̄n ab ecclesiastica militia dimittit⁷ pdit priuilegiū 2 ordinē clericalē. vñ eps in sua sna dicit sic. FOR. ¶Quia nobis euidēter 2 legitime constat te tale crimē seu flagitiū cōmisisse q̄ nō solum graue: verz et̄ dānabile est 2 dānosus: idcirco te sniali⁹ ab oi priuilegio 2 ordine clericali ad⁹ de ponēdū. vt in p. c. nouimus. 2. xxxj. di. dcm. l. di. accedēs. xj. q. iij. eps. habes et exēplū 2 formā hui⁹ sententie. extra de do. 2 ꝓtu. vitatis. 2 de accu. qualr. ij. 2 dz in sna declarari qualitas cōmissi crimiuis. vt 8 iij. q. vij. 5. poro. q̄ficz tū nō declarat. ¶Quia mili ti detrahunt insignia militie cā nō exp̄ssa. ff. de his qui no. infa. l. ij. 5. j. suspēsus vero nō pdit. c supple priuilegiuz clericale. ō quo p̄missit.

¶Non pdit. c

o ¶Ex parte. al legare voluit. c. ex litteris. q̄ō il lico precedit.

d

¶. c. j. vbi scripti sup. iiij. gl. 2 super glo. 2 ita.

f ¶. c. j. in p̄in. hic deficit auctor: qz hoc est il lud. c. oīz. q̄ō. 5. allegauerat.

g ¶Pastoralis in p̄in. alle. cōcor. vide. 5. c. 5. 10 post p̄in. v. ordinariam.

h ¶. c. vnico. plenius remisit. 5. 5. p̄ri. vlti. col. ver. item q̄rit.

i Ertio videndū hic no. b: euiter ſm tā. cuius quasi ad litteram fuit totus iste. 5. i suo ptum. xxiij. q. viij. consensio: extra de immu. eccle. in decre. grego. x. decet. 5. cessent. 2 duobus. 5. se. a contrario sensu. vel intellige. vt coram altari reddantur insignia quod est honestum: q̄n ibi illa in ordi 11 natione recepit. ¶†Utrū eps possit in ꝓpetuū vl ad longum tēpus valde suspendere clericos: z vtrū ad modicum tempus possit eos suspendere vel ecclesias interdicere sine monitione 2 cause cognitio e ne no. fm papā. extra de excel. pl. c. j. ¶Qualiter z q̄n 2 quis cum accusatis seu ꝺdēnatis valeat dispensare. vide. 5. de le. 5. nunc de ipsoz. ver. sed pone z se. in repertorio. in ti. de dispensationibus. z. j. de 12 aboli. ¶†In summa no. q̄ficz plures simul vnū delictum cōmittunt: 2 tñ iudex diuisi⁷ eos punit: puta vnum in. v. 2 alium in. x. nec miz. nā lz oēs delicq rint: tñ vnus potuit magis alio delinq̄re. l. di. cōmunaces. 2. xxxij. di. oim. 2 arg. ad hoc. C. de inof. te. cū duobus heredibus. ff. ad. l. aq̄l. it avulneratus. ff. ad l. cor. de sic. l. fi. xl. di. homo christianus. 2. xxij. dis. c. j. in p̄in. f. xiij. q. vl. c. fi. 2 extra de homici. sicut dignum. nam 2 dicit. l. q̄ pretor nunc hanc nunc aliaz eligetsniam. vt. ff. de dā. infect. si finita. 5. illud. quare ſm qualitates delinquentiū sunt pene moderande. de pe. di. j. aut facta. versi. persona dupliciter. de conse. di. iiij. de penitentibus. extra de offi. delega. g pastoralis. i p̄in. 5 ¶Que aūt sint crimina. in q̄b⁹ h fine accusatoꝛe pceditur no. extravt ec. bñ. c. vnico⁶.

Qui ad accusationem criminum admittantur.

Ertio videndū occurrit qui ad accusationem criminū admittant⁷: lz hoc plene dixi. 5. in ti. de accu. 2 in ti. de accu. ¶†Et hoc not. b: eniter⁷ q̄ si crimen sit priuatum nō admittitur: nisi 1 cuius interest. vt. ff. de priua. delict. l. j. 2. j. si vero sit publicū: tunc quilibet de populo q̄ tñ sit integre fame admittitur. vt insti. de pub. iu. Infamis autem 2 criminosus ab omni accusatiōe fm canones repellitur. vt. ij. q. vij. querendum. 2. c. si qui sunt. 2. vj. q. j. infames. 2. c. quicrimen. ij. q. j. in primis. versus fin. iij. q. v. canonica. 2. c. similiter. 2. c. 5. 2. q. iiij. c. pen. ff. de iudi. qui de crimine. 2 hoc verum est nisi suā⁹ suorum iniuriam prosequatur. vt. iij. q. vlti. oīb⁹. extra de testi. decetero. ¶Suorum autem iniuriam prosequitur qui prosequitur iniurias illorum qui pro eo testimoniū dicere nō possunt qui sunt fm. l. vsq̄ ad vij. gradum. vt est sobrinus 2 ex eo natus. ff. de testi. l. tertia. 2. l. leg. iul. fm accu. qui hoc not. C. ad senatusc̄. tur. si femina in glo. noua[k]. 2 nisi in criminib⁹ exceptis. in illis essi layci ꝺ laycos admittunt indi stricte: nec repellunt obiectu cris vl infamie nisi sint ospiratores vel inimici capitales: q̄ in nullo cāu audiunt: nec ꝺ laycos nec ꝺ clericos. vt extra de re iu. cū. i. 2. a. extra de symo. lz hely. 2. c. p tuas. q̄ aūt sint excepta cria. vide. 5. de ac. ppe fi. v. in fūma 2de hoc e. ti. v. Itē q̄ est infamis. ¶Et no. q̄ accusatus de graui 2 manifesto crie nō admittit⁷ ad reaccusandū sec⁹ si fit graue 2 nō manifestū vel ecōuerso. extra de ap. ꝓpositū. iij. q. v. q̄ suspecti. 2. q. j. c. j. ff. ō pu. iu. l 1 is q̄. ¶†In clericoꝛ āt accusatiōe exclusis variis 2 opinionib⁹: dic q̄ null⁹ ad hāc admittit⁷ nisi sit clerim cus: 2 nisi forte ē possit illi⁹ ordis cui⁹ est accusat⁹ m hinc est q̄ bigami criminosi irregulares: infames: 2 ceteri q̄ sacerdotes fieri nequeūtes eos accusare nō pōt. vt. ij. q. vij. c. j. ij. 2. iij. 2. c. ipi apli. 2. c. testes. vj. q. j. oēs. 2. c. q̄ crimē. ¶Qui aūt ꝓmoueri ꝓhibēt i n 2 repto: io. sub ti. de te. oz.[n] in ti. extraordinarijs. ple ne poteris repire. ¶†Sz nec layci eos accusant: nisi sua vel suoꝝ iiuriā ꝓsequāt. vt i p. c. decetero. vl nisi in exceptis crib⁹ i q̄b⁹ layc⁹ bone fame 2 vite et pone legitime admittit⁷ ꝺ eos. sīdo layc⁹ sit criosus irregularis vel infamis: tūc nō admittit⁷ nisi clāci sint n mala fama resp̄si. tūc sic extra de sy. tāta. 2. c. p tuas. extra de acc. cū. p. vbi de ꝺ. ij. q. j. in primis. eo tñ sal uo q̄ ospiratores 2 capitales inimici nunq̄ ꝺ eos admittunt⁷ vt dixi. ¶Que āt dixi de clericis intellige 2 in monachis obtinere fm ti.[o] extra de accu. memi o 4 nimus. ¶†Et no. q̄ accusatio ordo 2 testimoniuz parib⁹ passib⁹ ꝺbulāt q̄ nō admittit⁷ ad vnū: nec ad reliquum opere tit. de crimi nibus. versi. sequit⁷ videre. ¶In gl. noualer pe. est quod dico: quia sic al legaui in decre. decetero. de testibus. vbi posui dictum bos. qui dixit suos dici eos: de quibus. ff. de accu. l. j. 2. ij. j. resp̄ō. Guil. de suz. in l. iniquum. C. q̄ accus. non pos. iūgit alia duo sc̄z ponēs illos p quibus agere possumus sine mādato. ff. ō pcur. sed 2 hec. Itē illos p quibus postulare possunt bi qui sunt de tertio ordine non postulan tiuz enumerati. ff. de postu. l. j. in fi. cūle gib⁹. se. Ego verū puto de enumeratis. in fine. legis ꝓtervl timos duos causs de quib⁹? et de filibus non putovez. vide q̄ō no. C. qui accu. nō pos. l. ne ganda. in. j. gl. ĀDDE appellatione suorum q̄ veniant. o. de rot. decis. cccclx. in nouis de rens. 2 an cō spiratores admittant⁷ ad testificādū. vide oldr. ꝺsil. cclxxviij.

¶De appel. p posuit. non ponit casum istuz sed facit in argumentum fm lecturam Inn. quā ibi scripsi super vlti. glos. ¶Est accusat⁹ vide de accusatoꝛe. ver. item q̄ō est laycus: 2 ver si. seq. ¶Ti. de tē. oz. in ti. extraordinarijs. plenepoteris reperire.

¶Secundum titu. vbi in p̄in cip. dixi.

reliquuz. q̄ō plene dic vt no. fi. q. viij. ipsi apostoli. z. j. q. j. si quis epiſcopus. extra de tes. c. fi. qualiter autē regularis contra abbatem admitteretur ad accusationem. 2 an 2 quādo accusatus sibi dabit expensas. dicam infra de inqui. 5. fi.

Coꝝ quib⁹ sit criminalis accusatio facienda.

Quarto loco dicendū est nobis coꝝ q̄bus sit crialis accusatio facienda. 2 quidem coꝝ iudicibus ordiarijs. hmōi enim cāe nō delegan⁷ nisi a p̄incipe. nisi in casibus q̄ō dic. vt. 5. de offi. deleg. 5. excipit⁷. x. Itē q̄ est ōle. 1 in cā. ¶†Illud aūt nō est omittēdus q̄ vnus solus iudex ordinari⁷ seu delegatus cās criales cīcoꝛum tractare non valet. lz in causa crialī epi exigun⁷. xij. a epi[a] p̄ter ꝓpriū metropol. in cā ꝑsbyteri. vj. ꝑter ꝓpriū. in cā dyacōi tres ad min⁹ ꝑter ꝓpriuz. vt. xv. q. vij. si q̄s tumid⁹. 2. c. felix. 2. c. si āt. 2. q. v. c. j. l. di. studeat. ix. q. iij. saluo extra de transla. inter. ¶Sz nūq̄d debent oēs p̄dicti ꝺcordare in vnā sniam ad hoc vt teneat snia. vl q̄ sic. vt extra de re iu. nō pōt. Sz dic sufficere maioris ptis ꝺcordiaz. lxv. di. c. j. ij. 2. iij. ff. ad mūi. q̄ maioꝛ. extra de bis q̄ fi. a maio. pte ca. c. j. Jn cā tū epi nō valet snia nisi oēs iudices ꝺcordent quibus cā p papā est cōmissa. vj. q. iij. c. j. ij. ij. 2. iiij. ¶Et est spāle in cā epi. vt tunc nō teneat snia pluriumb. ¶Est 2 alius casus in quo nō tz snia pluriū b in iudicib⁹ dele. a p̄ncipe. vt. C. de ap. in offerēdis[c]. 2. i. ubemus. ¶Alius. C. ad tertul. l. fi. in aut. desiū. cto. ¶Alius extra de reseri. pastoralis in p̄ri. 2 ibi alij casus no. ¶Ō aūt dixi de epo obtinet in cognoscēdo ō ip̄sius crie. nā eps nō pōt cōdēnari. nisi per solum papā. vt. iij. q. vj. q̄uis. 2. c. multum. 2. c. ou dū. lz sit cōtra. ar. ea. q. hoc quippe[d]. 2 extra de iudi. c. j. Sed in ꝑsbytero 2 dyacono dixerunt quidam quibus io. fauen. assensit. q̄ solus eps. seu archieps solus cum suo clero. siue in sua synodo. pōt de generali consuetudine eos cōdemnare sine predicto numero epoꝝ. vbi de crie ofessus seu ꝓuictus est. ar. p eis. xv. q. vlt. si quid de quocūq̄z 2c. ¶†Dicendo eīi quocūq̄z nullū excepit. vt extra de cohabi. clī. et mu. c. ij. lxxxvj. di. si quid vo. extra de sy. lz hely. v. nā iuxta. 2 ar. ad hoc. lxxj. di. sacerdos. 2. c. dictū. extra de cle. excō. latoꝛes. 2 hoc no. idem io. xv. q. vij. in summa. Sz io. de deo ꝓtra dicēs q̄ talis snia nō valet. q: talis nō est a suo iudice cōdēnatus. extra de iud. at si cli. nā eps seu archieps nō est in hoc casu suus iudex. seu ꝺiudex vt. xv. q. vij. c. j. 2 in p̄missis ꝺcoꝛ. 2 dicit q̄ in p. c. latoꝛes dispositio p suspensione pōnitur 2 narrat idem io. q̄ eps vlisdē. in casu pre. calatoꝛes. solus deposuit tres clericos p ipsam decre. quā inno. iiij. in cōcilio gñali. derisit. dicēs q̄ nō bñ intellexerat decre. 2 dicit idem io. q̄ ipse vidit illum epm 2 etiā clicos depositos restitutos. ar. ad 5. xv. q. vij. c. j. ¶†Tu aūt distingue circa hāc materiā. nā quandoq̄z agitur de crimine ad depositionez ordis quandoq̄z ad depositionem beneficij quandoq̄z agitur in modū exceptiōis. quādoq̄z ad suspensionē. ¶Certez cū agit⁷ ad depositionē ordinis. q̄ficz deponitur cū solēnitate. q: sibi insignia detrahunt⁷. de quo dixi 5. 5. ij. x. 2 no. quo casu necessarius est predict⁷ epoz numerus 2 hoc casu intelligunt⁷ iura inducta. 5. x. ij. lud. 2 opi. io. de deo. ¶Q̄ficz vero q̄s absq̄z bmōi solēnitate p̄sbyteri vel dyacōi eps cuz suo capitulo pōt cognoscere 2 deponere absq̄z aliozū p̄sētia epoꝝ. vt in p. c. latoꝛes. 2 extra de iudi. cū nō ab hoie. 2. c. at si lxxxvj. di. si qui. xj. q. iij. si quis eps damnat⁹. 2 5 casu pōt intelligi dcm Jo. fa. 2 iura p eo facientia. Alij aūt dicūt q̄ nullo mō pōt sol⁹ eps sine alijs epis ꝺponere. ar. extra de snia 2 re iudi. nō pōt. 2 in p. c. inter coꝝ poꝝ alia. 2. xv. q. vij. c. j. de cōsuetudine tñ epi scopi audiūt⁹ p se vel per officiales suos cās criales cīcoꝝ suoꝝ. Cū aūt agit⁷ ad depositionē bñficij seu p̄uationē. tūc solus eps cuz suo clero id potest. vt extra de coha. cleri. 2 mu. sicut. 2. c. si aut. extra de in di. at. si: 2 sic intelligitur. xviij. q. ij. si quis abbas. et xvj. q. vij. inuentum. ij. q. j. notum. xj. q. iij. si quis eps

damnatus cū multis simūlibus q̄ in talibus nil dz fine cōsensu sui capituli agere. extra de his que fiūt a p̄rela. fine cōsensu ca. nouit. xxiij. di. eps 2 in p̄. c. si q̄d vero. ¶Si vo agit in modū exceptiōis. 2 tūc solus cognoscere pōt. vt extra de accu. sup. bis. Itez etiā solus pōt clericū excōicare. extra de coha. cli. 2 mu. clericos. 2 ꝑsbyterum suspendere 2 ad tps. et in perpetuuz fine alijs epis. vt. ij. q. v. ꝑsbyter si. 2 in p̄. c. latoꝛes. vt. eo. ti. sicut 2. xv. q. vij. bi qui 2 generaliter de cā ciuili inter suos clericos cognoscere 4 r. q. iij. q̄. ¶†Quid de subdiacono 2 inferioꝛibus. rñ. io. fauēt. b. no. xv. q. vij. in summa. xxxviij. di. ꝑsbyter: solum epiſcopum posse cum suo clero de eoꝝ rū criminibus cognoscere. ar. optimum p eis eadē. q. si autem: ibi reliquoꝝ vo clericoꝝ cās etiam solus eps loci cognoscat 2 finiat. 2. 5. feq. 2. c. epiſcop⁹ sed lz illud verū sit in his qui sunt infra subdiaconatum. cām tñ subdiacōi. tractabit sicut 2 cām dyaco. ar extra. de seruis nō oꝛ. miramur. 2 de etate 2 quali f ta. a multis. xxxij. di. erubescāt. 2. c. fe. f ar. tñ contra f 2 in inferioꝛibus eū solū nō posse cognoscere. xv. q. vij. eps[g]. xj. q. vij. epiſcopus ꝓebiter in fi. ¶Dremissa aūt vera sunt nisi causa fit a p̄incipe ꝺlegata g q: tūc q̄ p̄incipi placuit legis lz vigoꝛem. insti. de iur. na. gē. 2. ci. 5. sed q̄ p̄incipi. nā tūc solus potest cognoscere. ar. vj. q. iiij. ofiusb.

De contumacia accusatoris.

Quinto tractandū est q̄d iuris sit ¶ si accusatoꝛ absens sit p̄ cōtumaciā. 2 q̄das si accusato venīēte in termio accusatoꝛ non comparet fm canonem accusatoꝛ excōicabit⁷: nec post audiet⁷ nisi doceat se fuisse iusto impedimēto detētū: 2 reus est absolut⁹ dus. vt. iiij. q. v. q̄s. 2. xj. q. j. q̄ianus. 2. c. ō iudi. p perandū. 5. fi. q: magis offendit nō veniēdo q̄ reus q̄ō dic vt. 5. de ꝓtumacia. 5. nunc nobis in p̄in. vbi de hoc plene no. in cā ciuili ego credo accusatoꝛē ci tandum p̄riusq̄ accusatus absoluat⁹ ar. v. q. vl. epyphaniū. C. qui' accu. non pos. qui crimē. nec ob. extra de accu. licet. quia ibi p̄sentes erant illi a quoꝝm accusatione archiepiscopus absoluitur. 2 nisi accusatoꝛ absens ꝓponat 2 probet iustam causam absentie imponetur ei perpetuum silentium. vt in p. c. licet i 2. iiij. q. v. quisquis⁹ in fi. ¶Secundum leges vero citandus est per tria edicta vel per vnum peremptoi rium. vt veniat ad peragendam accusationez 2 si nō venerit punietur extra ordinē. 2 in omnes sumptus quos fecerit accusatus condēnabit⁷. vt in p̄. 2. qui crimen. nec post illud peremptoꝛiū audiet⁷ vt eod. ti. fi ea. ¶Sed contra: q̄: immo videtur puniendus in quarta parte bonoꝝm. vt. C. vt intra certum tps cri. q̄ō. termi. l. j. item alibi dicitur q̄ in publicis crimi nibus punitur pēa turpil. que est. v. li. auri. vt. ff. de ꝓuari. l. iij. 2. 5. q. iij. si quē. 2. 5. notandum. sed q̄ turpil. locum habet quādo quis desistit in publicis criminibus. vt. C. ad turpil. l. j. sed in priuatis locū non habet turpil. nec eius pena. sed extraoꝛdinaria. vt. ff. ad turpil. si quis repetere. 5. si stellionatus. 2. l. in priuatis. C. e. l. ij. nec enim accusatoris pena gravius punitur q̄ per turpil. ff. ad turpil. absentem. 5. in accusatoꝛe. Item alibi. videtur q̄ contumacia accusatoris non punitur. C. de adulteriis. quanuis. Ad 2 hoc rñ. alijs remotis ambagibus. †Et dico quod hec iura in varijs loquuntur casibus. de punieda accusatoris cōtumacia. si enim ꝓtumax sit ante lit. cōtesta. locum habet pre. l. qui crimen: 2 si terminus fit a iudice prefixus additur plus loco cuiusdam pene quia postea nō audiet⁷. vt dicit pre. l. ea. quia desistisse videtur ex quo reuz in termino a iudice prefixo non prosequet⁷. vt. ff. ad turpil. ab accusatione. 5. desistisse. arg. tñ contra. ij. q. iij. 5. notandum. v. desistit k sc. k Si autem lit. ꝓte. cotumax sit. tunc punietur pe k na turpil. 2 sic intellige. C. ad turpil. l. j. alioquin per solam libelli oblationē si sit ante lit. conte. esset contumax nō puniretur. q: tūc potest fine pena ab accusatione discedere. vt. ff. c. questū. ff. ō in iuſ. vo. libert? C. de adul. fine metu. ij. q. vj. si quis libellos. sed hec iura nō videntur posse ad hanc materiam adaptari.

assidentes. ō 5 2 an epūs ꝓtinue i pcessu sint necessarij ad oēs act? vid q̄ō scripsi de ꝑben. gra ne in gl. ad q̄ō epi de capitulo etiā cū quo epūs audit cās mino rū clericoꝝ an etiā sint cōludices no. xv. q. vij eps. 2 ō offi. oꝛ. irrefragabili.

¶Et. c. fe. bñ facit p̄. decre. j. de here. li. vj.

¶. xv. q. vij. eps secūdo ō stitutis in sacris loquit⁷ p clare pz ex p̄rio. c. ipsi? q̄nis in quo tsertum est illud cap. ad. c. fe. rñ. de q̄ facit p. q: diuisim ō minoribus loquitur Itē ex eius verbis nō taratur epoꝝ numer?.

¶Sius idez b no. i p. gl. ad q̄ō epi iuxta fi. 2 ducit⁷ de dolo 2 ꝓtu. vitatis. de ac. cū dilecti.

Quinto tractādus. q̄st q̄storū q̄ō seq̄tur ad l̄az vsq̄ ad fi. v. vtrū sue it rof. rubri. q̄ liter puniat⁷ accusatoris contumacia.

¶Ver. desistisse dic vt ibi no. z. ff. de iudi. desistisse.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶ Quidam. vt rof. nō puto bene scriptū. q; rof. ponens hoc dictuz dixit. vnde rof. voluit ita soluere az. vero dixit in summa. C. ad turpil. in prin. quod .d. suus tenebat hanc opi. itē. j. patet quod rof. renuit opi. isti contrariam.

b ¶ C. ad turpil. in pri. vides quā opinī, autoz cum rof. attribuit Azo q; parat materiā admirandi de Ly. qui hāc materiā plene tractās. C. ad turpil. l. j. dicit ibi quod sunt due glos. Prie vna. ff. de adul. l. miles. §. focer que vult ante lit. cōte. nō esse locuz turpiliano. alia Pria in pre. l. j. Sed ō hoc miroz qd opi. z glo. ij. l. j. dicit fuisse azo nis. primā dicit fuisse hugo. de azo. enim nō plus scio. nisi q; predixi z qd in summa ple gi. nec video plus de eo sciuisse rof. vel autoꝛe vel hosti. vt. j. dicā. item ipse autoꝛ ponēs in hoc senatusconsulto libellū. j. de calū. pe. ver. preposuit in eo. litē conte. fore. z videt qd iuste ex benigna interpretatione

a bello appellatoꝛio. z ideo quidā. vt rof. ꝰ soluunt q; in. l. qui crimen puvitur extra ordinē. z nihilhominus pena turpil. locū hz. ¶ †Sz certe durum videtur vt eodem delicto duplex pena infligaf ℈ iurg. ff. de penis ℈ sanctio. lxxxj. di. presbyter. z extra de iudic. at si cleri. in fi. quia de eodem delicto vnius hominis non est sepe querendum. ff. nau. cau. fta. licet. Idcoq; azo approbat primaz responsionez. vt no. in summa. C. ad turpil. in prin. b Joā. vero dixit qd etiam ante lit. conte. si post libellum porrectum accusatoꝛ desistit. incidit in turpil. nec ob. ff. eo. in senatus. §. qui post inscriptionem. nam ibi non incidit propter iustum metum. ij. q. iij. paulum alias essi incideret. vt. ff. de calum. fallaciter. Quomodo ergo ad iura contraria rñdebis. dici potest et non in subtiliter c q. l. qui crimen loquitur quando accusatoꝛ fuit contumax post datum libellum z post fideiussoꝛem datū ex parte sua. reus autem nec fideiussoꝛem dederat. nec in aliquo cōtra eum ꝓcessuz fuerat nisi ad citationē. itē. l. j. C. ad turpil. z pre. l. in senatus. z. l. fallaciter. loquuntur quando accusatoꝛ est contumax etiā ante lit. conte. sed tñ postq̄ reus libellum receperat fideiussoꝛem dederat: vel forte detentus erat in carcere, vnde non est mirum si locum habet turpil. z hoc ex dictis. ll. colligitur scōm rof. qui reꝛobat eos qui dicunt q; vtraq; pena cō petit: sed tamen altera debet esse contentus accusatus. hoc enim non est verum: quia si vtraq; simul peteret. et in eodem casu vtraq; imponeretur. vt. C. de sepul. vio. qui sepulcrum. et argu. ff. de ac. z obli. quotiens. si autem post lit. ote. sit contumax accusatoꝛ. ita quod vltima die biennij. quod tempus p. l. inducitur. fuerit absens. punitur in. iiij. parte bonoꝛum. vt in pre. l. C. vt intra certum tempus. l. j. vel ibi loquitur ante lit. conte. post datum libellum nō instante reo quod accusatoꝛ citaretur. nec reus deberat fideiussoꝛem. nec in aliquo fuerat gravatus nisi quia citatus accusatoꝛ tantum distulit quod totum biennium flueret. z tunc enim illa pena quarte partis bonoꝛum locum habet. 4 ¶ †Et si queras que sit maioꝛ pena vel minoꝛ. Respō. ſm qualitatem persone accusatoꝛis. et eius conditionem id cōsiderari. nam in paupere maioꝛ est pena turpil. qua amissio quarte partis bonoꝛuz. in diuite vero est cōtra. argu. de pe. di. j. medicina. z. c. quamobꝛē in pri.

¶ Item vlis et ignobilis non curat de extraoꝛdinaria pena turpil. honestus vero et diues sic. nam maioꝛ esset sibi illa extraoꝛdinaria coꝛporalis. modicus enim ictus maioꝛ est ei quam quelibet pecuniaria pena. ff. de pe. in seruoꝛum. §. fina. z secunduz hoc intellige. extra de ele. vena. c. j. in fi. z facit extra de of. dele. pastoralis. Rñ. j. in fi. ceterum si fit contumax die sententie. tunc in nullo punitur. nam tūc si de causa liquet: feretur sententia. et tunc satis punitur eius cōtumacia: quia non audietur appellās sic intellige. C. de adul. quis. ff. de re iudi. contumacia. ij. q. vj. ℈ sunt etiam quoꝛum. z xxiij. q. iij. de illicita. et in nullo tunc impedit contumacia processuz iudicis. quare aliter non punitur. vel dic quod in. l. quis statuitur vnum pro illo contumace. vt scilicet

testa. pñt testes recipi ℈ eū. z si de cā liquet sñia diffinitiua ꝓferri pōt sic itelligo p̄ c. decernim⁹. z. xxiij. q. iij. de illicita. ¶ Dañt nō curabat an lis sit ote. vel nō ſz distinguebat solū an liqueat de cā vel non qō nō admitto q; nunq̄ ꝓceditur ℈ absitem lit. nō ote. ar. tñ ℈ extra de dolo z ꝑcu. veritatis. vbi testes ℈ absentem lit. non oteſt. sup crimine recipiunt. et sñia ꝓfertur. sed pōt rñderi qō ibi absens nō cōdemnatur lit. nō oteſt. de crimine de quo ℈ eū agebatur

3 ſ. homicidij. incestus z dilapidationis. ¶ Sz papa illū deposuit ex eo solo qō ꝓpter ꝑcumaciam excōicatus celebrauit. vt ibi ōz in ver. nos igit qō potuit iuste fieri. vt. xxiij. q. iij. de illis. extra de cle. ex. latores. z sic non est ℈. ¶ †Vel dic si plz. spāle esse in dilapidatione de qua ibi loquit vt in ea lit. non oteſt. procedaf. z testes recipiant. z est rō. qz in ea publica cōmoda periclitant. vt. iij. q. ij. qz ea. C. de pe. ne diu. nullo essi ꝓiuilegio gaudere dz qui male administrādo suos ꝑcubernales afflixit. vt. C. vbi de rō. agi opoꝛ. l. ij. ¶ Vel ibi loquit in cā inquisitionis. vt extra vt lit. nō ote. qm̄. §. sunt z alij. ¶ Vel scōm alios speciale est. vt ℈ quemlibet ꝑlatum z clericum ꝑcumacem procedatur lit. nō ote. ad depositionē. vt ibi z extra de clericis non resi. in ec. vel ꝑben. ex tue. pri

a mum verius. ¶ Vel dic. vt no. in ꝓealle. c. veritatis. a ¶ In quibusdā quoq; aliꝭ casibus lit. nō ote. pceꝺif. quos dixi supra de teste. §. nūc tractem⁹. ¶ Vel

5 añt in hac materiali doctrinā habeas clarioꝛē addunc ꝓmissa alio tñ ordineꝛ magis advnguē. ꝓsequamur

a ¶ In p̄. c. veritatis in gl. b pz vbi est mens suꝑioꝛum.

b ¶ Distingue. b quasi ad ſraz ponit totā rub. rof. de ꝑcu. rei. z b vsq; ad ℣. itē querit ecce poꝛ tauit tñ. §. j. z ver. sed nunq̄ sufficit.

ote. aut post. aut ꝓpe sñiaz si añ li. ꝓ. tñe ꝓstita cautione ab accusatoꝛe citabit. z qrit ibi vbi erit. q̄ dicit vt. §. j. in p̄n. z. ℣. qualr añt. z sequit et si in alteri⁹ iurisd. degerit ibi dixi. in. ℣. ſz nūqd. qō si nō venerit: bona eius annotabunt. qz dicet iudex ꝰa bona talis qui citatus non venit. pono in banno fisci. nisi venerit infra annū. ff. de requi. re. l. j. §. j. tñ ab hac sententia additionali appellari pōt. C. fi. pen. app. l. ei⁹. extra de appel. ꝓterea. z describent eius bona. ff. de reqr. reis. l. fi. que qualr fiant infra subijciam. tñ fiscus de facto ea nō occupat nisi post annum. vt. e. ti. l. j. z. l. fi. post hoc iterum per edicta requiref. z ci tans mittet litteras suas iudici seu rectoꝛi eius loci in quo deget accusatus vt per illū citato innotescat se accusatū z citatū bonaq; ei⁹ ob hoc annotata fore vt in p̄. §. ꝓsides. harum añt litteraꝝ forma talis

6 erit. F O R. ¶ Talis iudex seu rectoꝛ siue ꝓfes talis loci tali iudici rectoꝛi seu ꝓsidi talis loci. salutē in dño. c cum in nostro auditoꝛio. t. de tali crimine accuset seu accusare intendat. p. qui in nostra iurisditiōe. seu magistratu moꝛat egoq; ipm edictis z aliter citauerim. vt veniret sup accusatione hmōi responsurus. bonaq; ipsius ob eius ꝑcumacias annotauerim vestram dif. deprecoꝛ quatenus ipsi. p. innotescere seu significare curetis q; est annotatus quodq; eū requiro z citoꝛ vt tali die coꝛā me compareat eidē. t. respōsurus obiectis⁹ hec ꝓbanc in pre. §. ꝓsides. Quod ꝓinsfiat annotatio quā hmōi lre diriganf colligit in p̄. §. ꝓsides. ℣. fm lras. ¶ †Sz qualr fiet hec annotatio. rñdeo sic. ꝓeses eīm seu iudex vel officialis veniet cū tabellione ad domū accusati. z inquiret quot domos quot ꝓdia rustica. et quot iugera terre sunt in bonis accusati. z qd sit in vineis. qd in oliuis. quid in ꝓdijs. quid in mācipijs qd in colonis. quid in redditibus. qd in mobilibus z sic cuncta describet per ordiuē sicut describunt bona alicuius cū ꝓscribunt. qō qualiter fiat. dicyt. C. de bo. ꝓscri. l. si quis intra ꝓuinciam. sicut etiā denotant bona que dant in censum. vt. ff. de censi. forma. sic etiā denotant bona cū heresvel tutoꝛ facit inuentariū. vt. C. de iu. delī. sancimus. §. licētia. z. C. arbi. tu. l. fi. z de his fiet publicum instrumentum.

8 ¶ †Fit añt annotatio ne vlla fraus possit in reb⁹ illis adhiberi. siue illa bona debeant ofiscari. siue absenti restitui. nam alterū de his duobus fiet vt infra iam dicetur argu. ad hoc. xxvij. q. j. oēs femine. z xx. q. j. vidua. nam ſz ꝓmissa oīa sic interueniant. accusatus tñ in nullo gravaf. nam si venerit paratus accusatoꝛibus respondere z satisfet. oīa bona que fuerant annotata denotabunt. z ei insolidum restituentur qñcunq; venerit infra annū ꝓximum. vt supra: qui annus quo ad hoc incipit cōputari ex quo edictis seu lris iudicis illi innotuerit seu innotuisse potuerit se accusatū z citatū. z bona foꝛe annotata non añt a die facte annotationis. vt in pre. §. ꝓsides in fi. z eo. ti. l. annus. Quinimmo si intra annū accusatus moꝛiſ. vel ītra annū satisfactionē offert qō accusatoꝛi rñdebit bona recuperat. z ad heredes trāsmittit. vt. ff. l. j. §. fi. Si añt nonvenerit. tunc incipit ei⁹ ꝓtumacia puniri hoc modo. nā si annus lapsus est bona illa sic annotata ofiscantur. ff. eo. l. j. z. C. e.

9 l. j. z. l. fi. z fit infamis. vt ibi nō ipso iure. ¶ † Cuz eīm nō fuerit de aliquo crimine ꝺdemnatus. non fit

e infamis per sñiam. sed ipo facto fm Azo. e rof. ff. de bis q̄ no. in fa. l. j. z. l. athletas. opinio eīm ei⁹ gra naf. z ledif apud bonos z graues. vt extra de accu. f oīpotens. extra de testi. c. fi. z. c. testimoniū. lxxxj. di. tātis. ij. q. iij. enthemiū. Idē quoq; est in ciuili ca. nā passus missionē veniēs infra annū recupat posꝛ. nō post. vt extra vt lit. nō ote. qm̄. §. in alijs. z de eo qui mit. in poſ. cā rei ſer. c. j. z. ij. de offi. oꝛ. paſtoralis in fi. z. C. de ꝓef. xxx. an. si qs emptionis qō dic. vt. §. de primo decreto. §. iam de effectu. ℣. si vero. Sz z ſz si bona ofiscent. z fiat infamis de facto. tñ ad defen- g dendū se audit omni tpe. vt. ff. de reqr. reis. annus. Itē ita demū ofiscantur. si a procuratoꝛe fisci capiant alioqn z sint annotata. nisi fiscus ea petat vſq; ad xx. an. postea nō poterit peteꝛevt eo. ti. l. anni spaciū b z. ff. de diuer. z tē. pſ. in oibus. hodie foꝛte bona eius seruarent filijs eius z descendentibus z ascendenti bus vsq; ad tertiū gradum. vt in auc. vt nulli. iu. §. j. i

f colla. ir. f ¶ † Quid si post maleficiū cōmissus alie

10 nauerit bona. vt qō tz alienatio nisi bona sint annotata. z nisi in crimine lese maie. vt. ff. de dona. post ℣ ctus. ff. de sol. reū. ff. de req. re. l. fi. in fi. C. ad. l. iul. maie. l. p. z fi. ff. de accu. ex iudicioꝛ. C. de bo. dā. si qñ.

¶ Quid si añ maleficiū cōmissum bona sua aliena-

11 uit in fraudē. de b. j. de do. ℣. Itē pone. ¶ † Quid si accusatus non lit. ote. sit ꝓtumax. nec hz bona que possint annotari. rñ. foꝛte indicet ei mulcta p illud edictū si quis ius di. nō ob. ar. in his que no. supra de ꝓtumacia. §. fi. ver. ſz nūquid facta. ¶ Sed quid

g si paup sit. nihil. n. tunc ad eū de mulcta ⁸. qz ei⁹ qui nihil habet nihil periculo esse poteſt. ff. de fur. itaq; fulo z inanis est actio qua ꝛopia debitoꝛis excludit

h vt extra de resti. spo. olim nobis. iuxta illud. b Can

12 tabit vacuus coꝛā latrone viatoꝛ. ¶ † Māz pauperibus. z. ff. qui z a qbus. ma. li. nō fi. l. si qs. z. ff. de ercu. tu. paupertas. z. l. post suſceptū. z in p̄. c. olim

i z ibi. beati pauperes spū. tu dic qō multū spectat ad eū. qz si capiaf. in coꝛpus toꝛquebif. regulr essi q̄ ꝓpter pecuniariā penā eludunt. in coꝛp⁹ toꝛquenf. vt. ff. de pe. l. j. in fi. z. xxiij. q. iij. ne admisso. C. de ser. fugi. quicunq; z sic paupertas nocet. vt. xj. q. iij. pauper. z. ij. q. j. phibeaf. ℣. nonnulli. z. c. in primis. ℣. de

k inde causaſū nec credo k eū in bāno ponendū durū essi esset b vt foꝛte a quolibet puniref z offenderet sic bannitus. cautius igif facies accusatoꝛis si veniat z bona sic annotata recupet. ꝓstita cautione de iuri

13 parendo. ¶ † Quid si nō pōt fideiussoꝛē hre. vl est talis accusatio qō fideiussoꝛi nō est cōmittēdus. vt ℣. §. j. ℣. si añ accusatus sit. qz timeret venire vel foꝛte ꝓscientia eū remoꝛderet de cōmisso maleficio. certe tūc fatue faceret si veniret. imo poti⁹ patiat bonoꝛ annotationē quā se exponat ꝑiculo coꝛpali. coꝛpus eīm ꝓferendum est rebus. vt. C. de fa. san. ec. sancim⁹ in ꝓn. z ar. extra. de pe. z re. cū infirmitas. §. ceteꝛ. cū

14 suis ꝺcoꝛ. z de oꝺ. iter vir. z vx. ꝓ vras. ¶ † Ceteꝛū k re⁹ sit ꝓtumax post lit. ote. nō reqref. nec bona annotabunt sicut. ℣. añ lit. ote. dictū est. ſz alio mō ℈ eū ꝓcedef fm rof. ꝑuta pecuniariter a iudice mulctabi l tur. vel si in ꝓtumacia ꝓsistat sepe a iudice monit⁹ relegabif q̄ pena lz sit tpalis aufert tū estimationez z m sic vſq; ponit ꝛclusiue. vt. ff. de penis abſitē. §. aduersus z. l. capitalū. §. j. z. ff. an p aliū cāe ap. l. j. z in p̄. l. absitē oꝛ qualrqs ꝓtumax sit. tu ꝙ dicyt. ℣. ꝙ. pozro ibi. si añ lis est ot. ꝛc. Pozro si sit ꝓtumax ꝓpe sñiam z citat⁹ fuit ad sñiaz audiēdā siēs ꝓcedet ad sñiaz vt. ff. q̄ sen. sine ap. re. l. j. §. itē cū ex eo. z ex ō te. cū oli

tis ifamē fieri. q; nō est dān a tus de crīe publico vl ꝑuato famoso qō ler reqrit infamiā. z idem accur. in. l. vl. C. de req. re. p ℣ pz q̄ vera lra supioꝛ hz nō. z si ecclī rof. vñ h sumpta fuere vt p dixi. z tñ vtraq; saluatur.

¶ Col. ix. z do vsvoꝛib⁹ reſeruanf. vt ibi rof. q̄ hoc continuat. ℣. tertiuz duos medios interposuit autoꝛ.

¶ De mlcrato continauit rof. j. tu dic media addit autoꝛ.

¶ Jurta illud iuuena. x. satyra.

¶ Et ibi matheꝰ. v. in prin. Circa ꝓilegia pauꝑtatis vide tu Jo. de turrecrema. post. Archi. in. c. paup. xj. q. iij. vbi ple nē enumerat ꝓilegia pauꝑtis ab his tñ ꝓilegijs liberet nos dñs.

✶ Add. Jrio. Adde tu Aler. of. xlviij. incip. circa hāc dubitationē col. pe. ℣ preꝛea i ꝛrto vol. vbi q̄ pauꝑtate foꝛdescimus z dicimur ꝺprimi ob pauꝑtatē vt in. c. si qui testīm de testib⁹ in ℣. pauꝑtate deprescri. z et dignitas ecclīastica ob pauꝑtatē vilescit vt i clerici plerisq; ō dic. nā dignitas et honestas absq; diuitijs nō seruaf. l. ab omni bus circa prin. ff. de le. j. Hen. Ferran.

¶ Hec credo fm rof.

¶ Scōm rof vbi. §.

¶ Et tūc supple si ꝓluetudo foꝛmā certā nō hꝫt in p̄. l. sīq̄s reum.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

super vlt. glo. in fi. ad ꝓpipale rediēs satis posset teneri quod ibi dicit Ly. post Dy. z Ja. s. q mens turpilliani locū habeat ante lit. conte. verba vero solum post lit. cōte. scire tamē debes q Hostien. in summa de calū. §. pe. verſi. sic patet ponit predictam opi. azo. cōtrariā. Jo annes autem dicit ibi qō decre. lz in fi. extra de acc. vel vt eius verbis

nō puniatur. aliō cōtra eum. vt. ſ. eo absente procedatur. z hoc ꝓpter publicum officium ne ab eius

d bijs reuocetur vt ibidem in fi. b ¶ † Utrum autez

5 et quando et in qua causa liceat a lite recedere per transactionem vel per gratiaz seu per pecuniā. no. plene extra de collusioni. c. j. z. ij. q. iij. §. notandum ver. in omnibus cautis et infra de aboli. ¶ Regulariter antem nemo sine accusatoꝛe damnatur vt supra de accu. ver. Item nemo.

vtar. Jnno. iiij. in illa videtur hic ꝺfinitiſſe dicit q; citraui culā inſcriptionis licuit illis ꝺfistere fine pena no. igitur a ꝓtrario q̄ post ea nō liceret q̄ uis lis conteſtaſſet z in hoc refidet. sed fi opinio azonis bene ꝓbarec iur. cesaret illō argumentū a contrario de quo. ℣. de disꝑu. z al leg. §. post hec autez circa me. ver. vel nō ob.

ADDE vt ꝓbar. in. l. questum. ff. ad tur. Ang. in ru. C. de in ius voc. bal. in. l. j. z in. l. accusationibus. C. qui accu. non poſ. p cano. in. c. licet extra de accuſa.

¶ Non insubtiliter. verbum rof.

¶ Ibidem in fi. hic finitaſſt verba rof.

De contumacia accusati.

Equitur videre de contumacia accusati et qualiter contra eum ꝓcedetur. et quidem si is qui de crimie accusatur cōtumax fit videtur fictiōe iuris de crimine confiteri. vt. iij. q. ix. decreuimus. † Sed ad huius rei notitiam plenioꝛem distingue. quia aut est contumax ante lit. conte. aut post. si ante sc̄z leges bona eius annotantur. et describūtur: vt. infra ℣. vt autē. sed si infra annum venerit z iuri paruerit. ꝓestita satisfactione de respondendo ea recuperat et super crimine auditur. post annum vero omnia confiscantur. et si postea iuri paruerus venerit audietur super crimine. bona autem non recuperat. vt ff. de requi. reis. l. fina. z. l. j. §. ꝓsidis. z. §. fi. C. eo. quicunq;. C. de accu. absentem. z. l. qui de crimine et secundum leges nunq̄ super crimine contra absentem ꝓceditur lit. non conte. vt in pre. concoꝛ. z ff. de accusa. absentem. nisi in casu scilicet contra apparitoꝛes. C. de penis. ne diu. Ueruntamen de cōsuetudine plerūq; locoꝛum absens contumaciter p confesso habetur. argu. C. de assesſoꝛe. l. iij. C. vbi de crī. agi opoꝛ. auf. qua in ꝓuincia. ibi quia contumacia eius ꝛc. ff. de iur. fiſ. senatus. §. diuus. z in p̄. c c. decreuimus. z. xj. q. iij. rursus. z. c. quicūq;. z. c. de exac. tribu. l. iij. C. de iur. calum. l. j. §. q̄ si actoꝛ. z. §. finautem reus. C. li. xj. de omni agro. deſer. l. locoꝛū. d in auc. colum. v. de exhi. et intro. reis. §. sancimus. ff. de suſpec. tu. in puberibus ſ. ff. vbi pu. edu. de. l. fi nali. ff. de iur. fiſ. edicto. §. fi. extra de ꝓesump. nullus et in pre. c. decreuimus. laudarē tamen in talibus quod ꝓius testes reciperentur quam aliq̄d diffiniretur. ar. C. de accu. l. absentem. z in pre. concoꝛ. ¶ Si vero est lis ote. et liquet. de causa vel liq̄re poteſt nunquam in matoꝛibus criminibus ꝓceditur contra absentem. immo audietur quandocūq; venerit. sic intelligitur. ff. de requir. reis ann⁹. Sed in minoꝛibus quę penam in relegationis. vel damnum estimationis continent bene ꝓceditur contra absentem. ff. de penis absentem. z in pre. c. decreuimus. et accusatoꝛ debet esse ꝓesens quādo contra reum ꝓceditur nisi in casu. vt. C. de adult. q̄uis. j. et vide infra verſicu. sed pone. a. ¶ † Pone ſz cano. si nō est lis ꝓtesta. vel est contesta. lz nō liquet de causa nec liquere poteſt. excōmunicatur vt. iij. q. v. quisquis. z. v. q. j. ꝓsenti. z in pre. c. rursus. z. c. quicūq;. z si inter annum venerit absoluit et auditur super crimine illo. post annum vero sup crimine non audietur. nam intelligitur iuris interpretatione confessus. vt in. c. rursus. z. c. quicūq;. ex tra de ꝓesump. nullus. z post annum huiusmodi ex communicationis sententia poteſt aggrauari. vt ꝓcedatur ad suspensionem vel perpetuam ꝑuationem officij. z beneficij. quod et de forma excōicationis et absolutionis. dic vt supra de sententia. §. vt autem. ℣. iuxta z se. vel ad religionem. vt infra. ℣. ceterum. quę suspensioni comparatur. vt dixi supra. §. secundo. ℣. item criminum. Si autē lis est conte-

Equitur videre ꝓcedetur roffre. hunc tractatū continuauit supra ꝓxime ponens rubricaz de cōtuma. rei accusatoꝛ autē ad eius verba ꝓemittit not. ij. q. ix. in summa in ꝓima pte glo. xin. c. veritatis vt ibidē ſ

f ¶ Jmpuberib⁹. vber. dicit hanc. l. §. ij. multuz facere ad hanc partem ad idem. l. iij. eodē titulo. §. tutoꝛ. qui ad alimenta z insti. eo. ti. §. si qs tutoꝛ ad contrarium allegat decre. de cōsti. et litter is. cum suis glos.

g ¶ In talibus. verbum vber. de bo. in char. vij. vbi tractat de pena cōtumacie.

a ¶In sancta regulariter secus. de re.iur. fine culpa li.vj.q. tñ fideiusſor punit id ꝓcedit ꝓpter ꝓpriam obligationem: vt not. de iniu. c. vno li.vi. in vltima glo.

b ¶.§. ſpacium. hec fuit pre. rubrica. rof.

c ¶Exceptionē. Odof. ſup. l.ſ; z ſi q̄s ſtatim alle. §.j. formabat hanc qōnez autor tñ restringit terminos ponēdo q̄ ꝓpter illud maleficium ſit bānitus q̄ abe. gal. vbi. §. v. ſz pone qōnē j. et odof. in ſolutiōe diſtinguēdo ponebat ad primū. alle. l. ca prīs. h alle. ff. q̄ ſatiſ. cog. ſi vo ꝓ odēnato ad ſcēam ibi ſec⁹. alleg. ff. q̄ ſatiſ. cog. ſi deceſſerit. ff. de eo per quē factū erit. l. j. §. ſi re⁹. de excep. l. oīs. z. C. de erce. l. defen ſores. z b̄ de ip ſoz q̄ne ſufficit z autor cōcordāt ſz ſuperi⁹ eo. l. formabat odof. aliaz q̄nē huic affinē de titio q̄ ꝓmiſit aliquē p̄ſentare iudici ad ſuā voluntatē ſub certa pena ille demū ꝓ iudice illi capt⁹ fuit. poſtea manus ei⁹ auſugit quē inde ꝓ titio repetit. vel penā ſi nō p̄ſentet querit an teneaī. diſtinguit a vt. §. an ex cā q̄ tenebat illi p̄tare puenerit in fortiā iudicis z tūc li b 17 berat⁹ ſit q̄ nō refert qualr̄q̄d fiat. dūmō fiat ff. ō v. obli. l. cū ſeru⁹. ō di. iſti. l. iij. z mā. l. iij. z ſolone eius q̄ debeī ꝛc. inſti. q̄. mo. tol. ob. i pzin. z. ff. de nego. geſt. ſoluendo ſi vo ex alia cā: vt q̄ aliud maleficiū commiſit ꝓpter id capt⁹ z auſugit nulla ſub eſt cā fm eū quare ſit obligatio diſſoluta. ſubdit q̄ ſi titius hoc caſu fuit cozā iudice dū ille captus erat: z ꝓteſtatus q̄ habebat illū ꝓ p̄tatore ſe ex ꝓmiſſione amplius nolle teneri vſ rutus ſz ille poſtea fugiat: q̄ ꝓteſtatio ꝑdeſt. ff. de neg. geſt. nēſenni⁹. C. de epīs z cleri. aut. ſi captiui. de hoc ſatis extra de oſti. cū Od. adiuuaī hoc dictū. q̄ certū eſt q̄ō eo caſu in quo captus erat nō poterat p̄tari actualr̄ p̄tarī ergo vt potuit. ſ. verbalr̄ dicebat autem Odof. iſtū poſt duos mēſes ex obligatiōe nō teneri niſi fideiuſſiſſet in ſcriptis hoc intelligas p. l. pe. z aſpe. C. de fideiuſ. z per ibi notata.

d ADDE an ꝓmittens repūtare accuſatū ad oēm requiſi. iudicis. poſſit an requiſi. illū repzeſentare fm ro. ꝑſi. cxxvij.

e ¶.§.j. hoc dixit q̄ rof. fecerat de h̄ tertiā rubricā poſt p̄dictas duas ſed plenius autor ꝓſequitur vbi remittit.

ſed filius. nec ob. p̄. l. iur. q̄ non ſtat per iudicē bannientem. ſed potius per ipſum delinquentem. z hoc dicunt quidam arg. tamen contra: quia ex quo dies certa ad repzeſentandum fuerat aſſignata añ illam ad cauſam non potuit vocari: z officium iudicis ceſſabat: vt extra de ap. ſignificante. C. de dilat. ſiue ps ſz poteſt dici q̄ō terminus fideiuſſori datus ad repzeſentandu illum non facit ceſſare iudicis officiū quin in cauſa procedat z reum ciret. Secus autem eſſet ſi ꝓpter aliud maleficium bannitus vel condemnatus eſſet: quia tunc. t. habebit excep. niſi fuiſſet in mora: z ſic loquit̄ pze. l. ſed z ſiquis in p̄incip. z. ff. de cuſto. z exhib. re. l. ij. §. fina. vbi autem neuter 18 contumax inuenitur. ſ. nec accuſator nec accuſatus ſed vterq̄ adeſt. dic vt. §. j.

d ¶Jn locis quoq̄z caſibus in quibus accuſator abſens in bannum ponitur ſic banni forma ſcribetur. FORMA.

e P. accuſatus a. t. tale crimen commiſſiſſe inferēdo coram libelli formam. quo poſito dicas quia legitime citatus fuit tali die per talem curſorem vt ipſa die ſuper ipſa accuſatione coram tali iudice compareret. Item z alia vice citatus die tali per talem curſorem: vt ſuper eodem negocio coram eodem iudice eadz die compareret. inſuper altera die tali fuit de mandato eiuſdem iudicis per talem curſorem in contratab. eiuſdem. p. ſ. in tali parochia vel caſtro vel villa ꝓſentibus tali z tali teſtibus ad hoc adhibitis z rogatis. voce preconia publice proclamatum. quod ſi quis dictum. p. vellet defendere ſuper accuſatione prefata. vſq; ad diem tertiam coram ipſo iudice compareret. ipſe autem nec venit. nec alius ſe eius defenſioni obtulit pro eodem. idcirco niſi dictus. p. aut alter pro eo. huc ad. v. dies venerit ſtare z obedire ſuper his z ipſius iudicis mandatis legitime: ex tunc ſit in banno talis curie pro maleficio ſupradicto. a quo liberari non poſſit niſi ſecundum formam iuris. z niſi ſoluerit eidem curie. c. ſo. z condauerit cum dicto. t. in quo quidem banno crida tus fuit ſolenniter per talem curſorem de eiuſdem iudicis ꝓcepto in curia ſeu conſil. ſpeciali ſeu ge- 19 nerali more ſolito congregati. ¶Sed quid ſi citatus non venit: ſed excuſatorem mittit. dic q̄ō ad mittetur. quod ſi non miſerit excuſatorem. procedetur contra eum tanq̄ contra contumacem. que dicit vt. §. §. j. ſuperſi. cum autem. z ſe. ¶Sed nunquid notarius contumax eſt citandus. de hoc not. ſupra de 10 citationibus. §. ſequitur. ad finē. verſi. ſed nunquid

¶†Et no. quod cum banna cancellātur debet ſcribi in cauſa quare cancellantur: z cuius mandato id fit. ¶Que autem pena probato crimine imponatur dicam infra de inquiſi. §. fina. ¶†Sed pone. s

g a. fuit accuſatus de morte. t. citatus non venit ſe defendere ꝓpter quod bannitus eſt z demum ꝓpter ꝓtumaciam ꝺdemnatus: nunc captus eſt per curiam. queritur an debet mori: z videtur quod ſic. nam videtur eſſe condemnatus. l. cozne. de ſica. que gladio vltore punit inſtitu. de pubh. iud. ff. ad. l. cozne. de ſic. l. iij. in fine. debet enim ꝓpter contumaciam haberi pro confeſſo ſupra. ꝓpe p̄in. hui⁹ t. tibi verumtñ ꝛc. ar. contra q̄ō non debeat mori. ff. de penis abſentem. ff. de requi. reis. l. j. C. eodem ab ſentem. C. de epiſcopis z cle. raptozes. vbi dicit conuicti z hoc verum eſt: debet ergo iudex facere quod

h de crimine conſter vt in p̄edi. l. raptozes ibi poſt le 21 gitimas probationes iuri cognitas b. ¶† Quid fic aduerſarius poterit probare ipſum nocentem licet vltra quinquēnium ipſe ſteterit in banno. l. petende. C. de temp. reſt. in inte. z ſimiles. Non ob. q̄ō. j. biennium debuit criminalis cauſa terminari. C. vt intra cer. temp. cri. q̄ō. ter. l. fi. q; illud verū poſt litis cōte. que cōteſtatio hic nō interuenit nec fuit eū quo poterat conteſtari eū ꝑ partes p̄ntes illa fieri

dēat. C. ō lit. cō a te. l. vna marie q; p ipz ſi ſteterit quomiⁿ fieret oteſtatio z pro cederet i cā. ff. de ꝺdi. z demō. l. iure ciuili. C. de ꝺo. que ſub 22 mō. l. j. vſ. h̄ et b i qōne ſtatuto rū ſub eadē lra ADDE vt p bar. in. l. diuus ff. decuſto. reo. q̄ de hoc dicto ſpec. mentionē facit. z ibi vide plene per alex. in addi. p pau. c de ca. ſbi. vſſ. a ¶Quid ſi iſte vſic. z ſe. fuerit

fi⁹. a. accuſatus. citatus nō venit ſe defēdere. ꝓpter qō bannit⁹ eſt bāno ſimplo qō icurrit. poſtea cōparuit. q̄rit̄ an ex tali bāno: z ꝓſumptione nullo alio ꝓbato poſſit cōtra eū indici duellū: z videt⁹ q̄ ſic: q̄z vi deē accuſator ſui factus ꝓpter fugaz: vt in cōcoz. que ſunt ſupra in p̄in. huius. t. ibi verū tamē. ar. cōtra. ff. de duob⁹ reis. l. ij. q̄ vox ꝑconia paucis innoteſcit. C. quomodo z quando iudex. conſentaneuz. z auſ. qui ſemel. b ¶†Sz q̄ſ ſi. a. fuit a. b. publice in terfect⁹. accuſo. p. dicēs eū h̄ mādaſſe qō volo p duellū pbare. queritur an poſſum: z videtur q̄ ſic. q̄z z ſi certum ſit quis cōmiſerit tamē eius mandato factum eſt. de quō debet inquiri. ff. ad. ſill. z ſi certū. ff. e. nō ideo. ff. de vi z vi ar. l. j. §. quoties. dic cōtra. nā ad hoc vt duellū indicetur oportet mortē eſſe furtiuaz. vt in Lombar. de homicidio liber ho. l. fi. z is q̄ opem z cōſilū tulit. cū furtum factū nō ſit. act. furti nō tenet: vt. ff. de fur. ſi is qui rem. §. ſi tu. z titiū: ſed que dicta ſunt de duello indicēdo ſecundum canoñ. abolita ſunt. c nā monomachie ſiue tales vulgares purgationes interdicte ſunt: q̄rin eis videtur domi nus tentari. vt. vj. q. v. monomachiam. extra de pur-

b ¶Alb. gal. e. ti. ō. ſed pone qōnem. g. z. a. vſq; ad. v. ſed que dicta.

c ¶Abolita ſunt. idem vī fm leges. C. de gladia. l. vna lib. xj. z de acti. z ob. l. negantes ro. libe. iur. ea. rub. de pur. ca. negat illas. ll. de duel. loq̄.

d ¶Ut intra certuz tempus. l. j. z. ij. quod hic dicitur videmus de facto ſeruari et procedere poſſe cum neſciretur vbi eſſet. ſed cum ſciretur ita quod requiri poſſet inſonat doc iniquum quod ille qui non eſt contumax banniatur. vel excommunicetur ꝓ⁹ me facit quod no. §. §. j. ver. ſed nunquid ſufficit. z. §. c. §. ſub. verſi. vt autem. z §. de compe. iu. adi. §. j. ver. q̄d ſi aliquis z ꝓbo⁹. v. §. j. eq. in vlti. col. plus dico q̄ ꝺfenſor ve nire poſſet ꝓ illo allegās iuſtā cām abſentie. ſ. bānū. z petere fidātiā: ſi q̄litas bāni z mos patrie nō reſtiterit habita fidātia venire deberet ſe cus ſi cautio eēt fragilis. ex vt lit. nō ꝺte accedēs. ff. ad treb. q̄ ita. §. j. eſſet exēplū i bānito ex offēſa tirānizātis in loco. nō ob. q̄ opp. iſtuz ex ſua culpa abeſſe. nā illa culpa punita ē p vnī⁹ bāni dationē z bonoz annotationē. z forte officatiōnē nō dz igit̄ duplicari de iud. at ſi cli. in fi. cū ꝑcoz. alias eq̄ poſſit cētuplari. Nō ob. q̄ procuratoz ex dimittere potuit. ff. de minoz. papinian⁹ eruli q; in crialibus nō recipit̄. extra de accu. venies. ff. de pu. iudi. l. pe. §. j. z. l. cū ei⁹ q̄. §. fi. z gl. ibi poſita. Dy. dicebat q̄ō ꝺdixi ꝑcedere poſſe i eo q̄ nō habebat i loco domicilīū ozi ginis ſz ſolū incolatus. Rolā. docto: rubrica de cita. reoz. v. ſed an il li. ponit ad fm dictū Bul. de ſuz. diſtinguit an exul bannitus habeat ꝓ relegato. z tunc de delicto pz⁹ cōmiſſo ibi poterit ꝓueniri ex quo ci uitatē z bona retinet vel partē bonoz. ff. de minoz. papinianus exuli. C. de fideiuſ. l. j. ad. l. iul. de vi. pu. l. tutozis. Sed tale fuit crimen q̄ō ci uitatem z bona perdiderunt z equantur deportatis. tunc ibi non conuenietur. ff. de bonis damna. l. j. de capi. di. l. ij. z. l. tutelas. §. ſi liberta tē. z. §. ſi ſubdat q̄ō ad p̄z. diſtinctionē facit. ff. §q̄s cau. l. §z §q̄s. §. j. qui ſanū. cog. ſi deceſſerit. in fi. Et ex quo autoz hic ponit formam banni z cancellationis z queſtiones quattuoz de bannis ꝓterquam ꝓ miſit. §. verſicu. Item querit hic ꝓſequendo materiam amplīabo banc tertiam operis ꝓtem ceteris notabiliter bzeuiozem remittā p̄z mo ad plures alās qōnes. ſecundo certas proſequar quas vtiles repu tabo. Premitto autem q̄ō de banno q̄ō datur ꝓ⁹ debito z eius formam habes. §. de primo decr. §. ij. ad finem. z de tali bāno vide qōnes ſuper Rubrica de ceſ. acti. Ex primo de bannitis queritur an valeāt ſtatuta que permittunt illos occidi. z poſito q̄ō valeant ſeu permittunt offendi an poſſit occidi de his dicam. j. de conſti. ante finem. An poſſit in bannitum compromitti. hoc vide. §. de arbitris. §. differt ver. quid de bannito. An actionem cedat ita q̄ ceſſionarius agere poſſit §. de ceſſio. acti. §. j. ver. illud etiam queritur z plene de iure pa. c. vno lib. vj. ſuper glo. pe. An lucanus bannitus qui florentinū offendit in diſtrictu lucano per eum poſſit accuſari piſis vbi inuenitur. vide de cō pe. iudi. adi. §. j. ad finē. verſi. ſed pone quidam. An florentinus de bo no. bannitus qui ibi hominem occidit poſſit de illo accuſari florentie vel de illo iudex florentinus poſſit inquirere dixi. §. de cōpe. iudi. adi. §. j. ſuper verſi. quid ſi conuenit. Item an poſſit teſtari. §. de inſtr. edi. §. compendioſe ſub ver. xi. Jtē an bona banniti ex graui maleficio in telligit̄ tacite publicara ibi dixi. Et an poſſet heres inſtitui vide q̄ō ibi dixi. ver. ij. oppone in p̄inci. z ſup p̄z. verſi. illud etiā queri⁹. z per Ly. l. j. C. de here. inſti. An ſententia ꝓ ipo lata ſit nulla ſcripſi. §. de

ſen. ꝓcla. §. iuxta. ſup verſi. Item eſt nulla. ij. Jbi etiam ſcripſi. cum p ſtatutum bannitus non pōt ad ſui vtilitatē cōtrahere an valeat pactū per eum appoſitū cuz vendit domum de inquilino nō expellendo. j. tē pus cō ductionis. an q̄ accuſauit de cōſenſu vulnerati vulnerato ban nito illam proſequi poſſit ſcripſi ſuper rubrica de accuſa. Jtem an bā nitus accuſationem inchoa

ga. vul. c. j. z. ij. aboleatur ergo cōſuetudo regni fran 23 cie q̄ ſuſtinet hmōi duella. ¶Quid ſi bānitus ob aliq̄ō maleficiū inculpat̄ ō alio maleficio: z citatus in domo vbi conſueuit habitare nō venit: nunq̄d ite rum poterit in banno poni: z videt⁹ q̄ nō. nā infama tus amplius infamari nō poteſt: vt legitur et no. C. vt intra certū tempus cri. queſtio. t. l. ij. ff. de infamibus. l. iiij. §. ait prętor. Jtem cum ꝓpter bannum peccātis venire nō poſſit. nec in ciuitate eſſe nō pōt ꝺtumaz dici. arg. ſi quis cau. ſz actō. z. l. ſe. in p̄in. et ſupra. ver. ſed quid ſi fideiuſſor. extra de cōſti. c. ij. ſz dic §. q̄z z ercōmunicatus iterum ercōmunicari po teſt: vt qui in ſordibus eſt adhuc ſor: deſcat amplius xlvij. diſt. quātumlibet in fi. extra de iudeis. ita quoraūaz. extra de ſen. ex. cū ꝓ causa. z. c. officij. alioq̄n de pena repoztaret p̄emiū q̄ eſſe nō debet. ff. de in ter. z releg. l. relegatoz. ū. §. fi. ff. de neg. geſt. ſiue be 24 reditaria: z facit. C. vt ītra cer. tem. l. j. z. ij. o ¶†Jn d ſumma no. q̄ accuſator in p̄batiōe deficiens eoipſo calūniari p̄eſumit̄: vt. C. de aduoca. diuerſo. iudi. l. j. cū ſuis ꝛcoz. z. ij. queſtio. iij. qui nō ꝓbauerit. ar. cō tra. e. q. paulum. et. ff. ad turpil. l. j. §. j. et. l. mulier. C.

bannitus deceptus in vēditione vltra dimidiā iuſti p̄cij exemptus a banno de hoc agat ſcripſi de emp. z vendi. §. nunc dicendū. ij. ſuper v. vbi añ. Queſtionē de pacificato cum titio qui poſtea ip̄m bannitum occidit q̄ō lex municipalis p̄mittebat vide ſup re. fruſtra. de regulis iuris. li. vi. Queſtionē de clerico q̄ incedebat vt laycus bannit⁹ poſt occiſo. vide ſup regula q̄ō quis lib. vi. An exceptio q̄ō iterfectus erat bānitus ꝓ pcu. poſſit opponi vide q̄ō ſcripſi de accu. veniens ſup. j. gl. Ad huius declarationē eſt ſciendū q̄ō Jac. de are. diſputauit q̄ōnem que incipit ſtatuto z habuit quattuoz membza. quoz vnum fuit hic. z ſibi nō placuit talem ꝓcur. admitti niſi diceretur factū ſic eſſe notoziū q̄ō ſuperuacua eſſet exceptio alle. l. eodem tempoze. ff. de pecu. Aliud membrum fuit an exceptio talis competens ex ſtatuto impediat ote ſtationem intellige per p̄ius dictū de ꝓpoſita per p̄incipalē. z ts q̄ō ſic. dictum ſuum fundans ſuper decre. exceptionis. de lit. ote. li. vj. q̄ō exceptio rei iudicate z ſemel finite impedit ote ſtationē. ꝺcoz. C. de iu di. l. pe. C. de tráſa. cās. ſz vt dicit h̄ exceptio ex ſnia bāni deſcēdit z ex fine rei huic impoſito ꝓ ſtatutū quo impedit̄ ꝓceſſus. nā ſnia bāni oi bus penis ſtatutoz. et ſubiecit. facit. ff. ad turpil. l. j. C. de cal. l. fi. z de capi. ꝺimi. l. amiſſione cognoſcet̄ ergo p̄z⁹ de illa z ſup ea ꝓnunciabit z ſi vera patebit. vltra nō ꝓcedet̄. alās ſecus. alle. ff. de excep. rei iud. ſi in iudicio z q̄ō hoc caſu ꝓnuncietur vide in h̄. decr. exceptiōis. in gl. ſuf ficiebat. z. §. de excep. §. dicto in fi. Tertiū membrum fuit an bānitus q̄ captus ꝓ familiā ducebat̄ ad iudicē impune ꝓtuerit occidi. affirma tiuā. pbat. q̄: bānitus erat. z lex ſeruāda. ſz dura. ff. q̄z a q̄bus. p̄ſerit z vbis ſtandū eſt. z ſtatutū nō diſtinguit captū a nō capto. facit. ff. de leg. p̄ſtan. ō ta. l. j. §. g̃naliter. inducit. ff. de repu. z diuoz. l. fi. Jtē per ca ptionē nō eſt certitudo de pena. q̄: poſſet fugere vel violēter auferre ducētibus. alle. l. ij. C. de ap. z ſol. li. xij. ff. de acquir. rer. dominio. l. na turalē. §. illud. z. l. in laqueū ipe tz Jrium. nā hoſtes interficere l. ff. ad l. coz. de ſic. l. iij. in fi. q̄ō nō ſz ſi capti ſint. ff. de ſtatu homi. libertas. in ſti. de iur. pfo. §. j. itē facit. ff. ad. l. aquil. ſz z ſi quecūq̄. in p̄in. Jtē cēſ ſat in capto rōne p̄tātis p̄iuato collate in bannitū. ſ. publice vindicte defectus. facit. ff. de pac. q̄ō dictū. Jtē per ſolā captionē erat in p̄tate reipublice. facit. ff. de dona. q̄ ſaxū. Jtē faciūt iura que volūt occupan tis melioꝛē eſſe ꝺditionem. ff. de pcu. pluribus. z. eo. ti. ſi duo li. vj. z. C. de accu. q̄ de crimine. ff. de re iudi. inter eos. Jtē ō occidentē facit. ff. ſi q̄s eū qui in ius voc. ꝓ totū. z. ff. de cuſt. reo. l. carceris z. l. fi. in fi. Quar tū membriſi fuit cū noua lex facta eſſet ſup eximēdis bānitis ſatiſdan do vel ſoluēdo certā q̄titatem. z iſte ſatiffecerat legi. ita q̄ō cancellari debebat. z nondū cancellatus fuerit occiſus an id fieri impune potue rit. Nō potuerit inducī decre. q̄ō in dubijs. de ſnia exco. vbi videt ſa tis expreſſum. Jtē ſtatutū vult illum eximi de banno poſt ſatiſfactionē eximi añ non poſſet niſi eſſet. ff. de edi. edic. bouē. §. penul. ſi ergo du rat bannū. ergo z pena. itē cū duo ſunt neceſſaria nō ſufficit alterū. ff. de tranſactio. cum hi. §. ſi p̄eto. Item ſicut non ſufficit quem eſſe ele ctum niſi ſit deſcriptus in numero. ff. de milita. teſtamē. ex eo. ſic nec eſſe habilitatum ad exemptionem niſi ſit exemptus. vt contrarioꝛum ſit eadem diſciplina. ff. de regulis iuris nihil tam. Cancre. tenet con trarium cum euanuerit virtus et effectus banni: et verba cum effectu ꝛc. Jtem habet ille actionem in dubitatam. vt cancelletur ergo z exce ptionem ſi caperetur. vt talis. nam cui damus ꝛc. ff. de reg. iur. inuitus

Universidad del Rosario Archivo Histórico

§.cui damus.z eo.titu.qui ad agendum.lib.vj.nec dicitur obligatus quem exceptio tuetur.ff.de libe.cau.vel obligatus.§.j.ff.de regu. iur. nihil;interest. Item tunc licite quis occiditur cum ex parte resistentis bellum est licitum.C.de his qui ad eccle.confug.l.iij.alias est iniustus ex parte inferentis cum nephas sit hominem homini insidiari. ff. de iusti.z iur.vt vi.cum ergo bannito liceat resistere postq̃ satisfecerit. vt supra ergo illicite occiditur. ad hanc partem inducitur .C.de debi. ciui.l.j.li.xj.z.ff.de mu.z ho.rescripto.§.debitores.ad decre.qð in duobus rñdet qð loquitur in pena que medicinalis est de sen. excommu. c.j.lib.vj.z spiritualis.z sic difficilius tollitur de transac.c.ij.in prin.facit qð scripsi de appel.ꝑterea.ij.in gl.bodie nõ dz. ad finẽ. Etiamsius loquens de condẽnato non de bannito qui añ solutionẽ impune offendi poterat sed soluerat condemnatio vigebat tenet non puniri offendentem pena ordinaria.sed sic arbitraria qð vide.j. super rubrica de solutionibus.Est sciendum qð questionem huic affinem disputauit iuuenis doctor magne scientie.d.Bartholomeus de butrigarijs quorens super nouum statutum de bannitis qui infra mensem soluent certam summam communi censentur a bannoꝫ eius pena exempti.cbãntus interim vulneratur z postea infra terminum soluit an vulnerans sit puniendus.primo vide diuersitatem casus.qꝫ iste ex verbis legis non egebat cancellatione vnde si tales terminos habuisset questio ꝓxima non fuisset dubia.quia per satisfactionem fuisset exemptus.hoc ergo maleficium precessit solutionem alias non esset dubia ibi secutã fuit. Tenuit autem quod aut beneficium trahetur ad tempus solutionis .aut econtra solutio ad tempus beneficij:ex primo autem remanet delictum impunitum ex secundo venit puniendum ergo ꝓeeligendum est.secundum cum publica vtilitas exigat maleficia puniri.extra de senten.excommu.vt famez ibi concoz.inducit inter alia.l.sufficit.ff. de conditio.indebi.equiparat enim conditionem superuenientem ad actum purum ac si a principio.fuisset annexa. sed certum est quod si sic bannitus fuisset quod soluendo.infra tale tempus tantum censeretur exemptus interim non potuisse impune offendi. ergo idem hoc casu. Bona z partim etiam similis est alia ipsius Jac.questio que incipit staturum est ponens statuto ciuitatis caueri quod nullus bannitus debet esse consul;vel in aliquo officio titius bannitus electus fuit ad officium per eum qui habuit breue sed ante tempus intrandi ad officium exemptus fuit de banno querebat an deberet recipi ad officium subdebat sed si non esset recipiendus an eligens posset alium eligere tenebat quod non z hanc non prosequoꝫ quia extra propositum z qꝫ expedita per decre.de elec.si compromissarius.libꝫ.vj. In prima questione ꝓo titio inducit verba statuti que non prohibent eligi ad officium.sed ne sit in officio.iste autem tempore quo assumit officium non erat bannitus.ergo ꝛc.nam esse consulẽ vel officialẽ est consulere reipublice ex officij debito.ff.dõ ori.iur.l.ij.§.exactis.quod sic post ingressum beneficij z non ꝓius.ff.de conditio.z demonstra.l.publius . j. respon.valuit igitur electio cuz non sit prohibita nec exaggerande sunt pene.ff.de decuri.generaliter.de regulis iuris.in penis libꝫ vj. Item conceduntur sponsalia vbi non prohibetur matrimonium .ff. de ritu nuptia.si quis officium.z de spon.in sponsalibus.ij.de despon.impu. c.vno.libꝫ.vj.ꝓo titio etiam facit lex quod ita.ff. de edil. edic. inducit etiam multis conualescere in principio.inualidum ex quo peruenitz est ad casum a quo icipere potuerũt in ꝓtractibus patet.C. si ma. fac. l.fina.z de contracti.iudicum.l.j.in codicil. ff. de lega.iij.l.j.post prin. In heredis institutione in auten.vt cum de app.cogno.§. generaliter z datione libertatis.C.de his qui ad lib.per.non pos.l.j.ff.de penis.l. fratres.z in legato.ff.de lega.iij.si deposuerati.z de rebus dub. si cognatis z in tutoris datione.ff.de tutel.furiosus.z in datione iudicis.ff.de iudicijs.cum furiosus.z in electione ad honoꝛes.ff.de mu. z ho. recepto.§.debitoꝛes.Soluendo tenet contrarium dicens bec tria in officiali ponderanda electionem confirmationem z exercitium officij.ꝓbat autem quod consul.z ꝓconsul habẽt hoc nomen etiam ꝓiusq̃ sit egressus vrbem z antequam ad prouinciam sibi decretaz perueniat per.l.ff.de offic.procon.ad idem de consul.l.penul.lib.xij.adiuuat hoc per.l.j.C.de magis.municip.ff.de mu.z ho.si quis magistratus.vbi nomen magistratus habet electionem dato quod resistat.facit.ff.de admini.tuto.quidam.§.fina.z per hoc dicit solui primam obiectionem contrariam.quia nomen habet ex electione. Item cum prohibitus eẽt ergo eum eligi prohibitum erat cum per electionem veniatur ad id.ff. de spon.oratio.z venit illud generale vt aliquo prohibito prohibitus dicatur omne per quod peruenitur ad illud.ff.de fideiusso.cum lex.C. de natu.libe.l.legem.z de vsuris rei iudica.l.fina.ex quibus concluditur etiam electionem fuisse contra statutum nec habilitate superueniẽte potuisset conualescere puto quod resistes per solutionem contrarij quam dedi post Dyn.in regu.non firmatur libꝫ.vj. circa leges allegatas ꝓo prima parte ad.l.oratio.ff.ꝓcuri.allega. qua distinguitur inter causam impedimenti perpetuam z temporalem:sed optime iuuatur autoꝛ quem z cuius scientiam dilexi.per.l.sufficit . ff. de conditio. indeb.vt.scilicet sufficiat quod poterat esse perpetua. Item circa principale dictum iuuatur peroptime per decre.de electio.cum in cunctis §.inferioꝛa coniuncto fine capituli.ibi episcopus autem.vbi patet qð lateraũ.concil.licet circa episcopales dignitates prohibitionem fecerit electoribus circa inferiores illam fecit solum a presumptis dicendo inferioꝛa ꝛc.nullus omnino suscipiat:tamen per illam intelligunt prohibiti etiam eligentes vel conferentes: vt pz in fine.vbi puniunt. licet ibi aliter non prohibiti. quod allegatum fuit de conualescentia certoꝝ casuum non proficit:quia illa sunt specialia in casibus expꝛs fis contractuum codicilloꝝ libertatum ꝛc.z sunt cõtra regulas vtriusq̃ iur.ff.de regulis iuris quod ab initio.z.l.penul.eo.titu.non firmatur libꝫ.vj. Cum tractauerimus de electione per breuia vel sortes in italia vsitata:sed plus cum regebant communia ciuitatum pone questionem Guil.de suza.quam post eum habeo super . l. nominationes. C.de appella.z est talis.prohibet statutum iuratum bannitos esse de cõcilio ciuitatis quo dantur breuia vel sortes z decernit quod si aliud fuerit per eos actum non valeat:z certam penam soluant.bannitus interfuit z habuit breue:z elegit officialem qui iurauit:z officium iuxta morem ad tempus exercuit :nũc opponitur ei de statuto :querit an sit remouendus:z quid de gestis per eum tenet quod est remouendus tamen per eum gestavalent.ad secundum quod est breuiusallegat.l.barbarius.ff.de offi.ꝓe.z.l.j.C.de testa.cum simi. scilicet . C. de sen.z. inter.l.ij.ff.ad mace.i.iij.de supel.lega.l.iij.in fin.de testa.ad testium.§.j. ad primum principaliter allegat palle. l.nominationes . C. de appel. que habetur.ij.q.vj.ante.§.diffinitiua.z.l.si constat.ff.eod.titu.de appella.z quia factum contra legem.C.de legibus non dubium maxime iuratam.z sic seruandum cum nonvergat in periculum anime:extra de iureiuran.si vero.z.c.cum contingat.nec est via aperiẽda periurijs.C. de indic.vidui.l.ij.in fine.extra de iureiuran.c.penulti.nec obst.quod gessit officium.nam z tutoꝛ post gestionem remouetur.ff.de suspe.tut. l.hec enim.§.finali.Duas nunc questiones conijgam que respiciunt filios bannitoꝝ z prima Lamber.de rampo.z incipit statutum est in ciuitate.quando per statutum filiofami.homicidium committente z bannito quia non comparuit pater tenetur designare partem bonorum z domoꝝm suarum communi computata persona ipsius patris in numero filioꝝm ꝓo vno capite que pars destruatur. et destructa remaneat in communi queritur an filiofamil . propter homicidium bannito. et demum moꝛtuo pater partem illam designare teneatur cum in banno fuerit expressum.quod bona eius destruentur z destructa z publicata remaneant in communi. Secundum Jacob. de are.z incipit pone quod statutum tale est cum ex forma statuti bona banniti ꝓ homicidio fuerint diuisa inter commune z eius filium et postea bannitus habuit secundum filium z ꝓoꝛem:z ipse pater moꝛtuus est queritur an filius ipse petere possit partez bonoꝝm diuisoꝝm inter commune z fratrem. In prima disputans tenuit obiectum moꝛtis obstare:nec ex verbis banni sufficienter factam ademptionez bonoꝝm motus his rationibus.petitio destructionis z publicatiõis est contra formam iuris saltem in eo quod de destructione dicitur . ff. de contrahẽ.emptio.senatus de publicatione patet.C. de bonis.damna.auc.bona.Item apertius est contra ius quod ex delicto filij ꝓcedatur in res patris.C.ne filius ꝓo patre.per totum.Item quod cogitur pater filio dare partem.C.de natu. libe. l. fina. Item apertius est est contra ius quo filiofami.delinquente casu quo erant publicanda bona delinquentis.tamen non publicatur castrense peculium filij:sed remanebit illesum apud patrem.C.de bon.damna.si filius z hic quod peius est agitur de publicatione rerum paternarum ex delicto filij . et de his rationibus dicit rem distinguendam vt tot legum contrarietates vitentur.sic aũt ingressus fuerat banc partem si reus decedit ante accusationem petit crimen ꝓius cum pena:si post accusationem pendente iudicio pereunt acta z crimen cũ pena extinguiꝫ.hec patent.C. si reus vel accusa.moꝛ.fue.l.j.ff.de publi.iudi.l.publica accusatio. z.l. defuncti.si autem accusatus moꝛitur lata sententia condemnatoꝛia et appella.pendẽte.tunc distinguitur an expressa bona fuerint adempta an non .vt.C.si pendẽ.appella.moꝛs inter.l.iij.zsi reus vel accusa.moꝛ. fue.l.fina.si autem decedit accusatoꝛ accusatione pendente etiam pereunt acta.z datur ceteris licentia repetendi. infra certos dies . ff. de accusa.libellorum.in fine.si moꝛitur post latam sententiam appellatio ne pendente acta etiam pereunt quod dic vt no.in ꝓe.l.publica.z.l. finali.C.si reus vel accusatoꝛ moꝛ.fue. Videat modo studens sub quo ex predictis articulis includatur defunctus de quo queritur.z constat qð nec sub põo nec sub scõo.sed adaptaf tertio.ꝑbat demum expꝛssam bonoꝝm ademptionem per verba banni factam non foꝛe.quia dictuz fuit quod bona sua destruẽtur ꝛc.debebãt dicere quod pater designaret sibi partem ꝛc.vt in statuto.nam verba illa bona sua non cadunt in filiumfami.cum bonoꝝm appellatio alia ciuilis.alia naturalis.ciuilis designat bona fide possessa exempto vel aliter:licet sint aliena.naturalis cum possidemus que dominij nostri sunt.ff.de verboꝝm significatio.bonoꝝm.in prin.z.§.in bonis ac in filiumfa. neutra istarum cadit.ff.de acquirenda.possessio.l.possessio quoq̃. §. qui in aliena. et eod.titu.quicquid filius.hinc est quod in hypothecaria ꝓbandum est rem fuisse in bonis id est in dominio debitoris nec sufficit possessio

z ita hoc

z in hoc differt a salulano interdicto.ff.de pigno.l. j.§.cum prædium.i fin.z.l.que nondum.§.quod dicitur.facit.ff.de acquiren.rerum domi. l.statuas.z.l.rem in bonis ergo perempto crimine cum bona expresse partem adempta non fuerunt pater non tenetur designare partẽ. In secunda questione disputatur quod cum pater bannitus fuerit ex causa qua debuit deportari cum bannum deportationi successisset. ff.si quis cau.fi cum.§.qui inuriarum.z.ff.de infa.l.quid ergo.§.vltimo.z de publi.iudic l.infamẽ.z sic desijt habere filios in potestate . institu. quib.mod.ius pa.pote.so.§.cum autem.iste filius conceptus est natꝰ post bannum .nec a communi:nec a fratre aliquid petere poterit.nam commune cum repellit per.l.ij.ff.de senten.paſ.z de accusa.l.ex iudicio rum.putat tamen quod si commune non apprehendit bona . licet illa deuastauerit poterit ille ingredi possessionem illius partis ac etiam illa vendicare ab iniuste detinente.allega.ad predicta.ff.famil.hercis. l.lucius.ff.de inoffi.testa.mater decedens.z si frater vellet habere partem in bonis deuastatis id posset conferendo partez quam habuit de concepto post bannum dixit:qꝫ si ꝓius conceptus fuisset:zs post natꝰ quo ad partem fratris dicendum videretur contrarium per. l. qui in vtero.ff.de statu homi.fatetur tamen qð si relegatus tãtum fuisset vel minori pena bannitus cum teneat filios in potestate filiusquandocñ q̃ natus succedit cum alijs ex testamento z ab intestato.ff. de inter. et releg.l.iij.z.iiij.z.l.relegatoꝝm.§.j.z insti.quib.mod.ius pa.pote.fol. §.relegati.Et scias q̃ homo bonus ad litteram nouit hãc questionez in relegato decedente ab intestato z tenet idem qð filius post conceptus z genitus admittatur ad partem bonoꝝm cum fratre dicens ex ꝓssum.ar.ad boc.C.de inoffi.do.l.si totas.z de reuo.do.si vnq̃.z subdit qð partes tenet secundum quosdam condictione ex illis legibus. vel secundũ alios pertitem in res actionem. C.de reuo.do.l.his solis vel secundum cum paret per officium iudi.vel per actionem in factum quia hoc equitas suggerit.ff.de ꝓscriptis verb.l.quot. vel condi.ex illa.l.municipali.Elegans Oldradi questio se offert ponens duo statuta Paduana quoꝝm vnum premiat capientem z presentantem bannitum ad moꝛtem.aliud punit euntem in alterius territoꝛium vel districtum ad aliquem capiendum.titius sic de padua bannitus habitat in finibus districtus Paduani ad quem capiendum ibat senis quo viso titius arripuit fugã quez senis insecutus est in districtu Paduano z demum Verone contiguo.ibi illum cepit z presentauit potestati Padue.querebatur an sibi pena vel premium deberetur. soluendo tenet quod debetur penaz ipse eloquentissimus ornauit verba Salomonis quibus mutatis incꝺoanda ab vltimo dicit esse casum in . l. quis sit fugitiuus.§. Item allega.idem cellius scribit. ff.de edil.edic. declarat quod tota.l.vsq̃ ad.§.idem ait tractat de illo qui consummauit fugam.ibi incꝺoat tractare de illo qui est in actu fugiendi. z dicit quod si non potest dominum insequentem euadere non est fugiens alle.§.idem cellius.respondit questioni quomodo potest seruus in ipo actu fugiendi dominum insequentem euadere.respondet ꝓpter facti impossibilitatem vel difficultatem exponit glo.vt qꝫ fugit ad inimicos domini subdit textus multomagis fugitiuus est qui se cõfert. vn de adduci possit.dicit glo.qð ꝓpter eius loci vt Ferrarie forsan habet vel habuit Ferrarie priuilegium ꝓo fugientibus ad suum territoꝛium. Et iste est casus noster secundum eum quis ex iure loci nõ debebat illud ingredi.confirmat autem hoc per.l.si filius.§.fin.ff.ad maced. Ante id dabat ꝓsam talem quando aliquid incꝺoatur sine culpa z pena si deducatur ad statum ex sui natura punibilem punitur in cꝺoans si perfistat cum fine facti difficultate z iuris pena desistere potuit.sed sic fuit hic ergo ꝛc.ꝓbat banc per.l.qui cum maior. j. Rñ. ver.certe.si abolitione.ff.de bo.lib. Tertium apud eum.primam sic declaro.c.certum est qð existens in fuga conditio potest in eius modum variari.casus est legis si quis in seruitute.ff.de fur.vbi seruus fugiẽs cum furto anteq̃ perueniret ad locum destimatum factus est.lib.puta vt dicit glo.qꝫ euenit conditio sub qua fuerat manumissus.sic isti fugienti per ingressum territoꝛij Veronen̄.cõpetere cepit libertas cõtra insequentem facit demum conclusionem quam sumit ex no.in.l.talis scriptura.ff.de lega.j.in vltr.glo.inducit ad banc ꝓem qð verba secũdi statuti clara sunt. Itẽ certa est limitatio locoꝝ z certa illoꝝ trãsgressio z sic nulla iuris questio. C.de fur.ancille.nec pdest principium licitum.qꝫ ꝓpter mixturam recipitur qð nocet:vt no.ff.de regula cato. z ibi pocꝺantẽ. Item constat effectum secutũ in loco prohibito. Itẽ finem z consummationem actus distincta mutatione loci a principio z sic ex illo loco distincto principioꝝ licet licito legem nõ assumit. alle. ff.si seruitus vend.sicuti.§.aristo.ad legem aquiliam.quemadmodum in principio.sic cessat perfectio rei alteri ꝓius illam apprehendente ff.de acquiren.rerum domi.naturalem.§.illud.z.l.in laqueum. Itẽ patrificantur excessus in modo z excessus in loco.institu.de acti. §. huic autem.sed excessus in modo punitur.C.vnde vi.l.j.ergo z excessus loci.facit.ff.de adul.si adulterium.§.imperatoꝛes.vbi no.qui plus fecit quaz debuit. Felicis Nicholai de matharellis questio que incipit.q̃dam inculpatus.iter alia duo tractat an.f.bonis dãnati ꝓ homicidio expsse publicatis sint publicata que habebat extra districtuz publicã tis.z quid de postea acquisitis cum ipsi bannito superuenerit hereditas.ad primam qð non venit.alie.ff.de bo.auto.iudi. possi. cum vnus §.pe.ff.de tu.z cu.da.ab bis.l. antepenul.z ibi concoꝛ. ff.de offi. ꝓcsi. l.iij.de offi.ꝓefec.verbis.l.fina.de vinculo personali patet.ff. de interdictis z releg.l.relega.sicut autẽ de loco.e.l.§.interdicere.de executione patet.ff.de re iudica.a diuo pio.§.j. Soluit distinguẽdo. aut iudex qui publicauit habet iurisdictionem a iure communi z secundum ipm ius commune z eius oꝛdinem penam imposuit.aut vterq̃ vel alterum a lege municipali ꝓcessit.primo casu publicatio z omnis no.que pena sequitur secundum iuris communis oꝛdinem extendetur. incoꝛporatio autez flet per officiales illius territoꝛij in quo sunt bona per dictam.l.a diuo pio.§.j.z per.l.cum vnus.§.penulti.vt z ibi no. inducit.ff.de admini.tuto.tutoꝛes.§.heres.de bonis vacan.si quando.z.l. si facta similitudine.qð plures tutoꝛes vnum pupillum repꝛesentant ff.de pac.si plures.§.j.z si sunt diuersarum prouinciarum vnus facit administranda designari illi tutoꝛi qui res illius prouincie administrat.vt in dicto.§.heres . sic plures officiales in diuersis prouinciis deputati repꝛesentant vnum fiscum cui delata secundum diuersas ad ministrationes vel prouincias cuiꝫ competunt ministranda.vt in dicta.l.de bonis vacan.z de bonis proscriptoꝝm . si quis post . constat autem qð ciuitates Italie sibi vendicant iura fiscalia z iurisditionez bodie diuisam in illis per ciuitates sicut olim per prouincias:z ad hãc partem solutionis pertinet qð scripsi in decre. cum secundum de here.lib.vj.in fine.magne glo.secundo casu quando publicatio facta eẽt legis municipalis virtute que iurisditionem dat vel penam statuti vl facit virtuꝫ.tunc dicit publicationez non extendi extra illa loca que sunt de iurisditione z potestate illius legis per iura ꝓius alleg.z per l.neq̃.C.qui dare tu.vl cura.pos.z hoc quo ad bona. In pena afficiẽte personarum distinguit.nam aut afficit respectu loci puta restringendo ad certum lo cum.z tunc non extendit meram iurisditionem iudicantis nisi causaliter.vt in dicta.l.relegatoꝝm.§.ficut.z.§. interdicere.z sequen.aut non afficit respectu loci.z tunc si cõtinet iurisditionẽ facti:puta ne exerceat aduocationis officiũ:z tũc non excedit iurisditionem iudicantis.ff.de postul.ex ea. aut infligit impedimentum inris.z tunc aut est cõmunis note que sequitur casum.z tenendum est qð supra.aut ratione note que sequiꝫ penã:vel ratione expssionis in ipa sententia facte.z his duobus casibus seruatur distinctio dicta in publicatione bonoꝝm an iure communi an municipali.ꝛc.vt.s.in secunda questione no.ꝓo bannito qð bona sua fuerũt publicata.istud tempus sententie demonstrat.ff.de auro z argen.lega.l.si ita.de verbo.obliga.si ita stipulatus.§.j.ex significatione igitur verbi cui standum est ff.de lega.iij.non aliter non veniunt futura.inducit similia.ff. de arbitris.de his.de transac.qui cum tutoꝛibus ad finem.de dam.infec.damni.§.si is.in fine.ff.de contrahen.emptio.l.in pignoꝛe. de pigno. fideiusso.ꝛ.§.finali. In legato filiarum.ff.de lega.j.qui filiabus . hec ergo idem in penalibus suadetur.ff.de pe.interpretatione. z in odiosis . l. cum quidam regula in penis z regula z cuius.et regula odia.libꝫ.vj. z potest secundum eum dici casus.ff.mandati.si mandauero.§.si is cui us. Sed ad contrariumquod sepe dictum est tale bannum succedere deportationi. Item quod passus mediam vel maximam capitis diminutionem ciuitatem cognationem z ea que iuris ciuilis sunt perdit. institu.de capitis diminu.§.j.et.ij.ff.eod.titu.l.fina. Item summe iuri placet quod pena coꝛrespondeat culpe. ff. de penis respiciendum . in principio.et.l.bodie. sed interpretatio quod ꝓo homicidio bannitus habeatur ꝓo deportato talis est vt saltem ciuiliter vitam perdat qui alienam vitam extruxerit.et hoc est posse tenus punire in quo peccauit.C.communia de succes.omnes peregri.in fine.z leges municipales non recipiunt iuris intellectum.ff.de mu.z ho.vt gradatim in principio. Ꝓo danda solutione oꝛditur ab alto specificans circa nouem species penarum aliter quam scripserim in decre.qualiter.ij.de accusa.super verbo diminutionem capitis z in hoc refidet quod bannitus ꝓpter homicidium siue bannum dicatur pena delicti siue contumacie testatoꝛi potest et ex testamento capere et omnia retinere que expresse non sunt adempta vt in.l.relegati.ff.de interdictis.et rc.inducit. ff.de testa.l.eius qui.§.relegati.nec ob.eodem titulo.l.iij.vbi dicitur quod testamenti factio publici iuris est.nam intelligitur vt ibi not. non qð sit officium publicum vt alias quod patet in feminis et in minoꝛibus xxv.annis qui testari possunt sed non publicis officijs fungi. de regulis iuris.l.ij. de mu. z ho.ad rem publicam.in questione autem tenet quod bonoꝝm publicatio non extenditur ad postea quesita per ꝓe. l.si mandauero.ff.mand.§.is cuius dicens de penis.felicis . §. verum cñ li.vj. Gradũ septimũ due tenent questiones z presuppoſito statuto qð querele bannitoꝝ nõ audiant z qð impune possit offendi pono bãnitum ꝓo rapina accusari de homicidio qui securatus per iudicem venit.deposuerunt testes contra eum quos accusat de falso queritur an per statutum repellatur accusatio. z hec fuit francisci de matharellis incipit statutum est padue.vel pone inder contra eum tulit iniquã sententiam.q̃ro an in findicatu iudicis de hoc conquerens bãno durante audiatur.z hec fuit pars questionis domini Nicolai capocij de vrbe.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

et incipit statuto ciuitatis rome. Jn prima ad negatiuam allegantur verba statuti quibus standum est. ff. de exer. l. j. §. is qui nauē. et maxime in statutis que sunt stricti iuris non numerata inter bone fidei. institu. de act. §. actionum. z sic verbis standum. ff. de verborū obligatio. quicquid z maxime quia iurata. extra de iureiuran. si vero. z sic generaliter sumenda. ff. de publicia. de precio. Item pendente accusatione accusatus non accusat. C. qui accu. non possunt neganda. ff. de publi. iudi. is qui. Jn contrarium prosequitur iste suaz iniuriam. z hoc est se defendere. nam probata falsitate testium etiam lata sententia retractare tur: vel ipso iure vel per restitutionem in integ. de quo plene dixi extra de except. cum venerabilis super gloss. penulti. fortius ergo debet impediri fienda. ff. de superfi. l. j. §. qui ait et defensio conceditur ei qui nō potest agere. extra de iudic. intellexim⁹. de except. cum inter priorem ff. de iure fis. imperatores propter quem etiaz licet occidere. ff. de iusti. z iur. vt vim. z in clementi. de homi. c. vno. inducit etiam. ff. ex quibus cau. in pos. ea. l. ad cognitionem. z quod ibi not. Jtē q̄ non licere cōtra accusatorem quod non liceret contra extraneum. ff. de publi. iudi. is q̄ reus. et. ff. de bon. liber. qui cum maior. §. fi libertus. Soluit quod si ac cusat accusatorem quod corrupit z produxit falsos testes admittetur quia hoc proprie est defendere. ff. de re iudica. diuus. C. si ex fal. instru men. l. j. §. z. iij. z per totū. qui accusa. nō pos. l. j. secus dicit si testes vel alios testium corruptores accusare velit. leges prealle. mihi non prodbant ad quod inducuntur. non enim loquūtur in terminis questionis scilicet de illo qui impune potest offendi: z cuius querele non audiuntur. canon ista ergo per preal. decre. cum inter priorem de except. se expediret de hac questione dicens quod excipiens de falso audietur et est hoc proprie defendere accusans nō: q̄ id est querelari vl̄ agere. z sic etiam non perijt instantia cum intentum suum sequatur per exceptionem. z sine onere inscriptionis. de proba. licet de except. cum venerabilis. vide quod scripsi. §. de le. §. restat super versiculo. quid si in statuto in versicu. et quia versiculus. ¶ Jn secunda questione. vt. §. ad negatiuam allegatum est ex verbis statuti: vt sententia conueniat verbis. ff. de fluminibus. l. j. §. non autem omne. de administra. tuto. ita autem. cum ergo iste offendi poterit. z ratio ei reddi non debuerit quod legis autoritate fit iniuria vel damnus dici non potuit. C. quando licet vni. sine iudi. l. j. z. ij. C. de adul. l. graccus. z quod licebat in personam fortius in rem cum minima offensa personalis excedat omnem pecuniariam. ff. de penis in seruorum nec data securitas respicit hunc casum: sed illum solum propter quem prius erat bannitus z id tacitum habetur pro expresso. ff. si certum peta. cum quid. ff. de serui. seruitutes z generalitas securitatis restringitur ad cogitatum. ff. de transactio. cum aquiliana: z. l. qui cum tutoribus. facit lex non est verisimile. ff. q̄ metus causa extra de presumptio. quia verisimile. z imputet sibi qui non appellauit qui sententie consensisse videtur. extra de re iudicata. quod ad cōsultationem. C. de appel. bi qui ad ciuilia. Soluit contrariū. securitas enim suspendit effectum banni. z sihoc est quo ad sententiā data tam fortius ad dandam. constat autem quod non bannitus iuste ageret. ff. de iudi. si filius: z. l. iulianus: ergo est iste securatus vt fauorabile securitatis verbum non restringatur. facit quod sit tale. ff. de sta. ho. l. ij. §. j. institu. eod. §. fina. quod extendendum patet. ff. de constitut. in princip. l. ij. C. de bo. va. l. ij. et generalis securitas generaliter est intelligenda. ff. de publica. de precio. extra de priuileg. quia circa. Item si contra ipsum sententia ferri posset iniqua ad quid citatur: et ad quid securatur certe superuacue contra. l. si pretor. ff. de iudi. contra. j. ff. ad municip. et. l. j. C. de thesaur. lib. x. item ad quid iste grauatur in expensis veniendi et licite in aduocatis et alijs expediebat per hoc iste non vocari nec securari. ff. de lega. ij. qui solidum. §. etiam. et. ff. iudi. solu. l. iam tamen. §. in hac. et beneficio iuuari debuit non decipi. extra de cōmo. ca. vno. ff. eodem titulo in commodato. §. sicut. in fine. nec obstabit tempus securitatis esse finitum cum beneficium debeat esse perpetuū et nulli diminutum subiectum in auc. constitutio que de dignita. §. illud. ad quod facit. l. necessarios. §. j. ff. ad fil. et. C. de his quibus vt indigni. l. minoribus. copiosius allegat et contrarijs respondet ibi vide. Habetur alia. et Jaco. de are. quadrimembris questio. primo qua ponitur thema de statuto ciuitatis. quo prohibetur ratio fieri bannito pro maleficio nisi pro ipso homicidio vel mutilatione. gaius bannitus mutauit titio. damnum passus est vel furtum et rapinam queritur an exemptus de banno agere possit de predictis damnis: que passus est de mutuo. Item eedem questiones formantur de herede illo mortuo in banno vel post exēptionem. Prosequitur autem prius antalia statuta valeāt de quo dicam. j. de constitu. ante fi. Commendata autem ratione statuti ad negatiuam inducit. l. j. ff. de allega. cum enim ibi. in edicto dicatur iudicium non dabo. j. qō sequitur q̄ hoc sonat dicere id impune fieri. constat etiam regulariter prohibita causaliter ex l. licere patet in furto z damno causaliter permissis ibi. z. C. de cōmer. z mer. l. ij. que regulariter sunt prohibita. ff. de furtis. l. j. sic in homicidio causaliter permisso. C. de episcopis et clericis. l. raptores. C. ō his qui ad eccle. confu. l. iij. quādo licet. vni. l. j. z. ij. ff. ad. l. cozne. de ficca. l. iij. in fin. ff. de adulte. l. patri. et. l. nihil. et. l. marito. extra de homicidi. c. ij. et. iij. et. eod. titu. In clemen. c. vno. facit eod. titu. pro humani. in fi. lib. vj. et not. xxiij. questio. v. in fin. summe. vbi autem talia permittuntur non est locus querele. C. de adulte. graccus. C. de meta. l. denotum. lib. xij. Item generalis consuetudo habet bannitos talia pari pro qua facit in vsibus feu. de mili. vasal. qui contu. est. c. j. in fi. z quod ibi not. z titu. hic finitur lex in princip. et consuetudo facit licitum quod alias non liceret. xxxij. questio. iiij. obijciuntur. ff. communia predio. vendi tor. §. si constet. §. C. de eman. l. j. nec. obstat exceptio banni. cum a principio actio nota non fuerit. institu. de noxa. §. si seruus. ff. de fur. l. serui. z factum z. de reg. iur. factum. lib. vj. bene facit. C. de generali aboli. l. indulgentia. z de senten. pas. l. tutor. cum. v. l. se. Jn contrarium q̄ per exceptionem statuti videtur illud restringi ad iniuriam personalez. ff. de pen. lega. nam quod. §. fi. z positio verborum statuti est attendenda ff. de postu. l. j. §. item senatus. de vi et vi armata. l. j. §. ait pretor. nec est exaggeranda pena que dat certum modus. ff. de cur. generaliter. §. imperator. nec enim res delinquunt sed homines. in auc. de manda. principi. §. oportet. illis ergo lesio inferri non debet. Sed ad hoc respondetur quod bannitus qui non obtemperat iusdicenti videtur diffidatus vt hostis. ff. de capitis diminutiōe. l. v. §. j. C. de his q̄ ad ecclesiam confu. l. si seruus. Et si diffidatus in persona. fortius in rebus. ff. de cap. z postli. re. l. v. §. in pace. z. l. hostes. ff. de penis. l. in seruorū. z be pene personales et reales recte contumacibus infliguntur. ff. de re mili. omne delictum. §. j. ff. communi diui. si is cum quo. Soluit pro hac parte per l. fin. C. de epis. z cle. §. penul. extra de her. vergentis. C. quibus ad liber. procla. non licet. l. j. ff. de penis fratres. ff. de lega. ij. cum filius. ff. de manu. te. aristo non ob. presens accusatio in furto ex quo saltem videtur tenere. C. de noxa. l. j. ff. de fur. l. serui et filij: quia ibi illicitum in tium hic licitum. C. de vsu. transl. l. vna. §. hoc tantummodo et. ff. de vsu ca. l. sequitur. §. de illo. in fine. et. l. si aliena. De secundo articulo tenet quod licet ex commissis in bannitum et eius res non agat exemptus ex contractu tamen recte agit ex quo exemptus. alle. ff. de pecul. quam tuberonis. §. fi. z. l. sed si damnum in prin. Item ex vi banni non fuit impedita ozigo actionis que est de iure gen. ff. de pac. iu. gen. est igitur fides seruanda. C. de pac. debitori etiam hostī: et rebelli. in auc. de mā. princip. §. sed necz. xxiij. questio. j. noli. nam mil magis fidei humane congruit quam conuenta seruare. ff. de pac. l. j. in princi. subdit quod si quis verbum illud ratio non fiat velit etiam accusatus propter suā generalitatem extendi. respondet quo ad contractus solam perimunt exceptionem. ff. ad mace. l. j. ad vel. l. ij. que exceptio cum competat propter contumaciam non parentis est temporalis quādiu durat contumacia. z ideo ea cessante: quia factus est obediens z exempt⁹ est a banno: et eius pena agere potest. C. de colla. l. posthumo. et. l. filie. et. ff. de colla. bo. l. j. §. fi frater. et. §. si duobus. et. l. nonnunquam maxime quia ipsorum erat noī et cuanescēte nomīe cuanescere oz pena argu. C. de ferijs. a nullo. et. C. de inoffi. testa. l. fi. adducit etiam ad predicta decret. ex litteris de consti. z de excep. pia. lib. vj. De tertio se expedit dicens heredem bannīti mortui in banno agere non posse ex furto rapina vel damno datis tempore banni cum nulla actio bannito competeret tanquam hosti. licite passo predicta: cum bonus sit dolus quem quis machinatur in hostē. ff. de dolo. l. j. §. non autem. z nemo plus commodi re linquit heredi quā habeat. ff. de regu. iur. nemo plus commodi: z. l. nemo plus. z. l. in bis. De quarto quo queritur de cōtractu tenet q̄ etiaz si mortuus sit bānit⁹ in banno cū exceptio sit personalis. i. personam repellens: non autem actionis equitatem respuens non transeat in heredem. ff. de excep. l. exceptiones. que persone. z de acquirē. heredi. l. paulus. in fi. z ad muni. libertus. §. patris. item abolito nomine bānīti per mortem z pena ex nomine contracta censetur abolita. C. de fer. a nullo C. de infir. penis celi. l. j. Est sciendus quod hanc questionem in omnibus suis membris reassumpsit domin⁹ Nicolaus capocij addito vno membro quod dixi. §. in proxima questione in solutiōibus autem omnibus concordauit formosius autez z copiosius disputauit: ita q̄ō habenti secundam prima non expedit. sed hoc non conuertitur.

ADDE primo an procura. admittatur in criminali ad allegandas causas absentie. d. de rota deci. ccc xiij. in nouif. de procur. et eodem titulo decis. cccc xx. Et an procura. admisso in causa criminali vsq; ad cōclusionem in causa possit opponi quod interuenire non poterat vide d. de rota. eod. titu. decisi. cccclxxxij. et quando procura. in criminalibus possit interuenire vide Bal. consil. cvj. j. lib. Et an occidens bannitum qui soluerat condemnationem: sed tamen non erat cancellatus de libro bānitorū debeat puniri. vide Pau. de ca. consi. xxxiij. z. cxciij. Alex. consi. lxv. iij. lib. et an qui obtinuit gratiam absolutionis a banno per subreptionem factam principi possit impune offendi per eundem consi. cxiij. j. lib. Et an bannitus possit eligi ad officium z si patiatur se eligi qualiter puniatur per Ro. consil. lxxiij. et an bannitus possit testari z sit capax successiōis delate z an retineat iura sue ciuitatis vide pau. de ca. consil. xxxiij. Alex. consil. xxvj. Et an occidens militez bānitum debeat puniri per eundem consi. lxxvij. Et an publicatis bonis censeantur publicata bona existentia extra territorium indicis publicantis. vide Alex. consi. xxxj. ij. li. z paul. de ca. consi. al. xxxiij.

Et a30

a ¶ Et a30. in fi ma ti. de calū.

b ¶ Justa cā. in a cludit b alios casus quos ponit a30 in summa de calū. z accu. i. §. j. allegato quos ēt scripsi ō cal. c. ij. super. ij. glo.

c ¶ Prevaricatoz vide q̄ scripsi. de calū. c. ij. in gl. pe cū sua remissione.

d ¶ Ger. fi. z. j. ō c pur. ca. ver. sed pone.

e ¶ De renūciatione. Rubri. Practici autoz⁹ pter d Roff. nō posuerunt hāc rub. Tā. vbi. §. e dixi tit. ij. de p tractat in v. cū vō. Egy. clxxxvj. tractat qualiter i denūciatiōe precedatur Rof. i libel. iuris cano. pmittit hanc rubricē sequentē. Sed autoz. in p ordine secutus fuit postien. Rof. Boff. z ter. rubricē. de hac vo ipe roff. posuit duas rubricas f. generalem de f denūciatiōib⁹. Et secūdaz de pcessu z ei⁹ pena. Rolan. docto. rubricellaz breuem de hoc posuit charta secunda.

f ¶ Denūciare. ꝛc. in. §. nunciatores totū finit rof. vbi. §. saluo q̄ in diffinitiōe nō posuit illud ad pniaz z ho. latius ponēs dixit q̄ de g nūciatio est crimīs alicui? apud indicē fine. iscriptione legitime facta delatio ad penitentiā pagē dā vl̄ aliā penā h legitimā imponendā vel etiaz advrūz Gui. i de suz. in qōne statutoz queritsi p statutuz accusanti ludētes ad azarduz debeē dimidia pene. an debeatur denūcianti de calum. qui nō pbasse. l. ij. z de adul. q̄uis. ij. z. l. iure mariti. sed illa z similia casualia sunt scōm Joā. z a30⁴. Tu distingue. nā si q̄s accusat er iusta cā. quā tū pbare tenē. puta maritus ob dolorē aliquā accusat de adulterio. si desistat nō vī calūniari: nisi ei⁹ calūnia appareat euidēter: vt. ff. de adul. i. s q. z. C. e. seru². z in pre. l. qui nō pbasse. ille habuit iustā cām accusandi: z in. c. paulum. idē si ob suā vel suoz iniuriam: vel necessitatis cā id faciat: vt. C. de calum. l. ij. z. l. cū paterne: z. ff. ad tirpil. l. j. §. accusatoz. ez z. l. mulier. alias si nulla est iusta cā b ponīt in publicis iudicijs similitudine supplicij. C. de calum. l. fi. ij. q. viij. c. j. in priuatis ho extra ordinarie. ff. e. z in priuatis. vl̄ dic. cū q̄s accusat. aut nullo modo pbat: z tūc de calūniari pōsumīt. aut semipkene: z tunc nō: tz ad plenū nō pbauerit. de hoc no. ff. de his q̄ no. infa. athletas. §. item pr evaricatoz. vel dic tertio id ꝑsideran dum. z pōsumendū foze ex qualitate accusatoris. nā si fit talis qui nō ꝓsuenit calūniari. pr esumīt non ea calumniādi accusasse. alias sic. ar. C. de adul. l. iul. ō vi pu. seruos. ff. de accusa. si cui. §. iij. ff. de re mil. nō oēs. §. a barbaris. extra de pig. illo. in fi. cōmverbo. vide infra de cal. v. fi. o Que aūt circa hāc. t. desunt vide supra in. t. de accusatoz. et z in tl. de accusato.

¶ De denunciatione. e Rubrica.

Spe aliquoz crimina superioribus denunciātur: vt. lxxxvj. dist. si q̄d vero. ij. q. j. deus z ideo q̄d iuris sit. de hac denunciatiōe pauca dicam⁹ videtes. ¶ Quid sit denunciatio. ¶ Quis pōt denunciare. ¶ Qualiter in denunciatione procedatur.

¶ Quid sit denunciatio.

Enunciare est alicuius crimen ad p̄sentiā deferre. ita q̄ ꝑpositio de. augeat nunciationem. nā hec ꝑpositio de auget positū vt. ff. de posti. l. j. l. z sola nunciatio ꝑtum ad crimina sufficiat vt. C. de accusatio. ea que. extra de collu. crimina. et alias in ciuili: vt in speciali. nī. de noui opis nun. z alibi. ff. ad turpil. ab accusatione. §. nunciatores. f

¶ Quis potest denunciare.

Quis denūciare possit. † certe q̄ bone fame vite z ꝓuersationis est: z q̄ ad hoc ex caritate procedit: z non crimino sus nec excōicatus. nec ex odij fomite denuncians extra de accu. repellant⁹: z c. qual⁹. ij. z. ij. q. j. si peccauerit. iij. q. vij. §. q̄ testat⁹. xxv. q. vj. eps in synodo. extra de testi. co. ꝑterea. ō quo dic fm papā vt extra de accu. cū oporteat. z has exceptiones nō ignorāt pcuratores prelatoz in curia ro. degentes. q: cum aliqua summo pō. de coz dominis nūciant⁹. statim dicūt pater sancte iste nō est audiendus: qz ex odio mouet. odit eīm dīm meū ex tali cā. Jtē est criminosus. z sic frequēter l⁹as impediunt: vt videmus⁸. ¶ Jtē pōt q̄s denunciare p pcuratorem: z denunciatiōē p̄sequi arg. extra de p̄sump. cū in iuuente v. l⁹ igit⁹ de testibus ex pte. a. Jtē opponit ō denunciantē q̄ nō charitatiue pre monuit. q̄ō facere debuit vt extra de accu. c. ij. z. ij. q. vij. accusatio. z extra de sy. l⁹. ꝑpe princi. ff. de adul. denūciasse. † Fallit tū fm Jo. vbi crimē symonie denunciatur: tunc eīm nō est necessaria monitio. qz de illo nō pōt quis penitere ordine retēto b. j. q. j. si q̄s nec z. c. erga. z. q. vij. req̄ritis. extra de sy. tanta z de accu. inq̄sitionis. ar. tū ō. j. q. vlti. p⁹. z in pre. de cre. l⁹ i cui bodie stat fm Jo. k z iunge q̄ no. j. ti. prō xi. §. j. v. sed nunq̄d poterit. ¶ Nō aūt monitio de beat denunciatiōē p̄cedere ꝑz in illa autoritate. si peccauerit in re. i. Jo te. vel te sciēte frater tuus. ji. q̄li bet rp̄ianus vt. xj. q. iij. ad mēsam. vade z corripe. i. caritatiue argue eū inter te z ipm solū. i. secrete: vt si. q. j. si peccauerit. si te audierit lucratus eris fratrē tuum. i. a fam vel saluē fratris eū a peccato retrahē do. si te nō audierit adhibe tecum vnū vel duos. sup ple. de illis qui hoc faciunt alias esset ꝑdito crimīnis: vt in pre. c. si peccauerit. q̄ō esse nō d⁹. de pe. di. vj. placuit vl̄ talibus qui possint pdesse. z nō obesse vt. xxij. q. v. hoc videt⁹: vt in ore duoz. l. tuiz alterius q̄ vnum adhibet vel trium. l. tui z duoz quos adhibet. stet omne verbū. i. ꝑbetur charitatiua monitio q̄ si nō audierit. l. cū effectu: q̄z se nō corrigit. dic. i. denuncia ecclesie. i. prelato qui est in ecclesia: vt. vij. q. j. scire. si autem ecclesiā. i. prelatum seu eius monitionem non audierit sit tibi sicut ethnicus. i. gentilis: vt. j. q. j. nonne. vel. i. alienus a participatione z publicanus. i. publice peccans. z hoc ez est. si tū fit ab ecclesia prius expulsus. vt. xlv. di. sed im illud. hec autoritas euangelij habet extra de iudi. nouit. z in p̄. c. si peccauerit. z extra de iureiur. quemadmodum. z pro pe si. z. xj. q. iij. pcipue. per quam p⁹ euidenter q̄ denunciationem d⁹ charitatiua monitio p̄cedere.

¶ An aūt denuncians d⁹ hāc expensas a suo plato quem denunciat: dicam infra de inquisi. §. fi. ad fi.

4 ¶ † Sed qualiter fiet huiusmodi monitio: z quotiens z an priuatim: an publice: an cum testibus. et quare dicatur charitatiua monitio. rñ. fm rof. l⁹ ipse l monens solus veniet ad ēm z sibi dicet. domine d⁹ devobis q̄ habetis ꝺcubinam q̄ō esse non d⁹: vt. C. de episcopis z cle. eum: q̄ ludit is ad tabulas: vt. e. ti. auc. interdicimus: vel conuersationem nimiaz cū tali vxa nepte habetis. extra de ꝑsump. cum in iuuētute. xxxiij. dist. c. j. vñ moneo vos charitatiue z propterea q̄ab huiusmodi cessetis nec sitis prodigus fame vestre. extra de accu. c. fi. cuz in odore bone fame debeatis delectari. e. ti. lz. x. q. iij. nō sunt audiendi: q̄z crudelis est qui negligit famam suam. xij. q. j. nolo. z si episcopus non abstineat. tūc adhibeat secuz vnum vel duos. z ꝑdicta coram eis sibi repetat. z b debet ter facere vt per testes possit de trina monitione constare secundu⁹ d. m. vt no. in summa in ti. de denunciatione. §. quis pōt. ver. vtroq; z sequen. q̄ō si nec sic abstinuerit: tunc denunciet hoc superiori: vt hic p⁹ in pre. autoritate. z hoc faciat quotiens opus erit vt. ff. de eden. veluti. xliij. dist. sit rector: ne scis q̄z z ōsis dixit petro non solu⁹ septies: sed etiā vsq; septuagies septies ꝛc. extra de iureiur. quem admodū in fi. de pe. di. iij. adhuc instāt. ¶ † Quid 5 si monens non audet ad p̄sentiam eius quem vult g monere venire. dic q̄ poterit ei per alios id denunciare. dumtamē denuncians sit honesta persona. ar. xxij. quest. v. hoc videtur. dicitur autem ideo charitatiua: q̄z fit ꝓpter deum non ex odio: nec ad vlciscendum: sed perfecto amore quo ad ꝓximum debemus. quem sic tenemur diligere sicut nos ipsos. id est ad id quod nos ipsos. scilicet ad vitam eternam. de pe. distin. ij. charitas est: vt mihi. extra de sacra vnctione. c. vno. §. ad exhibendum. ver. manus igitur. caritas eīm est dilectio dei z ꝓximi: vt viij. q. j. in scriptis. verſicu. duo. z hoc euidenter prōbat augustinus dicens. debet homo diligere ꝓximum sicut seipsum: vt quem potuerit hominem beneficientie consolationevel infozmatione doctrine vel discipline cohertione adducat ad colendū deū vt. xxiij. questio. iiij. debet homo. sicut ergo in inquisitione non auditur clamoz ab emulis prouenientes: vt infra titu. ꝓxi. §. j. sic z monitio non charitatiua in denunciatione non auditur. ¶ Item repellitur denuncians si fuerit accusando calumniatus. quod dic secundum papam. vt not. extra de accusa. l⁹ m venient⁹. ¶ † Jtem opponitur contra denuncian 6 tem quod ipse laboraz eodez vitio quo alium denūciat: quia nil clodius mecho nil chartilina cerbego. hec probantur. iij. quest. vij. §. quod testatus. z. xxv. distin. c. fina. in fin. xxvj. distin. vna extra de accusa. l cum dilectus z. c. inquisitionis. extra de adulte. l. penul. z fi. sed hoc plenius prosequere in summa. d. m. m in titu. de denunciatione. ¶ † Jn causa autem matrimoniali super consanguinitate possunt infames 7 denunciare: vt not. vin. extra de testi. in omni. n et n Hug. xxxv. q. vj. notificamus. hoc prosequere. vt. j. 8 ti. ꝓxi. §. j. ¶ † Et autem in hac materia plenius instruaris. no. fm. d. m. quod denunciatio alia euangelica: alia iudicialis: alia canonica. ¶ Euangelica est que tantum ad penitentiam fit et locum habz

alle. q̄ nō. ff. de inoffi. te. papi. §. meminisse. ō bo. lib. qui cum maior. §. accusasse. z. l. in seruitutez. §. petisse meli? C. si tu. vel cu. si gesi. l. j. tene. Scius p. ff. de iurepa. cum patronum. §. j. vbi q̄ nomē de tulit dz accusasse. C. de accu. si q̄s se. ff. ō i us vo. l. vl. §. docere. nā z lex iuuic. q̄ō; ampliaē. ff. ō mu. z bo. vr gradatim. §. j. ad. §. accusasse rīder illō ispecius verbis edicti que nō sunt semp intuēda. ff. q̄ pe. tu. pñt. l. credendū. j. re sp̄so p solo ne facit decre. ij. eo. ti.

Adde an si statutū det pmiz denūcianti maleficiū illud ha bere debeat sin die⁹ denunciās bal. ꝓ. ci. v. li.

Cius pr onficia revt vidimus. vt dixit Rof.

¶ Ordine retēto. Sed non ne monitus extra iudiciū posset postea dimittere vt dixi in dec. inq̄sitiōis sup glo. ij.

¶ Jn pre. decre. lz ad illam dec. q̄ satis videt facer tenēs opinionē Scius facile rīdetur. vt ibi scripsi super. exhibita.

¶ Secundum Jo. cuius fuerūt verba pmissa in pre. ca. accusatio. ij. q. vij.

¶ Secundum Rof. vbi. §.

¶ Veniēs vbi scripsi sup glo. no. q̄.

¶ Omni. ibi scripsi plenius Dictus sup. j. gl. Vide etiaz aliq̄d p do. anto. de but. in. c.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

eñ in tua.extra ð spōsa.tibidē per Ab.fic.

ADD Itio.

a ¶Si peccauerit.Et ibi oino videas p Jo.ð turr crema.vbi egregie hāc materiā examinat et p eundē i.c. q vero.ij.q.vij. z adde q denū cians non se inscribit ad penā talionis etiam nec ad extraordinariā put tz card.zaba.post Jnno.in.c.in q fitiōis de accu. dicē tñ ibi q si b succūbit punie 10 tur pena extraordinaria arbitrio iudicis et quōpbet denūciatio euāgeliocavide pulchre p bal.in.l.iurisurandi.de testi.Et q̄d si iuramentū est appositū supscru nullo vel simulato an habeat c locum denūcia 12 tio euangelica ad exonerationē pscientie ad uersarij si denūcias nō hz aliō remediumvide aliq̄d p Soci. ōsi.xxvij.incip. visis instrumētis col.vj.vers. hz hic restāt in q̄rto vol.Ben. Ferran.

b ¶c.nouit.ibi scripsi sup ver. corripe. z sup ver.iuxta sit.

c ¶Mibus.in accusatione loquitur.

d ¶Admittere tur.omittit hic autor quō hāc denunciationē 13 nō recipit indistincte ne phāc viā omissa ad ecclesiādeferaz z in p̄iudicium iurisditionis tpalis qō vide as in p. gl. sup verbo corripe. vbi tñ hz iudex.

e ¶De inqsitione rubri.i.

¶Nc tā. vidē q dixi sup.j.rub. z vltra id scias qō tācre. fecit vnā notā sup materia in peccato occulto:sed non omnino occulto:sed qō p̄obari poteſt:quia omnino occulta soli deo reseruantur.extra de sym.sicut nobis.z.c.se.in fine.vj.q. j.si omnia.xxxij.q.v.christiana.ad hanc tenetur prelatus:z etiam quilibet quantumcunq; infamis.dū tamen non perseueret in crimine.admittitur.ij.q.j. si peccauerit.aextra de testi.in omni. ¶ Non eñ 9 refert quis denunciet.dummodo anima saluet.ar. extra de sponsa.preterea.z de cog.spirituali.tua.et de iureiur.quemadmodum.§.fina.xix.dist.fm. caueat tamen denuncians qō peccatorem possit vincere.nam ei soli non credetur. etiam si sit episcopus. vj.q.ij.placuit.z.c.si tantū.iiij.q.iij. v.itē iureiur.extra de testibus licet.sed si peccator velit subtilizare vt in peccato remaneat.non est a sacerdote ferend? vt.ff.quibus modis pignus vel hypo.sol.sicut in re corporali.§.antepenul.quia vbi ō bona fide agitur non est de iuris apicibus disputandum.ff.manda. si fideiusso.r.§.quedaz. ¶Qualiter in hac procedetur.vtrum ordo iudiciarius sit seruandus:vel li.dā dus:z quales testes admittuntur:zquando:z super quibus fieri debet no.fm papam.in p̄e.c. nouit b. ¶ Judicialis vero.subdistinguitur.nam alia est publica:alia priuata. ¶ Publica iudicialis dicit illa que ex officio competit in qua nec monitio requ ritur.de hac habetur extra de censibus romana. §. sane.C.de accusa.ea quidem.xxxv.q.vj. episcopus in synodo:z ad hanc denunciationem eps inquirere tenet.ar.ij.q.v.mēnam.z.c.omnibus.z arg. extra de accusa.qualiter.ij.§.pe. vel eo negligente archieps.ix.q.iij.cum simus;z.c.sequenti. ¶ Circa de 11 nunciatorem aūt admittitur exceptio criminis siue quis prosequatur suam iniuriā siue non qui.n.agit ad penam omnes maculam a se abjicere dz.extra de iu.nouit.ad fi.ar.iij.q.vij.iudicet z.c.qui sine ar.tñ ð iiij.q.v.omnibus.cz de hoc fm papā in p̄e.c.nouit. ¶ Sed nunquid infamis admittit ad denunciā dum.rñ.non nisi cā sit sua:vt q̄i peccat in ipsum: vt in p̄e.c.nouit.§.fina.ibi de plano.i.non admissa exceptione infamie.z nisi sua interfitvt.iiij.q.v. omnibus.nisi in crimine dilapidationis secunda. q. vij. qua ppter.alias aūt cum non cogatur quis agere vel denunciare oportet q̄ sit legitimus. alij dicunt qō quilibet infamis pōt denūciare:z illud si peccauerit in te.&c. p̄eceptuz est ad omnes. ¶ Priuata vero iudicialis potest illa dici:que ratiōe interesse cōpetit:vt si quis mihi iniuriet vel rem meam mihi auferat de qua dixi supra de p̄epara.ind.z in hac si in foro ciuili fiat nō requiritur monitionis probatio:hz locum cum oppressus nequit agere:puta q̄ est seruus vel alterius potestati subditus. vt libertus vel filius vel uxor:z similes:z in his que spectāt ad forum venale:z rusticis oppressis a dominis. ff. de of.p̄fec.vr.l.j.§.qō aūt.z.§.cum patronus z.§.cura carnis.z sequenti.z idē pōt dici in omnibus paneribus oppressis:z generaliter in omnibus criminibus.ar.ff.de of.p̄s.l.iiij.§.vnico.z.l.illicitas.rñ. j.z.§.ne potentiores.z sequenti.z.l.2.gruit:z.l.diu? z.l.senatus.z in aut.de man.princip. §. fit tibi.col. iij.in aut.de collationibus.§.iubemus.col.ix.

¶ Quid si homines de domino suo talia denuncient.que sunt manifesta z famosa quare timent qō domin? plus solito eos grauet dic quod iudex post q̄ de hoc sibi constitit per p̄babiles coniecturas p uidebit eis per pene impositionez.z sufficientē cautionē si dari possit.extra de p̄sum.litteras.§.fi. ff. si q̄s iusdi. non ob.l.vnica.vel eos vsq; ad fi. denūciationis faciat sequestrari.ar.in p̄. p̄cor. ff. de adul. si postulauerit.§.ratio.ff.de questionibus.l.j.§.pe. ff. de ap.impetratores.extra de spon.cū locū. de testi. spo.lras.§.fi.z.c.ex transmissa.z in.p̄. §. cum locum hz aūt hoc casualr dixerim obseruandū. l. tñ hoc vr ocedere in qualibet iniuria cuius p̄batio difficilis est:vt.s.hoc nō possit denunciari denunciatiōe priuata:quāvoco priuatā rōne priuati interesse:hz.l.eā vocat publicā:q; iudex in ea publice procedit. si tñ hac denunciatione actū sit recuperabiē res z cessabit p̄priuatū iudiciū.i.aurilū ordinariū:sic intellige ff.de iniur.qō senatus.ff.de furtis.interdū.ij. §. fi q̄ furē. Si vero hec denūciatio fit in foro canonico re quirit trina monitio.xvj.q.ij.indigne. expeditur tñ de plano sine libello:z hic iudicialis elicit ex euangelica p̄missa p̄obanr extra de iudi.nouit.rñ.j.v.hz cū dñs.z ver.z rex anglie.z.§.fi.z ad hanc denūcia d tionē admittit quicunq; ad agendū admittereturd 14 ¶ Canonica quoq; denunciatio alia potest dici spālis:alia generalis:spālis canonica competit illi cuius interest bonū p̄se p̄latum:vel bonū subditū ecclesiasticū:z fit hoc vt quis a bñficio remoueat vt xvj.q. vlti.filijs.z in hac requirit triplex monitio: nec ad eam admittit qui ab hac accusatione repellitur.extra de accusa.cum oporteat.z.c.cum dilect?. extra de sy.hz beli.z.c.per tuas.ij.q.vij.accusatio. et c.se.ideo q; hec accusatio equiparanr extra de ap. constitutus.ij.§.fi. Canonica vero generalis z publica pōt dici cum agit de matrimonio impediēdo vel dissoluendo:vel cum agit de peccato in iudicio ecclesiastico corrigēdo in quo aliq; p̄iuatū nō includitur interesse.ad hanc admittit qui ab hac accusatione repellit:nec in ea requiritur trina monitio. extra de spō.impu.ad dissoluendum. de spōsa.p̄terea.ij.de clande.despon.c.fi.quam z si denunciās nolit p̄sequi:iudex ex officio suo p̄osequaē. extra de spōsal.cū in tua.de iureiur.ad nfam.ij.de ap.oblate

15 §.fi. ¶ Est z regularis denūciatio.i.p̄oclamatio in capitulo ad correctionem excessus facta. de qua no.fm dñm.m.extra de censi.romana.§.sane. ¶ In summa aūt illud est sciendum q̄ z fm.l.iudex ad solas denunciationē non instituta accusatione p̄ocedit:vt.C.de accusa.ea quidem.z.C. de custo. reo. in quacunq; in p̄in.z.C.de muli.que seruis.p̄pijs.l.

16 j.z.C.de sepul.vio.l.antepe. ¶ Ultimo no.q̄ gra uius punitur calumniator q̄ denunciatus. Item q̄ calūniatur siue accusando siue denunciando punit extra:ordinarie.hic p̄obaē.z no.extra de calū.c.ij.

17 ¶ Hoc etiā no.q̄ hz p̄cessus ceptus sit per modū denunciationis:si tñ ibi difficultas aliqua ingeraē transitur ad modū inquisitionis:nec punit? denunciator cū non suavolūtate desistat:vt extra de sym. hz beli.§.cū igit.ibi nondū ptendere &c.q̄ alās puniretur de calū.nisi se purgaret.vt in p̄.c.de calum.

¶ Qualiter in denunciatione p̄ocedatur.

1 ¶Nc dicendū restat † qualr in denunciatione p̄cedaē.si igit aliq; de p̄lato suo mala denūciat dz queri an velit accusare z si rñdeat q̄ sic.tūc inscribat. li bellū.i.offerat z alia faciat que sunt supra ti.p.xi.§.j.sivero rñdet dicēs nolo q̄ inquiraē: dicet ecōtra.frater nō p̄cessit frequēs z clamosa insinuatio:vt.j.ti.pxi.q̄ si dicat dñe:z egovobis eum denuncio:vt saltem ei scribatis q̄ se corrigat aliōquin scribatis alicui qui eum corrigere debeat. ad solam enim correctionem agitur cū per modum denunciationis p̄oceditur. extra de accusa. sup his z.c.qualiter.ij.z tunc si charitatiua monitio p̄cedit de qua supra p̄oxi. dixi versic. sed qualiter litteras obtinebit z non aliter:vt extra.eo.titu. cum dilectus. Si igitur littere transiuerint:quiaz ipsi p̄lato denunciatio scribitur:z etiam alicui episcopo: vt illum corrigat veniet is cui correctio est commissa ad illum:z dicet ei domine episcope talia de vobis sunt summo pontifici nunciata:z si confitebiē bene est:sinautez p̄ocedatur sicut in inquisitione.j.titu.p̄oxi.p̄ocedendum esse diceturz si illa in uenerit esse vera illum corrigat. quia denunciatio ad correctionem fit:vt dixi:z hoc nisi tale sit crimē quod etiam post peractam penitentiam impediat officij executionem:vt dicam.j.titu.p̄oxi.§.fina.

2 ¶ Formam autem denunciationis habes.j. in tract.libel.in titu.de accusa.verumtamen in denunciatione quia de plano expeditur non est necessarius libel.vt extra de iudi.nouit.ad fin. ¶ Utrum autem denuncians debeat iurare. dixi supra titu. p̄oxi.§.j.ad finē.versicu.hoc autem scias. denūcia e tio vero euangelica fiet:vt.§.§.p̄oxi.dixi.e

¶ De inquisitione. Rubrica.

Quoniā ria inqsitionuz quā rof. ponit ad lram añ ti.ð purgatione. et post ti.de crib? in modum exceptiōis oppositis rof:in libel. iur. cano. post rub.gñalez? posuit. vj. rubricellas q̄b? tractatb.vj.mēbra q̄ ponnt inqre re qñ z ō quos q̄bus exceptionib? vtiē inqsitus q̄ sint necessaria ad p̄cessum inqsitiōis qualr p̄cedaē: z qualr sic cōueniat? potuiss autor se sic dzeui? expedire interserēdo si voluiss z qualis i ea p batio requiraē hoc dico q; sepius idē repetit.bonaguida i trib? vltimis rubricis sue secunde ptis tractat de hac materia egy.rubri ca.lxxij.et quatuor se. Rolā. doc.sui op.car. ij. Hño aūt in qsitio p̄prie cō petit iudici loci vbi ē cōmissuz delictū z nō iudici delinquentis psone scripti post odof. §. de cōpe. in. adi. §. j. sup v. q̄ cōueniaē.in fi. Volo aūtsal tem ppter legistas quod huic materie desijt notitia qōnis ricardi de malūbris. q̄ incipit titius vulneraz q̄ tractat an ptāte ex offō in quirēte de vulnere fi cā pēdēte vulneraz? decedit ex vulnere possit ex illa instātia seq; sententia ō occiso z distinguit an ptās sic formauerit inquisitionē devulnere q̄ sequereē snia ō occiso dato q̄ moz secuta nō fuisset vt q̄ vulneras id fecisset cuz telo aio occidēdi C. ad l.cor.de sic.is q̄

cum telo.insti.de pu.iu.l.itē lex cornelia.vel gladiū occidēdi aio in vulneratū p̄stranit.ff.ad.l.cor.de sic.l.j.in p̄in.§.diuus. Tūc ex illa institia seq; poterit snia de occiso quasi nō de alio hz de eodē p̄nuncieē amplianto tñ ex facti accidētia inducit.l.nō pōt.ff.de iu.z q̄ ibi not.quasi occisus a principio videaē z nō post iudiciū ceptū.itē gfa dirimēdarū litiū acta vni? iudicij in diuersuz.z q̄sq; ð:ff trāsferrunt idu cit.ff.de ap.l.j. §.si q̄s.de col. bon.fi fili?.de bon.pos.Sta.l. iij.§.sub ea. facit ēt ad hoc rō vitādi circuit?. ff.de odi. inde. l.ðis testō vbi p̄cor.z de rescriptis auditor i 1 cle.itēvulnus i corp? simplr dicti oē vuln? ēt marimi z tale cōp̄hēdit.insti.de iniu. §. a tror.z ff.c.l.vulneris magnitudo.z fm q̄ō mas ius vel min? repetit b z id alterare sniaz.ff.de trib.illud.§.i.z de ēb.fig. vbi 2 ampli? de vulnere. ergo cui? exitum inuenit mortem iudicabit nō vt ō mortē.syuī devulnere cui? exitus fuit mors.facit ff. de edi. edic. 3 bonē. §. aliqñ. de exce.rei iud. si is qui heres. si autez snia de occiso ex inqsitiōe seq; nō potest.a quibus ēt ad hoc rō vitādi circuit?. ff.de odi. inde. l.ðis testō vbi p̄cor.z de rescriptis auditor i 1 cle.itēvulnus i corp? simplr dicti oē vuln? ēt marimi z tale cōp̄hēdit.insti.de iniu. §. a tror.z ff.c.l.vulneris magnitudo.z fm q̄ō mas ius vel min? repetit b z id alterare sniaz.ff.de trib.illud.§.i.z de ēb.fig. vbi 2 ampli? de vulnere. ergo cui? exitum inuenit mortem iudicabit nō vt ō mortē.syuī devulnere cui? exitus fuit mors.facit ff. de edi. edic. 3 bonē. §. aliqñ. de exce.rei iud. si is qui heres. si autez snia de occiso ex inqsitiōe seq; nō potest.a quibus

Qualr inqsitio ipugnetur.

¶Pugnaē aūt † seu annullaē inquisitio multis modis.si eñ p̄latus velit p̄cedere ad inquisitionē ð aliquem opponat is contra quē vult inquirere.dic nō potestis ð me de iure inquirere.q; non sum de his criminibus infamatus. Item q; nō sum de iurisditione vestra.extra de accu.cū oporteat.z.c.qualr.ij. in p̄in. z.c.super his.z.c.ij.in fi.ij.q.j.deus oīpotens.iij.q. vj. leges.z.q.v.accusatores.ij. Item q̄ crimina super quibus inquirere vultis leuia z dissimulāda sunt.non.n.inquirendū est nisi de maioribus:puta de homicidio:symonia:adulterio:fornicatione:periurio incestu:z similibus.extra.e. inquisitionis. de re iudi.cū.i.z.a.zextra de iureiur.sivero extra de dolo z contu.veritatis.ff.de accu.leuia. ¶ Item q̄ tñ semel:z non sepe:vel frequenter id de quovultis inquirere audiuistis:vt in p̄e.c.qualr.ppe p̄in.et de sym.hz.ver.ð quos.z arg.C.qui po.in pign.ba. assiduis.extra de col.dete.in tantū.q; nō dz esse p̄latus facilis ad credendum sinistra de subditis: vt lxxxvj.dist.si q̄d vero:z in p̄e.c.hz beli.ppe fin.ideo q; necvnica acclamatio sufficit:sicut necvnicus act? sufficit ad condēnandum:vt ar.C.de epali audi.neq̄ fm rof. ¶ Sed qualiter accipitur illud verbū sepe.inp̄e.c.qualiter.respondeo forte intelligit de duabus vicibus:ar.ff.de leg.iij.fideicōmissa.§.fiq̄s x.titto.q; binus actus inducit consuetudinē in criminibus:vt in p̄e.l.nemo.z.xxv.q.ij.ita nos.z pluralis locutio duoz numero contenta est vt.iiij.q.iij. ver.vbi numerus.vel quo opus erit:vt superius: mo ueaturvt ar.ff.de eden.l.fi.sed dico hoc iudicis arbitrio cōmitti.ar.ff.de iur.delib.l.j.in fi.z in aut. de testi.§.ij.arbitraē autem superio: ex hoc.nam tāra potest esse nequitia seu iniquitas z infamia subiecti: z tot simul z semel denunciant q̄ ad vnicum audituz fiet seu p̄cedetur inquisitio.ar.lxxxvj.di.tāta.lxxij. di.tantis.si vero sit bone fame:tunc non sufficit semel audire:immo requirit q̄ bis;vel ter:vel pluries a fide dignis audiatur:vt in p̄e.c.si quid vero.arg. bonum ad p̄missa.lxvj.dist.sunt nōnulli.ad fi.ver. sed sanctus.superioz.n.non dz delectari in infamia immo potius in bona fama subiecti:vt extra de accusa.licet.in fi.z fic sepe in curia seruari videmus. Item objiciat q̄ alias fuit extra eum inquisitum super hoc z fuit sententialiter absolutus de quo z an iudicio purgationis impediat inquisitionez:vel inquisitio precedens accusationem z sequentem: z an si cuiusr primo actum est possit postea inquiri:vel etiā si fuit iudicatum in questione in qua de illo crimine fuit exceptum:an iterum potest inquiri de illo: z an denunciatio precedens impediat accusationem: z an post accusationem vel inquisitionem denūciatio admittatur.no.secundum papam.extra de purg.c.cuz dilectus a.z de hoc infra.§.nunc dicamus versi.vlti. queritur b. ¶ Item opponitur q̄ volens inquire re non est talis qui ex sua iurisditione possit inquirere super quo no.cq papa z imperator inquirunt per suos legatos seu delegatos. Item episcopi in suis dyocesibus. Item metropol.non tamen in clericis suffraganeorum nisi in casibus qui not. extra de offi.or.pastoralis. Item p̄eses p̄ouincie. Item

tia sequi poteſt.facit ad b vltimum.ff.de pe.si p̄ses.z de suspe.tu. l. b eñ qō no.z dixi extra de constitu.er litteris.secundum Jnn.z sup. iij. glo.facit qō dicam.j.§.nunc tractemus.super ver.pozro in fine.

ADDE an si ptra accusatū de vulnere sequaē moz debeat inchoari noua instantia bal.ðsi.lxxij.v.libro.

a Quoniam cuz q dilect? ibi scripsi i gl. forsan alterius ¶ Ver.vlti.q̄ritur post quez ver.repetit remissio prima. z ibi tractabo illud membruz an p̄cedens absolutio inqsiti obstat accusanti.an vo cesset p̄cessus inqsitionis p accusationem. dicā in.§.nūc tractemus sup ver si. pozro.ij.

¶ Sup q̄ not. fm Rof.cuius igredit primū membrum de quo supra.

¶ De app.dum.quaz non habem?.hz ex il la formata fuit decre.hz.ð offi. iu.lib.vj.vt ibi no.in.j.glo.

quicunq; hz cognitionem cause criminalis. hoc est merum imperium qō dic:vt.§.de inrisd.om.iud.hec p̄obanē.ff.de queſt.l.j.§.si quis vltro.extra de offi. or.c.j.extra de accu.cum dilectus.z.c.sicut olim.z.c. qualr.ij.lxxxvj.dist.si quis vero.xxxv.q.vj.eps in synodo.extra de cēsi.romana.§.sane. z breuiter quicū q; pōt cozrigere z punire pōt inquirere:vt in p̄e.cō 5 cor. ¶ Quid de officialibus eporum z archieporum:dic q; licet rōne officij possint ordinarie cās audire non tñ p̄st contra abbates aut alios inquirere super criminibus.aut eos etiā ab administrationibus amouere:q; ex generali commissione sui officij in eos talia minime transferunē:z hec leguntur in 6 ostī.alex.iiij.de ap.dudum?.z sic etiaz obtinuit.z ar. extra de offi.or.romana.§.fi. ¶ Jtē si in curia fuerit impetrata inquisitio:cum primo citatur is contra quem inquiritur petat copiam rescripti.c que si e fibi non fiat poteſt appel.extra de offi. dele. cum in iure.facta autem copia diligenter ōsideret stilum z formam z alia tam circa bullam q̄ circa alia que dic 7 vt supra de impugna.rescripti. ¶ Item opponat c q̄ inquisitor? est crimino?us.iij.q.vij.iudicet.xxv.di. c.fi.z.xxvj.di.vna.secundum Jo.t.z.b. Tu dic q̄ q̄diu ordinarius ab ecclesia toleratur. nullus subditorum poteſt eius iudicium ratione criminis declinare.extra de cohab.cleri.z muli.vra.de cle.exco. c. d ff.z no.ð de iudice del.§.excipi.ver.item q̄ est crimi 8 nosus. ¶ Item q̄ est sibi certa rōne suspectus vt extra de accusa.ad petitionē.z.c.qualiter.ij.versi.hz cum super.ibi non ex odij fomite &c.z causam suspitionis proponat.z super hoc arbitri eligātur.extra de officio deleg.suspitionis extra de ap.legitima et hoc siue inquirat ex delegatōe: siue ex ordinaria potestate:quia vtroq; casu poteſt esse suspectus: vt .ff. de lib.causa ordinata.C.si rec.p̄onin.l.vnica.z.C. si quacūq; p̄e.po.l.vnica.iij.q.vij.iudicet.multotiēs em dominus papa committit ordinarijs:vt visitent z corrigant dicens tam tua quā nostra auctoritate visites nec ob hoc iuris remedia auferuntur.extra de offi.or.licet.z.c.graue.extra de censi.cum nup. ff. de offi.eius cui man.est in.z ti p̄etor:.sed non videtur q̄ hoc casu del.vel ordinarius valeat recusari nam in corrigendis excessibus aq̄ nō admittitur:vt in p̄e. c.licet.z de ap.ad nostram.nam appellatio non est e inuenta ad p̄sidium iniquitatis vel.co.ti. cum spe ciali. Si igitur est p̄hibita appellatio. ergo z recusatio:vt co.ti.super eo.z.C.de epi.au. si clericus. C.de sen.z interlo.om.iu.l.fi.z dixi.ð de recu.§.i.ð. f sed quid si causa.fed rñ.f attendendum esse quid ap ponitur.nam si dicatur ordinario.vel delegato appello ne corrigas vel inquiras hoc non valet: vel si g dicit recuso te vt suspectum:vnde nolo q̄ inquiras nulla causa assignata:vt in p̄e.c.suspitionis.z arg. extra de ap.vt debitus.ceterum si inquisitor indebite grauet dum inquirit etiā in criminibus tenet ap. idem est z in causa suspitionis si causa probabilis assignata non admittitur:vt in p̄e.c.cum speciali.z C.de iudi.apertissimi.z maxime in criminibus vbi maius periculum vertitur.z.xlij.dist.quiescamus.z 9 ideo in eis cautius est agendum:vt . vij.q.ij.c.ij.

¶ Item non videtur verum q̄ vbi appellatio remouetur:z recusatio fit remota:vt.co.ti. secundo requiris.que secundum quosdam corrigit illam sup eo.tanq̄ posteriora vel dicit q̄ non interdicitur: nisi frivola appellatio vel recusatio.ex causa autem legitima appellatio admittitur z etiam recusatio. Item si recusatio z appel.paria sunt quare probo causam recusationis:vt p̄e.c.suspitionis. causam vero appellationis non nisi coram superioze:vt.co.ti.vt de h bitus.z.c.cū speciali.z.c.interpositā.&c.spon.per re cusationem non eximor a iurisdi. recusati per appic incontinenti vt in p̄e.concor.z.co.ti.directe.z.c. 10 pastoralis. ¶ Item is contra quem inquiri p̄cepitur:consideret formam rescripti inquisitionis:s; et

¶ Copiam re scripti ingredi tur tertium mē bruz Rof.

¶ Sed rñdeo fm Rof. mem bro.iij.

¶ .c.interpositā.rñ.fm Rof. vbi.s.

universidad del Rosario Archivo Histórico

si in eo dicitur venientibus ad sedē ap.a.t.b.nobis multa enormia de suo epo nunciarūt que nō possumus saluare scientia.sub dissimulatiōe transire:quare mādamus ꝛc.tunc excipiat q illi.a.t.b.sunt eius inimici:t maliuoli: t criminosi.Itez q non zelo iustitie:sed tipo malitie summo pōtifici talia suggesserūt.item q illa sunt falsa.extra de accusa.cū oporteat.t.c.qualiter.ij.prope prin.ij.q.vj.biduus. in fi. ff.e.si cui.ff.de custo.t exhi.reo.diuus. Qui aūt dicanᵗ tūc inimici vel maliuoli no.in pte.c. cum oporteat.t de sy.per tuas.t offerat se statim ꝓbaturum quo casu inquisitores supersedebunt donec ꝓbetur:t si ꝓbet indicetᵉ:ei purgatio:alioquin in inquisitione ꝓcedetur:vt in pte.c.cum oporteat t.c.qualiter.t.j.§.ij.versi.q si crimen. ¶ Item q nō sum infamatus super hoc.non essi prius dz inquiri nisi ei⁹ fama lesa fuerit:apud bonos t graues:vt in concor.que sunt.§.in prin.huius.§.qd dic:vt.j.§. nunc tractemus.versi.q si ille.t se.t infra de aboli. qñz tñ fit inquisitio nulla infamia ꝓcedente:vt infra.§. ij.ver.in summa.t infra.§.pri.ver.lz aūt. ¶ Sed nūquid poterit opponi impetratori seu ꝓsecutori inquisitionis q nō ꝓmonuit:ideoz nō est audiēdus:vtz dixim⁹ in denunciatione supra ti.pri.§. quis denūciare.hic magister meus no.in pte.c.qualiter.ij.in.j.gl.in quadam nouissima additione. qđ non.q:vt dicit:tunc demū necessaria est monitio:cū denunciatio fit ad penitentiā.ar. in nostro casu nō fit ad penitentiā peragendā:sed ad penā canonicā puta ꝓiuationis bñficij vel officij infligendā:ideꝫ est etiam sc̄om eum cum ex officio inquiritur: quia tūc non est necessaria monitio. Ego dico salua magistri mei reuerentia:q cum papa ad denunciationem alicuius inquisitionem committit:tunc inquisitor non ꝓcedet per modum inquisitionis:sed p modum denunciationis q̄tum ad hoc:vt nisi impetrator inquisitionis t eam ꝓsequens illum ꝓmonuerit:repellaᵗ.hoc exp̄esse p̄z extra de symo. lz. §. contra quos.t etiam ipse hoc idem no.extra de calum.c.ij.t in hoc concor. Goffre.t Joannes. [a] ¶ In accusatione aūt non est necesse monitionē ꝓcedere qđ dic:vt no.ij.q.ij. accusatio. de hac monitione plene not.in pte.c.lz heli. ¶ Item nunquid reus potest petere a iudice vt reinquirat ꝑ ꝓsecutorem seu impetratorem inquisitionis:dicit.B.magister meus t bene[b] in pte.glo.q non:vt eo.ti.qualiter.ij. Vincen.tñ.no.eo.ti.qualiter.t.q.b.compost.in curia contrarium iudicauit[c].eadem autem inquisitio bene potest iterari vt fit ex officio sicut t purgatio iteraᵗ:vt.ij.q.v.hoc habet t.c.mēnam. ¶ Porro si teno:rescripti continetur sic ad nos fama referente noueris peruenisse q talis frater noster enormia multa commisit ꝛc.tūc potest opponi secundū quosdam q tñ semel sunt hic enormia dño pape nūciata:vt.§.versi.itē qđ tñ secundum rof.[b] qđ mihi non placet.[c] nam papa ꝓsitetur hoc ad eum fama referente peruenisse.vnde ꝓsumendum est q ad eū sufficiens fama peruenerit:t q audiuerit a duodus vel pluribus:vt in pte.ver.q si ille t qz talis inquisitio que fit ex officio domini pape ampla via ꝓcedit:nec tor calumnijs est exposita quot alie.si autez ibi dicereᵗ eum ad nos per frequentem clamorem ꝛc. tunc clarum esset.t dic vt infra.§.nūc tractemus. ver.q̄d si in litteris.t in eodem.§.ver.quid si in littera apostolica. ¶ Quid si in littera non continet tali insinuante:sed continet sic.puenit ad nos q talis episcopus est homicida: nunquid poterit obijci ꝑ inquisitionem q eam impetrans erat excōicatus: videtur q non:qz ex officio ꝓcedit:t sic nullo impetrante.itez non est querendum per quē ꝓceres sunt oblate.C.de ꝓcci.impera.offi.vniuersis.dic q hoc casu excōicatio ꝓsone instantis vt officium superioris moueatur:vel soluentis bullam t scripturaz nō inficit substantiam inquisitionis.secus si illius nomen esset in littera exp̄ssum:vt extra de accusa. olim in prin. fm vin.t z de ꝓcu.c.fi.[g] ¶ Item potest opponi contra testes inductos t replicari t cōtra dicta eoz vñ cum testes contra eum inducuntur ꝓtestet qđ possit opponere in ꝑsonas eoz:t in dicta: t formet interrogatoꝛiuz t iudici poꝛrigat:vt fm illud testes iterroget fm rof. Quod qualiter formetur:dixi supra de testi. §.iam de interrogatoriis. eis autez ꝓductis videar vtrum sint sibi ꝺrarij:vel tales q̄bus credi non debeat:vt in pte.c.qualiter.ij.v.dz qđ dic vt supra de teste.§.j.t.§.postq̄. ¶ Quid si vnus testis super infamia ꝓbanda inductus dicit se audiuisse ab archidiacono t sacrista: t die lune. alius vero dicit se audiuisse a decano t ꝓposito:t die ioꝫ nunquid ꝓbant:dicunt quidam q sic:qz eo q a diuersis ꝑsonis t diuersis temporibus audinerūt magis reus infamatus ꝓbatur de hoc infra. §. ij.ver.q si ille. ¶ Et q̄est hoc notare.nā si testes ꝓducuntur ad ꝓbandum q aliquis ꝺz merum ꝺimperium in aliquo castro.t vnus dicit se vidisse q ille suspendi fecit aliquem in aliqua parte territorij ipsius castri:t ali⁹ dicit se vidisse q ille fecit aliquē exoculari in aliqua parte ipsius castri.tertius vero dicit se vidisse q ille fecit quendam in aliqua parte mutilari: videtur q talia testimonia valeant.argu. extra de testi.lz ex quadam. Item si inducuntur ad ꝓbandum q aliquis fundus sit alicui ecclesie decimalis:t aliqui dicunt q viderunt ecclesiam recipere vno āno decimā de fabis illius cāpi.alij dicūt deoz deo illius campi alio āno alij de frumēto alio anno.bene enim ꝓbant.ar.de pe.di.j.periculose.t Ъ dicit papa:vt no.ꝫ.de teste.§.iam de interrogatorijs.ver.item de tpe.[i] t se. ¶ Nec obstat.iij.q.ix. nihilominus.per quod alij dicunt ꝫ q̄t illud ꝫz locuz cum tps est de substantia ℣ctus. ¶ Opponant etiā ꝫ eos q sunt inimici:vel cum inimicis moꝛanᵗ vel sunt eoꝝm complices seu ꝓsanguinei:vt eo. ti. cum oporteat dic vt ibi:vel q sunt concubinarij publici:vt.eo.ti.cum dilectus.t bomicideꝫ symoniaci:seu alijs criminibus irretiti.eo.ti. inquisitionis in fi.extra de symo.lz.t.c.per tuas.vel q eodem vitio laboꝛant:vt extra de testi.veniens.i. vel q depo nunt super his de quibus infamia non ꝓcessit: vt in pte.c.inquisitionis.§.j.t similia que ꝓsequere vt supra de teste.§.j. ¶ Et scias q vbi inquirit de crimine excepto:viles tunc recipiunt.habita tamen distinctione que est extra de symo.per tuas. in alijs aūt honesti requiruntᵉ:vt iam dictū est.t ꝓbatur.ij.q.j.deꝰ oīpotes.extra de testi.co.ꝑterea.xxxv. q.vj.epūs. ¶ Hoc etiā no.q cum inquirit sup statu ecclesie in capite:t in membris qualescūq; testes de ipa ecclesia admittunt:qz illi melius nouerunt veritatem.extra de testibus.veniens.ij.t.q.ꝫ qui domi fuerit ꝛc.vt.C.de repudi.l.ꝺfensu.§.finaute: etiā criminosi inimici t conspiratoꝛes.tñ non creditur eis ꝫ eos ꝫ quos ꝺspirauerunt:vt extra de re iudi.cum i.t.a.in fi.extra de iudi.exhibita.t ar.extra de accu. ad petitionē.t.c.qualiter.i.t.c.olim.q uid iurabit tunc vide supra de teste.§.nunc tractandum. in fi. si autem testes aliunde ꝓducant qz forte crimen de quo inquiritur est alibi pertractatum.criminosi nō admittunt.vt in pte.c.per tuas.t.xxxv.q. v. episcopus.extra de testibus co.ꝑterea. contra singulare vero ꝑsonam criminosi non admittuntur: vt in ꝓmis ꝓcoꝛ. ¶ Et generaliter reus excusationes pōt ꝓponere si quas habet:vt extra de accusa.cum dilectus. ¶ Sed nunquid eas vel innocētiā suam poterit ꝓbare per familiares t concubicularios suos.dicit gof.[l] q;sic.ar.xij.q.ij.manifeste. et c.se.t.ij.q.vij.cum pastoralis.item si petit sibi fieri copiam capitulozum super quibus debet inquiri:t non fiat vel denegetᵉ appellet:vel si dicit se non esse infamatum:t inquisitor non cognito de infamia in quirat super criminibꝰ potest appellare.vt.j.§. nūc tractemus.ver.si.autem.t se.quandoq; tñ ex hac cā non appellatur:vt.j.§.ꝓxti.ver.lz autem,barū autem appellationum formam vide infra in tractatu li.in ti.de app.§.restat.versi.ceterum. ¶ Verum si ꝓbata fuerit infamia contra reum potest ille ꝓbare q orta fuit ab inimicis:z eis cohabitantibus vel a conspiratoꝛibus:vel foꝛnicarijs;vel suspensis vt in concor.que sunt supra ver.opponat etiam qđ dic:vt infra.§.nunc tractemus versi.quid si reus. ¶ Quid si impetrator inquisitionis ob aliquaz causam est remotus.nunquid alter poterit eaz ꝓsequi.t nunquid iudex poterit ꝓcedere nullo ꝓsequente.

a ¶ Et Jo.tudistingue in forma rescripti vt dixi sup dicta gl.ber. absurdū.n.essz q̄ impetrās arctat[a] ꝓbare ifamiaz tenereᵗ etiā ꝓbare monitionem.

ADDE qđ spe.sequit pa. 12 noz.in.c. qualr exquo inferto q̄ cessus inq̄si. ille ꝺz quem iudex facit neminē petēte:ſz ex mero et puro officio.

b ¶ Magister meus t bñ. idē bar.bzir.in venereali.xxxj.in fine.

c ¶ Contrariū iudicauit. puto q non bñ recepit gui. ꝺba vin. nō.n.ꝺixit q̄ ber. cōpost. a sentētiauerit i curia ſz dicit q̄ sniauit i cā epi 13 falētini illā faciēdāz itellexit et ꝓ primas literas t itellexit vin. ꝺ antiquo ber.cōpo. de q̄ mentionē fecit i 14 premio nouelle:qz videre potuit vin.nouuz ber.cōpo.de q̄ puto guil. itelexisse q̄ fuit cu rialis. t iō addidit in curia.

d ¶ Scōm rof. vbi.§.iij.membro.v.si autez.

e ¶ Non placet ADDE qđ voluit Anch. 15 ꝑsil. cclxxxviij. vbi dicit q̄ statur dicto pape cū mādat ꝓferre bñficium q̄ ꝺ iurevacat ob certū crimen.

f ¶ Scōm vin. i ipa decre.olim in prin. 16

g ¶ c.fi. vide q̄ f no. de rescrip. c.j.li.vj.in glo. quid si.

a ¶ Scōm rof. vbi.§.membro vl.in fi.

b ¶ Ibi ēt no.t ibi pleni⁹ scripsi in glo. colligę.t ibi vide.

c ¶ Ver. xxxiij. vide qđ scripsi de rescri.c.ulti. super gl.vl.

d ¶ Contrariū credo fm vinc. cnius fuit iste ℣.t se.in decreta.qualiter.j.

e ¶ Itē de tpe t so.ibi hꝰ q̄ Jno.ℬ notauit i decre.qualr. ij. de accu. vt ibi scripsi in glo.ℬ pōt colligi. et idē ꝺz.j.§. nūc tractemᵒ qđ.℣. si ille.in fi.

f ¶ In p. 2coz. de hoc scripsi ꝺ accus. qualr. i. sup℣.occultis. t.c.qualr.fi. super prin.j.gl.t in decre.cū. J. t. A. super gl. vlti.

g ¶ Dicit Gof. in summa. versed qualiter.

h ¶ Verū no. istā gl.qualr ꝓbatur merū imperium.

i ¶ Itē de tpe t so.ibi hꝰ q̄ Jno.ℬ notauit i decre.qualr. ij. de accu. vt ibi scripsi in glo.ℬ pōt colligi. et idē ꝺz.j. §. nūc tractemᵒ qđ.℣. si ille.in fi.

l ¶ In p. 2coz. de hoc scripsi ꝺ accus. qualr. i. sup℣.occultis. t.c.qualr.fi. super prin.j.gl.t in decre.cū. J. t. A. super gl. vlti.

33 ¶ Postremo no.q inquisitio differt ab alijs iudicijs:qz i ea fama habet locō accusatoris: vt extra de accu.qualiter.ij.t de symo.lz heli.in alijs autem regulariter nullus sine accusatoꝛe damnatur:vt extra vt ec.be.c.vnico.v.q.iij.relatum. ¶ Item in cau. inquisitionis testes recipiuntur lit.non cōte.quod non est in alijs regulariter.extra vt lit.non ꝓte.quoniam.§.sunt t alij. ¶ Item ibi recipiuntur minus e idonei testes:cum fit inquisitio tam in capite q̄ in membris:vel super statu ecclesie.vt.§.ver. hoc etiaz no.qđ non est in alijs causis.extra de testi. ex parte a.iij.q.iij.℣.in testibus. Itē inquisitio fit de manifestis per famam:vt extra de accusatio.qualiter. se f cundo non de occultis:vt.eo.ti.qualiter.j.in fi.alia vero iudicia instituūtur super occultis. dummodo ꝓbari possint.ij.q.vij.plerunq;. Item in hac causa ꝓcedit inquisitoꝛ quandoq; ad remotionem: dū negocium agitur:vt.iij.q.ij.qz ea ꝓbata tñ prius suspitione:vt extra de symo.licet heli.ver.qz vero.t cap.per tuas.in alijs iudicijs secus.xvj.q.iij. volumus . extra de iudi.c.j.viij.q.iij.nonne. item in hac g est pena remotio ab administratiōe:vt in pte.c.qua liter.ij.in iudicio vero pena debita ex crimine est de positio:vt.e.ti.sup his.xxv.dist.§.criminis.fm gof.

Quādo ad inquisitionem

sit procedendum.

f ¶ Quando autem[f] fit ad inquisitionem ꝓcedendum facile pertranseamus:t quidē fm.l.pōt in inquisitione ꝓcedi.ar.ff. de bonis ꝓscri.fiquis inter.in prin.ibi eiꝰ indago ꝛc.ff. de cōfir.ru tutoꝛes.t.ff. de cenſi.forma in aut.de man.prin.§.coges.lz sit arg.ℬ.ff. de mu.et ho.rescripto.§.si quis accusatoꝛem.t.ff. de magi.cōue.l.j.§.magistratibus.qđ patet in quibusdam casibus. g ¶ Primo si dicatur dominus a familia occisus:t constet eum occisum quocunq; modo siue p cedem sit interfectus vel ingulatus:vel strangulat aut ꝓcipitatus vel saxo:vel fuste:vl lapide percussus:vel quocunq; alio modo necatus.ꝓeses.n.ꝓuincie tunc ꝓcedet ad inquisitionē: qz sumet que stionem a familia⁹ illos toꝛquebit:vt sciat occisoꝛē b si autem veneno[b]: vel metu dicatur occisus. lz non fiat inquisitio per senatusconsultum.fillafi.fit tamen inquisitio per.l.latoꝛes vlpi.vt.ff. ad se.con. fill. l.j.§. occisoꝛ.t.§.si quis metu. ¶ Secūdo si accusatoꝛ pecunia coꝛruptus:a reo abolitionem petisse dicitur iudex de hoc inquiret per se:t si sic inuenerit puniet competenter.vt.C. de aboli.l.abolitio. ¶ Tertio p ses ex officio suo inquiret malos homies. t eos de sua ꝓuincia sua expellet. Item sacrilegos: latroi nes plagiarios:fures:t receptatoꝛes eoꝝz in eos aiaduertet:ꝓout quisq; deliquerit.ff. de offi.ꝓti. cō gruit.t.l.iij.extra de offi.oꝛ.c.j. ¶ Quarto si quis k in ecclesias irruat:t ꝑsonis ecclesiasticis in ipso l loco cultuq; aliquid iniurie irroget sine accusatoꝛe inquiret t punietᵉ:vt.C. de epiſ. t cle. si quis in hoc genus.que est.ij.q.j.in ꝓmis. ¶ Quinto quotiēs heres de hereditate aliquid subtraxit.vt.C. de iure delibe.scimus.§.licentia. ¶ Sexto si nauis fit obi rupta.vel submersa trium nautarum[i] questione habita solers inquisitoꝛ inuenerit veritatē[k]: qui si na l turali sorte defuerit in alios[l] inquisitio transferaᵗ 2 vt.C.lib.xj. de naufragio.quotiens. ¶ Septimo fit inquisitio in maleficijs quando etiam vnus de de malefactoꝛibus confitetur se socios habuisse.illi em̄ de se confesso non creditur contra. alios.vt.C. de accusa.l.fin.extra de confeſ.c.j. vnde inquiretur de socijs:vt.ff. de questi.l.j.§.fiquis vltro. ¶ Octauo in crimine lenocinij.ff. de adul.l.ij.§.si publico.

¶ Nono in crimie suspecti tutoꝛis.ff. de suspec.tu. l.iij.§.ꝑterea. ¶ Decimo quando quis suspectis vtitur instrumentis.C. de ꝓbatio.iubemus. vel falsis testibus.vt.C. de testi.nullum. ¶ Xj. in notoꝛio crimine.C. de accusa.ea que. ¶ Xij. in crimine hereseos t apostasie.C. de aposta.apostataruz.C. de indeis nemo. ¶ Xiij. in crimine leſe maie.C. ad.l.iul.ma.l.ij.t xiij. ¶ Xiiij. de calūnia iudex cognoscit t calūniantē tempoꝛe sententie punit.C. de calum.l.j.ff. ad turpi.

sequente.rñ.Jo.t.b.dicit q̄ alter non pōt ꝓsequi: nec pōt iudex ꝓcedere. ℣.cōtra:vt in pte.c.cū oporteat ꝓpe fi.vbi de hoc.t.ff. de inof.test. posthumus. §.fiquis.xxiij.q.iij.ecce.extra de col.detegen.crimina. t ar.extra de accu.olim. Tertij dicit q̄ alter nō admittit. iudex tñ ex officio ꝓcedet. pōt emēsse qđ impetrator est inimicus:z ideo repulsus.inquisitio tñ facienda est ex merito infamate ꝑsone. Tu dic q̄ si in rescripto inquisitionis erat insertū nomen impetrantis.bene dicit Jo.vt alter non admittat. tñ iudex ex officio ꝓcedet.arg.extra de rescrip.sup litteris.ꝓpe fi.si vero nō fuit exp̄essum:tunc bñ dicit 24 t.z fm hoc loquit. c.cū oporteat. ¶ Sed nunqd inquisitoꝛes tenent ꝓbationes sup exceptionibus admittere ꝓiuſq̄ in principali ꝓcedant:non vr:vt extra de iudi.exhibita.℣.volētes quasi nō iudices ſz inquisitoꝛes ꝛc.dic ℣.vt extra de excep.exceptionē.t de sen.ex.in pñtia.t in pte.ver.volētes. nō ponitur ius.sed ibi papa se refert ad illud qđ illi iudi 25 ces putabant. ¶ Quid si in lra apostolica ꝓtinetur sup ꝓpositis coꝝ nobis z alijs negocijs tingē tibus veritatē inquiras:nunqd ꝓpter talia dicet in quisitoꝛ.rñ.nō:immo iudex vt in pte.c.exhibita. Et dic q̄ cū in lra ꝓtinetur cū ad nos per frequentē clamoꝛem peruenerit ꝛc.tūc mandat inquisitio fieri. t talis ꝺz ad locū accedere.ar.extra de accusa.qualr. ij.t de symo.lz heli.t.ij.q.j.deus.extra de rescrip.cū dilecta.alꝫ nō est inquisitio:sed cause cognitio: vt in pte.c.exhibita vbi aūt dubiū est:an sit inquisitio vel cōmissio in dubio ꝓsumo eā esse iudicē. nam res de facili ad suā naturā.s.ad ius cōe reuertit vt.ff. de 26 pactis.si vnus.§.q t in spē. ¶ Et semp rescripta sunt ad ius cōe reducēda:vt.ff. de vul.t pu.sub.ex ta cto.extra de rescriptis.cām.t de maio.t obe. cū inferior.in fi. Et vt me breuibus ꝟbis expediaz: lz in lra dicat inquiras.tñ ꝓcedet iudex non in modū in quisitiōis:sed fm formā iuris cōis.vt dixi:maxime si ibi dicat vocatis qui fuerint vocādi: vt in pte. c. exhibita.t de testi.co.sup his.si aūt dicat in rescripto ex clamosa insinuatiōe ꝓuenit:vel personalr ac 27 cedatis ad locū:tūc est inquisitio fm rof. [a] ¶ Hoc a etiā scias q̄ ad petitionē vniuersitatis q̄ñz cōmitit inquisitio:vt extra de pur.ca.cū dilectus. ꝓpe ꝓin.ibi ad petitionē plebani ꝛc. Itē pōt q̄s in causa inquisitiōis defendere se.per ꝓcu.vt extra de re iudi.cū.l.t.a.ꝓpe ꝓin.t ar.extra de accu.sup his in fi. Itē etiā plures simul admittunt ad ꝓsequendam inquisitionē.item etiā ꝓcu. constitutus a pluribus ipsam noīe oīum ꝓsequatur:nec cogetur eligere:cuius noīe ꝓsequatur:vt ꝓbatur.t no. fm pab pam.extra de accu.olim.ibi etiā no.[b] q̄ si is ꝫ quez sniа lata est in cā appellationis petat sniam ꝓcessum ꝫ se habitum reuocari non est necesse vocari illum aūt ꝓsecutus fuit inquisitionē.ar.extra de ꝓcu.in nostra. ¶ An aūt is ꝫ quem inquiritur tenea tur inquisitionē ꝓsequenti in expensis ꝓuidere. di 28 cas.j.§.fi. ¶ Sed pone q̄ inquisitoꝛes dati a papa sunt negligentes in inquirēdo: nunqd legatus generalis pōt eis mandare q̄ ꝓcedant:videtur qđ non.arg.extra de offi.legati.studuisti.dic ꝫ. pōt emē eis mādareq̄ mandatum apostolicū exequant secū duz guil.na.qz ex hoc nulli fit ꝓiudicium.arg.extra de ap.constitutus.ego dico q̄ ad id eos cogere nō c pōt:z vide.ꝫ.de legato.§.nūc ostēdendū.℣.xxxiij. c 29 ¶ Et no.q̄ lz inquisitoꝛ super quibusdā ꝓnunciauerit:nō ideo expirat eius officiū quin possit super alijs ꝓnūciare.extra de re iudi.cum.i.t.a. Queritur an ꝫ absentem:puta cā studioꝝ possit inquiri d z dicit q̄dam q sic:ꝫ credoᵈ.extra eodē qualiter.§. ꝺz aūt.dz.n.habere facultatē defendendi se.ar. ex 31 tra.eo.ti.cū dilecti. ¶ Presentē aūt reputo illuz quē citatio apprehēdit:lz postmodū se absenteᵗ:tāz talem poterit in inquisitione ꝓcedi. extra de eo q̄ mittitur in pos.causa rei ser.c.fina.extra vt lit. non conte.quoniam.§.sunt t alij.extra de ꝓcu.dilectus: de testi.cum olim.t est exp̄essum in pte.c.dz autem 32 ¶ Sz nunqd extraneus pōt inquisitionē implorare:rñ.nō qz non agitur criminaliter:sed vt ab administratione remoueaᵗ infra.§.nunc videndū.cuz eñ agitur contra aliquem de suspecto ciuiliter pri-

uatum crimen est:nec admittit nisi cuius interest.

33 ¶ Postremo no.q̄ inquisitio differt ab alijs iudicijs:qz i ea fama habet locō accusatoris: vt extra de accu.qualiter.ij.t de symo.lz heli.in alijs autem regulariter nullus sine accusatoꝛe damnatur:vt extra vt ec.be.c.vnico.v.q.iij.relatum. ¶ Item in cau. inquisitionis testes recipiuntur lit.non cōte.quod non est in alijs regulariter.extra vt lit.non ꝓte.quoniam.§.sunt t alij. ¶ Item ibi recipiuntur minus e idonei testes:cum fit inquisitio tam in capite q̄ in membris:vel super statu ecclesie.vt.§.ver. hoc etiaz no.qđ non est in alijs causis.extra de testi. ex parte a.iij.q.iij.℣.in testibus. Itē inquisitio fit de manifestis per famam:vt extra de accusatio.qualiter. se f cundo non de occultis:vt.eo.ti.qualiter.j.in fi.alia vero iudicia instituūtur super occultis. dummodo ꝓbari possint.ij.q.vij.plerunq;. Item in hac causa ꝓcedit inquisitoꝛ quandoq; ad remotionem: dū negocium agitur:vt.iij.q.ij.qz ea ꝓbata tñ prius suspitione:vt extra de symo.licet heli.ver.qz vero.t cap.per tuas.in alijs iudicijs secus.xvj.q.iij. volug mus . extra de iudi.c.j.viij.q.iij.nonne. item in hac est pena remotio ab administratiōe:vt in pte.c.qualiter.ij.in iudicio vero pena debita ex crimine est de positio:vt.e.ti.sup his.xxv.dist.§.criminis.fm gof.

Quādo ad inquisitionem

sit procedendum.

f ¶ Quando autem[f] fit ad inquisitionem ꝓcedendum facile pertranseamus:t quidē fm.l.pōt in inquisitione ꝓcedi.ar.ff. de bonis ꝓscri.fiquis inter.in prin.ibi eiꝰ indago ꝛc.ff. de cōfir.ru tutoꝛes.t.ff. de cenſi.forma in aut.de man.prin.§.coges.lz sit arg.ℬ.ff. de mu.et ho.rescripto.§.si quis accusatoꝛem.t.ff. de magi.cōue.l.j.§.magistratibus.qđ patet in quibusdam casibus. g ¶ Primo si dicatur dominus a familia occisus:t constet eum occisum quocunq; modo siue p cedem sit interfectus vel ingulatus:vel strangulat aut ꝓcipitatus vel saxo:vel fuste:vl lapide percussus:vel quocunq; alio modo necatus.ꝓeses.n.ꝓuincie tunc ꝓcedet ad inquisitionē: qz sumet que stionem a familia⁹ illos toꝛquebit:vt sciat occisoꝛē b si autem veneno[b]: vel metu dicatur occisus. lz non fiat inquisitio per senatusconsultum.fillafi.fit tamen inquisitio per.l.latoꝛes vlpi.vt.ff. ad se.con. fill. l.j.§. occisoꝛ.t.§.si quis metu. ¶ Secūdo si accusatoꝛ pecunia coꝛruptus:a reo abolitionem petisse dicitur iudex de hoc inquiret per se:t si sic inuenerit puniet competenter.vt.C. de aboli.l.abolitio. ¶ Tertio p ses ex officio suo inquiret malos homies. t eos de sua ꝓuincia sua expellet. Item sacrilegos: latroi nes plagiarios:fures:t receptatoꝛes eoꝝz in eos aiaduertet:ꝓout quisq; deliquerit.ff. de offi.ꝓti. cō gruit.t.l.iij.extra de offi.oꝛ.c.j. ¶ Quarto si quis k in ecclesias irruat:t ꝑsonis ecclesiasticis in ipso l loco cultuq; aliquid iniurie irroget sine accusatoꝛe inquiret t punietᵉ:vt.C. de epiſ. t cle. si quis in hoc genus.que est.ij.q.j.in ꝓmis. ¶ Quinto quotiēs heres de hereditate aliquid subtraxit.vt.C. de iure delibe.scimus.§.licentia. ¶ Sexto si nauis fit obi rupta.vel submersa trium nautarum[i] questione habita solers inquisitoꝛ inuenerit veritatē[k]: qui si na l turali sorte defuerit in alios[l] inquisitio transferaᵗ 2 vt.C.lib.xj. de naufragio.quotiens. ¶ Septimo fit inquisitio in maleficijs quando etiam vnus de de malefactoꝛibus confitetur se socios habuisse.illi em̄ de se confesso non creditur contra. alios.vt.C. de accusa.l.fin.extra de confeſ.c.j. vnde inquiretur de socijs:vt.ff. de questi.l.j.§.fiquis vltro. ¶ Octauo in crimine lenocinij.ff. de adul.l.ij.§.si publico.

¶ Nono in crimie suspecti tutoꝛis.ff. de suspec.tu. l.iij.§.ꝑterea. ¶ Decimo quando quis suspectis vtitur instrumentis.C. de ꝓbatio.iubemus. vel falsis testibus.vt.C. de testi.nullum. ¶ Xj. in notoꝛio crimine.C. de accusa.ea que. ¶ Xij. in crimine hereseos t apostasie.C. de aposta.apostataruz.C. de indeis nemo. ¶ Xiij. in crimine leſe maie.C. ad.l.iul.ma.l.ij.t xiij. ¶ Xiiij. de calūnia iudex cognoscit t calūniantē tempoꝛe sententie punit.C. de calum.l.j.ff. ad turpi.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

l.j.§.j. ¶Jtez fit inquisitio in casibus in quibus fine accusatore quis cõdemnatur:qui no.extra vt ec. bene.c.vnico[2]. ¶Quod etiaz in causa ciuili fiat inquisitio.est ar.C.de sol.inquisitio. ¶Item etiaz de iuribus principis inquirendo põt cognosci. vt.C. li.x.de bon.vacan.l.j.z.l.pe. Jtem in inquisitione iurium ecclesiasticorum pape.qñz procedit inquirẽdo.sed hoc papaliter facit.de hoc supza de rescrip. pñtatione.§.rõne forme.ver.itẽ q in rescripto apostolico. ¶Super iuribus vero singulꝛium psona rum non est procedendum inquirendo:sed actionibus intentatis. ¶†Jtem eps bene põt inquirere õ suspectum de vsura z de consanguinitate inter cõiuges.z de alio impedimento matrimonij. que dic fm papam pzount no.extra de iureiur.ad nostram.b hoc fm leges que semiplene de inquisitione tractãt sed fm canones clarius pz forma z natura inquisitionis z qñ z qualiter:in ea procedatur: vt pz extra de acc.qualiter.ij.vsq; ad.§.pz.z in.c.inquisitiõis[c]. ¶†Scias ergo q tunc superioz ad inquisitionez procedet cum clamoz validus ad eñ peruenit a psonis honestis z non suspectis vel maliuolis:q subditus delinquit.z non sufficit semel peruenisse. sed sepius:ita q amplius a prelato fine scandalo tolerari nõ possit:z ex hoc reus est infamatus apud bonos et graues:vt.ij.q.j.deus omnipotens ibi descẽdam inquit:z videbo si clamoꝛ eius venit ad me zc. z in pze.c.qualiter.ij.ppe pzin.qõ dicit supza.§.j.v. itẽ qñ tñ.z se.si fuit infamia non pcedat non inquiret q dic:vt.j.§.pzi.v.si autẽ inquirat.z ver. hac igitur. ¶†Utrum autẽ ppter scandalum alicuius tolendum:vel etiã ppter periculum vitanduz.puta in bereſi possit fine infamia in inquisitione pcedi.no. fm papam extra de symo.lz beli.ppter suspitionẽ autẽ regis vel alioꝝ dñoꝝ potiꝰ est indicenda purgatio[3] inquisitio facienda vt.j.§.pzori.ver.ceterũ ¶†Licet autẽ nõ debeat regulariter ad inquisitionem ordinariam pcedi:nisi infamia pcedente. vt in pze.pco2.tñ cum eps vel archieps visitat.lz nulla in famia pceſſerit:bene põt gradatim z summarie inq̃rere sine iudiciali strepitu devitaz moribus clericorum:vt eos corrigat:vt extra de cenſi.romana.§. sane.z.q.j.placuit.z arg.extra de accu. ſicut olim.que ret.n.a populo qño se clerici habeant:tñ forte inuenerit super aliquo infamatũ vel suspectũ rectorem vel alium poterit tũc inquirere an ex eo veritas in famiam comitetur: nec ille poterit appellare ex eo qõ inquiritur õ eum nõ infamatũ. põt eñ quilibet ordinarius sicut predixi de fama inquirere subditorum:z infamia reperta super criminibus veritatẽ inquirere. ¶†Unde si certũ sit aliquod crimen esse in parrochia commissum.puta virginẽ essevio- lenter oppreſſam vel aliquem esse de possessione eiectum.ignoraz tñ qis fecerit:si fit contra aliquẽ suspitio:bene poterit cõtra cum inquirere ordinarius:lz infamia nõ precedat:vt extra de of.oz.c.j. extra de iureiur.ad nostram.ij.in fi.z no.extra de dnioz.pozro.nec ille ex hoc poterit appellare.procedit eñ iudex ex suo officio quo tenetur prouinciam suã purgare malis hominibus z aliis malis:vt.ſ.v.iij.aliter aũt regulariter ex hac cã appellari nõ potest de quo dic:vt supza.§.pri.ver.item q est sibi. z super hoc:z de inquisitione que fit contra incertam personam:z maleficio flagrantez:dicvt infra de noto.cri. §.j.ad fi.z adde hic qõ no.j.§.pzori.ver. sed vt premissa. ¶Fit quoq; quandoq; inquisitio nulla infamia precedente:vt.j.§.pzori.vſi.in summa.z v. hoc aũt. ¶†Quid si is contra quem debet inquiri cõtumaciter se absentet:nihilominus testes recipi debent extra vt li.non pte.qñ.§.sunt z alij.extra de accuſ.qualiter.ij.§.o5. ¶†Et aũt compendiosam in hoc articulo tradam doctrinam notandum est qõ inquisitio alia est preparatoria alia solẽnis de qua plene dicetur.j.§.pzori.per totum.z maxime versus finem.z ver.sed vt que premissa zc. ¶Preparatoriam quam alij vocant ordinariam facit prelatus cum visitat loca sue iurisditioni subiecta:z de hac habet in pze.c.romana.§.sane.z.§.seq.z.x.q.j. placuit.vbi colligit vtrũq; membrum huius distinctionis. tunc esti ꝓposito verbo dei prelatus visitans

a ¶c.vnico.z in a §.si publico.super assignato.z.ij.qõ.j.de manifesta.

b ¶Ad nfaz.ij. z ibi scripsi super glo. penul. ADDE an sup vsuris possit inqri bal.cõ c fil.lxvj.iij. libr. 4 Nota tu ex hoc ver.z v.lz.j.eo. §.qõ vbi datur suspitio ẽt fine ifamia põt fieri inq̃sitio etiã õ certã psonã: ad qõ vide rotã in anti.deci. deci.cci.

c ¶.c.inq̃sitionis roff. cuius 5 fuit fere rota ps supioz.c. ti. d in pzin.b fateꝛ lz resistit dicentib? qõ inquisitio a iure canonico sit inuẽta.

b ¶Licet beli. lz illud scripsi in decr. qualꝛ. ij.sup v.piculo.

e ¶Matrimonialꝛ copulati. hodie ipo iure sunt excõicati si scienter õrerunt p cle. eos q̃. de consan. z affi. ADDE qõ voluit ro. ofil. cccevj.

f ¶Etiam quo tiens.audiuit,

ſ debet inquirere de vita:z conuersatione ministrantium z etiam layco 10 rum:querendo de laicis a clericis. ¶†Et etiam ab alijs laicis: vtrũ bñ veniãt ad ecclesiã.z diuina.extra de homicidio Jo.z an semel cõfiteantur in anno vel eucharistiaz recipiant in pascate: vt extra de pe.z re.omnis.z de consecra.dist.ij.z si non frequentius.z an sint aliqui in e cestuosa coniunctione matrimonialiter copulati:vt.iij.questio.v.con sanguineoꝝ.vel an sint aliqui occulta conuenticula celebrantes:vt extra de hereticis.cum er iniuncto.z.C.de episcopis z cleri.conuenticulam.vel an sint ibi aliqui homines scelerati vel adulteri.vt extra de of.oz.c.j.vel vsuras seu baratarias exercentes: vt extra de vsur. quo 11 niam.z.xiij.q.iij.de hoc quoq;.z per totũ.z sic de similibus. ¶†Itẽ debet a laicis querere de clericis an surgant ad matutinas ante auroram.vt extra de cele.miſ.dolentes.quem ordinem z formam in baptizando z in celebrando:z in aliis officijs ecclesiasticis seruent:vt in pze. c.placuit.z devita z moribus z alijs multis que collige in forma inquisitoꝛij posita supza de testa.§.nunc tractandum.pzope fi.ver.pozro in causa qõ si omnino bene agant z viuant gratias agat deo vt in pze.c. placuit. si vero aliquid sinistrum de aliquo ex clericis audiat eos instruat.nec debet cum res.est incognita:tra illos attendere:vt.lxxxvj. 12 distin.si quid vero.z extra de symo.licet beli. ¶†Quia facilis est q̃ de facili credit.vt.xj.q.iij.in cunctis.non enim debet delectari in infamia subditoꝝ.vt extra de accusa.licet.xcvj.dist.in scripturis. sicut quidam faciunt dicentes populo publice dum visitant si quis aliquid fecit de rectore vel clericis dicat mihi:z ego fic:z fic faciam z puniam nam satis sunt laici clericis semper infesti.ij.q.vij.laicos immo eoz infamatio vel accusatio audiri non debet:vt ibi z.e.q.sicut.z.c. se. vnde secrete cum aliquibus de parochia fidedignis inquirere debet:nec debet passim recipere chartulas quas frequenter rustici contra suos rectores clanculo offerunt:vt probatur.j.§.pzori. versic.hac igitur.et xj.q.j.sacerdotibus q si forte id probabiliter credit debet ab illo quere qui hoc dicit an ille sit super hoc publice infamatus:z si dixerit q̃ sic querat qualiter scit.si dicat qõ audiuit:querat a quib? z a quot.nã ppter dicta pauconm non debet dici infamatus:vt extra de accuſ. inquisitionis.ad fi.querat etiam a quibus audiuit: vtrum a maliuolis:vel maledicis:vel ioculatoribus vel alijs vilibus quo casu non p f cedetur contra taliter infamatum:vt supza:z infra dicitur. z quotiẽs q̃ dic:vt supza.§.j.ver.item qõ tantum est semel. sufficit tamen si testis dicit audiui a prouidis z honestis eum tale quid cõmisisse z suspicor eum fore super hoc apud bonos z graues diffamatum. his autem sic concurrentibus:potest tunc descendere superioꝛ ad inquisitionem solennem:vt in pze.§.sane.ibi super his inquirant soleniter zc.in qua 13 seruabitur forma tradita in pze.c.qualiter.ij.z.j.§.pzori. ¶†Differt tamen hec preparatoria z illa solennis.nam hec fit sine exactione qua libet iuramenti:z in genere.z hanc etiam facit metropoli.suaz prouinciam visitando:vt in pze.§.sane.z etiam visitatores a prouinciali consilio deputati qui debent singulas dyoce.visitare z de plano inquirere que correctionis z reformatiõis officio nouerint indigere. extra de accusa.sicut olim. ideo enim premissi iuramenta non recipiunt: quia inquisitores nullam iurisditionez habent.nec archiepiscopus aliquã immediatam quandoq; tamen preparatoria fit cum iuramento:puta cum eam facit episcopus inter subditos vel delega. cui est commissa inquisitio qui primo inquirit de fama eoꝝ contra quos est inquisi- 14 tio facienda:vt in pze.c.inquisitionis.§.fi. ¶†Solẽnis vero fit semper cum iuramento.vt eo.ti.qualiter.j.z.c.se.de hac videtur loqui propie decre.extra de of.oz.pernicioſaz.z lex.ff.de offi.presi.congruit. itẽ hec preparatoria potest locum habere cum certum est maleficium esse commissum:vt.v.q.j.ꝗdam.sed quis commiserit ignoꝛatur: vt in pze. c.pernicioſam.z.§.ver.licet autem.item locum habet etiam cum certũ est quibus commiserit:z maleficio fragrante fit inquisitio.vt infra de no.cri.§.j.ad fi.item locum habet cum contra aliquem commissa fit inquisitio iudicialis z ipse negat se esse infamatum.tunc enim per iuramenti exactionem poterit inquirere del.vt colligitur.in pze.c.inquisi- 15 tionis.§.fina.z dixi supza. ¶†Sed obijcies.nã reus infamatus erat apud delegantem.alias autem non commisſisset inquisitionem. ergo deleg.non habet inquirere de fama.sed de criminis veritate.quem debet eadem ratio mouere.que etiam delegantem mouisset. vt extra de rescrip.super litteris.pzope fi.sed dic qõ licet apud delegantem esset infamatus. vt ille posset statim inquirere. non tamen est infamatus apud delegatum.z ideo inquiret de fama.vt extra de accusa.cum oporteat.zno.ij.q.j.de manifesta.ã.§.pzori.verſicu.item quod non sum.qõ intellige.vt.j.§.pri.ver.qõ si,ille.z seq.

Qualꝛ in inquisitiõe sit ꝓcedendũ.

Ulso igitur de preparatoria in quibus casibus locũ habeat nunc tractemus qualiter in inquisitione ordinaria seu solẽni fit procedendum ex quo de preparatoria est in precedentibus prelibatum.super quo notandum est quod inquisitio fit quandoq; aliquo prosequente seu promouente ipsam. quandoq; vero fit ex superioris officio fama quasi deferente.vt iam dicaz.

1 ¶†Solẽs igitur inquirere in quocunq; de premissis casibus debet

ꝑsonalꝛ

Dunc tractemus qualꝛ.accedẽs.sup hoc vide decre.statuimus. ij.de of.dele.li.vj.vbi terminat qñ ex forma cõmissionis terminatus est locus z nõ põt fieri in loco. fi aũt p statutũ inq̃sitio fieri dz in loco maleficij z maleficiũ inchoatũ fuit in vno loco z terminatũ in alio puta captus hõ ad pdaz z ligat? sup equũ ductus ad aliũ locuz fuit z ibi spoliat? vestibus z equo q̃s dicat locus maleficij.disputabit Ja. bu.qõ nẽ que incipit statuto ciuitatis z tz p.l.vna est via.ff.de seruitutibus.pdi. q sicut est vna via lz plures fundos eat sic vn? fit locus maleficij.lz plures villas ptendat z itẽret die fiẽ sip a modicũ tractũ q̃busq; durass? diceret locus vnũ. Jtez ergo dicet in longo 3 tractu.ff. ẽ fundo z instr.le.l. b fi.vt p loco maleficij totus ille locus sit ofiãdus.ff. de cẽsi.l.forma. z sic quacunq; loci pte fit inq̃sitio seruata fit forma statuti. ad b.ff.ẽ fur.l. vulgaris. q̃ hr de pe.dist.j. post pn.ad idem de acq̃.pos.l.iij.in pzin.inducit ẽt qõtractus ertẽ sus de tpe ad tps vnicus est nõ diuersus.ff. de pca.lz si mane.z de arbi. si cũ dies.sic ergo locus exercẽsus dicet vnus nõ diuersus vide.l. q de crimi c ne.C.de accu.z qõ ibi no.in fi. iiij.gl.z qõ ibi no.Ly.i.iiij.q. ADDE. q si p statutũ pcessa est iudici potestas inquirẽdi q̃ si duo vel plures hñt domicilij i illa ciuitate z ibi faciãt tractatum de aliquo maleficio ppetrãdo in aliquo alio loco qõdeinde ppetrãt qõ iudex domicilij si d poterit inquirere de tali maleficio. vt p suluit ꝗdam tpa me? bal.doctoꝛ e

egregius.d. Philippus de casolis de regio cuius pfilium est inter cõsil.bal.ccxj.iiij.li.z vide bal.pfi.c.v.lib.

b ¶Tam in capite q̃ in membꝛis. Adde videndum Old.pfi. cclxxviij. incip.lz q̃tum vbi examinat an qñ fit inq̃sitio õ abbatẽ debeat fieri sicut in alijs regulꝛ fit z nõ sicut otra monachos vel sicut fit gñaliter tã in capite q̃ in membꝛis. Et de materia vide p Lardi.zaba.ĩ c.ad petitionẽ de accu. Ben. Ferran.

c ¶Scõm rof. vbi.ã.in.v. mẽbro.

d ¶Reuerẽtia qui tũ bñ fateꝛ qõ decre.cũ.J. z. a. obstabat. naz ibi erat ex pressa nota im petrantium. et tamen lib. non contest. proceditur hoc prosequitur vbi.ã. i.v.membꝛo.

e ¶Secundum vinc. in decre. qualiter in pn.

f ¶Litis contest.fm vin.co. titu. qualiter. j.in pzin.

g ¶Miramur de hoc scripsi post Jnnocen. zbosti.de accu. cum dilecti in principp.

h ¶Secundum roff. vbi. ã. in quinto mẽbro post principp.

i ¶Et alij.vin. co.ti. qualꝛ. ij. in pzin.

k ¶Statu ecclesie. hoc scripsi in. c. qualꝛ. ij. prime.gl.

egregius.d. Philippus de casolis de regio cuius pfilium est inter cõsil.bal.ccxj.iiij.li.z vide bal.pfi.c.v.lib.

b ¶Tam in capite q̃ in membꝛis. Adde videndum Old.pfi. cclxxviij. incip.lz q̃tum vbi examinat an qñ fit inq̃sitio õ abbatẽ debeat fieri sicut in alijs regulꝛ fit z nõ sicut otra monachos vel sicut fit gñaliter tã in capite q̃ in mẽbꝛis. Et de materia vide p Lardi.zaba.ĩ c.ad petitionẽ de accu. Ben. Ferran.

c ¶Scõm rof. vbi.ã.in.v. mẽbro.

d ¶Reuerẽtia qui tũ bñ fateꝛ qõ decre.cũ.J. z. a. obstabat. naz ibi erat ex pressa nota im petrantium. et tamen lib. non contest. proceditur hoc prosequiturvbi.ã. i.v.membꝛo.

e ¶Secundum vinc. in decre. qualiter in pn.

f ¶Litis contest.fm vin.co. titu. qualiter. j.in pzin.

g ¶Miramur de hoc scripsi post Jnnocen. zbosti.de accu. cum dilecti in principp.

h ¶Secundum roff. vbi. ã. in quinto mẽbro post principp.

i ¶Et alij.vin. co.ti. qualꝛ. ij. in pzin.

k ¶Statu ecclesie. hoc scripsi in. c. qualꝛ. ij. prime.gl.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

let:vt eo.titu.cum oporteat.z.c. qualiter. ſ. z infra de ap.ſ.ij.verſi.ceterum.ſi enim reciperentur teſtes ſimul ſuper crimine z ſuper infamia.ſepe is qui inquiſitionem proſequitur contingeret infamiam vt ſic ad probationem criminis admitteretur de quo quis infamatus non eſt quod eſſe non debet. extra de pur.ca.accedens.z ſi actor probet illum infamē. ipſe poteſt ſe probare bone fame.argu.ij.q.vij.cum paſtoralis.z.ij.q.vi.omnibus.in fi. extra de ꝓſum.

7 cum in iuuentute. ¶† Nam preſtantius eſt priuilegium bone quam male fame.ar. extra de accu.licet in fi.ſecus puto vbi ex officio proceditur: vt infra

8 ver.hoc autem ſcias. ¶† Super pbatione autem infamie recipientur duo vel tres teſtes bone fame iij.q.iij.ver. Item vbi numerus. extra de teſti.tam litteris.z in.c.inquiſitionis.in fi.z bi debent dicere illum infamatum ſuper certo z graui crimine apud prouidos z diſcretos ſeu honeſtos:vt eo. tit. qualiter.ij.prope prin.quos etiam nominabunt q̄ vis non interrogentur.aliter enim ſciri non poſſet an ſint honeſti.an maliuoli. Innocen.tamen.iiij. dicit ſufficere ſi teſtes dicunt illum infamatum. ſed ſi interrogentur:tunc debent dicere apud quos.z niſi tunc aſſignentur non videntur reddere bonam rationem dicti ſui.z ſi queratur a teſte quomodo ſcit quod apud illos eſſet diffamatus vel potius ſuſpectus.quod ſufficit dicere.argu.ij.q.v.omnibus prope ſi.debet dicere:quia propter hoc vitabāt eius familiaritatem.xxviij.q.i.ſepe.lxxxviij.diſt. negociationem vel quod hoc ab eis audiuit. Alij autem dicunt quod etiam nullis perſonis expreſſis ſufficit ſi teſtes dicant q̄d rumor.z infamia eſt in vicinia: pars tamen altera poterit probare quod apud viles vel maliuolos eſt bec infamia:vel ab eis orta eſt quo facto inquiſitio non procedet.arg.xj.q.iij.

9 ¶† Item cum prē.decre.qualiter dicat prouidis z maliuolis.ſufficit a duobus audiuiſſe: q̄ pluralis locutio ꝛc.vt in prē.verſi. Item ibi numerus qui eſt ff.de teſti.vbi. Verumtñ non ſufficit teſti volenti pbare infamiam dicere quod apud duos ſit ſuſpect immo oportet eum in ſuo teſtimonio adiicere q̄d hoc ipſum.ſ.eum contra quem agitur crimen commiſiſſe pars aliqua vicinie acclamat z hoc dicit p. decre.qualiter.dum dicit quod illi prouidi z honeſti debent dicere quod clamor irruit:z ad idem.ij.q.v.preſbyter.ſi.extra de eo qui cog. conſan.vxo. ſup eo.extra de pur.ca.c.ij. Item non ſufficit ſemel audiuiſſe ab illis prouidis.immo etiam ſepe audire debent hanc infamiam:vt.ſ.ſ.j.ver. Item q̄ tñ.z ſeq. Item non eſt neceſſe q̄d omnes teſtes ab eiſdem p uidis audiuerint.ſed ſufficit q̄d ambouel ab eiſdē audiuerint vel a diuerſis. Item ſufficit ſiue eodem tempore vel loco audiuerunt ſiue diuerſis: q̄ cum infamia tantum probari habeat. ſufficit q̄d in hoc teſtes concordent videlicet q̄ ſit infamatus.arg.ff. de pett.here.ſi quis li.ſ.quotiens.ff.de ꝓoba. ſi arbiter.ff.de edil.e.l.j.ſ.eum.C.de ĵur.z fac.igno.cum falſa.de hoc ſupra.ſ.j.verſi.quid ſi vnus.nec eſt neceſſe q̄d in cauſis ſcientie concordent.cum eas probare non teneantur.vnde ſi a teſte querit q̄o ſcis cum diffamatum.z ipe reſpondet:q̄ audiuit eos ſic loqui ꝛc.quare haberet probare q̄d ab eis audiuit: vel quare haberet ſuper hoc cum aliis cōcordare. cuꝫ de hoc nulli ſit queſtio inter eos:tunc aūt teſtes neceſſe habent concordare;in tempore z in loco quā do tempus z locus ſunt de ſubſtantia ☞ctus.que ꝓſequere:vt ſupra de teſte.ſ.iam de interrogatorijs. verſi. Item de tempore z ſe. Alij dicunt q̄ bi teſtes debent concordare:vt dicant ſic.tali die audiuimus talem rumorem vel infamiam in tali loco z a tali. vt patet in his que no.in prē.ver. Item de tpe.vnde vin.no.extra de preſump.illud[a] q̄ ſi vnus teſtis dicit famam eſſe in vna parte ciuitatis z alius in alia parte ciuitatis eiuſdem non ꝓbatur fama: eaſdem eīm perſonas noīare debēt.ij.q.vi.libello. hoc tamen certum eſt q̄d ly debeant ꝓcordare.vt dixi:nō tñ ſem

10 per tenent de p̄dictis certū q̄d rñdere. ¶† Si eīm querit ab eo q̄d audiuiſti ſi recordetur rñdeat.alio quin dicat nō recordor.z nihilominus valebit eius teſtimonium.nunq̄ enim inuenit q̄d diem vel horaz dicere habeat.ar.ij.q.viij.libellorum:niſi dies ſit de ſubſtantia ꝓbationis.vt dixi. Item etiam ſi teſtis audiuit pluries z in pluribus locis z a pluribꝰ perſonis.de quibuſdam recordetur.z de q̄buſdam non debet dicere ego audiui hoc in tali loco.z in quibuſ dam alijs. Item tali tpe z in alijs tpibus.z tali.z ēt a quibuſdam alijs.z ſic ꝓpter adiectionem generalem preſumet inder eum cum alijs teſtibus ꝓcorda re.ar.de pe.diſt.j.periculoſe. extra de teſti.cum tu.b

b no.papa.in prē.c.qualꝰ.z iūge q̄d no.ſm eum in.c.

c inquiſitiōis.ad fi.[c] z.c.cum oporteat.vbi plene no. Si autem teſtes ſimplr dicant illū apud aliquos in famatum non ſufficit cuꝫ non ſint tante autoritatis q̄d ad hoc ſufficiat.ar.tñ ĵn.c. inquiſitionis in fi. Item dz adijcere q̄d non tacita.ſed clamoſa eſt infamia.adeo q̄d crimen quaſi faciat manifeſtū. ly z ſi deponunt ſup eo de quo infamia nō ꝑeſſit.non vz:

11 vt in.c.inquiſitionis.R.j. ¶† Quid ſi teſtes bine inde ꝓducti ꝓbant famā z infamiā: rñ. iudex attendat qualitatē teſtiū.z an vox cōis exterior ꝓcordet cum fama vel infa.z poſtmodū ſup hoc arbitretur.

12 ¶† Quid ſi plures teſtes dicūt eū eſſe bone fame z pauciores male.dixit Jo.q̄d ꝑualent pauciores.q̄ ad hoc vt ꝓcedaē ad inquiſitionē ſeu purgationē: tñ ꝓpter dicta paucor nō dz infamia.vt in ꝑ.c. inq̄

d ſitionis.in fi.vinc.ᵖ dixit z melius dicta plurium ꝑferēda dūmodo ei ꝓbet bonā ſicut illi malā.ar.ꝑ.c. ly.in fi.z.ij.q.v.oībus in fi.lxxxj.di.clerici.in auſ.de monac.ſ.cogitandū.hec aūt ꝓbatio bone fame locū hz ꝓtiuſq̄ ſup veritate criminū inḡrā: vt.ſ.poſt eavero locū nō hz niſi adminiculū ꝓſtando.iiij.q.iij.

13 v. Item ſepe. ¶† Quid ſi inq̄ſitor permixtim inq̄rit de infamia.z de criminib⁹.rñ. nō ſeruat ordo iuris. nā ſi famie inq̄ſitio ꝑcedere dz veritatis cognitionez nec dz ꝓceſſus tali pmixtione ꝓfundi ſeu intricari. extra de reſcri.cū dilecta.ſ.ꝑ.extra de iud.ex hibita ſ.j.z fi.ibi etiā no.q̄ ſcdo dz ſimul cognoſci de prin cipali.z de exceptionibus ☞ inquiſitor:ēvel ꝓſecuto rē ꝓpoſitis vel aliꝭ.ſed primo de excep.cognoſcēt.

14 ¶† Porro vbi de plato agit̄.inquirēdū eſt de ei⁹ infamia a capitulo z canonicis.z ſi apud eos nō re perit infamatus non vt ulterius eſſe ꝓcedendū.ar. extra de ꝓſum.quoſcd.z.c.quāto. extra de elec. poſt q̄.z in.ꝑ.c.qualꝰ.rñ.j.v.dz hec ꝓſequere ſm papam

15 vt no. extra de accu.cū oporteat. ¶† Hoc aūt notandum eſt q̄ vbi in litteris inquiſitionis dr tali ſignificante accepimus q̄d talis ſit grauiter de tali crimine infamatus.ſemper iudex de precum veritate cognoſcet.ſ.an ſit diffamatus.xxv.q.ij.z ſi nō cognitio.extra de reſcri.ſuper literis.ſi vero nil ibi de infamia dicitur.ſed dr talis contra talem ꝓpoſuit q̄d talibus criminibus ſit irretitus:ideo ſuper his inquiras ꝛc.nec tunc iudex ſubito ad inquiſitiones ꝑcedet. cum enim iſte bone fame ſit dictam inquiſitionē impetrantis eius famā in aliquo nōdenigrat ly ſuperiorē ad cōmittēdam inquiſitionem moueat z ideo prius de infamia inquiret.quā ſi inuenerit ꝑcedet alioquin papam conſulat:vt in prē. c. cum oportet. ſuperior tñ hic non caſſabit inquiſitionē factā infamia non inuenta.in ꝑcedenti vero caſu ſic.

16 ¶† Quid ſi in reſcri.non fiat mētio de aliquo nñ ciante.ſed dr ad audientiam noſtram peruenit. rñ. tunc pōt ꝑcedere nulla inquiſitione ſup fama ꝑcedente.cum eſſi hoc poſſit ipe prelatus:vt in ꝑ.c. qualiter.ij.z.lxxxvj.di.ſi quid.z.ij.q.v.omnibus.pari ratione poterit z delegatus:vt in prē.c. ſuper literis. e

17 iuxta fi.z vide ſupra.ſ.j.v.porro.melius tñ facient ꝯ uis ad hoc non teneat.q̄d conſulat papa ſi viderit fal ſum fibi fuiſſe ſuggeſtū. ¶† Quid ſi in litteris dicitur multorum clamor ad nos puenit: rñ. tunc ſuperiori credit nec amplius de fama queritur.ſed ſuper principali inquiritur:licet non ſit infamis. ſm quoſdam.z facit ad hoc q̄d no.in prē.v.porro. Glen.z.t.contra:nec ſecundū eos fiet tunc inquiſitio niſi prius de infamia probetur:quia poteſt eſſe q̄d falſum eſt domino pape ſuggeſtum: vel q̄d denun

e ciantes erāt inimici[e]. ¶ Sed quomodo in premiſſis caſibus cognoſcet de fama cum nō ſit ei commiſ ſum.ff.de iudi.de qua re:rñ.immo eſt tanq̄ acceſſo f

f rium[f] commiſſum.extra de offi.deleg.preterea.ff.de iuriſdi.

bona fama tol lat malaz vecō traz de.pbatio ne famez quali ter teſtes debe ant deponere reddere ratiō nē etiā nō iterrogati vide ſo ci.ꝑ ſil. liij. in cip. viſa breui narratiōe col. pen.in quarto volu.z p Jhi. coz.ꝑ ſi. cxcviij. incip. viſa inq̄ſitione colū. v. ver. attendit in ſcō volu. vbi an pbata bona fama elidat̄ pbatio male fame Ben. Feran.

a ¶ De ꝑſum. illud. z huic dicto erat contiū etum q̄d habetur. j. de noto. cri. in fi.

b ¶ In prē. ca. qualiter ſuper verſi. honeſtis in prin.

c ¶ .c. inquiſitionis in fine. ſolue.vt ibi ſcripſi ſuper vlti. glo.

d ¶ Vinc. dicit tā.etiaz z poſt. vt ſcripſi in de cre.cū oporteat in glo.no. licet vbi vide in fin. quo caſu vtraq̄ opi.ſit vera. Adde q̄d bal.conſil.xxix.j. li.dicit q̄d bona fama z mala q̄d bona prepōderat q̄ habet preſumptionē naturalem p ſe.vt.l.ſi mater.C. ne er delictis defuncto.

* Additio. Adde tu q̄ eſt cōſilium.lxxix. a Incip. propoſitur in quinto vol. zvide lati per eundē bal. cōſi.cccl. incip. queritur in tertio vol. vbi pulchre tradit q̄ñ

¶ Terminū preſigat. precedēs ratio nō concludit hoc dictum. ſed nō dari illum terminū ſuadet etiam Ber. in decre. qualiter. ij. in fi.j. glo. ſ. ſed decre. inter de pur. cano. in.j. glo. nō ſuadet id puto autez q̄d auctor intellexit q̄d quia poterat illud tēpus inutiliter labi. ideo erat omittendum q̄d concedo vbi mora eſſet periculoſa. ſed aliaz rationem meliorem poterat inducere auctor quia poſſet ſubmitti accuſator amicus cum q̄ colluderetur ſz timor talionis tollit hāc fraudem ſz in locis vbi nō imponitur pululabat fraus illa Bononie ſerat ſtatutū q̄d nō ꝓbans accuſaz condēnabit in xx. ſolu. ſepiſſime iquiſitiōes poteſtatuz ipe diebantur p ta les accuſationes ꝓpter q̄d ſupadditur eſt ſtatutuz q̄d per accuſationē nō ceſſet iquiſitio ſed ꝓcedaē ſup vtraq̄. iuſtifi cat hoc mar. de fauo qui tenuit probationē criminis factaz p iquiſitionē nō impediri p ſup uenientez accuſationem nō p batā ad q̄d principaliter induc it. l. in ambi guis. ſ. j. ff. de reg. iur. p hunc modum q̄d ly p ꝑcedentem accuſationem impediretur inq̄ſitio z eius pbatio ſubſecuta illa tamen q̄ precedit nō op time facit clemen. de elec. cō ſti. in fi. tñ con coz. vltima gl. ad hanc partē a inducit omnia

18 iuriſdi. om. iudi. l. ij. ¶† Probata vero infamia ſu per principali procedatur. et ſi profecutor ſuam intentionem probet reus puniatur: vt dicam infra. ſ. ꝓximo alioquin ipe punietur: vt extra de calum. c. ij. C. de accuſatio. l. fina. et. ij. queſtio. iiij. qui non probauerit. ſed reo purgatio competere videtur ſm ea que not. infra. verſicu. quod ſi crimen. ſed et probata infamia reus ſe poterit defendere: vt ſupra. ſ. j. prope finē. item ſi petit ibi. verum ſi. p. z infra. verſicu. quid ſi reus. et ſequen. ¶† Inquiſitores quoqz deum habeant pre oculis z ſine acceptione procedant: vt. eod. titu. qualiter. j. nec a reo exigant iuramentum: quia non tenetur contra ſe iurare: vt. ff. de poſitio. ſ. vij. verſicu. xix. ſed promouens inquiſitionem teſtes et probationes inducat ſecundum. Tan. Boſ. z Rof. argumen. C. de edē. qui accuſare. vbi vero nullo proſequente. ſed ex ſuperioris officio inquiritur: tunc iurabit propter infamiam contra eum ortam: vt extra de purgatione canonica. c. primo. z. c. quotiēs. z de accuſatio. cum dilectus. z. c. ſi cōſtiterit. vbi de hoc. z ſecūda queſtione quita preſbyter ſi. z. c. omnibus. ad fi. z infra vſi. hac igitur. de hoc no. ſm papam. extra de cōfeſ. c. ij.

20 ¶ Porro ſi proceditur in inq̄ſitione ex officio nullo eam proſequente vel promouente ſeu impetrante: puta quia ordinarius frequentibus clamoribus excitatus quos nequit vlterius ſine ſcandalo diſſimulare: vult deſcendere ad inquirendum de exceſſibus ſubditi: vt extra de accuſationibus qualiter. ij. et de ſymo. licet hely. z de collu. deteg. in tantū. ſecūda queſtione prima deus omnipotens. tunc epiſcopus vel ſuperior: preſiget terminum volentibus accuſare et ſi quis apparuerit legitimus accuſator illum audiat. et procedat prout dictum eſt ſupra de accuſatio. ſ. primo. hoc probatur. extra de accuſa. ācedens. xv. q. v. c. primo. extra de purgatio. cano. ex tuarum. ij. q. v. omnibus. poteſt etiam tunc ſi velit purgationem indicere. in qua etiam ſi defecerit punitur vt in prē. c. accedens. z extra de vita z honeſtate clericoz. tua. q̄d ſi nullus appareat accuſator: vel appareat: ſed repellitur obiectu exceptiōis alicuꝰ. vt ſupra in titu. de accuſatore z mala fama erubeſcat: tunc epiſcopus vocatis eccleſie ſue canonicis ad inquiſitionem ſub forma infraſcripta procedat: vt extra de accuſatio. qualiter. ij. prope prin. et in prē. c. licet hely. lxxvj. di. ſi q̄d vero. ¶ Q̄d ſi cōtra aliquem abbatem inquirat: alij abbates illius dyoce. vocentur vt. xvij. q. ij. ſi quis abbas. verū q̄ poſſet eſſe quod nullus accuſator apparet: quia periculoſa eſt accuſatio: vt. ij. q. iij. qui non probauerit: z̄ eſt illaudabile genus intentionis: vt. ij. q. vij. ſi q̄s epiſcopus tutius eſt q̄d inquirat q̄ q̄d predictum terminuz preſigat[a]. ¶ Sed quid ſi reus dicit nolo

rum. refert fratrem ſuum dominum Nicolaum tenuiſſe. vt. ſ. q̄d iude[r] ſuper vtraq̄ procedit per prē. l. ſi ſuſpecta. ff. de inofficioſo teſtamen. z per prē. l. ij. C. de aboli. cum eius interſit omni via qua poteſt veritate[z] habere. C. de eden. l. is apud quem. ad. l. in cauſe reſpōdet. vt ſupra. bi[c] autem intelligit etiam ſi non ſit preſumptio de prenaricatiōe accuſantis. fortius ergo quando preſumptio eſt de hoc vbi autem haberetur certitudo iudex illum repelleret. ff. de libe. ho. ex bi. l. iij. ſ. hoc terdictum. ff. ō ſuſpec. tut. l. tutor. ſ. tutor tamen vna fiet cōdēnatio que fieri poterit ex illa via qua melius eſt probatum. ff. de liber. agno. l. ſiue. ſ. q̄ ſi hocipſuz. et quozum le. l. j. ſ. quia autem ff. nau. cau. l. ij. ſ. ſi ex vtraq̄ tamen coniūctuz poterit iudex condēnare vel abſoluere. ff. de liber. z poſthu. gallus. ſ. ille cauſus ſm Buil. ō ſuza. ſuper. l. ſi quis in hoc. C. de epiſco. z cle. et in queſtione ſtatutoz in littera. o. tenet ſu peruenīente accuſatore inquiſitionem ceſſare per legē prēdictaz in cauſe ſcōm prin. ff. ad municipa. l. ſi. in fi. ff. de eden. l. quadā. in pn. ff. de car. edi. cū fine et eius dictuz ponit Rolan. doc. hic eo. titu. ante finez. Petrus ō cerſua. q. que incipit facta accuſatione tenuit

b ſuper his. et in hoc concordant. ideo Vin.ᵇ gof. et.

22 do. me?. [c] ¶† Quid ſi prelatus dicit video te infa

c matum et inquiſitio multa habet diffugia volo vt te purges et ſuperſedebo inquiſitioni. Dicit Vin. eum audiendum quacunq; via citius poterit attingere criminis veritatem ſeu penam. xxiij. queſtio. iij. ecce. ff. ſi certum petatur quidam. nec valet appellatio interpoſita ab eo ne contra eum inquiratur vel ne viſitetur. vel ne corrigatur: vt ſupra de ap

23 pella. ſ. ij. verſicu. xj. ¶† Hac igitur via ſuperior in inquiſitione procedat accedat ad locum vbi is contra quem inquiritur conuerſatus eſt: vt dixi ſupra in prin. huius. ſ. z poſtq̄ fibi de infamia conſtiterit quod dic vt ſupra. eod. ſ. illum ad ſe vocet dicens ei amice deus omnipotens: vt nos a precipitande ſententie prolatione compeſceret cum omnia nuda et aperta ſint oculis ei⁹. mala tamē ſodome noluit audita iudicare niſi prius manifeſte cognoſceret que dicebantur. vnde ait deſcendam ſcilicet mittendo angelos meos. et videbo vtrum clamorem qui venit ad me opere compleuerint. an nō vt ſciam ſcilicet tanq̄ iudex: vt. ij. queſtione prima deus. cum igitur omnis chriſti actio noſtra ſit inſtructio. vt. xij. queſtio. ij. exemplum. cum concoz. ipſum cōcoz. quātum adeſt poſſibilitas imitari: licet ergo multa ſiniſtra de te pluries et a pluribus mihi ſint a fidedignis et idoneis nunciata. que vergente conſcientia vlterius nequeo diſſimulare. ea tamen diuino ductus exemplo non ad plenum credo. nec me mouēt ad te condemnandum: niſi de ipſis prius mihi probatione conſtiterit luculenta ſupra. ſ. ꝓxi. verſic. vt autem. nam et ſi ille villicus de quo in euange. legitur fuiſſet apud dominum infamatus. quaſi diſſipaſſet bona eius: audiuit tamen a domino: quid hoc audio de te: redde rationem villicationis tue iam enim hoc probato nō poteris villicare. hec omnia probantur in prealleg. c. deus omnipotens. et de accu. ĵliter. ij. extra de poſtul. pla. c. j. i pn. lxxxvj. di. ſi q̄d vō extra de ſy. ly hely. extra de col. dete. in tā

c ¶ Et dōs meus z Rof. ver. ſ. ad fi.

Universidad del Rosario Archivo Historico

a ¶ Dicit vincē. i. c. qualiter. ij. ad fi.j.col. exhibeat capitula infra ver. eādē innuit qō sufficit legi. hic tene. vt ṽ. infra q̄d si inq̄sitor.

b ¶ Puniend⁹ ſm tan. vſi. ſ. e. ſi vero. in fi.

c ¶ Pōtia ipoz ſm Egy. vbi. ſ. rubri. lxxix.

d ¶ Verbi gra ꝺba bonagui. vbi. ſ.

e ¶ Cū clamor. z ibi de hoc ſatis ſcripſi.

f ¶ Et gof. vinc. z gof. ſz rof. vbi ſ. in. v. mēbro. z vlti. col. vinc. in decre. qualr. ij. vltra pig. gofr. in ſum. huj⁹ ti. videamus.

tum. et idcirco ſuper his volo inquirere veritatem z tunc ſuperior illi exhibeat capitula[a] ſeu articulos ſuper quibus intendit inquirere contra illum. certus enim debet eſſe reus ſuper quo inquiritur contra eum: alioquin niſi coptā faciat merito ab eo poterit appellari quod dic vt infra de ap. ſ. ij. verſi. ceterum. nec inquiſitio debet fieri per chartule cōſcriptionem. nam z ſi aliqua ſuper quibus non eſſet ſatisfactum cōtra eum probaremus non eſſet propterea puniendus.[b] ſm. t. hec probantur in pre. c. qualiter ſ. debet autem. z. c. inquiſitionis. extra de or. cog. c. ij. in fi. deinde faciat reum iurare: puta recipiet iuramenta: prelati z clericorum ſi agitur de ſtatu eccleſie infamate reformando vel prelati ſolum cum eſt ipſe ſolummodo infamatus: vt extra de accuſa. qualiter. j. et. c. cum dilectus. extra de re iu. cum. i. et. a

14 ¶† Hoc autem iuramentum inquiſitor recipiet ſi ei videbitur expedire. ſed cum aliquis inquiſitionem proſequitur: tunc non iurat is contra quem inquiritur: vt ſupra. ver. inquiſitores quoq;. cuius iuramenti formam vide ſupra de te. ſ. ſequitur. verſi. porro. vſq; in fi. ſ. z ſupra. ver. cum igitur poſt hoc interrogabitur. prout habes ſupra de teſti. ſ. nunc tractandum. ver. porro. xinfra. ver. proxi. quod ſi cōfeſſus fuerit bene quidem. procedat enim ad penaz ſi vero negauerit. tunc inquiſitor inducat teſtes. et eos ad hoc ſi neceſſe fuerit cogat: vt extra ō teſti. cōſuper his. licet ſecus ſit in iudicijs ordinarijs ſi p̄n cipaliter vel incidenter criminibus queritur. vt. eo. titu. dilectorum. reus etiam ſuos inducat: vt extra de accu. cum oporteat. xj. queſtio. iij. precipue. et argumen. ij. queſtio. v. preſbyter. ſed z cum qui denunciauit. vel qui proſequitur ſeu promouet inquiſitionem. faciet inquiſitor iurare in cauſa inquiſitionis: vt in pre. c. licet dehy. ſ. cōtra quos. licet ſecus ſit in accuſatore: et quia ex quo quis ſemel apparuit inter accuſatores non poteſt amplius eſſe teſtis. vt extra de accu. cum. p. ¶ Licet autem in pre. ver. porro. q̄ eſt in. pre. ſ. nunc tractandum poſuerim formam in quiſitorij. vbi aliquo inquiſitionem proſequente teſtes examinantur: ad inſtructionem tamen ſimplicium capitulorum ſuper quibus generaliter inquiritur cum in monaſterio regularium: tam in capite quam in membris ex mero officio inquiritur ſuppono namus. primo ergo circa ſubſtantialia regule ſic eſt

52 querendum. ¶ OR. ¶† Utruz monachi omnes ipſius monaſterij ſunt profeſſi regulam et ordinem ſancti benedicti. Item an ſeruent veram obedientiam abbati z ſuis prepoſitis ſicut religioſi obedire tenētur. Item an aliqui monachi proprietarij ſunt in monaſterio. Item an cōtinenter viuūt. Item an obſeruatur debito modo ſilētium in clauſtro z menſe: z aliis debitis horis z locis. Item an omnes ſemp z ſimul in refectorio comedunt. z an ad mēſam legitur. Itez an in refectorio carnes comedunt. Item an oēs in dormitorio ſimul dormiūt. Item an diurnū officiū pariter z nocturum ordinate in eccliā horis cō petētibus celebrat. z vtrum oēs continue ad horas veniunt. Item an bn̄ z continue portant habitū monachalē. Item an vtunt veſtibus vel linteanimib⁹ lineis. Item an tacent induti vel nudi. Item an tacēt in ſiſcōibus: vel culcitris. Item an obſeruant bn̄ ieunia p eccliam z ſm ſuā regulā iſtituta. Item an eſt ibi aliqs vagabund⁹ vel ſe ſecularibus imiſcēs negocijs. Item an fiūt ibi aliq̄ indebite z ꝺ regulā beati bn̄dicti. Item vtrū ibi fiant capitula frequēter z q̄d i eis agit. Item an ſcit qō abbas bn̄ pagat officiū ſuū. z vtrū aliq̄ faciat vl' cōcedat p ſimoniacā prauitatē. Item an ſcit vl' credit aliq̄d cozrigēdū vel reformandū in ꝑſona abbatis vel circa eius officiū. Item quot et q̄ officia ſunt in ipſo monaſterio. Item an ſcit vel credit aliq̄d ad emēdandū cozrigēdū vel reformandū circa ꝑſonā ſacriſtē: vel circa eius adminiſtrationē. Item an circa ꝑſonā z officiū camerarij vel prioris clauſtralis: z ſic ꝺ aliis officijs. Item an officiales monaſterij rationē reddūt de ſuis adminiſtratiōib⁹: et cui q̄ſi z qualr. Item an res ꝺbona dictorum officiorū bene cuſtodiuntur z adminiſtrantur. Itez quot monachi ſunt in monaſterio preter officiales. Item qui ſunt illi. Item an ſcit vel credit aliquid emēdandū. cozrigendum vel reformandum in. a. conuerſum. Item an in. b. Item an in capitulo z ſic omnibus alijs monachis ſigillatim. Item quot et qui ſunt ibi conuerſi. Item ſi ſcit vel credit aliquid cozrigendum. emendandum vel reformandum. in. a. Item an in. b. Item an in. c. et ſic de alijs omnibus conuerſis. Item an ſcit vel credit aliquid emendādū cozri. vel refor. ſeipſo. et ſic q̄libet de abbate de oibus alijs. et de ſeipſo interrogabit. et etiā ipſe abbas de ſeipō ꝺ q̄libet alio iurta

26 premiſſa. ¶† Poſtea vero circa temporalia ſic interrogabitur. Itez an monaſterium eſt debitis obligatum. et quantis et quibus. Item an aliqua bona eius ſunt alienata vel diſtracta. Item an abbas tenet ad manum ſuam omnes poſſeſſiones monaſterij. Item an abbas bene procurat et diligenter facit excoli eas. Item an bona eius mobilia vel immobilia ſunt pignori obligata. et que et quibus. et quare. Item an abbas bene defendit et diligenter iura monaſterij. Item inquantum aſcendunt communiter prouentus ſeu redditus monaſterij. Item quot monachi poſſent inde viuere ſi bene et legaliter adminiſtrarentur. Item quot ſunt ibi modo. Item an eſt ibi ſolitus numerus monachorum. Item an procurantur: vt decet in victu et veſtitu. Item an prouentus cōuertunt̄ inyſus et neceſſitates monachorum vl' in vtilitatem ipſius monaſterij. Itez an ibi ſeruaf hoſpitalitas z qualis. Item an eſt ibi infirmaria: z qualiter infirmi ibi procurantur. Itē an monaſterium abundat in blado z vino z lignis. z alijs neceſſarijs. Item an ſunt ibi libri. veſtes cruces calices. z alia vaſa. z ornamēta eccleſiaſtica. Item an perſone aliq̄ ſuſpecte: vel contra honeſtarem religionis ingrediuntur infra ſepta monaſterij. Item an ſcit vel credit aliqua alia in ipſo monaſterio in ſpiritualibus vel etiam temporalibus reformatione ſeu correctione indigere. ſuper omnibus premiſſis ex im prouiſo nulla precedente deliberatiōe. interrogauimus ſigillatim abbatem z monachos ſancti proculi bonoñ. recepto ꝑus ab eis ſimul in capitulo iuramento: et tandem quia monaſterium ipſum in ſpiritualibus z temporalibus quaſi irreparabiliter ſub ipſo abbate collapſum erat. abbas ipſe ſponte ceſſit regimini abbatie. de alijs etiam queri po

27 teſt que in forma predicti inquiſitorij continentur. ¶† Debet autem eſſe preſens is contra quem inquiritur: niſi ſe contumaciter abſentet. etiam exponenda ſunt ei illa capitula de quibus fuerit inquirendum vt facultatem habeat defendendi ſeipſum. et non ſolum dicta. ſed etiā nomina ipſa teſtium ſunt ei publicanda: vt appareat quid et a quo ſit dictum necnon exceptiones et replicationes legitime admittende. ne per ſuppreſſionem nominum infamandi. per exceptionum vero excluſionem deponendi falſum audacia prebeatur. hec leguntur extra de accuſatio. qualiter. ij. ſ. debet autem. ex. c. olim. et. v. q. ij. ſi primares.

28 ¶† Eandem quoq; formam ſeruare poterit inquiſitor deli. in criminibus et nominibus ſpecificandis: z in alijs: niſi forte in commiſſione ſpecificēt crimina ſuper quibus inquirere debet: tūc eñ ſufficit legi

c litteras commiſſionis in preſentia ipſorum. argumen. prealle. c. ſi primates. quibus lectis dicet auditiſtis que de vobis in litteris apoſtolicis continētur. vos iurabitis ſuper illis capitulis plenam z meram ꝛc. vt ſupra verſicu. ſi igitur. Satis enim per hoc ſunt eis expoſita capitula: z eſt ſimile quod no. infra de libel. conceptione. ſ. nunc dicendū. verſicu. ſexto. ¶ Quod ſi reus inquiſitorem ſuſpectū merito habeat. poteſt ipſum reculare quod dic vt. ſ. ſ. ꝑmo. verſicu item opponat. z ſe. ꝛc.

29 ſeruentur que dicti ſupra verſiculo ſi autem inquiratur. ¶† Quid ſi reus vult probare contra articulos ſuper quibus inquiritur contra

d eum. verbi gratia. ꝺ. dati ſunt articuli ſuper fornicatione per eum commiſſa cum berta. ipſe vero vult probare de honeſtate z caſtitate ſua vel quod illa eſt ſoror vel conſanguinea: in quibus naturale ſedus nihil permittit ſeu criminis ſuſpicari: vt. C. de epiſcopis z clericis eum qui extra de cohabitatione clericorum z mulierum. c. penultimo. vel datur contra eum articulus de dilapidatione. ipſe vero vult probare qō bene z vtiliter res eccleſie adminiſtrauit: vt extra de ſimo. licet hely. z tertia queſtiōe ſecūda quia ea. vel quod debitum p̄cebat. nec aliter ſolui poterat. vt decima queſtione ſecūda. hoc ius porrectum. vel captiuorum redemptio imminebat: vt duodecima queſtione ſecūda aurum et ſimilia: reſpon. dic eum admittendum. argumen. extra de accuſationibus cum dilectus. Nam plus debemus delectari in odorem bone fame ꝑ malē: vt extra de accuſationibus licet ad finem. et hoc ante publicationem atteſtationum z priuſq; teſtium productioni renuncietur: vt in prealleg. capitulo cum dilectus. ſed nunquid publicatis atteſtationibus poteſt inquiſitor ſuper eodem crimine interim alios teſtes inducere: dicit Joannes qō ſic. vbi procedit ex officio. vt ſecunda queſtione prima. in primis. vbi ter fuerunt teſtes contra Januarium preſbyterum inducti. ſed quia nil contra eum probatum fuit. reſtituetur eſt et ea. queſtio. notum. z. q. v. habet vbi cōtra leonem epiſcopum fuit bis

e inquiſitio facta et facit. e. q. mēnam. z extra de teſti. cum clamor. ſecus autem ſi fit inquiſitio aliquo impetrante ſeu proſequente vel adiuuante ipſam: quia tunc timeretur ſubornatio ſm. Rofr. Vincen. z Gofr. f ¶ Itez ſi inquiſitor in aliquo min⁹ bene procedit debet z poteſt illud

g revocare: et rite procedere. vt extra de accuſa. qualiter. j. cū ſuis ꝺcor. ¶ Qualiter aūt fiet inquiſitio ſuper notorijs vide infra de no. crimi.

30 in princi. ¶† Quid ſi crimen plene vel ſemiplene probatum fuerit

punitaf

a puniatur prout traditur infra. ſ. proximo[a] ſi autem crimen nullo modo probatū fit abſolui debet. et ſi in infamia perduret poterit indici purgatio infamato ſm qualitatem perſone et infamie q̄ritatem: vt in pre. c. habet. et extra de accu. inquiſitionis ad fi. extra de teſti. tam literis. in qua ſi defecerit puniatur. extra de ſi. de hoc et. c. infinuatum. et

b de purga. ca. cum. p. et ſecundum. b. gof. vero dixit[b] quod vbi nil aduerſus cum probatur: niſi de ſola fama ſi crimen de quo fuit queſtum per ſeuerantiam facti habeat: vt eſt fornicatio moneat eum ordinarius. primo ſeorſum poſtea coꝝ teſtibus. et ſi ſe non corrigit: ſed in infamia perduret ſuſpendet eum vſq; ad ſatiſſfactionem cōdignam: vt extra de

c purga. ca. c. ij. ſcilicet vſq; ad purgationem. ij. queſtio. v. habet. et. c. ſuper cauſa. et hoc caſu intelligit quod clericus debet ſuſpendi. non eñ debet ſtatim propter infamiam ſuſpendi niſi enormitas delicti vel ſcādalum id exp̄ſcat: vt extra de purgatio. c. inter ſollicitudines. ij. queſtio. v. preſbyter ſic nec forte eſſet cōtra ius ſi tunc ſtatim ibi indiceretur purgatio. que ſecundum omnes indicenda eſt a quibuſcunq; infamia p̄eceſſerit. argumen. in pre. c. qualiter. ij. et de purgatio. ca. accedens. z. c. cum in iuuentute. Ceterum ſi omnes dicant eum innocentez ſcilicet quia non credunt illum commiſſiſſe crimen de quo queritur tūc abſoluitur. et non ſuſpenditur nec purgatione oneratur: niſi forte ex abundāti indicatur ad tollendam infamiam facti: vt. ij. queſt. v. habet hoc. z. c. mēna. vbi aſit prelatus inquirit ex officio contra aliquem infamatum. z ille citatus non venit. ſed per contumaciam abeſt nihilominus ex officio ſuo contra eum teſtes lit. non cont. recipiat. z ſi probatum fuerit crimen eum puniat. extra vt lit. non conte. quoniam. ſ. ſuut et alij. et in p̄alle. c. qualiter. ij. ſ. debet extra de teſti. cum olim.

31 ¶† Hoc autem ſcias quod licet vbi aliquis promouet inquiſitionē: z reus ſe negat infamatum: non debeat iudex p̄cedere in inquiſitione niſi promotor infamiam probet: vt dixi ſupra. verſicu. quod ſi ille. tamen ſecus eſt cum prelatus ex officio ſuo procedit: vt infra. verſic. ſed vt que. et in aliis caſibus: vt. j. ver. fin. nam per ſe primo inquirit de infamia: vt. ſ. ſ. proxi. verſicu. hic ſm que reperta inquirit de veritate. extra de offic. ordin. c. j. ſi ergo is contra quem inquirit dicat domine non ſum infamatus. non debet audiri. nec prelatus fidem tenetur facere de infamia cui enim faceret cum ipſemet ſit iudex. ſi autem ille appellet: tunc prelatus poterit coram ſuperiore de infamia facere fidem argumen. extra de ap. cum ceſſante. ſ. fin. in gl. ſz qualiter. et hoc puto verum ne indiſtincte correctio eludatur. quod eſſe non debet: vt extra de of. ordi. licet: quod tamen fieret. nam ſemper quis diceret ſe non eſſe infamatum. multi tamen ſeruant prius dictum indiſtincte: imo plus

d dicit rof. ꝺ quod licet reus poſſit inducere teſtes ſuper bona fama z innocentia ſua cum proſecutor inquiſitionis teſtes producit contra eū ſuper infamia vel delicto: vt. ſ. verſicu. quod ſi ille. et. ver. quid ſi reus. ſecus tamen eſt cum ſuperior ex officio teſtes producit. quia nō ita p̄ſumitur contra iudicem ſicut contra aduerſarium. vnde iudex ſummatim cognoſcet ſuper fama: non tamen de crimine: ſed ſi contra eum clamet infamia: tūc ſuper crimine inquirat: vt in p̄alle. c. cum oporteat.

32 ¶† Quid ſi inquiſitor ad locum veniens non ſpecificat an ex officio

e ſuo an ad alicuius inſtantiam inquirere velit. R̄ñ. e is contra quem inquiritur petat hoc ſibi ſpecificari. dicens domine dicite mihi vtrum me vobis aliquis denunciat: ſeu accuſat vel hanc inquiſitionem promouet. quod ſi ver ſiet peto mihi dari li. et inducias deliberatorias ſuper eo: vel an ex officio veſtro procedatis et tunc peto mihi edi. capi-

f tula ſuper quibus vultis inquirere f: et rempus ad deliberandum: vt me poſſim defendere. z hec ſi el denegatur appellet: vt in conor. poſitis ſupra. ver. ſi autem inquiratur: et de his confici faciat inſtrumenta. ex-

33 tra de probā. quoniam contra. ¶† Verum premiſſus inquiſitiōis ordo nō eſt vſq; quaq; in regularibus obſeruandus qui de facili: z ex leuibus cauſis a ſuis adminiſtratiōibus remouentur: vt in pre. c. qualiter. ij. in fin. et extra de ſi. per tuas in fi. ſed et ſi inquiſitores aliquos ex eis interuenerit a ſuo prelato ſuſpenſos vel excommunicatos vel ſuis adminiſtrationibus ſpoliatos debent ante omnia eos abſoluere et reſtituere ne inquiſitio perturbetur: vt. eod titu. olim extra de of-

34 fic. deleg. p̄udentiam. ſ. ſexta. ¶† Quid ſi ante ceptum negocium fuerant excommunicati? dic quod z tunc abſoluentur ad cautelam: vt extra de teſti. veniens. ij. in fin. ſed et ſi repererint regulares iuramēta de non dicendo veritatem p̄eſtitiſſe. illa denuncient non tenere: vt in pre. c. olim. ff. qui ſatiſf. co. l. fin. quia non tenentur. extra de teſti. cō ſtituti. quod ſi abbas vel alius prelatus religioſus ferat ſententiaz excommunicationis in ſubditos. ſi manifeſtauerint ſtatum monaſterij: vel rerū vel ꝑſonarum dyoceſano vel alij ꝑ quos ad eius noticiam valeat peruenire: et dyoceſanus qui poteſt locum illuz viſitare poteſt huiuſmodi ſententiam reuocare: vt in conſtit. alex. iiij. de offic. ordin.

g ad audientiam ſinquiſitionis quoq; tempore faciant eos ſuo prelato contra quem inquiritur obedire: vt in p̄ea. c. olim. et. viij. queſtio. iiij. nōne. et ſi qui eorum inquiſitionem proſequuntur faciant illis. videlicet tribus an. quartā de bonis ipſius monaſterij in expēſis puideri: et in inquiſitione de plano et ſine ſtrepitu procedatur: vt in eod. c. olim

35 z. eo. c. ex parte. ¶† Quid igitur ſi in littera ap. dicitur procede in cā de plano ſummarie z ſine ſtrepitu iudicij: dicunt quidam, iſte in nullo tenetur iuris ordi. ſeruare: ſz ſolum debet ſuper ꝑn cipali inquirere veritatem. argu. in p̄eal. c. olim. et eo. titu. ad petitionem. z. c. ſicut olim. extra de ſpō. cum in tua. Tu dic qō cōmunem iudiciarium ordinem ſeruare tenetur in citationibus. in lib. obla-

a tione. in exceptionibus dilationibus lit. conteſt. in iuramenti z teſtium receptione in ſententie p̄olatione in appellatione z alijs. Operantur aūt hec vera premiſſa: quia ſi aliquid omittatur: non ideo proceſſus vitiabit̄. z magis poterit ꝑtium et teſtium z aduocatorum ſtrepitum inutilem refrenare: tamen propter hec verba non poteſt omitti lit. conteſt. nec alius ordo ſubſtantialis: vt no. ſm pa-

b pam in p̄eal. c. ſicut olim[b]. ¶† Si autez diceretur

36 procedas ſine figura iudicij: tunc nullum ordinē in diciarium ſeruare tenetur. C. de lati. liber. tollen. l. vnica. ſ. ſimiliꝫ modo. Tunc eñ ſolūmodo ſententia locum habet q̄uis ſolēnitate omiſſa: vt probat̄ z no. C. quoꝝ lega. l. vnica. z infra de libel. concep. ſ. nunc dicē. ver. j. z. ſ. de offi. om. iudi. ſ. poſtremo.

37 ver. iij. ibi. item idem dicunt. ¶† Sed vt que premiſſa ſunt ordine cōgruo perſtringamus z aliqua luculentius annectamus hac diſtinctione vtamur. nam inquiſitio alia p̄paratoria. de qua ſupra. ſ. proximo. verſi. vt autem. alia ſolēnis de qua in hoc ſ. tractamus. z hec ſolēnis ſubdiſtinguetur. nā alia dicitur ordinaria vt que fit ab ordinario. de qua ſupra. ſ. proxi. verſic. licet autem. alia extraordinaria que fit a iudice dele. ſicut dicitur ordinarium iudicium q̄ fit coram ordinario. extraordinarium vero q̄ fit coram deleg. ſic ponitur. extra de ꝑba. q̄m contra. in p̄in. z probatur. iij. q. iij. ſ. ſpacium. verſi. ei autem. z intereſt inter iſta: quia ordinarius pōt inquirere etiam contra nō infamatum. dūmodo fit alias ſuſpectus: vt. ij. q. v. omnibus. circa fi. z ſupra ver. hoc autem ſcias. z infraver. fi. z ſic videt Inno. iiij. ſentire. Alij tamen illud capiūt intelligūt quan

i do eſt ſuſpectus infamie rōne. deleg. vero non pōt

38 niſi contra infamatum: vt extra de accuſa. cum oportteat. ¶† Item inquiſitio alia fit ad petitionem alterius: et tunc non iurat is contra quem fit dicere veritatem: alia ex officio iudicis z tunc iurat q̄ dic: vt ſupra ver. inquiſitores vero. z verſic. hac igitur. Item ſolēnis inquiſitio alia fit contra certam ꝑſonam: z tunc debet eſſe preſens is contra quem fit: z debent illi exponi capitula z teſtium nomina z alia vt. ſ. verſi. debet autem. z tunc nō admittuntur inimici vel conſpiratores: vt eo. titu. cum oporteat. et e de ſimo. per tuas. alia ſuper ſtatu eccleſie. z tunc illi admittuntur nec capitula dabuntur: quod dic vt

39 ſupra. ſ. ꝑmo ver. hoc etiam no. ¶† Ceterū mem-

f brum illud ſz cum iudex ad denūciationem alicuius procedit. poſitum ſupra prope p̄inci. huius. ſ. ver. cum igitur. z ſe. potes plenius ſubdiſtinguere. nam aut talis denūciat rōne ꝑuati cōmodi. de quo no. extra de vſur. tuas dudum. z tunc fit inquiſitio. etiaz nulla fama ſuper hoc p̄cedēte. dūmodo charitatiua monitio p̄eceſſerit: vt cum duo de aliquo adinuicem obſeruando iuramento interpoſito pacti ſunt. qō alter negligit obſeruare. hoc enim caſu ex quo ille charitatiue fuerit monitus. poterit ſu-

g per hoc denunciari. z ad talem denūciationem fiet inquiſitio: vt probatur extra de iud. nouit. extra de iureiuran. ad noſtram. ij. in fi. Aut denunciat ratione publici commodi. puta ad penitentiam: quia publice intereſt ne maleficia ꝓmaneant ꝑunita vt extra de ſenten. excōmu. vt fame. ff. ad. l. aquil. ita vnl neratus. reſpon. j. ad fi. z tunc iterum ſubdiſtingue. nam aut intereſt denūciantis aliquo modo: vt quia

h forſan eſt ſubditus qui ad hoc tenetur. ij. q. vij. quapter vel patronus: vt. xvj. q. vij. filijs. vl' parochianis. xviij. diſt. illud. z tunc admittitur. extra de accuſa. illa propoſitorum. vel ſi fama p̄eceſſerit. vt eo. c. cum oporteat. aut nullo modo intereſt: quia nō eſt de illis perſonis: et tunc non admittitur: vt in p̄eal leg. c. illa. naz p̄ſumitur hic malicioſe facere. z hac ratione dicimus. qō ſi quis alterius dioce. vel paro chie impetret vel proſequatur inquiſitionem cōtra aliquē non debet audiri cū eius intereſſe. arg. extra de teſti. ex parte. a. ibi tacito quod. R. miles ꝛc. hic

a ¶ C. ſ. proxi. vbi vid ad fi. j. col. ꝑſi. ſi aūt ſemiplene qō hic de terminat.

b ¶ Dixit. j. gl. huj⁹ tit. v̄. ſz qd ſimul.

c ¶ C. c. ij. vide qō ibi dixi ſup fi. vlti. glo.

d ¶ Plus dicit Rof. z Joā. vt ſcripſi i decre. qualr. ij. ſup. j. gloſ. vbi plene materia huius ꝑſi. rof. aūt hoc dixit vbi. ſ. vj. mēbro circa medium.

e ¶ Rñ. ſm bona Gui. z egy. vbi. ſ. in fi.

f ¶ Ingrere. nā vt dixi poſt ho fit. in. ſ. ꝺz igl. ſi igit̄ ſi primo iqrerer. z poſtea traderet eas capitula nil agit̄ q̄ peruertit ordo. alle. de elec. cū poſt petitā.

g ¶ Ad audientiaz lati⁹ bodie puiſuz eſt etiā q̄ ad clericos ſeculares p ꝺcere. q̄ plericꝫ. de offi. ordina. lib. vj.

h ¶ In pre. c. olim. bodie expedita ſunt hic per decre. cle. ō ꝺb. fig. ſepe. ſalua dubio quod ibi no. i. v. g.

i ¶ Infamie ratione. vide eō no. z dixi de of. ordi. er pre. z ſup vl. glo.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

salno.quia si crimen qđ denūciat habet facti pseue-
rantiam vt fornicatio tunc admittitur quilibet. vt
xiij.distin.nerui.extra de cog.spi.tua.xciij.di. dyaco
ni .alias non admittitur. et in illo casu si crimen
probetur.punitur reus alioquin denuncians:vt su-
4o p̄ta.ver.probata. ¶ Propter suspitionem autem
regis vel aliorum dominorum potius est indicēda
purgatio propter eorum honorem et scandalum vi
tandum p̄ inquisitio facienda. q̄uis z illa fieri pos
sit si episcopo visum fuerit expedire:vt.ij. q.v. men-
nam.et.c.hic habet.et extra de purga. ca.cum in iu-
4 1 uentute.fm papam vt not.in p̄e.c.cum oporteat[a].

a ¶ In p̄eal.c. cū oporteat vbi scripsi sup ver. nō subito ante fi.glo.

a ¶ In summa notandum est quod vbi agitur de con
firmatione episcopi superioꝛ ex offic.suo etiam nul
la infamia p̄cedente vel denunciatione inquirere
debet de meritis electe persone de studijs eligen-
tium et forma electionis:vt extra de elect.scriptum
est.et.c.postquam.et.c.cum nobis.z.c.nihil. §. cete-
rum.xlvij.di.de petro.lxj.di.miramur. idez etiam in
ordinatione episcopi. et cuiuslibet clerici.lxxv. di.
ordinationes.j.et.ij.extra de purga.ca. constitutus
b rxiiij.dist.quando.et.c.fin. Idem in consecratione
episcopi.rxiiij.distinc.qui episcopus.idem est in ele
b ¶.c.fi, z no. in cle.de offi.dele. c.vno in gl. sed nūquid. ctione.extra de elect.dudum.et.c.in genesi. viij.q.ij.
dilectissimi.idem etiam in transla.seu postulatione
vt extra de post.c.j.in p̄inc. ibi requisitus a nobis
ꝛc.et de transla.c.fin.sed contra in p̄e.c.qualiter.ij.
vbi dicitur quod infamia p̄cedere debet.sed illud
quando de certo crimine inquiritur hic autem quā-
do de persona:quia nec tunc debet de aliquo crimi
ne nominatim queri.nisi esset infamatus sed in ge
nere sic videlicet vtrum sit male vite.ff. de questio.l.
j.§.qui questionem.de etate tamen scientia irregu-
lariter persone et huiusmodi etiam sine infamia
semper inquiret:vt in p̄imis concor. et de his que
continentur in p̄e.c.qui episcopus.sicut et in accu-
satoꝛibus clericoꝛum.vt.ij.questio. viij.si qui sunt.et
ca.se.in his.tamē sufficit habere literas testimonia
les ex quo contradictoꝛ non apparet:nisi fama con
traria laboꝛet vt.ea.questio.criminatione.viij. ques-
tio.j.qualiter.lvj.distinc.c.fin.viij.questio.iij. talia
extra de p̄eben.in lateranensi. in si.de p̄esump. cū
in iuuentute.nec sunt testes querendi in huiusmo-
di inquisitionibus.que fiunt contra nō infamatos
idem etiam credo in inquisitione que fit generali-
ter in capite et in membꝛis de qua supra. ver. si au-
tem.z in ea que fit qñ episcopus visitat. de q̄ supra.
§.quando.ver.licet autem. et se. vbi de hoc: vt p̄oba-
batur.extra de offic.oꝛdi.c.j.x.questio.j.episcopus.
z.c.placuit.xvij.questio.vltim.vsitandi.et.c.non sel.
extra de sta.mo.in singulis.z.c.cum ad monasteriū.
z de re iu.cum.i.et.a.z vbi inquiritur:tam in capite
q̄ in membꝛis iurant testes p̄out habes supra de
testi.§.nunc tractandum.in fin. Item etiam inqui-
ritur sine infamia qualiter episcopus se habeat in
bñficijs ꝓferendis .put not.fm papā.ex̄de p̄bē.gra
ue. ¶ Quid aūt inḡrere z agere dꝫ is cui scribitur
qđ alicuij p̄uideat nisi est idone⁹.vide fm papa.ex̄ de
p̄sump.c.fi.de ꝓcel.p̄ben.ꝓposuit.z de trāsla.c.fi.

Que pena per inquisitionem probato crimine imponatur.

e ¶ Erat cōbusta.dixit Albe. qđ colon⁹ eius ibi fuerat iterfect⁹ autoꝛ non curauit z meri-to.

Vnc videndum restat qualiter crimen
per modum inquisitionis probatū pu
niatur. et inde nata occasione de alijs
etiam modis videamus: quoniam fm
modum petitionis debet sententia et
pena formari:vt extra de accusa.qualiter.ij. z de sy.
licet.verficu.non tanē. Aut ergo agitur per modū
accusationis. Aut denunciationis. Aut inquisi-
1 tionis. Aut exceptionis. Aut est notoꝛium. Si per
modum accusationis crimen alicui p̄obetur depo-
natur:seu degradabitur. seu decapitabitur vel alꝫs
secundum naturam p̄opositę accusationis punie-
tur:vt in p̄e.c.qualiter. §. verū ita.z extra de symo.
dilectus.et.c.licet heli.et.c.per tuas.in fi. et.ij. ques-
2 tio.vj.§.qz ergo.in fin. v.q.vj.delatoꝛ. ¶ Quid si actum est de furto ciuiliter. et p̄obatum est nun-
quid iudex poterit illum punire ac si criminaliter
ꝓta talem p̄ocessum fuerit:argumen. quod sic. C.
de testi.nullū.ff.de fur.iterdū.§.j. ff.de adulte.l.ij.extra de col.dete. cri
mina.rxiiij.q.iij.ecce.sed dic contra:quia nemo sine accusatoꝛe dānaꝫ
nisi in casibus.ff.de mune.et ho.rescripto.§.si quis accusatoꝛem. iij.q.
c vij.qui fine.ff.de in inte.resti.seio.et vide.ff.de furtis.qui ea mente. c
3 ¶ † Si vero per modum denunciationis.penitentia imponetur.si ad
hoc fiat.idem etiam si simpliciter:vt.ij.q.j. si peccauerit. et extra de iu-
di.nouit.xj.questio.iij. p̄ecipue. et extra de iureiur. quemadmodum.
in fin.vbi vero fit ad penam imponendam tunc idem dicendum est qđ
4 in inquisitione.argumen.extra de do.et contu.veritatis. ¶ † Si per
modum inquisitionis remouebitur ab administratione:vt in p̄e.c.di-
lectus et.c.per tuas.in fi.et de accusa.ad petitionem. ¶ Sed hoc mem
brum super quo ad p̄esens nostra principaliter versatur intentio ple
nius p̄osequamur. ¶ Cum ergo in inquisitione ex officio p̄oceditur
sed nil p̄obatum fuerit tenę quod not.§.§.p̄ori.versi.quod si crimen
si vero fuerit p̄obatum.si p̄elatus est remouebitur ab administratio-
d ne.sicut villicus a villicatione legitur in euangelio⁹ fuisse remotus.mi
noꝛes vero et non habentes administrationes p̄iuabuntur officio et
beneficio:vt in p̄e.c.qualiter.ij.z.c.dilectus.vel melius punientur iu-
dicis arbitrio fm persone conditionem z criminis qualitatem. z alijs
consideratis vt.lxxxvj.distinc.si quid extra de symo.licet.verficu.descē
dam.et.c.de regularibus.et.c.dilectus.et in p̄e.c. inquisitionis. in fi.
nisi tale sit crimen quod etiam post peractam penitentiam impediat
oꝛdinis executionē:vt homicidiū.symonia.et similia: vt ex̄ de accu.inq̄
sitionis.respō.j.de renun.nisi cum p̄idem.§.j.extra de tem. oꝛdi.c. fin.
quibus casibus deponitur ac si per modum accusatiōis fuisset p̄ocę-
sum vt in p̄e.c.inquisitionis quod intellige p̄out ibi no.vel dic tertio
nā aut testes inducti plene p̄obant crimen eius ꝺ quē inquiritur. aut
semiplene.aut nullo mō si plene:tūc si sit grauis excessus:vt homicidiū
symonia:z huiusmodi:tunc remouetur ab administratione:vt in. c. in-
quisitionis:vel dilapidatio.vt extra de symo.licet hely.et. iij. questio.
ij. quia ea. Aliꝫ vero puniuntur iudicis arbitrio:vt supra hic saluo.
5 ¶ † Quia conuictus de dilapidatione fructuum non debet statim re-
moueri:nisi alia immobilia distraheret.sed cum suspectus est debet su
spendi.et debet ei coadiutoꝛ dari.hec p̄obantur.et not.in. c. licet ver.
quia vero.possibile enim est quod bona illa pauperibus erogauit.vel
ꝓ captinoꝛum redemptione expendit et si c suspitio tolleturꝰ vt. §. §.
ꝓori.verficu.quid si reus.sivero sit aliud crimen ab his tribus non est
remouendus:sic intelligitur.extra de accusa.cuz dilectus.ver. cum et si
repertus.ibi leuis culpa ꝛc.z p̄obatur in p̄eal.c.inquisitionis.si autē
semiplene p̄obant testes:tunc pena non imponitur. dicitur autem se-
miplena p̄obatio.cum testes sunt soli siue singulares:vt extra de testi.
tam litteris.vel cum deponunt tantum de auditu:vt ibi z in p̄alleg.c.
inquisitionis.§.quesiuisti.tunc tamen inducitur purgatio:vt in eisdez
concoꝛ.si vero nullomodo p̄obantur:tunc dic vt in p̄eal.verficu. qđ si
crimen. ¶ Potest etiam quarto aliter distingui.nam aut conuincitur
quis de crimine per inquisitionē que fit ex officio. vt tunc sit pena re-
motio ab administratiōe.sicut ptz in villico:vt.§.aut p inquisitionē fa
ctam aliquo denūciante:z tunc imponatur pena iuxta petitionem de-
nunciantis:vt in p̄eal.c.qualiter.ij.in fin. nisi sit tale crimen qđ z post
peractam penitentiam impediat execution̄em officij: quia tunc debet
deponi licet a denūciatoꝛe fuerit petitum solum qđ ab administratio-
ne remoueretur:vt supra. Considerandum tamen est vtrum denuncia-
tio sit euangelica an canonica vel iudicialis. vt supra titu.p̄oximo.§.
p̄mo versi.vt autem.in simplicibus vero clericis debet pena imponi iu
dicis arbitrio:vt supra nisi pena sit expressa in iure: quia tunc illa im-
ponetur:vt extra de offic.deleg.de causis. z de elec. per inquisitionem.
6 ¶ † De pena autem regulariū habes extra de symo.dilectus.z.c.quo.
niam symoniaca. si autem testes super inquisitione inducti p̄obent ali
quod crimen de quo non fuerat infamatus illi non p̄eiudicat: nec ex
7 hoc damnabitur.vt dixi supra.§.p̄oximo.versi.hac igitur. ¶ † Illud
autem certum est qđ qualitercunq; agatur ad penam si certa pena su-
per crimīe de quo agitur .in iure statuta est illa infligēda est:vt.ij.q.iij.
§.notandum. versus p̄incipium alioquin iudicis arbitrio imponā-
tur: vt extra de officio delega. de causis.ff. de iure deliberan.l.p̄ima.
8 ¶ † Ultimo queritur ecce quidam denunciauit iudici qđ domus sua
e erat combusta[e] iudex autem de hoc inquisiuit. iste nunc vult quosdam
super hoc accusare.queritur an possit:z videtur qđ sic.quia ordinarius
auxilium est extraoꝛdinario p̄eponendum.ff.de mino. in causa.ij.in
fin.rubri.p̄me.ff.de carbonia.circa.ff. ad municipa.l.p̄ima oꝛdinariū
est accusatio: extraoꝛdinarium vero inquisitio. vt p̄obatur z notatur
extra de p̄obationibus quoniam contra. nam denunciādo videtur ac
cusationi renunciasse. ff. de inofficioso testamento ma.ff. de petitio-
ne hereditatis legitima.z ad hoc.ff.de testamento milita.l.iij.nam ꝺa
riare potest.ff.de noxa.in delictis.§.fina.ff.de iudi.nōnunq̄. argumē.
contra.nam ex quo viam inquisitionis elegit amplius non poterit va
riare.ff.de tributo.qđ in heredem.§.eligere.z.ff.de legatis p̄mo.si plu-
ribus. Item de admisso eiusdem hominis non est sepius querendum.
ff.naute caupones stabularij.licet.§.fin.item super hac inquisitiōe sen
tentia ferenda est:quia de qua re cognouerit iudex ꝛc.ff. de iudicijs.de
qua re.extra de causa pos.z p̄opꝛie.cum super.z si absolueretur postea
accusari

a ¶ Scōm Albe.gal.ti.de accusa.circa medium.
b ¶ Cum dilectis.vltra ea q̄ ibi scripsi in glo.forsan. alterius scias qđ
bar.ibi. in venereali lib.lxxij.z bt.j.de abolitiōe.§.porro.z Tā.p̄ius
in sua qōne.xv.putāt inq̄sitū absolutuz accusari nō posse.nisi in casib⁹
no.de accu.de his cū fama habeaē loco accusatoꝛis de sy.lz.itē gui.de
suz.in qōne sta
turoꝛ mihi.l.et accusari non posset nisi in casibus. ff. de accusat. si
in.l.si qs i hoc. cui.§.j.ff.de libero ho.ex̄hi.l.ij.§.p.ff.de p̄uarica.l.
C.de epis.z cle. p̄euaricatoꝛes. Solutio.aut hi quos vult accusa-
itē rolan. doc.i re fuerunt iudici nominati ab eo.et nominatim fuit
sui opis.iij.col. contra eos inquisitum aut non.primo casu cum de
itēvin.i qōne p iure vel cōsuetudine ad postulationē eius inq̄sitio
petratū fuit: et facta ē postea nō accusabit. elegit em̄ sibi viā p̄ quā
bi duo satis de si absolueret obstaret exceptio i alia.vt in p.l.si cui
hoc.Sz dama. §.ijsdē.z in p̄.§.eligere: z no.fm rof.extra de cullu.
tenuit Zinz in c.fi.li vo nō noiauit aliquos.z iudex inq̄siuit nihi-
q.j. de of. oꝛ.qz lominus accusabit.ꝺ bñ. pbaē.ff.de custo.reo. diu⁹.
inḡrendo agit circa mediū.z ad hoc.ff.de adul.l.j.§.fi.nō em̄ vt re-
ciuil⁹. de accu. nūciare iuri qđ sibi cōpetere ignoꝛabat.vt i p̄.l.mf.
sup his. sed ci- z.l.legitimā.fm albe.gal.[a] ¶ Utrū aūt sua lata in
a uilis nō iudi- 6 cā inq̄sitiōis vl̄ denūciatiōis.vl̄ exceptiōis iudicet
cat crimiali.C. alijs volēti⁹ agēꝺ eodē.no.fm papā.ex̄ ꝺ elec.cū ꝺi
qñ ciuilis actio 10 lecti.ifi.z ꝺ pur.ca.cū dilectis[c]. ¶ Quid si inq̄sitio
l.j.ergo ꝛc. itez b cōmittit⁹ exp̄ssis criminib⁹ ꝺ aliq̄ collegiū ḡrit⁹ an
correctio q̄ fit ea pēdēte possit aliqs de illo collegio p̄moueri.ar.
apud ecclesiam qđ nō.lxxxj.di.tātis.extra de accusa. oꝛpotens.R.
alis fit p inq̄si- no plone noiatim exp̄sse:vt ibi z.C.de p̄ocu.reū.ff.
tionē vt i p̄.c.lz c de mune.z ho.reus.aliter vo sic fm Gin[c].vl̄ dic vt in
non tollit accu 11 p̄.c.oꝛpotēs. ¶ † Quid si pēdēte inq̄sitiōe cōmissa
sationē crimia iudicibus in capite z i mēbꝛis abbas in eēm eligit⁹
lē.xxxiij.q.ij.ad z a metropol.confirmatur.nunqđ iudices poterūt
monere.itē inq̄ in illum aiduertere tanq̄ iudicio iam p̄uentū: vt qđ
sit? sine purga- sic.ff.de iurisdi.om.iu.cū qđā.ff.de iudi.si qs postq̄.ex
tiōe nō debuit ra de foro cōp.p̄posuisti.ar.§.qz iam nō est caput.
absolui.de sy.ꝺ nec est ōmēbꝛis. Itē nō dolo desinit hr̄e q̄ ob hoc ce
hoc absolutio dit:vt lit.effugiat.ff.de ali.iu.mu.cā.l. Itē si res.i fi.
q̄ alif facta cuz Itē iā finita est illoꝝ cognitio.ff.de suspect.tu.l.pe.
nō iuuat in exa sup ꝺ dici pōt qđ pūt in euz animaduertere quo ad
minatiōe crimi pnam imponēdā.lz non vt eū remoueāt ab epatu.
nis iterāda ꝺi- ꝺ stinguenduz vl̄ an accuset q̄ in- 12 posset in eum aiaduerti:vt ageret pniam[e] ¶ † Sed
q̄stionē p̄mo- e nunq̄d impetrato inq̄sitiōis ea pēdēte poterit p̄o
uit an alius vt moueri:rū.fic.si ipse nō sit in ipsa inquisitione voca
scripsi i gl.p̄di. tus:q: nec in accusatoꝛe expressum est quod pēdēte
ver. q̄dā tamē. accusatiōe impediat p̄moueri.sed solū de reo extra
Adde vt p ro. f de testi.c.fi.lxxxj.di.tantis.[f] ¶ † Quid de denūcia
pli.cxxiij. toꝛe:rū.quod ille pōt denūciatiōe pendēte p̄moue-
c ¶ Scōm Gin 13 ri. ¶ † Quid si pēdēte denūciatiōe in capite.z i mē
cen. qui hoc no bꝛis aliqs de ipsa eccl'ia p̄moueī in platū eiusdem
ta.de elec.p in- ecclesie:nūquid ꝺz fieri inquisitio in eo:vt in capite
quisitionem.vt an vt in mēbꝛo:rū.vt in mēbꝛo rone iudicij.extra de
scripsi sup vlti- elec.dudū.j.de p̄ba.c.j.sed vt p̄ius ꝺixi nō valet ei?
ma glo. 14 p̄motio:vt in.p̄al.c.tantis. ¶ † Quid si impetra-
d ¶ Scōm Gin ta est inq̄sitio in capite z in mēbꝛis. nūqđ canonici
cen. q̄ hoc et ea mortuo capite p̄t eligere: rū.sic q̄ diu sunt canoni
q̄ sequūtur no. ci.j.q.j.dedit.iij.q.vij.§.fi. ¶ † Sed nunq̄d tūc fiet
ꝺ symo. p tuas 15 inq̄sitio ꝺ successoꝛe:arg.qđ sic.extra de offi.deleg.
in fi.z sic obscu qm̄ abbas.z extra de imu.ec.aduersus. lz nō est ita
re loquebaē: vt q: crimina mortē extinguūt.C.si re.vel ac.mor. fue.
ꝺ posita em̄ p- l.j.xxx.di.quoꝺdā.z alius est vte plat⁹.de quo cogi
rima opi. sub- tatū nō fuit.sec⁹ aūt cēt si alicui mēbꝛo aliud succe-
dit. ego credo deret:tūc em̄ fiet inq̄sitio in successoꝛe: quia cap'm
qđ possint ꝛc. semp idez est.ff.de iudi.p̄ponebatur.vij.q.j.denigꝝ.
ab a3o. recipit 16 ¶ † Si aūt p modū exceptiōis actū sit ꝺ aliquē.z
ei? dictū p hoc pbatū:repellit⁹ a sua intentiōe.puta a p̄secratiōe vl̄
qđ ēt ab epatu electione: vt ex̄ de ac cu.sup his.z.j.ti.pri. Si vero
remouere pos- fit notoꝛium.de hoc dicā infra de noto.crimi.
sent.vt ibi scri-
psi nisi eius ifa
fit coꝛrupta qđ
uideꝛur.

De expēsis accusantibus

seu denunciantibus concedendis.

g
h
Ltimo no.[g] q̄ monacho abbatē accusanti
ꝺz abbas i expēsis moderatis[h] puidere cū
ppriū nō habeat:vt extra de accusa.ex p̄te
rvij. q.vlti.§.fi.idē si inq̄sitionē p̄sequa-
tur:vt extra de accu.c.p.§.fi. ¶ Quid de clerico se-
culari⁹ dico qđ si denūciat vel p̄sequit inq̄sitionem
contra p̄latū vel alꝫs agit vtilitatē ecclesie ꝺz ha-
bere expēsas ab eccl'ia:vt extra de p̄cu.cum p̄o cau
sa. ff. quod cuiusq; vni. no. sicut municipij. rū.j.ff.
de accu.omnipotens super p̄ma glos. z p̄opter sequētiam vide etiam
quod ibi ꝺixi in textu.
g Vltimo not.huius.§.materiam plene p̄osequitur Rof. super
rub.de monachis.versi.sed illud vsq; ad titu. de canonicis re-
gularibus.

h ¶ In expēsis moderatis ter. diē necessarijs. z q̄ sint necessa-
rie in hoc casu exp̄mit rof.vbi §.in fi.ibi etiaz dicit p̄ius qđ licz nō debeat monachus bñe abbatē licētiaz iuder tñ illū nō admittet nisi li centiāvel veniā ab abbate pe tierit sicut de li berto ꝺicī quo ad patrē et pa tronuz.ff. de in ius vo.l.iij.§.j. ADDE tu q̄ liter debeanē b expense monacho ꝛc.vide ro tam in anti.de ci.de rxiij.

¶ Quid ō cle rico seculari vi de qđ scripsi in p̄dic. decre. ex parte.j.gl. idez in clerico.

5 Bartoli. ¶ Item pone abbas inquirēs de excessi-
bus monachi facit sibi copiam articuloꝝm. et vo-
cat eum ad videndum iurare testes.et ad alia huius-
modi demum monachus petit expensas ab abba-
te p̄oaduocatis.z alios sumptus litis.cum nō ha-
beat p̄opꝛium.queritur an debeat habere.et quidē
multi sapientes a me consulti responderunt quod
sic per p̄dictum.c.ex parte.et de accusa.c.pe.§.fi.
que iura ad hoc nil faciunt : quia ibi dantur eis
qui vtilitatem monasterij p̄osequantur. Item dā
tur ibi monacho accusanti abbatem non accusato
seu ei contra quem inquiritur per abbatem. sed
p̄o eis faciunt iura posita supra.ver.porro. ibi itez
seculari.sed.do.me.solus mihi respondit.quod non
debet habere p̄o quo facit non debet talis habere
expensas ad defensionem sue iniquitatis. extra de
appelia. ad nostram. et. ca. cum speciali. §. porro.
¶ Ego distinguo. nam aut abbas p̄ocedit ad in-
quirendum de criminibus monachi. fm regularia k
instituta: quod fit de plano et sine figura iudicij.
quo etiam casu nullus oꝛdo requiritur. nec appel-
latio admittitur. nec fit capitulorum copia. nec est
vocandus ad videndū testes iurare z filia. et tūc nō
debet habere:quia nullas facit: nec etiam admitte
retur ad faciendum.hec p̄obantur in p̄e. c. ad no-
stram. et extra de accusatio. qualiter.secūdo in fin.
nec ob.eo.titu.c.penultimo.§.fi vero.z quod ibi no.
si sane intelligatur.hoc etenim casu vtilius exurien-
ti panis tollitur.quam si de cibo securius iustitiā
negligat. vt.v.q.v.non omnis.aut p̄ocedit abbas
hoc omisso fm formam iuris ad inquisitionem seu
correctionem:sicut in casu p̄esenti fecit: z tunc da-
bit expensas.arg.p̄e.iurisū. cum em̄ in ipso ingref-
su se z sua deo dedicauerit: vt.C.de sacro san. eccle.
auc.ingressi.z.xix.q.ij.si qua. z si p̄opꝛium non ha-
6 beat.abbas non p̄iuabit eum defensione. † que ex
communicato z etiam diabolo si in iudicio adesset
non negaretur.vt extra de excep. cum inter. et.xj.q.
iij.eozum.z imputet filii abbas qui nō teneretur ad
hoc necessario hanc viā acceptauit.et hoc grauamē

Universidad del Rosario Archivo Histórico

¶ Regularia instituta ad hanc questionem. facit quod no. ff. de instr. edi. §. nisi vo aliqua. ver. ex his aũt queritur.

b ¶ Pozzo. si quis etiã monachus ita dixit Inno. cui⁹ fuerunt hec verba in decre. ex parte vt ibi scripsi in glo. monachus. in fi.

¶ Bal. De inquisitione. Rubrica.

Ds ad denunciationem alicuius inquiritur iste nõ est processus inquisitiois. sed a denunciationis §. §. §. nũqd ibi ego dico. vñ si non valet denunciatio nec inquisitio que est eius accessoria quod ẽ no. dignuz nec eẽ possunt cumulari due species procedendi ꝺ iudicijs. c. exhibita Bal. vi de. §. §. repulso §. nisi promotor. inquisitio q̃ 8 fit ex offo ꝺñi pape. ꝺpla via pcedit nec cumulari põt. ꝟ. pozzo. in fin. An per testes singulares pbẽt infamia vl iurisditio. vñi. qd si vnus. B. Eps põt pbare inocẽtiã suã per familiares & cubicularios suos. ꝟ. nunqd eius. B. Repulso ipetrato re inquisitionis specificare li teris nõ põt iudex ex offo inquirere ꝟ. qd si impetrator. B. §. c. §. ¶ Si in lra apostolica ꝺtinẽt veritatem inqras. ipetrat qd ordine iudicij nõ per inquisitionẽ pcedat de iudic. c. exhibita. ver. qd si in lra apostolica. B. qz ciuiliter ꝺz interpretari rescriptũ. B. ¶ Vbi petit irritari inquisitio vel pcessus nõ est necessario citandus ipetrator. ꝟ. item post. ꝟ ꝟ. seq. B. ¶ Legat⁹ nõ põt cogere inquisitores datos a papa q̃ pcedãt, ver. ſz none. B. ¶ Queritur an ꝺ absentẽ cã studioz pbet inquiri. ꝟ. querit. B. ¶ Qualiter ꝺz testis deponere. vt pbet infamiã. §. nũc tractem⁹. in. iij. col. B. ¶ Quib⁹ testibus magis credaꝫ an pbantib⁹ infamiã an pbantib⁹ otrariũ. vñi. quid si plures. B. Misi pmotor pbet infamiã nõ debet inquiri. secus cum iudex inquirit ex officio. qz neminí pbari ꝺz. nam iudici probandum est. at ipse idem iudex est. Sed si appellat debet pbari coram superiore. §. nũc tractemus. ver. hoc autem scias. B. ¶ Testes singulares nõ pbant nisi semiplene. §. videndum. ver. si autem. B. vide. §. de teste. §. et am mille. ¶ Inquisitio que fit contra incertam personã est preparatoria. nisi in notorio. j. titu. j. in fi. princi. B. ¶ Quid operetur ꝟba de plano et sine strepitu. ꝟ quid si additur sine figura iudicij. ver. quid igitur si. B. ¶ Inquisitio alia canonica alia ciuilis de ciuili no. ff. de adulte. l. ij. item alia ad instructionem. vt generalis. ff. de offic. pref. l. congruit alia tendit ad punitionem. ꝟ hec est duplex. quia quedam est simplex & emergens. C. de testi. l. nullum. C. de spoz. l. ij. Quedã principalis. & plenaria. & adde qõ no. insti. de pub. iudi. in pzin. Et probationibus recep. in inquisitione generali non potest ferri sententia: sed debet formari specialis inquisitio fm Hic. de math. hoc ideo: quia ex generali non recipitur nomẽ rei inter eos: secus si super ea fit lis cõtestata & responsum libello generalis inquisitionis. nam tunc ex pbationibus post responsionem rei super ea recepta debet ferri condẽnatoria vel absolutoria. nam si absolutoria ferꝛ. vt quotidie videmus in generalibus inquisitionibus que fiunt in sindicatu officialium. ergo ꝛ condẽnatoria ferri potest. facit qõ no. in. c. oudum. de elec. per Inno c & argu. ad hoc qõ nota. & legitur. C. de anna. excep. l. fina. & sic ista inq̃sitio super qua lis quasi contestatur erit non solum facti sed iuris. extra de elec. c. per inquisitionem. Bal. vide. §. de sententia. §. iuder formauit. in fi. c. ꝛ. §. de reg. iur. §. item no. qõ non est necessarius. ¶ Quidam denũciauit iudici qõ domus sua erat combusta. vel qõ ipe fuerat vulneratus a titio. iuder de ꝺ formauit inquisitionem pendẽte inquisitione iste offẽsus vult accusare: queritur nunqd possit. respondeo si nominauit eus a pnci. nõ potest: als sic. §. nunc videnduz versi. vltimo q̃ritur. B. tu dic aut inq̃sitio est plenior q̃ accusatio aut econtra aut sũt coequales pmo casu durat inquisitio. scdo tollitur p accusatiõ nẽ. idẽ videt in tertio casu nisi actoꝛ pcessu collusio fit suspecta: vt qz iam inq̃sitio erat probata vel ꝺtinebat meliozes testes qui melí⁹ factũ sciebant fm q̃ꝺdam in dubio pferẽdus est accusatoꝛ qui pponium dolozem ei sequiꝫ. ff. de adul. l. ij. §. fi. et l. pen. Dy. nisi ipse inquisitionẽ fieri procurauerit: quia tũc ꝺtra factum ad instantiã suam venire nõ põt. C. de re. cred. l. generalis. §. j. in rõne lre. qz via quã elegit hec sibi patuit. ff. qõ met⁹cã. l. si mulier. §. fi. vide oio. §. de sen. §. iudex formauit Bald. ¶ An monachus inquisit⁹ ab abbate debeat ab eo bñe altqñd pro faciẽdis expensis. versi. item pone abbas. B. ar. qõ nõ. quia nõ ꝺz quis facere aduersariũ fortiozẽ. neqz sumpt⁹ ministrare sibi. arg. ff. de vb. obli. l. venditoꝛi. Bal. ¶ Regularis non accusat nisi obtenta licentia que ꝺtur cum summaria cause cognitiõe in qua non exigitur partis citatio sicut cum impetratur in §. fina. versi. fi. B. ¶ In causa inquisitionis ex mero officio proꝺcuntur testes etiaꝫ in dictis testificatur. & apertis. secus si habebit promotoꝛem. in. c. cũ clamoꝛ. de test. per Innocen. l. prima. §. nunc tractemus. versi. sed nũquid publicatis. B. ¶ Si testes probant crimen de quo quis non sit infamatus non nocet inquisito. §. nunc videndum. versi. potest etiam. g. vide. §. de positio. §. positioni criminose. ¶ Qualiter testes sunt super inquisitione examinandi & de forma inquisitoꝛij. vide. §. de teste. §. forma. ¶ An de electo committo per subditum extra territoꝛium possit per iudicem subditi inquiri. §. de senten. §. sententia lata est in inquisitione et ibi etiam habes an procedat inquisitio via statuti.

d ¶ De criminibus in modum exceptionis propositis. Rubrica.

¶ Generalem rubricam habemus de exceptione huiusmodi supra parte secunda hic solum prosequitur de exceptione criminum. et de his tam sub generali rubrica de criminibus de qua ꝺixit in principio huius partis. versicu. si autem. Ro. posuit hanc rubricam post tractatum de denunciationibus quam hic post principiũ allegat autoꝛ. Hostien. addidit in summa hanc rubricam post rubricam de accusationibus. Rolan. doctoꝛ posuit etiam hanc rubricam post tractatum inquisitionum. vt hic.

c IN primis prosequere in libro Rofredi iuris canonici doctoris excellentissimi,

propo.

De cribus in modũ exceptionis propositis. Rubrica.

c ONnunq̃ crimen in modu exceptionis opponit: iccirco quid iuris sit super hoc videamus dicentes quem effectũ hꝫ crimẽ sic obiectum. Et qualiter in eo procedatur. Et qualiter fit puniendus tam is contra quem pbatur. q̃ etiam is qui in pbatione deficit.

1 IN primis † sciendũz est quod fm ius canonicum & ciuile crimen in modum exceptionis proponitur quãdoq; cõtra actoꝛem. quandoq; contra testes: quand oq; contra promouendos. & in his omnibus refert qualiter quis obijciat crimen. si enim opponitur: vt quis ab accusando vel testificando repellatur: tunc excipiens non inscribit: vt extra de sp. l. ſz. et si excipiens nõ pbat non punitur nec etiaꝫ is cui obijcitur si pbetur. nec ob hoc fit infamis. sed tantum a testimonio vel accusatione repellitur: vt. ff. de his qui not. infa. lucius. extra de oz. cogni. cum ꝺilectus. §. fi. de testi. super eo.

2 extra de excep. c. j. ¶ † Excipit. autem de crimine contra accusatoꝛem sine libello et pena: vt. ij. q. vij. si qui sunt. & c. querendũ. & iij. q. vij. iudicet hinc est quod si vir accusat vxoꝛem de adulterio. repellit si vxoꝛ excipiat ꝺ eũ qõ ipse idem crimen commiserit exceptiõe probata. vt. xxxij. q. v. nihil iniquius. et per totuz. ff. de adul. si vxoꝛe. §. iudex: quia paria delicta &c. vt extra de adul. c. pe. et fin. & ff. solu. ma. viro. ide si ipa contra eũ excipit de lenocinio. qõ intelige fm. i. C. de adul. castitati. et. l. quoniam alexandrũ. hodie tamẽ corrigit. per aut. vt nulli iu. §. adulterã. col. viij. & extra de eo qui cogno. consan. vxo. sue discretionem. hãc materiam plenius prosequere in li. rof. c in ti. de criminibus. quot in modum excep. venire nõ põt. C. de re. cred. l. generalis. §. j. in rõne lre. qz via quã elegit hec sibi patuit. ff. qõ met⁹cã. l. si mulier. §. fi. vide oio. §. de sen. §. iudex formauit Bald. ¶ An monachus inquisit⁹ ab abbate debeat ab eo bñe altqñd pro faciẽdis expensis. versi. item pone abbas. B. ar. qõ nõ. quia nõ ꝺz quis facere aduersariũ fortiozẽ. neqz sumpt⁹ ministrare sibi. arg. ff. de vb. obli. l. venditoꝛi. Bal. ¶ Regularis non accusat nisi obtenta licentia que ꝺtur cum summaria cause cognitiõe in qua non exigitur partis citatio sicut cum impetratur in §. fina. versi. fi. B. ¶ In causa inquisitionis ex mero officio proꝺcuntur testes etiaꝫ in dictis testificatur. & apertis. secus si habebit promotoꝛem. in. c. cũ clamoꝛ. de test. per Innocen. l. prima. §. nunc tractemus. versi. sed nũquid publicatis. B. ¶ Si testes probant crimen de quo quis non sit infamatus non nocet inquisito. §. nunc videndum. versi. potest etiam. g. vide. §. de positio. §. positioni criminose. ¶ Qualiter testes sunt super inquisitione examinandi & de forma inquisitoꝛij. vide. §. de teste. §. forma. ¶ An de electo committo per subditum extra territoꝛium possit per iudicem subditi inquiri. §. de senten. §. sententia lata est in inquisitione et ibi etiam habes an procedat inquisitio via statuti.

d ¶ De criminibus in modum exceptionis propositis. Rubrica.

¶ Generalem rubricam habemus de exceptione huiusmodi supra parte secunda hic solum prosequitur de exceptione criminum. et de his tam sub generali rubrica de criminibus de qua ꝺixit in principio huius partis. versicu. si autem. Ro. posuit hanc rubricam post tractatum de denunciationibus quam hic post principiũ allegat autoꝛ. Hostien. addidit in summa hanc rubricam post rubricam de accusationibus. Rolan. doctoꝛ posuit etiam hanc rubricam post tractatum inquisitionum. vt hic.

c IN primis prosequere in libro Rofredi iuris canonici doctoris excellentissimi,

propo.

a ¶ Dicit ber. in decre. sup his de accu. in glo. penulti.

b ¶ Nõ sicut. quã ibi scripsi post expeditionem glossarum.

¶ De notorijs criminibus. Rubrica.

¶ Tanc. vbi. §. huius partis. tit. j. ꝺixi tractat de his crimin⁹ ex practicis autoꝛis nullus posuit hanc rubricã. Post. aũt in summa aliquid de hoc tractat de accu. §. vl. ſz pleni⁹ de coba. cle. §. fi. quẽ tractatũ satis cõmẽdat. in fi. et glossis aũt formatus fuit iste tractat⁹ ꝺ quo satꝫ scripsi supra glo. ad itelligẽtiaz decre. vña de coba. cler. et mu. scias q̃ sic feci de mag. gl. in decre. in lris de testi. spo. sic feci de ꝺicta 3 diuidendo illã totã. i. quicũd scripsi super illa gl. in. vj. ptes ad modũ capitulo⁹ biblie et posuit Ber. in apostilla q̃ incipit ponebat pe tr⁹ & vbi citatio vero. ¶. et in ꝟ. vel dicas gñaliter. ꝺ. et in ver. preterea est in eis. c. & vbi fi cõ a tra factũ. f. & vbi quid si absens g. et sunt ptes satis equales i contextu q̃ cuz allegabunt ad hucꝺinidenꝫ p pzin. me. & fine. ita q̃ facil⁹ erit inuentio ppter qõ ꝺsulo cuiqz sic signare qõ p cipue valebit ad vlti. §. hui⁹ titu. Et not. qz b autoꝛ est in materia criminuz de notorio circa otractus vel circa possessoria iudicia se non intromisit hic de quo sup gl. satis scripsi in littera. ꝺ. ad f. & eodẽ in pn. vsqz vltra medium.

1 IN pce ꝺẽtib⁹ Scdz tanc. vbi supra plenã remissiõẽ de hoc vide de iureiurã. ad nostram. iij. sup glo. ij. Item vi de ibi per oẽs scribentes. itez dicas qõ in notorijs ñ ẽ adeo ex abrupto pcedendum q̃n ad minus fiat citatio vt per ꝺo. Anto. de but. in. c. referente per illum tex. extra de pben. qõ tamẽ psequere vt per ꝺo. Abb. in. c. bone. el. ij. extra de elec. in. iij. col. item per eũdem in. c. cum olim post gl. in. vj. vij. et. viij. col. extra de re iudi.

d ¶ Scõm papam qui ꝺicit idem qõ ibi in vlti. glo.

e ¶ Et not. fm Innocẽ. cuius verba incipiũt et durant vsqz ad ver. fed qualiter q̃ videas vbi supra sub lra. f. post pn. & lra. g. p totũ.

¶. §. postmodũ. de hoc plenius. j. §. fi. ad fi. sub ꝟ. testes.

f ¶ Si quando. Inno. alle. hãc in contrariũ. qz ꝺicit qõ debet se per litteras excusare respõdet: quia illud ꝺ honestate.

b ¶ Dicit qꝺã Jo. i. c. q̃ lotharius. ij. q. j. ꝺicit hic sub ꝺubio forte vide qõ no. ꝺ iureiur. ad nostraz iij. sup glo.

¶ Contumaces. etiã contumax nõ appellãs citandus est ad sniaz ꝺ ꝺo. & otu. c. ij. li. vj.

¶ In p. c. tua nos qõ scripsi i decre. vña sup gl. ad itelligentiã sub lra. f.

¶ Et vincẽ. qui hoc no. i. c. vestra.

¶ Notorium. vide qõ ibi ꝺicam super ver. petr⁹ ꝺ samp. & super. testes quoqz fi. Nõ notorium & fama pbetur per ꝺuos testes habes glo. in verbo quãdo in. c. ꝺeus omnipotẽs. ij. q. j. & gl. in. §. item sepe iij. q. iij. Abb. sicu. in. c. cuz in tua extra ꝺ spõ.

5 ſollicitudines. & c. cum ꝺilectus. ¶ Item nunquid
h talis est ad sententiam citandus. ꝺicunt quidam quod sic. C. quomodo & quando in. ea que & c. iij. q. ix. per totum. alij contra. & ꝺicunt qõ predicta iura loquũtur in absentib⁹. non in cõtumacib⁹[n]. ¶ Quid
i si absens habet excusationes legitimas quas bene nouit presens accusans sed eas tacet. ꝺic imputandum accusatoꝛi & quidẽ reo. ff. de iudi. si pretoꝛ.

7 ¶ Quid si auditis excusatiõibus iudex super eis non recipit probationes oblatas. sed condẽnatur reus tanq̃ ꝺ notorio. & ob hoc appellat. ꝺicunt papa. & ꝺ. quod tenet sniã. etiã si post talẽ. ap. lata fit. ꝺummodo coraz iudice appellatiõis de notorio
l fiat fides. secus aũt est in alijs iudicijs que per omnia ordinem iudiciarij requirunt. in quibus nõ valet quod fit post ap. extra de ap. interposita. alij con
m tra quod prosequere fm papã & c. ꝺ. ꝟ. nõ. in p. c. tua nos. k ¶ Dixit quoq; idem Jmo. qõ q̃uis in
k 8 notorijs partibus presentibus possit lit. conte. & ordine iuris seruato procedi. nihilominus tamen eisdem absentibus potest procedi illis omissis sicut & reus quando contumax est: in omni casu tamen requiritur quod citetur reus. & pro vement exponatur factuz propter quod citatur. & eius defensio audiatur. arg. extra de accusa. qualiter. ij. §. debet alio quin non tenet sententia super notorijs lata. vt supra. ver. veruntamen. & infra. in fi. huius. §. ¶ Sed
6 qualiter sciet iudex crimen alicuius notorium foꝛe si id negatur. Rñ. fm. & c. vin. l per facti euidentiam si est illius loci habitatoꝛ quod verum est si fiat in
l conspectu eius pro tribunali sedentis. et non als vt infra. C. iam de notorio. ver. pozro. et ver. istud
m autem notorium[m] vel si ei fides fiat ꝺuos vel plures testes notorium foꝛe. nã & ꝺuo pbãt famam extra de testi. tam lris. & de accu. inquisitionis. §. fin. et per ꝺuos probatur quod septem interfuerunt. C. de bo. posses. bonoꝛum. et quod tres subscripserunt. C. de fide instru. cõparationes: & qõ ꝺuo pro-

Universidad del Rosario. Archivo Histórico

a ¶Et Bof.idē Vlin.z Phi. vt ibi scribit super glo.z ibi inuenies qđ sequitur in versi. hic autem vsq; ad fin.§. post Inno.z Hostien. in prin cip. vide qđ.§. proxi.

b ¶Hoc autem. in prin. vide qđ.§. proxi.

c ¶Hodie autem verba Hostien. vbi.§.

d ¶Statiz sus pendunt. saluo iure suo dicho stien.

e ¶Dixit quoq;. nimis fuit patens furtuz. qz materia mul tū no. etiā iudi cibus seculari- bus quā posuit Inno. z Host. post euz vbi.§. 11 z ibi addidi cle mētinā de re iu dic. pastoralis circa finez.z de verbo.sig.sepe. circa finez.ver. a non sic.

f ¶Politam bñ est hic speciale. qz toti⁹ hui⁹ operis est cōmune scz aliozuz scri pta ordiate col b ligere.

g ¶Cestra. est etiaz eius opi. de qua.j.§. seq̄ tur z statim di cam.

h ¶Coarctem⁹. qz de fama pmittit. est scien dū qđ in tracta tu de fama mul ti scpserūt tho mas de pipata legū doctor ma teriā illaz satis miscendo de iu dicio argumen to z pſumptio ne ō iudicio di ri.§. de pba.§. fi.sup ℣. xiij. de pſump. satis ō

bent aliquid esse notoriū. pbaſ.ff. qui satisfda. cog. si vero.§.q̄ pro rei qualitate. z de elect. bone.j.z no. qđ si aliquid negeſ esse notoriū. semper. pbandū est notoriū esse. vt qđam dicūt. ar. pze.l. fivero. pcura.§. fi. z in pze.℣. porro. z hic in absentia patris fieri po test. argu. extra de ap. interposita.§. fi. quo facto ad mittuntur probationes super principali. fm. d. m. z papa cōtra vt no. in p.c. tua. z dicā.j.§. iam de noto rio. ¶Itē si notoriū facti negeſ in partibus remo tis dicit. d. m. qđ dañ. viij. dies ad pbandum. vt ex tra de sen. ex. solet.§. in prima. Itē fit res notoria si reus cōfiteaſ. vt infra.§. iā de notorio. ver. ij. ¶Ve rum ad id quod dixi supra in prin. notoria nō indi gere probatione. est ptra in auſ. de resti. z ea que pa rit.§. fi. z extra de ele. bone. j.§. iz auſ. cū suis pcor. sed illud fit ad cautelam: vt ibi dicitur. z not. z si illud fecit legatus ad cautelaz satis potuit testes re cipere parte nō citata. fm Jo. z gof. a ¶Vel dic qđ licet esset ibi notorium quod ille ad magūtinam ec clesiam transisset. vel qđ administrasset. non tamen forte notorium erat. quod post ap. vel non erat no torium quod canonici magnatini eum recepissent. vel licet esset notorum in alemania vel alijs non ta mē ipsi legato. ideoq; potuit testes recipe iuris or dine non seruato: vt in pze. c. manifesta. et in pze. c. ad nostram. z.z.j.q.iij. eo.um. ¶Hoc autē cōmuni ter obseruatur vbiq; quod cus maleficium notoriū committitur statim iudex inquirit in genere nō cōtra certam personam. z facta inquisitione vocat no minatos in inquisitione quos intellexerit culpabi les vel suspectos. vt dicant veritatem. z se si possint defendant. sic enim diu obtentum est. ideoq; non est mutandum. ff. de le. minime. z.l. cum de interpretatio ne. et.l.se. et.l. de quibus.§. inueterata. extra de consue. cū dilectus. z i hac inq̄sitione nō seruatur solēnitas illa que traditur. extra de accu. qualiter. ij. et supra de inquisi.§. nunc tractemus. Item maleficio flagrantie quod sic notorie commissuz est procedit hec inquisitio illi⁹ maleficij scilicet quis cōmiserit nullo vocato: si non certuz sit quis fecerit siue sit certum de aliquibus et incertum de aliquibus. ei tamen contra quem procedit legitima defensio reservaſ. extra de of. ot. c.j. ff. de of. pſi.l.iij. z.l. cōgruit. et ff. de custo. z exhi. reo. diuus. ij. et.l. solent. et.l. de militibus et in auſ. col. ix. de colla.§. iubem⁹. iij. nam z si ibi inquiritur ō statu ecclesie inquiratur. licet nul la persona nominata sit. tamē testes recepti de quolibet monacho deponent: z tunc is contra quem di-

p qđ dicit qđ cōis fama et cōis opinio idē repsentat. Thomas vbi.§. de b fatef. dicit tñ qđ in aliq̄ differūt simplr sumpta fama z opio. qz fa ma nō pōt eē nisi publica qz est de eo qđ ab oīb⁹ vel maiori pte sentiſ opio pōt ēt eē talis: ſz pōt ēt eē paucoz z nō publica. ff. p herede. l.j. z l.ij. in fi. z p do. l.j. vide. j.§. sequiſ in fi. z aduerte. qz mihi placet descri

citur dictum testis poterit impugnare. extra de re iu. cum. i. z. a. z. ij. q. v. sepe. z. c. interrogatuz. Dicunt tamen quidā qđ hec inquisitio que fit ptra incertā pſonam est tm preparatoria ad scđam. arg. extra de ofel. c. ij. naz ptra pſonā in prima noiatam incipiet noua z poterūt in secūda recipi testes in ea recepti. 13 arg. extra de testi. veniēs. ij. §. j. i fi. z. §. fi. ¶Ho c die autc. valde officiū iudicum in hac inquisitione exuberat. ipſi nāq; adeo defensiones arctāt: vt vere dici possit. qđ eoz officiū latissime pz vt. ff. de iurisd. om. iudi. l.j. nōnunq̄ eſſi hoīem inauditū z indefen d sum statim suspendunt⁹. sed certe quicq̄d fiat nulli est de iure legitima defensio denegāda. extra de excep. cum inter. §.j. z.c. fin. z. ij. q. iij. eo.um. z. §. ver. e dixit quoqz.

f ¶Tautem ex alioz sparsis velleribus telam nobis ordiamur politā t. ad huius materie clarioꝛē doctrinā no. diligenter qđ ¶Aliud est fama. ¶Aliud rumoꝛ. ¶Aliud manifestū. ¶Aliud oīo occultū. ¶Aliō pene occultū. ¶Aliud notoriū: vt pbatur extra de g coha. cleri. z mu. vestra s. de quoz singulis seriatim h pauca regulariter coarctemus b.

¶Quid sit fama.

1 ¶Ama † est illese dignitatis status. vita ac moꝛib⁹ cōp obatus: vt. ff. de va. z extraoꝛ. cog. cognitionū. §. estimatio. z q̄ hanc negligit crudelis ē: vt. xij. q.j. nolo. vſi apls. expedit mihi magis moꝛi q̄vt gl̄iam meā quis euacuet: vt. j. q.j. sacerdos. ppe fi. z. j. q. iiij. nō sunt audiendi. licet sit argu. contra. e. q. seq. z extra de voto magnet. z hec descriptio locuz habet in bona fama quādoq; tamen sumitur fama p infamia: vt in pmo c. vestra. z. c. tit. tua. ij. q. v. presbyter si. z. c. si mala fama. ¶Unde potest z aliter describi: vt comprehendat vtrunq; fama est vehemens vulgi. seu maioris k partis eius opinio rei de qua queritur cōsentiēs k. argu. in primo. c. presbyter si. in prin. z. iiij. q. iij. sepe siue hec ergo descriptio se habet ad malā famam et ad bonā. cum ad malam tunc sumitur pro infamia: vt cum dicitur de aliquo cōmuniter. qđ vitaz ducit enormiter dissolutam. vel qđ non timet deū vel qđ habet cōcubinā z similia: vt in pzeal. c. tua. z potest tunc describi per oppositū sic fama est lese dignita- l tis status vita z moꝛibus reprobatus l. cuz vero ad bonam. tunc sumitur pro bono nomine. z tūc habet locum prima descriptio z que in ea dicta sunt puta cum dicitur cōmuniter de aliquo qđ est bonus hō

vel honestus. z filia. z p hac laborare dz hō. a vt assumat nomen honesti viri: vt. ff. ad trebel. facta. §. fi in danda. ¶†In vtroq; añe mō fama qñq; procedit ex scia. qñq; ex suspitiōe: qñq; ex certo. qñq; ex icerto autoꝛe: vt de cōs. di. iiij. sanctus est. z qñq; ex dicto vnius extra de pſump. cū in iuuentute ppter tñ fama ex incerto autoꝛe pcedit. z ex sola suspitione: vt in p.c. sanctus. z. xlvj. di. sunt nōnulli ppe fi. z in hoc differt a manifesto. ¶†Fama añ p se non pbat sicut nec suspitio. ij. q.j. nomē. sed si concurrat cū vno teste bñ pbat. ar. extra de pba. sicut⁹. C. de rebus cre. in bone. z supra de teste.§. restat. ℣. bñ. 4 ¶†Quid si agenti opponit exceptio exōcatio nis. nunqđ pōt pbari p vnū testē z p famā? z vſ qđ sic: vt in p.c. cor. cū tūc nō agaſ ad penā: vt extra de oz. cog. c. ij. z tūc testes cogi pñt fm ea q̄ no. fm pp. extra de tes. co. c.j. sed dic .§. ar. ij. q. viij. sciāt. b enim exceptio odiosa est. z iō nō est laxāda facultas. extra de excep. pia in prin. qz exōcatio nō infligitur nisi p mortali: vt. xj. q. iij. nemo. z facit qđ b qđ not. extra de testi. veniēs c. j. ar. tñ q̄ fama. pbet: vt in p. c. fi mala. nā mſimoniū. pbaſ p famam. extra de pze sump. illud. xxxij. qō. iiij. dicet. z limites: vt extra de pba. cū cāz. ſz dic q̄ pbat cū adiūcto: vt dixi. vſ q̄ magis valet q̄ vnus testis: vt extra de cōsan. z affini. sup eo. vbi añt iudex de ea dubitat querat a vicinis: vt. ff. de mag. cō. l.j. §. fi ſpes. z vbi reus puersatus est extra de elec. postq̄. z. c. scriptū. z adhuc duo testes sufficiūt: vt dixi supra. §.j. ℣. qliter. sed adhuc vſ q̄ fama q̄ſe pbet. iiij. q. iij. vñ. Itē sepe. vbi oē b ff. de flumi. l.ij. §. pēne extra de testi. preterea. xxxv. d q. vj. si duo. ff. de testi. l.iij. §. ℣ba⁹ ibi al's veluti. c. c b ¶Sicut ad' b inducit' cū defi cit plena pba tio recipit' suf fragiū iuramē to z fame. ADDE q̄ fama cū vno idoneo teste facit plenā pbatio nem. gl. in ℣bo ſ fama in. c.j. extra de appella. f gl. in ℣bo pos sessiones. in. c. placuit el. j. xxj q. iij. Bal. in. l. gallus. §. fi. cir ca fi. ff. de lib. z posthu. card. cōsi. ix. circa fi. cepolla in cōsil. xxvij. post mediū. item in ſi. xxviij. circa. fi. in. j. volu.

c ¶Veniens. z qđ dixi de testi. preterea super vlti. glo.

d ¶. §. verba cōcor. alle. §. eiusdem.

e ¶Veluti z ibi de b ꝛc.

f ¶Exceptionem concoꝛ. §. de actoꝛe. §. j. ver. fed q̄d si iste. facit qđ no. ff. quemadmoduz te. api. l. iij. §. fi dubiteē. vbi no. q̄ in hoc sufficit semiplena probatio. facit etiaz qđ no. vt lit. non conte. qm̄. §. fi autem in gl. ij. z idem no. fm hugo. ff. fo. ma. l. fi q̄dē. z tene q̄ ibi no. ¶Ly. distinguendo modū mortis an in naufragio vel in bello an aliter q̄ bñ sic proba biſ p testes. z tūc non sufficit probatio fame in facto recenti. vt dixi. §. post Jac. de are. ad id qđ sequiſ q̄ naturale est mori. rñde p. l. vlt. C. de fac. san. ec. vbi ptz q̄ naturale est viuere vſq; ad centuz ānos congruū exemplum fui dicti poterat inducere auctoꝛ de. l. iij. ff. ad mace. z ibi fa ma tollit exceptionem macedoniani z idem ibi. l.j. C. eod. titu. z idez in omnibus casibus in quibus fama vel cōis opi. veritati Ꝺcia tuetur Ꝺctus testamēta iudicia ſnias z arbitria de q̄bus infra aliqua sequenē. ADDE que req̄ranē ad pbandā mortem alicuius. bal. consil. xxxij. in fi. z consi. ccccliij. j. li. p alex. consi. iiij. ij. volu.

g ¶In pze. c. veniens allegato supꝛa ver. q̄d si qō loquiē ēt si de crimine ciuiliter agatur scire debes q̄ Thomas abboꝛret illud dictuz q̄ fama confirmat assertionem partis z negat verum esse qō dicit ac vbi.§. q̄ illa fuerunt verba Ioānis dicētis q̄ facta diligenti excussione Jo. an.

ad illa de quibus fama esse non consueuit.

ADDE vltra ea q̄ habenē p bar. z ibi scribētes in. l. de mino.§. tormenta. ff. de qōni. vbi de fama plene Bal. cōsil. cccxxxiij. j. li. vbi ponit er q̄b⁹ fama debeat ꝺsistere z qñ fama faciat notoriū p eūdē ꝺsi. lxxiij. iij. li. z qliter fama pbet p eūdē ꝺsi. cxxj. j. li. z qliter pbeē. z an sit sufficiens ad tortu

rā p eūdē cōsil. a cclxxx. ſe. z cō sil. ccccxl. iiij. z li. z qñ fama ha beaſ p vītate p eūdē ꝺsi. ciiij. z an faciat quē vsurariū mālſe pbi p eūdē. cōsi. 3 cxxj. ij. li. de q̄ ēt p abb. consi. b lxxxj. ij. li. z an p famā pbetur mala fides per ange. ꝺsil. clx. z ab. ꝺsil. vj. viij. z xciiij. ij. li. z que reḡrank ad p bādā famā per eūdē. ꝺsi. xiij. j. li. z de fama vi c de aliq̄d p old. ꝺsil. cxij. z pau. de ca. cōsil. cxc viij. z p bar. pul chre ꝺsil. mihi. cxcj. incipiente d. paci.

a ¶Ds hō iuue nis ēt extra de pſump. ex stu ḋijs. d

b ¶Sicut ad' b inducit' cū defi cit plena pba tio recipit' suf fragiū iuramē to z fame. ADDE q̄ fama cū vno idoneo teste facit plenā pbatio nem. gl. in ℣bo ſ fama in. c.j. extra de appella. f gl. in ℣bo pos sessiones. in. c. placuit el. j. xxj q. iij. Bal. in. l. gallus. §. fi. cir ca fi. ff. de lib. z posthu. card. cōsi. ix. circa fi. cepolla in cōsil. xxvij. post mediū. item in ſi. xxviij. circa. fi. in. j. volu.

c ¶Veniens. z qđ dixi de testi. preterea super vlti. glo.

d ¶. §. verba cōcor. alle. §. eiusdem.

e ¶Veluti z ibi de b ꝛc.

f ¶Exceptionem concoꝛ. §. de actoꝛe. §. j. ver. fed q̄d si iste. facit qđ no. ff. quemadmoduz te. api. l. iij. §. fi dubiteē. vbi no. q̄ in hoc sufficit semiplena probatio. facit etiaz qđ no. vt lit. non conte. qm̄. §. fi autem in gl. ij. z idem no. fm hugo. ff. fo. ma. l. fi q̄dē. z tene q̄ ibi no. ¶Ly. distinguendo modū mortis an in naufragio vel in bello an aliter q̄ bñ sic proba biſ p testes. z tūc non sufficit probatio fame in facto recenti. vt dixi. §. post Jac. de are. ad id qđ sequiſ q̄ naturale est mori. rñde p. l. vlt. C. de fac. san. ec. vbi ptz q̄ naturale est viuere vſq; ad centuz ānos congruū exemplum fui dicti poterat inducere auctoꝛ de. l. iij. ff. ad mace. z ibi fa ma tollit exceptionem macedoniani z idem ibi. l.j. C. eod. titu. z idez in omnibus casibus in quibus fama vel cōis opi. veritati Ꝺcia tuetur Ꝺctus testamēta iudicia ſnias z arbitria de q̄bus infra aliqua sequenē. ADDE que req̄ranē ad pbandā mortem alicuius. bal. consil. xxxij. in fi. z consi. ccccliij. j. li. p alex. consi. iiij. ij. volu.

g ¶In pze. c. veniens allegato supꝛaver. q̄d si qō loquiē ēt si de crimine ciuiliter agatur scire debes q̄ Thomas abboꝛret illud dictuz q̄ fama confirmat assertionem partis z negat verum esse qō dicit ac vbi.§. q̄ illa fuerunt verba Ioānis dicētis q̄ facta diligenti excussione Jo. an.

tz aperte cōtrarium q̄ fama nō pbat vbi agiē extra Ꝺctuz vel rei vendicatione vel simili actione ex quacūq; cā qđ tñ petitur ex aliquo contractu necesse est pbari per testes de veritate z de sua scientia deponentes. C. de te. l. testium z qđ ibi not. in glo. sic ergo. Item si petitur rō ne ꝺsij vel quaſi vel causa simili aperte pbari dz auctoꝛis inētio. ff. de rei ven. inrē vt in auſ. col. j. de her. z fal.§. in oīb⁹. in fin.§. de pe. di. vij. c. fi. cōm vero fortenon: z sic cuz aliis pbet vt in p.l. vel dic q̄ in casibus fama consentiens cuz assertione partis pbat: sed nō semper z hoc inuit illud. alſ. in pze. l. positum. z dic alſ. id est q̄ſi: causus autem isti sunt in p.§. afinam. z. C. de testi. l.j. insti. e.§. testes. ff. ne de statu defun. si mat. z fm b pōt intelligi q̄ no. in p.§. verba. qđ vero ibi no. q̄ fama inducit semiplenam probationem intellige in ciuilibus: secus. n. est in criminalibus. C. de pba. l. fi. g ij. q. viij. sciant. z no. in pze. c. veniens. ¶De probatione autem fame vel cōis opinionis vel credulitatis: vide. §. de pba. §.j. ver. vltr. z se. Itē de probatione infamie no. §. de inquisi. §. nunc tractemus ver. q̄ si ille. ¶Quid si testes inducuntur ad pbādum famam. z vnus dicit se audiuisse ab vno aliuz ab alio. z de b. §. de inquisi. §.j. versic. quid si vnus. ¶Quez effectum habeat fama circa matrimonia vel circa beneficia diu possessa no. fm papaz. extra 6 de presump. illud b. ¶Quid si testis interrogatus super pluribus articulis siue positionibus: dicit se b! nihil scire. fere in omnibus paucis exceptis sup q̄bus pauca dicit. in fi. autem sui testimonij interrogatus dicit q̄ de omnibus z singulis premissis est publica vox z fama. z dicunt quidam q̄ hoc dictuz testis de publica fama. restringendum est tantum ad ea super quibus depoſuit z nō ad ea de quibus nil testificatus est. i Alij tamen dicūt z verius q̄ re ferriꝺz ad oīa in omnibus articulis cōtenta: quia cuz ponens de omnibus ponat siue asserat: de oīb⁹ intelligitur rñdisse. bñ. n. pōt eē q̄ testis aliquid ne scit: z tñ de hoc est vox: z publica, fama: qz testis deponit de scientia z non de credulitate. equū tamen est si testis in ℣bis reḡrat q̄ dictum suum declaret: z hac sententia fuimus in questione que coram nobis agitabaē inter archiepiscopuz rauēnatē. z cōmune ciuitatis forliui. sup castro meldrule. z qui k busdam alijs castris k.

¶Quid sit rumoꝛ.

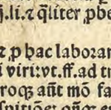

Unde de rumoꝛe dicamus. Est autem rumoꝛ particularis assertio ex incerto auctoꝛe z sola suspitiōe prouenies. extra de eo qui cogno. cōsan. vꝛo. sue. sup eo. extra de elec. ofius. z b minus pꝛobat q̄ fama. naz fama est cōmunis vicinie acclamatio: vt dixit. rumoꝛ vero ut dixi z probatur extra de regulari. veniens. prope qđ.

notā. z de leg. j. si seruus pluriuz. in fi. ad. §. fi. qui vult. vulgi opinionē spectandam respondet illud verum in significationibus vocabuloꝝ vt dixi. §. post Jac. p. que ibi dicam. respondetur etiam ad duas alle. leges quas alleg. ibi glo. z allegate sunt. §. proxi. verſicu. causas ad. l. si mater. C. de statu defuncto. respondet q̄ ibi fama non pꝛobat principale de quo agitur. sed inducit pꝛesumptionem ad tuendum statuz defuncte z filiozum z est speciale fauoꝛe libertatis propter quam etiam contra pupillum z rempublicam inducitur ibi pꝛescriptio. concludit ergo famam non pꝛobare. sed alias pꝛobatiōes coadiuuent. z licet ceteris casibus. vt. §. dixi. validet alias inualiduz plus dicit p si. de iure communi fama non sufficit ad toꝛturam. de facto tamen seruatur contrarium q̄ id sit de iure patet. ff. de questioni. l.j. in pzinc. z. l. vnus. §.j. C. de questionibus. l. milites. C. de fal. l. sicut. in fi. que iura pꝛobāt vnū indicium non sufficere ad toꝛturam. ponunt enīz semp plurale. ¶Poꝛter ergo aliud indicium concurrere cum fama. puta inimicitiam vel q̄ se iactauit facturum esse vel feciſſe vel aliud tale. z idem Rolā. docto. z vbi de questionibus vide quod post dy. z Jac. de bel. dixi. §. de pꝛoba. super ver. violenta.

ADDE vt per ro. consi. vij.

b ¶Illud ibi satis scripſi in magna glo.

i ¶Testificatus est supple tamen interrogatus.

k ¶Alijs castris. vide quod dixi supꝛa de teste.§. nunc videndum. ad finē.

ccc

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

a Sequitur de manifesto fama. vide quod dixi supra. §. fama. post prin.

b ¶ Si dictum. z de iurepa. consultationibus. vbi nō sufficit credulitas.

d Hinc de occulto. de notorio distinguendum q̄ antiq̄ vel modernī nostri nō intrauerunt hanc materiaz p modū summe q̄ esset querere q̄d sit notorium fine distinctōe sumptuz. z vnde sic dicatur z anteq̄ ad ulteriora mēbra pceday pmitto me sepius ꝓsiderasse q̄ fine magna plixitate nō oporteat h̄ materia sic diuisim tradi. vt sūmatiōis forma req̄rit. sunt enim multa ex his sic cōnexa q̄ cōiuncti necessario sūt tractanda. ego autem vltra exp̄sionem locoz̄ q̄bus membra a tractantur illa per alphabetū signabo in capite virgularū sic q̄ etiam ex numero alphabeti facile locmēbroz̄ habebitur cum his que ibi addam tm̄ supra. §. j. q̄ plura q̄ tāgūt materiā sunt i- 1 serta q̄ iferius c declarabo. z vide q̄ dic̄ dixi sup. Rubrica ad prima duo cōiuncta veniēs de quibus nil i fra per autorem dico notorium esse adiectiuū qualitatis. vnde potest dici q̄ notorium indistincte sumptum est rei cui adiungitur valde plena noticia. Habemus autem in materia posita comparatiuum z superlatiuum in nomine notus notior notissimus in aduerbio note notius notissime. medium non est in vsu. primum. ij. q̄ō. j. notum tertium de renun. nisi cum prīdem. §. verum. z hoc notus sonat in idem q̄ cognitus scriptum fine. H. posito enim. H. inter. T. z. v. sonat illegitimum natum ex adulterio vt dicit glo. in pre. c. nisi. §. persone. in fi. vel vt. S. ea scripsi ex patre nobili z matre ignobili. Habemus etiam notiozem. ij. q. vlt. sciant cuncti. que est lex vlti. C. de pba. z in de cre. pia. de excep. z vide q̄ ibi no. super eodē verbo. Secūdo videndū est quot sint eius species vel que diuisio vide b in prin. quaz diuisionē posuerunt Jo. ij. q. j. manifesta. z Ber. de coha. cleri. z mu. vestra. Tertio que sit subdiuisio. vide in versic. ceterum. Quarto qualiter diuersa eius species cognoscātur. vide per exempla in prin. z. ij. q. iij. ver. z specialiter. de tertio ibi z hoc notorium. Quinto quotus numerus personarum inducat notorium. vide sub eodem ver. ibi secundo ex multitudine. Sexto quis modus procedendi sit in illo seruandus. vide sub v̄. si vero sint. Septimo si qua petitio z qualis sit in aliq̄ eius specie offerenda vide in ver. Jnno. Papa. iiij. Octauo si qua z que probatio in

Quid sit manifestum.

1 Sequitur de manifesto videre. † Est autē manifestū publica seu famosa proclamatio ex certa scientia z a certis autoribꝫ proueniens z potest manifestum probari per multos autozes. non tamen per tot q̄ fiat notorium. vnde dicit. l. q̄ palam idest manifeste testari dicitur qui non in publicum heredem nominat: sed coram testibus qui ad solēnitatem sufficiāt testamenti: vt colligitur. ff. qui te. fa. pos. heredes palam. in prin. z sic sumitur manifestum. xj. q. iij. eozū. in fi. vbi dicitur: ꝫ aperta. i. manifesta sit aduersario rum reprehensio. iudex tamen debet ordinem iuris seruare. ¶ Et ex h̄ probatur q̄ manifestum probari debet. z. ij. q. j. deus ops. quandoq; etiam manifestum ponitur pro notorio ꝫpropie tamen: vt patet extra de ver. si. cum olim. z. c. ex parte. ad fi. z de vsu. cum in dyo. fm vnum intellectum z. c. cum tu. z. ij. q. j. manifesta. z. c. de manifesta. z. c. scelus. z de ap. romana. §. si autem post. z pro publico vt extra de dinoz. pozo. §. fi. ¶ Item etiam aliud est cōis opinio q̄ notorium. nam cōis opinio est tantū de longe preteritis: z que de facili probari possunt per testes de visu: nisi prout no. ff. de proba. §. j. ver. vlt. z se. notorium vero est de presentibus vel proxime preteritis: z que de facili probari possunt per testes de visu: vt. j. §. iam per totus. ¶ † Sed in quo differunt cōis opinio z fama? respon. cōis opinio facit ius C. de testa. l. j. ff. de offi. ꝓto. barbarius. iij. qō. vij. §. tria. in princi. C. de sent. z inter. om. iu. si arbi. C. ad mace. l. si quis. ff. de supel. le. ipsi. §. fi. de acqui. ber. si quis. §. plane. z in p. v̄. vlt. sed fama non facit ius statur tamen ei donec contra ꝓbetur q̄ fieri potest vt. §. fama item z communis opinio probat: z p veritate accipitur: vt in p̄. §. concoz. ar. contra. ff. de euic. si dictum? sed dic q̄ cōis opi. vilissimorum nō probat: vt in p̄. l. barbarius. sed bonorum sic: vt. C. de episco. audien. auf. si preses.

Quid sit occultum.

Hinc de occulto dicamus. est autē oīno occultum qō nulla rōne probari pōt extra vt ec. bene. vt nostruz. occulta. n. soli deo reseruantur: vt. ij. q. v. consuluisti. ver. spontanea. vj. q. j. si omnia. z tale occultuz vocat secretum: vt. xxxij. di. erubescant. z extra de sy. tua nos. in fi. z. ij. q. j. si peccauerit. quandoq; vero vocatur latens. xxxij. q. v. ꝓpiana. z in tali iudex sentētiā ferre non potest: vt. ij. q. j. §. quando vero. z. c. se. pope fi. z. c. deus omnipotens. est tamen quandoq; alicui occultum iudici qō potest ꝓbedet ꝓlpari: vt C. de ap. eos. §. si quis autem. z. §. j. ver. verum ad id. sed de tali occulto hic non loquimur. sed de illo qō non potest probari: nec etiaz publicari: vt. ij. q. j. si peccauerit. z in pre. c. vt nostrum.

Quid sit pene occultum.

Pene occultum dicitur qō per paucos probari pōt z ideo dicitur pene idest quasi occultum quia id pauci sciunt: puta duo vel tres. ita tamen q̄ probari possit vel etiam. v. nam secretum dicitur q̄ fit in presentia. v. vt de pe. di. j. §. hec ergo secreta. ver. non sunt hec.

Quid sit notorium.

Am de notorio dicēdū restat. circa qō est distinguendum. nam aliud est notoriuz presumptionis. Aliud iuris. Aliud facti. 1 ¶ † Notoriū presumptuz est iuris euidentia vehemēter presumpta: vt paternitas z filiatio. vnde fit vir z vxor: aliquez infantem: vt filiū nutriant z filium eum vocent presumitur eoruz filius esse extra de ꝓba. per tuas. z qui sint le. tranmissa. quia filius is est quez nuptie demonstrant. ff. de in ius vo. quia semper. z. ff. de his qui sui vel ali. iur. sunt. filium. extra qui fil. sint le. causam que. potest etiam dici notorium presumptum crimen infamati in purgatiōe deficientis. extra de coha. cle. z muli. tua. §. fina. z de symo. insinuatum. §. j. Item constat quinitas est notoria ꝑsumptiue: vt extra de dinoz. pozo. §. j. z hoc non exigit probationem. fm vinc. e vt extra de accu. euidentia. z. ij. questio. j. manifesta. Item translatio alicuius episcopi de vna ecclesia ad aliam non pōt esse non notoria: vt extra de trāsla. quāto. z de cleri. excommuni. illud. circa princi. f potest autem ad cautelam z ex abundanti: vt supra §. j. versic. verum. verumtamen si negetur g: bene ꝓbatur: vt in pre. c. transmisse. sed ex quo de ipso constat statur ei: nisi contra probetur. ¶ † Notorium 2 iuris vero est de quo quis condemnatur: vel in iure confessus est: vt in pre. c. vestra. z. eo. titu. c. fi. z. ff. de sta. ho. ingenuum. ff. de regu. iur. l. res iudicata. z extra de verboruz significatione cum olim. de temp. or. c. fi. dummodo confitens in confessione perseueret. aliter non. ff. de questi. l. j. §. questionib. d. m. sic describit notorium iuris. est spontanea cōfessio clara probatio. iusta z irretractabilis diffinitio. f. sententialis i q̄ dicit clara probatio probatur. v. qō. vj. epiphanium. C. de proba. sciant. C. de re iudi. xvij. q̄d si. pces sum sit sup notorioz non apparuit notoriū vide ad fi. subver. testes quoq;. z. §. §. j. ver. j. ad fi.

a ¶ Besta. z scripsi post inno. i p̄. c. cū olim.

b ¶ Alud facti. hec tria membra ponit Jo. z ber. vbi. §.

ADDE qualiter notorium facti dicatur iuris. z ab eo possit appellari per episcopum Alexan. in. c. peruenit. extra de ap. z per Bal. qualiter dicatur iur. z facti eius consi. xl. j. lib. z an notorium equiparetur scientie probat z fame per eundem consi. cxxviij. e. j. lib.

c ¶ Secundum vin. hic fateoz in secūda spē. §. posita de prima. z. iij. nō est verum. vt. j. sequitur. z iura que sequntur non de? probatione sed de accusatione loquntur.

f ¶ Circa prin. idem dixit Jnno. in administratione qua filius imediate succedit patri in decre. quoniā. fil. presby. z vide qō ibi dixi post Jnnocen. z Host.

g ¶ Si negetur supple tale notorium presumptum.

h ¶ §. questioni. fertur etiam sententia super notorio iure quando pronunciatur contra defensionem que de iure non procedit vt scripsi post Jnno. z Host. de ele. oudum. ij. ver. nos igitur. in prin.

i ¶ Sententialis. q̄d de precepto. vide qō no. ij. q. vj. hic quippe. in pri. de ver. signi. ex parte. j. in vlt. glo. contra. z facit qō no. Jnno. ibi scripsi in glo.

in glo. mag. añ a fi. versi. nec ser nak h̄ ordo. cesb sat añt h̄ius fi restrīgañ ad ca sum exp̄ssum cui concoz. qō post euz scripsi de censibus fi- gnificauit i magna glos. circa me. ver. itē vk.

ADDE q̄ notorium indu citur per cōfessiones iudiciales z per sniaz ange. ofil. x. z p publicū instr̄z quodā mō fm eundē ofi. cccr. z an acta iudicij faciāt notoriuz p Abb. in ofi. xij. ij. lib. 3

✳ Additio. Adō tu q̄ acta iūcūt notorij inter partes vt in. c. cū olim de ✳. fig. p Jnno. c in. c. ex insinuatiōe de appel. z per docto. in. c. vestra de coha. cle. z muli. z an z q̄s acta indu cant notorium vide Soci. consi. xcvj. icip. cōsiderata col. iij. ✳. scōo princi- paliter in quarto volu. z an in notorijs debeat ordo iuris seruari z an reqraē probatio in notorijs z q̄ tuplex fit notorium tradit late Jo. ō turre. crema. in. c. ma nifesta. ij. q. iij. Ben. Ferran.

a ¶ Besta. z scripsi post inno. i p̄. c. cū olim.

b ¶ Vin. autem dixit in decre. tua. de coha. cle. z mu. z i de cre. euidentia. de accu.

c ¶ Vel fm vi. i decre. cōsuluit i. de appel.

d ¶ Nulla tergiuersatōe. qō ego scripsi i de cre. vra. sup gl. z qō sequit ibi vide sub lra. e. ✳. z est sciēduz ibi tm̄ solum de gesta. z nam fm vinc. per probationem fit notoriuz iuris sic: vt possit fieri cōdemnatio: vt in p̄. c. vestra cetera probantur in p̄. concoz. ¶ Vinc. autem dixit b nunq̄ per confessionem vel per sententiam crimen fieri notoriū. nam fm ber. cōtingeret sepe dici notorium id qō nunq̄ factuz fuisset. vt si quis falso cōfitetur se crimen de quo agitur cōmisisse: vel si quis sententialiter cōdemnetur de crimine quod nunq̄ cōmisit. requirit ergo vin. facti euidentiaz que ferigerat hominibus loci vbi cōmittitur: z rei veritatē vt quid dicatur notorium: nō negat tamen q̄n ecclesia in ea procedat ac si esset notoriuz. Tu dic q̄ hoc non obstat. nam licet falso q̄s confiteatur: vel iniq̄ condemnetur. tamen per illam cōfessionem seu sententiam factum illud habetur de iure pro notorio donec contrarium ostendatur. nam semper cōfessioni stabitur: nisi error? probetur: vt extra de tēp. or. c. fi. z de confes. c. fi. C. e. l. vnica. z etiam sententie stat donec eius iniquitas detegatur: vt extra de re iu. sicut. extra de renun. in presentia. z ita est notorium iuris. non autem dico facti in tali autem notorio z contra ipsum probatio recipitur si in dubium reuocetur: vt in pre. c. sicut. z quis appellans auditur: vt extra de ap. romana. §. si autem post de quo dic: vt supra de ap. §. in quib?. ver. decio. ¶ † Notoriū notorij facti est illud crimen in quo fama publica sufficienter adminiculum. z ipsa rei euidentia protestatur ita se exhibens omnium hominuz vel maioris partis aliculus loci conspectui: z nulla possit tergiuersatiōe eclari: vt extra de coha. cle. z muli. tua. z. c. vestra. z. c. fi. vt in exemplo posito. j. versi. notorium facti actu manentis. Vel fm vinc. notoriuz facti est. qōcōmissum vel factum non dubitatur a pplo vel a maiori parte populi. nō. n. exigitur totius ppli notitia: vt. j. ver. prori. ¶ † Et not. q̄ quandoq; manifestum ponitur pro notorio: vt supra. §. sequitur. Vber. de bo. dixit q̄ illud est notoriuz qō continue viget z in presenti est publice videre: vt ecce accusatur. t. q̄ iacet cum berta vxore p. z ipse. t. eam tz continue in domo sua. z palam cum ea vtitur z conuersatur in domo mensa: lecto z aliis: vt. j. ver. notorij facti. z dicit q̄ si quis publice aliquem in platea coram hominibus interfecit h̄ non est notorium. pōt esse q̄ non constat iudici: z accusatus cogz eo in iudicium. z sic fit res dubia nec est sibi notoria. C. q̄bus ad lib. procla. non licet. l. iij. extra de testi. co. c. iij. ar. ad hoc. ij. q. j. §. fi. Tu dic vt iam infra dicam. z dixi supra. §. j. v̄. sed qualiter. nec in notorio facti requiritur q̄ omnes circūstātie note sint qō dic fm d. m. z fm papā: vt no. in p̄. c. tua super verbo nulla tergiuersatione? ¶ † Et h̄ notorium facti tribus modis deprehenditur. primo ex qualitate locivt qz fit in loco publico. nam si in occulto fieret non esset publicum. ar. instit. de iniur. §. atroz. de pe. di. j. aut facta. Secundo ex multitudine presentium. tot esse debent adesse q̄ eorum presentia faciat crimen notorium: nec paucoruz presentia: puta duoz vel triū vel. v. sufficit ad aliquid notorium faciendum: vt. §. §. pene occultuz. z. §. ver. prori. licet duo probēt notoriuz. vt in p̄. v̄. sed qualiter. imo requiritur totius vicinie noticia: z q̄ oēs cōiter crimen cōmissum fore acclament fm quosdam: vt. ij. qō. j. scelus. z. xxij. q. iij. cum quisq;. Alij vt vin. dicunt q̄ sufficit scientia maioris partis eius. extra de pur. ca. ostitutus. z. ij. q. j. de maifesta. z no. ibi posita super verbo plurimis cā ꝛc. iudici tamē debet esse notum: vt in p̄. c. 6c. cum quisq;. ¶ † Quidam tamen vt io. dixerūt. z. c hominum scientiam sufficere. vt quid dicatur notorium. nam tot faciunt parrochiam: vt. z. q. iij. vnio. z testimonium vnius parrochie facit crimen notoriū esse: vt extra de pur. ca. cum dilectis. Alij etiaz dixerunt tres ad h̄ sufficere. q? tot faciunt collegium: vt ff. de ver. sig. neratius. qō nil est: q? z eadem ratione duo sufficerent qui faciunt congregationem: vt extra de elec. c. j. non ergo potest dici aliquid notoriū in vico seu villa: vbi duo vel tres aut. v. dūtaxat inhabitant. Quidam etiam dixerunt z forte non male. q̄ arbitrio iudicis relinquitur quot homines faciant notorium: cum non fit in iure exp̄ssum. ar. extra de offi. delc. de causis. ff. de ver. obli. continuus

7 ¶ † Tertio deprehenditur notorium facti ex temporis qualitate: puta si fit de die: q? si de nocte fiat non possunt homines bene videre vbi lumen deest xviij. q. ij. perniciosam. extra de offi. dele. consuluit. z in p̄. l. aut facta. ver. tempus. z de pe. di. v. consideret. in prin. z ex aliis circunstantiis quas discretus e 8 iuder considerabit. ¶ † Ceterū huiusmodi notorij f tres sunt species f. nā z aliud est notorium facti actu transeuntis. Aliud actu iterpolati. Aliud actu manentis. Notoriuz facti transeuntis actu dicitur qō f semel ita notorium factum fuit q̄ nulla potuit tergiuersatione celari qō tamen factum ex quo semel publice actum fuit reiterationem non habuit: ꝫ q? ab initio fuit notorium adhuc per continuam memoriam hominum z scripturarum notorium reputatur. z hoc modo dicimus esse notorium x̄pm passum fuisse: vt. j. qō. iiij. notandum. z de cō. di. ij. semel x̄ps. z. c. se. sed h̄ verum est si ijdem homines viuunt. als si mortui sunt non est notorium. sed est fama de g facto preterito fm vinc. 9 ¶ † Quis hodie idez fit ppls ciuitatis fictione iuris qui erat ia? mille anni sunt elapsi. vt. ff. de iudi. proponebatur. z. vij. q. j. deniq;. sed h̄ in alijs. nā passio x̄pi cunctis fidelibus est notoria propter continuam hominum memoriam z testimonium euangelistarum z aliozū continue euangelizantium. x̄pm fuisse passum. itē licet qōlibet crimen definat esse per presentiam. vt. l. di. ferrum. z xv. q. ij. §. illi auctoritatibus. nō tamen definit esse notorium: q? fuit in conscientia ppli. z de tali etiaz notorio loquitur extra de elect. bone. j. §. licet autē. ibi. n. dicebatur notorium esse q̄ duarmacieñ. receperat ecclesiam magūtinā. quo ad temporalia z spiritualia. fine licentia domini pape ad quam fuerat postulatus. z intelligo q̄ ex postfacto aduenīēte legato abstinuit ab administratiōe dicte ecclesie magūtine. z sic dicebatur notoriuz actu transeuntis. z tale notorium probatur per testes coram iudice cui factum non est notorium: q? non vidit quando ille administrauit: vt ibi patet z supra. §. j. ver. ceterum. Item etiam notorium facti actu transeuntis est fm do. m. z vin. z Papam. si episcopus de ecclesia ad ecclesiam trāseat: z bona secunde ecclesie administret extra de transla. quāto. §. ne. aūt. extra de cle. non resi. c. j. de cle. excō. illud. vel si quis patēter in platea z sub conspectu ppli aliquem occidat vel vulneret. extra de testi. co. peruenit. i. de peni. distī. j. aut facta quo casu si fit notoriū iudici petitio formabitur. z procedetur: vt. j. ver. si vero sint notoria. 10 ¶ † Notoriuz facti actu interpolati dicit q̄ fit sic publice qō aliqua tergiuersatiōe celari non potest q̄ sepius iteratur non tamen fit continue quale est crimen vsurarij manifesti q? ille publice tradit cuilibet petenti pecuniam sub vsuris. z frequenter boc iterat non tamen quotidie vsuras recipit: q? nec ei quotidie pecunia numeratur. z de tali notorio habes extra de vsuris cum tu manifestos. i. notorios. b vbi de hoc. b ¶ † Notorium facti actu manentis di 10 citur. q̄ ita publice fit. qō aliqua tergiuersatiōe celari non potest: z habet facti continuationem sicut cum aliquis manifeste in carcere detinetur. de quo habes. extra de ap. dilectis filijs decano. vel si quis tenet publice z continue concubinaz in domo: mensa: z lecto. z liberi vagiunt in gremio eius eos baiulantis. ar. in p̄. c. tua nos. z. C. de nup. si vicinis. z extra de ap. consuluit. j. z. c. relatum. z in p̄. c. de manifesta. z. ij. q. j. §. quando aute. z extra de diuoz. significasti. z xxviij. di. priusq̄. lxxij. di. ꝓposuisti. in pri. vel si quis contra sacramentum fidelitatis dominū suū continue prosequitur: vt extra de elec. venerabilem. §. eos igitur. ver. sunt enim notoria. z ver. Jdē etiam dicitur contra proprium. z extra de excess. prela. grauē. z tale notorium potest dici notoriuz facti a iure presumpti: licet. n. quis fic secum aliquam teneat. non tamen est notoriū q̄ eam cognoscat: q? illud factum non fit sub conspectu hominum f? ius fic esse adeo vehemēter presumit q̄ id fore notoriū reputat: nec. n. aliter h̄ certuz esse potest nisi p hmōi presumptionē. z talis presumptio p notorio habetur. extra de coha. cle. z muli. clericos. z. c. tua nos. 11 extra de presump. litteris. ¶ † Istud autē notoriū

loco z rpe qua si fm cōprehendetur sub loco puta populoso vici.

¶ Ut Jo. qui h̄ uo. in p̄. c. de manifesta.

¶ Species. f? Vin. Jnnoc. z Host. vide. §. v̄. sub lra. b.

g ¶ Scōm vincē. vbi. §. ō ap. consuluit.

h ¶ Vbi de hoc vide qō dixi in decre. cū i dyo. sup. ij. gl. co. ti. vbi teneo notoriū acins continui vsurarium q̄ mesaz vel altare sui tz paratū oibus mutuare i illis āt q̄ mutuū de ipso. significasti. z xxviij. di. priusq̄. lxxij. di. ꝓposuisti. in pri. vel si quis contra sacramentum fidelitatis dominū suū continue prosequitur: vt extra de elec. venerabilem. §. eos igitur. ver. sunt enim notoria. z ver. Jdē etiam dicitur contra proprium. z extra de excess. prela. grauē. z tale notorium potest dici notoriuz facti a iure presumpti: licet. n. quis fic secum aliquam teneat. non tamen est notoriū q̄ eam cognoscat: q? illud factum non fit sub conspectu hominum f? ius fic esse adeo vehemēter presumit q̄ id fore notoriū reputat: nec. n. aliter h̄ certuz esse potest nisi p hmōi presumptionē. z talis presumptio p notorio habetur. extra de coha. cle. z muli. clericos. z. c. tua nos.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Tan. vero dixit vbi.ff.v. quocunq;
b ¶Proferenda. dixit Jnno. in decre. ex parte. j. de ꝟ. fig. vt ibi scripsi. in glo. per vnum post prin. etiam sententiam necessario non ferendaz qđ intelligas. vt ibi dixi de sententia solēniter in scriptis ferēda. facit in aut. vt iudi. sine quoquo suf. §. necessitatem. z q ibi no. de'reiudi. c. vlt. li. vj. i. v. gl.

b ¶Secundum vincen. diximus. z auctor. ff. vsi. ceterū post pn.

c ¶Ver. ite ferri debet ibi tractat quādo potestas de fenestra vidit maleficium z sic nō sedens pro tribunali nec viderat cū eo alij tot vt premisit a est sciendum q multis plzs hec distinctio an sedeat vel nō iudex pro tribunali ꝟ plz Jo. ij. q. j. §. vlti. in j. gl. vin. in decre. consuluit. j. de ap. vbi idē alleg. sed ꝟ hec facit qđ sepe p id posset iudex malignari: ites cōstat q cōfessio fcā coz̄ā iudice pro tribunali sedēte nō nocet si facta est de re non litigiosa: vt no. b ij. qō. j. §. j. z extra de confes. c. vl. sicut g̃ sessio iudicis pro tribunali ibi nil c operatur sic vt ꝟ Jnno. nō ponebat hanc distinctionem cuius verbum in ꝟ vid in decre. vestra sup glo. ad intelligendo tiā. ad fi. ij. col. v. sunt z qui dicunt ō his qui non sunt iudici. vt iudici dat exēplū. per l. pe. C. qui accu. non pos. z p l. testium. C. de te. primo. de familiari qui accusat dominuz secūda de teste q̃ vacillat gl. j. C. qui z ad q̃s. z. ff. de testibus. l. iij. §. eiusdem glo. que incipit fama in fin. dicūt aliqđ notum indici. vt notorium guil. de suza. super. l. vna. C. vt que desunt aduo. ponit circa hoc questionem non dubiam. f. cū solus potestas vidit hominem occidi an possit punire occisorem. satis instat in allegationibus quas non curo. soluit q non potest: q non ei notum vt iudici sed vt priuato iudex in principali non potest de facto supplere. sed habet iudicare fm allegata z probata. ff. de offi. pñi. illicitas. z facit qđ no. de in lit. iur. l. ij. in fi. vlti. glo. subditi etiam q non peccat absoluendo illum cū id fiat legis permissu. ff. si quis cau. l. fi. rolam. do. suo opere. ij. dicit q iniuriam factam alicui coram iudice ante pretorium ꝟ pro publica z notoria z sic fine accusatione punitur. z forsan intellexit facti quidam in tres predictas species ideo distinxerunt: quia diximus q in notorio facti actu transeuntis necessaria est plena probatio: vt in p. c. bone. §. licet aūt. z tunc fm papam formatur petitio: vt infra ver. fi vero sint notoria. Vinc. vo. no. extra de ap. consuluit. i. q ꝟ species nō probatur: nisi q̃s velit ex abundanti. vt supra dixi de notorio ꝑsumpto. in notorio autem facti actu interpolati diximus semiplenam probationem sufficere: vt in p. c. cum in dyo. vbi de hoc. Jn notorio vero facti actu existentis nullam probationem esse necessariaz diximus: vt in p. c. dilectis filijs. z ij. q. j. de manifesta. extra de elec. venerabilem. v. sunt. n. notoria. ¶. vero dixit[a] indistincte. q siue sit notorium facti siue iuris. quocunq; istorum modorum crimen aliquius fit; notorium potest iudex talem criminosuz ex officio suo punire q̃uis coram eo non accusetur nec testibus conuincatur. Si vero non est notorii q̃uis sit publicum. seruandus est ordo iuris: vt. xj. qō. iij. eorum qui in fi. ꝟ. de sump. b. non approbat: sed dicit in qualibet specie notorij facti distinguendū:

12 ¶Nam quedam sunt notoria iudici z aliis que dam aliqs tantum z non iudici. z sic distinguit gra. ij. q. j. §. sed sciendum. z. §. quando aūt. Jn his ergo que sunt notoria iudici z aliis. vt qz facta sunt vel fiunt ꝓsente iudice. z tot aliqs quod sufficiunt ad notorium faciendum. in hoc inquaz notorio iudex non recusatur. vt extra de ap. ꝓposuit. nec requiritur accusator vel denunciator. nec datur li. nec fit lit. cōte. nec iuratur de calumnia vel de veritate. nec requiritur testis vel alia probatio ymo tunc ordinē iudiciarium non seruare est iuris ordinem seruare: citabitur tamen ad sententiam que dic vt supra in prin. huius ti. nec est tunc purgatio indicēda. ſz solum canonica sententia proferenda[b]. vt extra de pur. ca. cum dilectus. nec etiaz poterit appellari in tali notorio. vt extra de ap. cum sit ro. in fi. z. c. pereuenit. i. z. c. consuluit. z. c. cum speciali tamen si tunc succedue omnes moriantur q̃ viderunt desinit eē notorium. fm Vin. vnde iudex non potest sententiare nisi ei probet. qz nescit. vt iudex extra de offi. or. si sacerdos. z in pe. §. quando autem. ¶†Nisi ipsoꝝ tribunali sedēte factuꝫ fuerit. qz tunc sufficiēter intelligitur sibi esse probatū ex quo vidit vt iudex extra de coz. vi. cum de tua. z in pe. §. qñ autem dñ tamen viderit cum tot. q fiat notorium crimen. illud. vt; dixi z vide supra de sententia. §. qualiter. ver. Jtez ferri debeo[b]. ¶Si vero sint notoria aliqs 14 z non iudici tunc officialis denuncians sine inscriptione auditur. vt. C. de accu. ea quidē. que est. iiij. q. iiij. §. aliquando per quam. l. fere omnes dicūt q simplici officiali creditur: sed hoc ibi non dicitur ſz ꝟ tantum q ipse denuncians sine inscriptione auditur. z in hoc notorio requiritur probatio. vt in p. c. bone. ſ licet autem. z de vsuris. cum tu. z iudex in eo potest duplici via procedere. f. per inquisitionez ex officio suo: vt inquirat an sit notorium vel etiam alio sibi denunciante z causam ꝓsequente z probare volente notorium esse. z quocunq; modo procedat non est ordo iudiciarius obseruandus: nec li. dandus nec li. cōte. facienda. reus tamen potest interrogari an crimen cōmiserit q̃ si negauerit. posnotum iudici vt notorium vt dixi de accu. alleg. auē. l. ea quidem. C. de de accu. z decre. euidentia eo. ti.

e ¶Jnno. ꝑꝑ. iiij. no. vt scripsi vbi. ff. sub littera. b.

f ¶Secundum quosdam sic loquitur glos. in nominati sub littera. b. post prin.

sunt testes sine alia lit. conte. z sine iuramēto de calumnia seu de veritate dicenda recipi: qz in talibus ordinem iudiciarium non seruare est iuris ordinez seruare: vt supra. Jnno. papa. iiij. no. [c] quod si notorium actu transeuntis est occultuz iudici. accusatio seu petitio poterit sic formari in exemplis positis supra versic. notorium facti transeuntis. FOR

15 MA. ¶†Cum talis episcopus se ad talem trāstulerit ecclesiam sine pape licentia peto ipsuz amoueri: vel cum talis talem in multoruz ꝓsentia occiderit: ita q non est locus inficiationi peto ipsum puniri. z ex quo sic petitur tanq̃ in notorio procedi tur id est li. non conte. vt in p. c. manifesta. z. c. de manifesta. z. c. scelus. extra de accu. euidentia. extra de iureiur. ad nostram. iij. qō verum est fm quosdā vbi accusatus est propter contumaciam absens. si vero sit ꝓsens requiritur li. conte. z si neget requiritur duplex probatio. alioquin non tenet sentēt ia: vt iam dicaz. z in tali notorio non appellatur extra

16 de ap. proposuit. ¶†Et si testes producantur ad probandum notorium. querenda est potius ab eis diffinitio q̃ diffinitum: qz sicut scripsit Zau. z Jo. sepe de notorio loquimur. z quid sit notorij ignoramus: vt not. in p. c. manifesta. z si testis ignorans quid sit notorium. respondeat dicens q crimē ad qō probanduz inducit est notorium. nonvalet eius dictum imo potius ꝑitus matheseos &c. vt. xxx. vij. di. qui de mensa. z ar. ff. de orig. iur. l. ij. §. cunq; eum. Jtem si testis diffiniat quid sit notorium: nec sit iuris peritus querendum est a quo id didicit. z si respondet q a producente eum vel eius aduocato ꝓsumit suboꝛnatus maxime si didicerit postq̃ causa mota fuerit. ar. extra de testi. l. ex quadam. q̃ si respondeat q per seipsum scit vel ante litem motam didicit q notorij est id qō totus populus: vel maioꝛ pars vidit vel veraa equipollentia per que diffinitio notorij habeaꝝ. querendū est ab eo quot hominum scientia vel ꝓsentia exigatur ad hoc q crimen notorium reputetur. z si respondeat de certo numero. querendum est ab eo qualiter scit q tot hoīum ꝓsentia vel scia faciat crimen esse notorij q per aliqđ ius non poterit diffinire. l ꝫ quidam dixerint qđ. x. hoīum scia facit quid esse notorium: qz tot faciunt parrochiam dic vt. ff. v. z hec notorium. tñ duo probant vel tres aliquid esse notoriuz vt. ff. §. j. v. sed qualiter[g]. ¶†Testes quoq; qui ad pro

17 bandū notorij inducunt duo debent fm papam[b] probare. ad hoc vt eoꝝ dictum valeat. f. q vide runt crimen de quo testificantur cōmitti[i]. z qđ tot alij ꝓsentes erant qui videre similiter potuerunt q crimen notorij factū fuit: alꝫ aūt nō ꝑbarēt crimen eē notorij: nec per ꝓns ad coz̄ dictū eēt reus ꝺēnandus: qz ex quo nō cōstat crimen forte notorij per ꝓns lit. non conte. z iuris ordine non seruato testificati sunt. q fieri nō debuit maxime oblata petitiōe ꝑmissa cui ꝺz ſnia cōcordare: vt extra de fi. ꝫ bely. z ſō totus ꝓcessus irritus est. extra vt lit. nō ꝓte. p totū. C. de sen. z interlo. om. iu. ꝓlataz: z qz ꝺ non ꝓfessum nec quictū ꝓcessum est: vt. ij. qō. j. nos in quēq̃. z. c. deus omnipotens. extra vt ecclebene. vt nostrum[k]. Vin. vo ꝺ: scripsit enīz sufficere si testes probent alterū de duobus. f. vel crimen fointelligentia idem putat si nullam rationem reddit vt per id factuz nō sit probatum vt verba testium trahantur; ad vulgarez modum loquendi qui est. vt dicant notoria que cōmuniter audiunt. facit. ff. de fun. instru. z iustru. le. cum delationis. §. afinam non putarem absurdum revocari testem pro redditione cause iuxta no. §. §. fama in fi. dictū autē suum probat Mic. per. l. finguli. vbi videtur casus. C. de accu. item testes q̃ ꝺōt se audiuisse forte a viuentib[9] forte ab aliqs audiuerunt. ff. de custo. reo. diuus. C. de decur. l. j. lib. xij. multominus istis. item testis ꝺz testificare de ꝓpria sciētia. isti de aliena sunt ergo ista testimonia aliorum q̃ referunt q̃bus nō staꝝ. ff. de testi. l. iij. §. ite diuus. extra de cohabi. cle. z muli. tua. z maxime de cribus. in anf. de testi. §. qm̃. C. de probasciant de

g ¶Ver. sed q̃liter z ꝟ in fi.

h ¶Sc̃ds papā z multū ꝳplat autor ei[h] ꝟba q̃ vide sup glo. ꝓdicta sub lra. b. post pri. idē dicam. j. de dicto vincen.

i ¶Cōmitti. ꝫ hoc vide qō scripsi post hoc. ō pur. ca. c. pe. super ꝟ. populis z vide. j. ver. vi. z qō statim ibi dicam.

k ¶Et nostruz Mic. mat. i qō ne quā posui supra regula q̃ ꝺs li. vj. miscuit illum articulū q̃rens an vēret titius ꝺēnandus de occiso ꝫ quem duo testes deposuerūt q notoriuz est q occidit se yumz ꝺcoz. Jnnocē. sic distinguens aut testes de notorio deponētes redd̃t cām; sue sciētie dicendo qō ꝑsentes fuerūt z viderūt. z tūc ex hac sufficiēti rōne ꝑbatuz est factū z notorij z seq̃t ꝺēnatio si autē p rōne scie ꝺsit se sic publice audiuisse vel alio simile tunc factū nō est ꝑbatū. sed ipsuz notorij z sic ꝺēnatio sequi nō pōt sequēs enī rationis reddi tio determinat precedens dictum. ff. de leg. ij. cum pater. §. dulcissimis. de acqui. possessi. is qui de calū. l. hec actio. extra de verb. sig. qui. §. nunc tractemus. Inp. in. iij. col. ver. vnde Vin.

d ¶Inquisitionis. ad fi. solue vt ibi dixi super vlti. glo.

¶Bal. de notoꝛijs criminibus.

Rubrica.

QE quibus criminibus sit confiscatio generalis bonorum vide glo. in. l. ij. C. qui testa. fa. pos. ¶Preceptum z pena q̃ fundatur tanqnam super notorio non vꝫ si non sit notorium post prin. g. ¶Citatus tenetur allegare priuilegium suum z cōparere. merito autem sufficit q preceptum sit iniustum versi. quid si iudex. g. etiā qui ꝓsens est priuilegiuz suum allegare debet. C. de ap. l. hi qui ad ciuilia. z. l. ciues z incole. bal. vide. ſ. de ap. §. not. q habēs. Jn notoꝛijs

sciant de falsis. l. vbi item parificantur probatio instrumētoꝝ z testiū l. in exercendis. C. de fi. instru. sed in instrumento referenti tenoꝛem alterius instrumenti. non creditur. C. de edē. l. procurator. z auē. si quis in aliquo ergo nec testibus referentibus aliquam scientiam. z isti sunt tales. forte dices notoꝛiuz rñ. in

f forma ꝓcessus. hoc ē qđ voluit autoꝛ ꝺlatādo verba Jnno. ꝳ facit qđ sequitur in ver. fi. z hoꝝ dicenm puto verum in notorio scīt recentis de quo possit hēri certitudo veritat̃ per sensuz coz̄

18 poteum in anti b qs secus de q̃ b. §. ff. ceterū.

19 a ¶Illud committi. discussis locis omnib[9] ꝺ hoc notatisse. Vinc. nō in ueni eum sic ꝺixisse. verum est quod in decre. ad nostram. iij. de iu. iur. ipe ꝺixit quod ibi dicit. ij. glo. quod autē subdit au toꝛ de vtraq; opi. saluāda si bene pōderas paruꝫ viget. nō enim de forma ꝓcessus. ſz effectaria probationis tractaf. ꝺico igitur neutrum dictū fm pliciter verum scilicet primuz q necesse sit de poni de visu in q̃ supra remisit nec fm q̃ sufficit probatio q visum. vt dicaf notoꝛium q in agulo domus testis solus vl cuz alio vidisse potuisset.

b ¶Et not. fm Vin. in pre. c. consuluit.

c ¶Item no. fꝫ Vincen. in decre. illud. de ꝓsump. de cuius vnica glo. fecit autoꝛ duo ferula hic. z q̃ habetur. ſ. ō in qui. §. nunc tractemus. Inp. in. iij. col. ver. vnde Vin.

d ¶Inquisitionis. ad fi. solue vt ibi dixi super vlti. glo.

¶Bal. de notoꝛijs criminibus.

Rubrica.

QE quibus criminibus sit confiscatio generalis bonorum vide glo. in. l. ij. C. qui testa. fa. pos. ¶Preceptum z pena q̃ fundatur tanqnam super notoꝛio non vꝫ si non sit notorium post prin. g. ¶Citatus tenetur allegare priuilegium suum z cōparere. merito autem sufficit q preceptum sit iniustum versi. quid si iudex. g. etiā qui ꝓsens est priuilegiuz suum allegare debet. C. de ap. l. hi qui ad ciuilia. z. l. ciues z incole. bal. vide. ſ. de ap. §. not. q habēs. Jn notoꝛijs

fertur sententia in absentem lit. non contesta. versic. dicit quoq; Jnno. g. item probari potest aliquid esse notorium etiam parte absente. versi. z no. q ꝳ. g. ¶Per famam. probatur mo: ſ. item fama in ciuili facit semiplenam probationem non; in criali in. §. fama ver. sup

e necesse habeoꝝ bare cris veritatē. q̃d me relenat hoc vide. ſ. de sent. §. snia odēnatoria. ¶Si testis dicit se nihil scire inteligitur sup articulo. z ideo nihilominꝰ po potest probari fama et refertur. pbatio fame etiaz ad articulos non p bandos. in. §. fama. versicu. fi. quod est no. di gnum vide. ſ. de sen. §. illud plenius.

f ¶Et nos. fm Vincen. in practicis autoris posuit hāc primam partē rub. De ea tamē tractat rof. sub rub. quib[9] casibus alias prohibiti accusare possunt in libellis iur. ca. z fere per totū vsq̃ que alleg. cum fuit ro. z q̃re dixi fere dicā in vsi. porro. ſ. in libel. iur. ciuilis. plenissime ipse ro. tractauit materiā sub sena. ꝺsul. turpil. z merito. q; cōpositores digestoꝝ cōiunxerunt has duas materias in vna rub. ſ. turpilliani. z abolitionū. ſz compositores codicis diuiserūt. De fa gte ipe rof. i nris libel. pōt vel rub.

e p ¶Stquam de criminibus diximus.

f ¶Cendum est igitur. senatus. ſ. ff. facit ad questionem quaz tractaui de ele. cum in cunctis. ad fi.

g ¶Clerfi. ab alio. vbi de hac triplici abolitione not. z extra de collu. c. j. q̃ posuit etiam Jnno. e. ti. c. ij.

De abolitione z purgatione. Rubrica.

QStq̃ de criminibus diximus[e]. q̃liter z quib[9] modis de eis agatur. Ad huius operis consummationē dicēdum est. qualiter ipsa abolentur z purgentur. tcciro primo aliqua de abolitione tangamus.

¶Postea de purgatione dicturi.

Quid sit abolitio.

CIendum est igitur q̃ abolitio est accusationis peremptio. ¶†Est autem abolitio triplex. f. generalis priuata seu specialis. z legalis vñ versus. vt sacra lex fatur abolitio terna notatur. ¶Generalis est solum principē fit z ꝟ extinguit omnes accusationes quo ad omnes preterq̃ quo ad accusantez qui pōt repetere accusationem. j. xxx. dies vtiles computandos ab illo die quo generalis abolitionis ferie sunt finite. z fiet hec repetitio eodez iure quo prius accusabatur. z fit hec generalis abolitio a principe ob multas causas. quandoq; ob diem insignem natalis sui vel filij sui. quandoq; ob rem prospere gestā puta quia obtinuit cōtra inimicos: quandoq; propter publicam gratulationem: vt q; voluit facere festum: vt quilibet letaretur. vel ob aliquam letitiam vel honoreꝫ diuine domus. hec probantur. C. de generali abolitōe. l. cū eo tpe. z. ff. ad turpil. si q̃s repetere. z. l. abolitio. z. l. vlob rē. z. l. si iteruenīte. adeo

1 ¶Cendum est igitur. senatus. ſ. ff. facit ad questionem quaz tractaui de ele. cum in cunctis. ad fi.

2 ¶Clerfi. ab alio. vbi de hac triplici abolitione not. z extra de collu. c. j. q̃ posuit etiam Jnno. e. ti. c. ij.

3 ¶†Ubi hec autem abolitio specialis petita operatur: q repetentem accusatorem non admittimus postea sicut in generali diximus alium autem accusatoꝛe volente admittimus: nisi ille qui impetrauit specialem abolitionem impetrauerit a principe q̃ posset illum iterum accusare: vt. C. e. l. j. ¶†Legalis autem abolitio est que fit seu conceditur a lege q̃ accusatoꝛ est mortuus vel aliqua iusta causa impeditus. ita q; in accusatione procederi non possit ff. ad turpil. aut priuatim. quo casu finita est accusatio quo ad accusantem nō tamen ob hoc est reus liberatus quin possit iteruz ab alio accusari: vt. ij. q. j. prohibentur ver. ab alio[9]. z. C. si reus vel ac. moꝛ. fu. l. j. z. ij. z. l. defunctus. sic ergo eximit reus ab accusatione abolitione interueniente: vt in pre. l. si interueniente: nec accusatoꝛ incidit in turpil. vt predixi. z cum accusatoꝛ mortuus vel iusta causa impeditus est: vel forte impetrauit specialem abolitionez: tūc reus poterit ab alio accusari infra. xxx. dies vtiles: vt predixi de his diebus in eo qui vult repetere: z currunt hi dies a tempoꝛe mortis accusatoꝛis. Jtez ab illo tempoꝛe quo fuit specialis abolitio peritta z cōcessa vel ab illo tempoꝛe quo certū est accusatoꝛem impeditum. sicut z in repetente currere incipiunt post ferias finitas. vt. ſ. ꝺixi. z habetur. ij. q. vl. libellorum. in fi. ¶Item not. q si reus de crimine falsi accusaf generali abolitione interuenien te ꝳ crimen non aboletur: vt ꝺicit. l. ff. ad tur. lucius sed ibi tantum datus erat libellus nec fuerat nomē rei inter reos receptum. ideoq; generalis abolitio non pertinet ad hoc genus criminis in quo tantuz datus est libellus: qz tunc potest accusatoꝛ etiaz sine beneficio generalis abolitionis recedere per se nec incidit in turpil. vt. ff. e. quesitum. Si autez esset vltra processum in crimine bene sopiretur illud cri

Universidad del Rosario Archivo Histórico

men per generalem abolitionem: vt.C.ad.l.cor.de fal.si docueris.t.ij.qō.iij.si quem penituerit.de his autem qui ab accusatione desistunt. quando in turpil.incidant.dixi.§.de accu.§.v.t.j. de li. cōte.§.an actor. ¶Porro de accusatis no. q̄ nō possunt ab aliquo de eodem crimine accusari.si als fuerint absoluti:vt extra de accu.de his.ff.e. si cui.§. hisdem xxxv.q.x.veniam. Idem est si episcopo inquirente contra infamatum t nil contra eu3 inuentente reus fuerit absolutus.ar.extra de col.dcte.c.fi.in fi.cum inquisitio accusationi succedat t infamia in locum accusatoris.extra de sy.sed helv. t est questio venerialis.de ꝑplene fm papam.extra de pur.ca.cuz di lectus.t.§.de inquisi.§.fin.§.fi.ꝑ ꝑ non solum si p sententiam fuerit absolutus:vt in pte. concor.verum etiam si per dispensationem fuerit crimen remissuz penitentia peracta: quia crimina semel dimissa &c. xxiij.q.iij.si illic.de pe.dist.iiij.diuina. qō dic fm.d. ℞.in summa.de accu.§.quis sit effectus.sub.§.fz nunquid.ver.penitentialis.t se. vel ēt si fuerit reus absolutus ab obseruatiōe iudicij.vt.ff.nau.cau.fta. licet.§.pe.vel si fuerit crimē a parte remissuz: vt.ex. di.studendum.t.c.si quis. vel si crimen per abolitionem fuerit remissum:vt.ij.q.iij.§.notandū. t dixi supra.secus si per confessionem occultaz sacerdoti facram crimen sublatus sit:q̄ propter hoc non cēssat accusatio:vt.xxxiij.q.ij.admonere.que dic fm.d.m. vt in pte.§.sub.§.sed nunquid. ¶Fallit autem qō dixi.de sententia in casibus.primo si secundus pōt docere de preuaricatione primi accusatoris: vt.ff. e.priuari.l.iij.t.C.de accu.si quis homicidij. Secūdo si prosequatur suam vel suorum iniuriam. t doceat se ignorasse primā accusationē,fuisse institutā vt in pte.§.huidem. ¶Sed q̄liter docebit de ignorantia cū semper illa presumatur.t ex alia parte oz probari scientia:vt.ff.de admini.tu.ꝑ autem.t.ff.de proba.verius. t insti.de le.§.qō autem. ℞.hoc probat indirecte docendo se fuisse absentem.cum accusatio fuerit instituta. t sic potuit ignorare.vt extra qui ma.ac.pos.cum in tua.probat autem id q̄ sentētia iam lata est pro qua presumitur: vt extra de renunn.in presentia. Idem quoq3 est si per iniuriandū delatum reus fuerit absolutus.qō est ac etiaz si per sententiam:vt.ff.de.iureiur.cum qui.§. in popularibus. Secus tamen si crimen sit per pactuz remissum:tūc enim ab alio accusari pōt .vt.ff. ad.l.iul.de vi pu.qui cetu.§.qui accusantem.t est ratio in sententia t iureiur.q: illa pro veritate accipiuntur: vt ff.de reg.iur.res iudicata.extra de re iudi. cuz inter vos.ff.de iureiu.sed t si possessori.§.itez si iurauero fm ℞of.c ¶Utrum sententia lata per modum inquisitionis obest volenti accusare no.ē. de inquisitio.§.fi.vers.fi.ꝑ ¶Quid si accusatus de aliquo crimine compositum cum accusatore. nunquid iudex poterit in accusatione procedere:t videtur q̄ non: q̄ preter nil aliud agit: nisi vt lites dirimat .vt.ff. de no.ope.nun.l.i.§.potest aūt.ad fi.§. ad idem extra de dolo t contu.finem.v.q.ij.si primates. vbi de hoc.extra de transac.c.fi.ff.si cer. pe. quidam.t. Ēt quidam dicunt contra:vt.ff.de publi. licitatio.§.q̄ illicite.C.de off.rec.prouin.iustissimos. ibi censure nostre vigoze &c.alias crimina remanerent impunita.quod esse non debet:vt.ff.ad.l.aqui. ita vulneratus.t extra de sen.ex.vt fame.qō forte verum est in in crimine publico.vel in quo non licet transigere. qō dic prout no.ij.q.iij.§.notandum.t extra de col. dcte.c.i.t.C.de transac.transigere. Jn alijs autē nō poterit iudex ꝓcedere. ¶†Quia accusatio illaudabile genus intentionis est:vt.ij.q.vij.si quis eps t regulariter nemo inuitus cogitur agere vel accusare:vt.C.vt nemo inuitus agere vel accusare co. p totum.c.sed nec in denunciatione admittitur cōpositio ad quam als quilibet tenetur: vt.e.q. qua pro pter. ¶†Sed cum supra dixeris crimen per dispēsationem remitti peracta penitentia &t probatur extra de iudi.at si clerici.queritur ecce processuz est cōtra aliquem in iudicio accusationis vsq3 ad sententiam t tunc probat accusatus de illo crimine penitentiam se egisse.nunquid inuito accusatore poterit episcopus cum tali dispensare:videtur q̄ nō q̄

¶.§.hisdē.ble interponit auctor adv̄ba rof. vsq3 ad ver.fallit dēpto. ver. verū ēt q̄ cum pria allegatione fuit rof.

b ¶Verſi. fi. ꝑ est error ab additionib' cār' q̄ ēt.j. repetit: q: q̄ est i.§.pe. post ver.vlti.q̄rit cū remissione sequenti totum fuit additio vsq3 ad fin. ti.corrige ergo §.pe.ver. vltio q̄rit̄ & vide qō ibi plene dixi super remissione ꝑdicta que sequitur.

c ¶Secundum rof. cuius fere fuit totū q̄ ꝓcedit q̄ vt dixi super rubri.

d ¶Ver.fi. corrige.vt dixi.§. ver.porro.

e ¶Per totū. lex vnica est in tit. nō plus cōtinēs quā rub. t in illo q̄ nō ichoauit loquitur vt ibi not.alijs plz q̄ cū delinquēs dnplr' obligēt ꝓiuato quez lesit t reipublice vt ē ex ꝓcessuz. in.o.§. q̄ illicite. t maxime cū ꝓstatuta terrarum pene debitoz rei publice statuētiū applicant' t eadē rō fi fisco est ius iam q̄si tū fisco vel reipublice ex cōmissiōe delicti t actiōe imēdata p cōpositionē litigātiū aut ferri nō possit. facit.ff. ad leg. iul. de vi pu. q̄ cctu. §. q̄ vocāte. t.ff. ad fil. dnus marcus. t dē admi. ꝑ reruz ad ciui. pti. l. ij. §. ius reipublice. t.ff. ō ser. rusti. p̄. t attilici' t de pac. l. fi. itē

accusator in probatione deficiens calumniari presumitur:vt extra de calum. c.j. t eandez sustinere oz quam accusatus convictus sustinere deberet. ff.q. iij. qui non pbauerit. vnde iniuriari videretur eps accusatori si dispensaret cuz accusante. ¶Item vbi certa pēa statuta est a iure ipsaz infligere debet inder. extra de off. dele. de causis. ¶Nam pene persecutio non mandatur voluntati iudicis. sed autoritati legis reseruatur:vt.ij.q.iij.§.notanduz. Sz dic contra. nam cum hoc beneficium sit t a iure concessum:vt extra de iudi. at si. non est sibi neganduz. xxviij. di. de his. extra de secundis nu. c. pe. t fi. nec iniuriatur episcopus accusatori dum vtitur iure suo. extra de elec. cuz ecclesia vulterana. ff. de iniurijs. l. f inimicorum. §. j. fm. g. na. t. p. de san. f ¶Sed nunquid poterit dispensare cum accusatore in probatione deficiente de hoc supra de legato. §. nunc de episcoporum. ver. sed nunquid tamen. Sed nunqd postꝫ quis est condemnatus: poterit cuz eo episcopus dispensare de hoc. e. titu. §. nunc ostendendum ꝺ. nono. ¶Quid iuris sit de his dispēsationibus. t qui t cum quibus eas faciant: t de effectu earum plene dixi in pte. c. at si clerici in gl. mea. t supra de legato: §. premisimus. t sc. ¶In summa no. q̄ desistens ab accusatione citra abolitionem punitur in v. libz. auri: vt. ff. de prevarica. l. iij. ij. q. iij. §. notādū ꝺ. prevaricatoris cum suis concoz. 9nam abolitio pena remittit sed infamiam non tollit: vt in. co. §. de stitisse in fi. t versi. indulgentia. itez abolitio priuata a presidibus sedentibus pro tribunali t non de plano impetrari solet: nec preses hanc cognitionē alteri demandari potest. t cum quis alteruz de pluribus criminibus accusat. de singulis petere debet abolitionem. alioquin incidet in turpil. pro illo de quo non petierit. t hec leguntur in pte. §. notandū. ver. abolitio. Utrum autem de crimine liceat transigere vel pacisci. notatur supra de accusatore. ver. item repellitur.

Quid sit purgatio.

1 Unc de purgatōe dicamus †. t no. q̄ qualitercunq3 de crimine contra aliquem actum sit si non sit quictus t confessus t mala fama pdurat monebit eum iudex primo secundo tertio post ea coram testibus: vt se corrigat. qō si non fecerit suspendat eum vsq3 ad dignaz satisfactionem: vt extra. e. tit. c. ij. t. c. ex tuarum. iij. q. iij. quea. ij. q. v. presbyter. t sic intellige illa iura t alia de suspensione loquentia infamati. nec ob. ij. q. j. nomē t extra. e. inter vbi videtur infamis statim suspendendus. q: illa t similia loquuntur vbi enormitas vel scandalū hoc inducit. digna ergo satisfactio est quia ad purgationem canonicam est cogendus: vt extra de pur. ca. cum. p. t. c. pe. t fi. t extra de testi. tū litteris: nec est vis quantum ad hoc a quibus infamia orta fuerit: vt no. supra de inquisi. §. nunc tractemus. ꝺ. q̄ si crimen. t si eam prestare noluerit vel in purgatione facienda defecerit. tanquā cōuictus de illo crimine debet puniri: vt in pte. c. cum. p. t extra de symo. de hoc t. c. insinuatus. sed si infamatus non est in nullo casu est ad purgationem cogendus vt. vj. q. vlti. c. fi. in crimine vero notorio purgatio non est indicenda: nec oblata suscipienda. quoniaz absq3 testibus potest condemnari: vt extra de pur. ca. c. p. §. his igitur. que dic vt supra de notorio crimine. §. fi. ꝺ. pe. de sam. ¶Et cum hec materia plene fit per doctores notata. hic soluz de forma sacramenti purgandi t cōpurgatoz dicamus. b ¶Is igitur qui purgandus est corpozaliter iurabit. se immunem esse a crimine super quo dicitur infamatus: vt extra de pur. ca. accepimus. t. c. constitutus. vel specificabitur forma sacramēti: vt ecce ti episcopus de symo. accusatur ipse iurabit q̄ pro tali ecclesia vel pro tali re spirituali danda seu concedenda: nec ipse per se nec per submissam personam nec alius pro eo se sciente precium recepit. e. ti. quotiens. nec mandauit nec consilium dedit. nec autoritatem prestitit. l. distin. si quis viduam. ij. q. v. auditum. extra. e. quotiens potest etiaz addi. q̄ nec ratū habuit si quid

cēt absurdum qō facta pbatione criminis possent penaris effugere. facit. ff. vi bona. l. p. ff. de iureiur. ēt qui dicitur. iter oēs. §. t extra de sē. ex. cū dfideres. in fin. t qō ibi no. in ꝓ. gl. t vi de qō scripsi. ō sy. p tuas. in fi. sup vlr. gl. facit ēt qō scripsi. §. de inqsi. §. nūc tractemus sup ver. porro fi. in fi. t de pe. post inscriptionem scripsi. §. de ac cu. §. v. sñ fi. l. colū. t qō scripsi. §. de accusatore super pen. ver. sed pone. t ver. circa exceptionem pacis.

¶Et pe. ō sā. in decr. ar si clerici de iud. vbi dixi supra ver. fic. pōt.

¶Ex suis cō cor. hoc dicit. q: textus non exprimit ibi illam ꝓtitatē. sz glo. t allega. leges q̄ id dicūt.

Unc ō purgatiōe dicamus ponit t ampliat verba rof. rubrica de forma de fama sacri purgādi t purgatorum.

¶Jurabit. ēt si ipse ifamat' nouisset nō iurare vide de accusatore. §. j. v. sz si iurauerit cum suis remissionibus t qō scripsi in qōne xlix. Ber. brix. de offi. oz. quia plerīq3 li. vj. in glo. pe.

* ADDJtio. Adde tu an sit indicēda purgatio iuratoria. Jo. de turre crema. in. c. consuluisti. ij. q. iiij. t in. c. omnibus. e. q. vbi an reo petēte quod vult ꝓbare bonā famam: cesset necessitas purgationis. vide omnino per eum. ¶Hen. Ferrand.

a ¶De testi. ad litteram. fuit ¶Rof. vbi supra.

b ¶Vt ibi. ibi dicit hic ber. ſz tan. ꝓ. c. qui nō pbauerit. ij. q. iij. zq̄ debebat hre pbationes luce clariores. ij. q. viij. sciant nil aliud alleg. pro hac dama. q. ij. de pur. ca. addit quod ex quo deficit in pbatiōe q̄cūd de purgatōe ve niat puniēdus est.

c ¶Cum in iuuentute. ibi ad litteraz posuit vin. hanc questiones t sequētem illā primo scdo hanc et in vnica glo. vide quod dixi ō accusat. qualiter. ij. super. v. glos.

d ¶Alij ber. c. titu. c. pe. in glos. penul.

e ¶In primis concor. fm' vincen. qui ponebat hic versus quos autor nō curauit t meritō q: corrupti.

f ¶Cum oportet. vide quod scripsi in ꝓ. de cre. ex parte. super vlti. glo.

g ¶. c. fi. vt videas autoz hec iura inducit ad. fi. mile ꝓpter qō posset superior id facere fi vel ler: sed nullo iure ad hoc astrigitur valere tñ potest ad id qō scripsi in decre. ex tuarū. e. ti. super vlti. glo.

h ¶. c. ex tuarux. t vide quod supra ea dixi distinguendo an absolutio secuta fuerit purgationem vel non fuit etiā hec qō venerealis. lxxj dist. vt ibi vide re poteris vbi recitatur ossis opinio.

si quid eius noie factum fuerat. extra de testi. spol. cum ad sedem. ff. de vi t vi armata. l. iij. §. cum procur. quidam etiam addunt: nec volui. ar. j. questiōe quarta quia ꝑsulat'. sed hoc nō admitto. ¶†Misi de voluntate que in actum prodierit que dicitur cōsensus cooperationis. ar. xxiij. questione vltima. c. fi. extra de offi. deleg. c. j. t secundum hoc dic nec cōsulere debet. vt extra de symo. licz. t. c. per tuas. extra de accusatio. cum oporteat. extra de re iudic. cum. i. t. a ita nec propter infamiam ab eis oztam indicenda est reo purgatio: vt ī primis concordan. c ¶†Itez no. quod purgat quis se non solum a crimine: sed etiam ab irregularitate: vt extra de pur. c. accedēs.

¶Item purgat se non solum clericus: sed ēt layc' vt. e. ti. nos inter. itē t mulier. e. ti. moniales. ¶Illud ēt scias q̄ eps sibi suspectos pōt ad purgationem cogere. ij. q. v. omnibus. extra de of. oz. er parte in fi. qō verum est qñ ingens est presumptio contra eos: als non. ij. q. j. primo. lxxxvj. di. si quid vero. extra de symo. lz. nisi infamati sint apud bonos t graues. vt extra de pur. ca. cū in iuuētute. de hoc no. fm papam. extra de accu. cū oporteat. ¶†Hoc etiam no. q̄ infamatus apud pplm dz se publice purgare si apud clez coram clero: t in vtroq3 casu coraz iudice. xxiij. di. illud. ij. q. v. presbyter si. t. c. oibus. xv. qō. v. de crimie. ij. q. j. si peccauerit. xlv. di. lz illud. ¶Itē no. q̄ priusq̄ recipiatur infamati purgatio denunciari dz publice: vt qui voluerit accusare procedat infra certum tempus superioris arbitrio moderandum. vt extra qui fi. sint legi. latoz. extra qui ma. ac. pos. c. fi. g ¶†Sed nunquid post purgationem recepta aliquis ad accusationez admittetur. respō. vtiq3 si suam iniuriam prosequatur. t probet se nescisse purgationem indicendam: als non. ff. de accusa. is cui. §. ijsdem. extra de accusa. de his. ij. q. v. dz hoc. ff. na. cau. sta. lz. in fi. vel nisi doceat collusionem interuenisse. ff. de iureiur. cum qui. §. in popularibus, de hoc extra. e. ex tuarum b.

Incipit liber quartus additionum Joannis andree super speculatore Guillelmi durandi. De libellorum conceptione. Rubrica.

¶Hyeus de hoc tractat in principio. t Rubrica prima. Bonagui. non fecit de his rubricam: sed vt dixi. §. de actore super rubrica posuit. xij. causas ad repellendum actorem in ciuilibus: t sub. r. dicit eus repellendum si actionem non edit vel edit incompetentem vel libellum non offert: agendi causam lucide continentem: vel si rei quam petet designationez certam non facit. ¶Tanc. non fecit generaleam tra. de hoc sed. vj. rubricas posuit in parte secunda. de vj. libel. primus in causa criminali. tres in trib' possessoriis recuperande t retinende: quintus in personali actione. sextus in reali. ¶Rof. plene prosequētur hanc materiam in libel. iuris ciuilis. rubrica. xj. vsq3 ad. xxvij. inclusiue. ¶Et scias q̄ autor q̄ multa aurit ab eo in hoc opere in tractando discordat ab ipso: quia rof. primus in materijs ponit positiones actoris t rei: t demuz libellos. autor primo libellos t demum positiones qō plus ordini iudiciario congruit. ¶Uber. de bobio non fecit rubricam de materia. vbi tangit. j. dicam. ¶Joannes de deo cauli. li. ij. in fi. fecit rubricas de libellis formandis: pozrigendis: recipiendis t impugnandis: t in libro iudicum primo rubrica. v. t scdo. ij. rubrica. iij. cum. viij. rubricell. se. t li. iij. de impugnatione. li. ¶Uber. de bo. sub. ij. rubrica. de excepti. contra agentem ponit multos casus quibus ineptitudo libelli vel petitionis vel actionis repellit agentem: et maxime a ver. generaliter vsq3 in fi. ¶Bonaguida nō ponit tractatum generalem: sed in parte secunda ponit multas formas libellorum vsq3 ad ti. de appellationib' t aliquas post sub forma tamē: secunda dat doctrinam circa ipsorum formas quo ad tria quę videbis infra. e. ti. in fi. ¶Joannes de blanosco in prin. sui operis. de hoc posuit. vj. rubricas. t fuit prima: an sit aliquid faciendum ante libelli oblationē. ¶Egydius etiam non fecit tractatum generalem: sed posuit certas formas libellorū. Rubrica. l. xxij. xxiij. cum duabus sequentibus t aliis multis. ¶Bernardus dorna. in prin. sui operis pro rubrica summam de libellis tradens materiaz per. x. Rubricas immediate sequentes. ¶Guil. anglicus materiaz libellorum incipit prosequi sub rubrica de edendo. ponens etiaz formas vsq3 ad tractatum de iudicijs post quem incipit a publiciana. ¶Alber. gal. fecit specialem rubricam de libel. obla. ¶Odof. tres rubricellas premisit circa tractatum libellorum post quas incipit a publiciana. ¶Nepos de mon. al. fecit rubricam contra libell'. ¶Guido de suz. tractat in prin. quod debeat contineri in libello: t qualiter excipiatur in actione generali: t qualiter in singulari. ¶Gallicus char. j. ver. fi autez reus generaliter materiam ponit t certas formas vsq3 ad rubricā. de excep. t sicut autor in fi. huius ti. vult titulū de act. vel petitione hic intelligi petitum. sic t hic dicta de practicis autoris t aliis. precor etiaz ibi conscripta censeri. premitto etiaz quod titulum de libellis obbreuitatis causa allegabo. vt eundem cum insto. cū t hic de ipsius oblatione tractetur.

cccc iiij

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

Incipit liber quartus. de libellorum conceptionez. ¶Rubrica.

a ¶De libelli cõceptiõe. Rub.

b Ema nuit de' hominem ꝛc.

Demauit de' hominem[b] ad imaginem ꝛ similitudinem suaꝫ. vt. xxxiij. q. v. hec imago. ꝛ de pec̃. di. ij. principium cum quo ius naturale pdixit. Postmodum lex data est p moysen ꝛ alios prophetas. Demum successit euangelium: que dic. vt supra in proemio, prope prin. Sed quia humana natura prona est ad malus. vt. xij. q. j. omnes etas. ꝛ quottidie nouas deproperat edere formas. C. de veteri iure enu. l. j. §. sed qꝛ diuine. ꝛ extra in proemio decre. in prin. cum suis concor. iurta illud ecclesiastici. c. vij. in fi. ¶†Fecit deus hoiem rectum ꝛ ipse se infinitis miscuit questionibus propter hominum malitiam factum est. vt plura sint negocia q̃ vocabula. ff. de prescri. ver. l. solent[c]. ideoqꝫ cum lex euangelica non videretur sufficere ad emergentiaꝫ decisiones causarum. †humana iura inuenta sunt vt per ea hominum coerceatur audacia: tutaqꝫ sit inter improbos innocentia. iiij. di. facte. ꝛ vt homines discant honeste viuere. alterum non ledere. ius suum vnicuiqꝫ tribuere. vt extra in proemio decre. ż. ff. de iusti. ż iur. l. iuris precepta. vt boni inter malos quiete viuant. vt. xxiij. q. v. non frustra. et ne quis autoritate propria sibi presumat sumere vltionem. C. de iudeis. nullus. xxiij. q. j. c. j. que quidez iura inutilia essent nisi forent per quos regerentur vt insti. de iure na. in fi. ad quod nemper regimen experientia summe necessaria est. vt. xlv. dis. licet. et. l. di. vt constitueretur. ibi experti credo ꝛc. ¶†Mazvsus ꝛ ars docuit quod sapit omnis homo: ż fm aristotelem in prin. metaphysice. experientia fecit artẽ ꝛ omne artificium per exercitium recipit incrementum. ff. de auro ꝛ arg. le. l. seruis legatis. §. o. natricibus ad iuris ergo ꝛ iustitie regimen ż exercitiũ pti net. ¶†Vt offeratur ei libellus qui vocatur in iudiciuꝫ. vt. C. de lit. conte. auten. offeratur. que est. iij. q. iij. §. spaciũ. in quo quidez mens intentio ż actio actoris contineri debet. vt. C. de eden. edita. ꝛ infe rius apparebit. ¶†Unde licet frequens meditatio. sit carnis afflictio vt in libro ecclesiastes. c. xij. tñ curare ꝛ vigilare debet cause patronus. vt cum rite concipiat ne clientulum ex inepta conceptione cadere ab act. contingat. vt extra de iudi. examinata. ż. ff. si mes. fal. mo. di. l. unica. respon. j. C. de formul. ꝛ earum impe. l. j. nam iurta formam petitionis sententia debet dictari. vt extra de symo. licet bely. de accu. qualiter. ij. prope fi. ¶†Cum igitur circa libellorum conceptionez grande periculũ immineat ż quasi tota vis iudiciorum in eis rite concipiẽdis consistat. pauciqꝫ reperiantur in hoc plene instructi immo nullus est qui plerũqꝫ in his vano non abdu catur errore[d]: proinde in hac quarta parte doctrinã super hoc intendo vtilem tradere prout spiritussancti gratia inspirauerit. ingeniosqꝫ causarum experientia edocebit. ¶Hunc aũt morez in hac quarta parte seruare disposui: nam titulos libri decretaliũ vel vt cunctis iurisperitis notos prosequar super quo libet li. formando ꝛ ad canonistarum instructionem li. ciuiles cum positionibus prout possibile fuerit: ꝛ a legum professoribus est traditum inserendo: nõ quod ipsas positiones semper fore sequendas asseram: cum alique earum sint negative alique etiam impertinentes. alique vero iure posite solum ad instructionem materie super qua formantur: sed vt ex ipsis alique prout negocijs solerꝫ causidicus vide bit congruere assumantur: nonnunqꝫ formas etiam instrumentorum in diuersis contractibus ꝛ alꝫ vtiles adnectendo. ¶Ubi autem diuerse libellorꝫ forme legales in hoc tractatu inserte inueniantur. dixi supra de act. seu peti. §. postremo. hec autẽ. iiij pars in. v. subdistinguetur partes: qꝫ totidez liber decretalium habet partes. ¶Prius autem quã ad hãc perueniatur doctrinã prenotandum est: quid sit libellus: ꝛ vnde dicatur. ¶Quot sunt species libellorum. ¶Quot modis accipiaꝫ libell⁹. ¶Quid ptinere debet. ¶An sit de substãtia iudicij. ¶An actor possit ab eius prosecutione desistere. ¶An possit mutari vel emendari. ¶Quis sit ei⁹ effect⁹. ¶In quibus causis offeratur vel non. ¶A quor cui. ¶Quando ꝛ vbi offeratur. ¶Qualiter concipiatur. ¶Qualꝫ porrigatur ꝛ recipiaꝫ. ¶Qualiter impugnetur. ¶De cautelis circa eum adhibendis.

Quid sit libellus ꝛ vnde dicatur.

e 1 Libellus est breuis membrana[e] actoris petitionem ꝛ eius causam ꝛ actionem cõplectens. vel sic. Libell⁹ est scriptura agentis qõnẽ continens: ꝛ futuram actionẽ deprotmens. vt extra de li. ob. c. fi. C. de eden. edita. ¶Dicitur autem libellus a libroꝫ. est enim diminutiue dicf Libellus est breuis membrana[e] actoris petitionem ꝛ eius causam ꝛ actionem cõplectens. vel sic. Libell⁹ est scriptura agentis qõnẽ continens: ꝛ futuram actionẽ deprotmens. vt extra de li. ob. c. fi. C. de eden. edita. ¶Dicitur autem libellus a libroꝫ. est enim diminutiue dictum propter sui breuitatem sicut ꝛ codicillus a codice diminutiue dictus est[g].

Quot sunt spẽs libelloꝝ.

1 Decies† libellorum due sunt. alius est accusatorius qui inscriptio nuncupatur. vt. ij. q. j. legum. ż. q. viij. libellorum. et C. qui ac. non pos. qui crimen publicum: f alius autem est conuentionalis seu postulationis q̃ in ciuilibus porrigitur. vt extra de li. ob. c. j. ż. c. fi. ż in auten. col. viij. de litig. §. fi vero. ż de exhi. ż intro. h re. §. illud quoqꝫ. col. v. ż iste lib.[h] quandoqꝫ vocaf simpliciter li. vt. ij. qõ. iij. offeratur. ꝛ auten. li. quandoqꝫ reclamantia. vt bononie ꝛ in quibusdaꝫ locis pulcie. vt extra de li. ob. c. j. nõnullꝫ vo petitiovt ro g me. vt in romana curia a plerisqꝫ. vt extra de lit. contesta. c. vnico. extra de elect. dudum. ij. §. licet autem. infra. §. proxi.

Quot modis accipiatur li bellus.

1 i Quot† autem modis li. accipiatur videdum restat[k]. ż quidem lib. nomen plures habet acceptiones: quandoqꝫ enim dicf paruus lib. vel codicillus. vt. ff. de tab. ex h bi. l. j. in prin. extra de summa tri. c. ij. in princi. et. §. §. est autem. quandoqꝫ ponitur pro pane azimo seu subcinericio. C. de episco. au. iudices. quandoqꝫ pro precibus principi oblatis. C. quando li. prin. ob. li. cõ. fa. l. prima ż secunda. ff. de arbi. non distinguem⁹ i k §. cum quidam. quandoqꝫ pro iudice delegatoꝝ. ff. de offi. proconsul. nec quicq̃. §. vbi. ff. de re. iur. omnia. quandoqꝫ pro scriptura demandatoris. C. de p̃ dijs ż al. re. mi. l. minorum. quandoqꝫ pro scriptura recusationis. vt. C. de iu. aptissimi. quandoqꝫ p scriptura quam vir mittit vxori quã repudiat. extra in k proemto decre. ż. xxxiij. q. ij. non sat. in fi. ż. iij. di. §. officium. quandoqꝫ pro scriptura ap. vt. ff. de appella. l. prima. §. fi. ż. ij. q. vj. §. si quis libellos. quãdoqꝫ pro scriptura quam iudex dat appellanti alꝫ vocatur apostoli. ff. de li. di. l. prima. que est. ij. qõ. vj. post app. ż extra de appel. cordi. quandoqꝫ pro petitiõe principi oblata. ij. questio. sexta. et qui. ideo quãdoqꝫ pro scriptura infamatoria. v. q. prima. bi qui. ż. l si quis[l]. quandoqꝫ dicitur li. conuẽtionalis. vt insti. l de act. §. tripli. in auꝫ. coll. v. de exhi. ż intro. reis. §. illud quoqꝫ. in auten. col. viij. de litig. §. fi vo. ś. ż. §. proxi. extra de lib. ob. c. ij. siue responsionis. in auꝫ. de exh. ż intro. reis. §. sancim⁹ in suscepto. siue reclamationis. extra de lib. ob. c. j. ż sic sumitur quo ad p̃ sens propositu. ż hoc in ciuili causa: siue accusationis siue inscriptionis: ż hoc in criminali causa. vt lxxxj. di. maximianus. ż. ij. q. viij. libellorum. ż. C. q̃ ac. non pos. qui crimen publicum.

Quid continere debeat li.

m 1 Quid libellus[m] otinere debeat his vsib⁹ cõprehende. †Quis. q̃d. coraꝫ quo. quo iure petat. et a quo. Recte cõposit⁹ q̃sqꝫ libellus hꝫ. Quis dꝫ enim poni in libello nomẽ actoris, ar. extra de elec. querelam. ż de vb. signi. fo. rus

Libell⁹ mẽbra na hoc est charta vl̃ pgamenũ de mõbris alialis excorticatũ: ꝫ in his pl⁹ vtimur bõbarinis debuisset dicere scriptura ż pro breuitate pulchre facit lex ampliorẽ. de tẽpo. app. §. j. ibi caueãt libelloꝝ dictatores verbosis assertiõibus vti. ꝫ ea so la scribere q̃ cõpẽdiosa narratiõe possint cãs explanare. de scriptura autem est expressuꝫ. e. ti. c. primo.

¶Libellus[a] liber paruus. vt j. §. ij. rof. dicit a libro vel fm eũ a libra in q̃ ponderatur iustitia.

¶Dictus est rof. ponit etiaꝫ alias duas diffinitiões. ż alij ponũt ẽt alias diffinitiões q̃s omitto. hos. ponit vnam prolixam in summa sua. ti. in prin.

Species libelloꝝ. Et iste libellus verba rof.

Quot ãt videndum restat de hoc plenius.

¶Pro iudice delegato melius diceretur p iudicis delegatione.

¶Et. l. si q̃s. ż. C. de famo. li.

Quid libellus. Libellus hꝫ vsus fuerũt hosti. vt scripsi. e. ti. c. j. super. j. glo.

a ¶Multi magne autoritatis scripserunt. s. rof. in libel. iur. cano. tit. de libellis accusatorijs. Tan. ż Jo. de deo in primis libellis quos in suis ordinibus iudiciarijs posuerunt.

b ¶Non tenet. idem posti. in summa ti. de lib. ob. §. iij. in fi. idem rof. in libellis iuris ca. ti. que debeat continere libellus.

c ¶Misi in causa. quo ad tps oblati libelli. rõ que sequit ita pcedit i criminali. vt in ciuili sꝫ tps ẽt⁹ a tpe maleficij differũt qꝫ primũ nõest necesse exprimi in libello scõm sic.

d ¶. ff. de edẽ. l. j. Rñ. j. an agẽti depositi sufficiat formasse libellũ sup confessiõe depositarij. dicã ifra de deposito.

e ¶Utrum libell⁹. Azo quem rof. seq̃tur. Rubrica. xvj. in fi. An libell⁹ sit de substantia vide in repe. c. qm̃ ś. §. petitiões i. iij. col. versi. fi. de pba. extra.

f ¶Et accur. vbi hoc dicat ż vbi no. Jtẽ vide remiss. quaꝫ in fi. dabo ad cle. 2

g ¶Dilatoria. ꝫ vi. ẽt auꝫ. of ferat. in fi. vbi tenet quod si non petatur ꝫ pcessus tñ q̃ñ cũqꝫ postea petat offerri debet saltem vsqꝫ ad testiũ pductionẽ tenet ẽt ibi potest libell⁹ exprẽsse remitti. ż fic intelligit auꝫ. generaliter in fi. C. de epi. ż cle. sed ali⁹ est sensus illius finis vt ibi ż no. involti. glo. ż vide. j. §. restat ante finem.

h ¶Odoffre. ż Jac. bal. vt refert Albe. gal. eo. titulo post princi.

i ¶Et hugo. vi de plenius no. in cle. de ver. signi. ſe pe. in gl. datur per hoc et Jo. de bla. plene. t. quaodof. i additiõe sup sũma õ cedõ q̃ incipit. ꝫ nũqd. ꝫ ¶No. i sũma hui⁹ titu. §. penulti. Lyn. super. l. edita. in. vj. ż. vij. questione plene tractat hanc materiam pro cuius euidentia prenoscendum est quid sit mutare libellũ. ż quid emendare de his antique accursi. ż Ly. ¶Uincẽ. in. l. edita. ż Ly. in predictis primis questionibus ż scripsi post Jnnocẽ. eodem titulo capitulo. ij. super princi. secunde partis glo. ż in. l. edi

fiuit õ trib⁹. an libell⁹ possit emẽdari. an mutari. an actio cumulari. de vltima plene dy. in reg. nullus plurib⁹. li. vj. cui⁹ effectũ ż regulas breuiter ibi posui in pri. de scõo ipse. d. m. sic dixit qꝫ mutare actionẽ proposita in libello ż desistere a pria oli licebat q̃sqꝫ añ lit. ote. fr. rẽra. ba. l. ampli⁹. ż. C. deedẽ. l. edita. ż. C. vt nemo iuꝫ. agere. l. vna hodie nõ ꝫ õsistere. imo bꝫ necesse pst stere oblato libello ż citato reo. vt i autentica. qui semel. C. qũoꝫq̃ iuder. nã õ actorẽ tergiuersari volẽtẽ inuenit illa auꝫ. remediũ: vt pcedat ad sniaꝫ ad hoc qõ dicitur. ś. pri. §. ż j. sequitur. De prio dicebatur emẽdare libellũ min⁹ petẽdo licet vsqꝫ ad fẽtẽtiã. nã si ꝫ re nũciare i totũ ergo ż in pte. nam iura sunt propta adlites minuẽdas. C. õpa. post q̃ liti. ż. ff. si cer. pe. q̃ dam estimauerũt augẽdo au tẽ ꝫ vsqꝫ ad li. ote. C. õ edẽ. l. edita post li. ote. nõ. nã tunc nouo libello est opus. ff. de iu. nõ põt. non obst. ff. de peti here. l. iij. ż. l. si quo tpe vbi tẽpore lit. ote. re us pauca possi debat ż postea inuenit multa possidere que omnia veniunt in condemnationem. quia illud non est ex emẽdatiõe libelli. ꝫ primũ libellũ nõ emẽdatũ qui fuerat vniuersaliter oceptꝫ eadẽ oino esset rũsio in libello gñaliter excepto i actionib⁹ gñalibus vt. C. de iudi. l. ij. õ b. j. vñ. pe. circa hec; duo mẽbra si fuerũt plẽa ipsi⁹ vba q̃ posui. qꝫ breuia. Scire desiderosꝫ rof. õ mutatiõe ż emẽdatiõe duas rubricas fecit. s. rxiij. ż. rxv. i q̃b⁹ plene hẽtur qõ seq̃r. Jtẽ

De actore possit a libelli p secutione desistere.

1 Actor possit a prosecutione li. desistere videamus et potest dici quod sic re integra inditincte. C. vt nemo inuitus agere. vel accu. co. per totuꝫ nisi ia reus per iudicem vel executorẽ fit conuentus. quia tunc reo potiulante necesse habet litẽ perficere. C. quomodo ż quãdo iud. auꝫ. qui semel quod plenius prosequere. vt in summa. d. m. Post. in ti. de li. ob. §. vtrum post. ¶†Libellus aũt accusatorius oblatus reuocari põt etiam post cõuentionẽ sine pena. ij. q. iij. si quẽ penituerit. ż. c. si quis ira tus. ff. ad turpil. questium. ff. de in ius vo. libertus. tenetur tamen iniuriarũ. li. porrigens. quia infamauit eum cui porrexit. ff. de iniur. item apud. §. si q̃s in li. et hec ante inscriptionem: nam post non potest penitere nisi ex cã. iij. questione. ij. paulum. extra de ac. licet. C. de abo. fallaciter. extra de cle. statuimus. ad fi. et dic super hoc. vt infra. §. proxi. et supra de abolitionibus.

2 ¶Unde ostendamus

3 ¶Et accur. vbi de plenius no. in cle. de ver. signi. ſe pe. in gl. datur per hoc et Jo. de bla. plene. t. quaodof. i additiõe sup sũma õ cedõ q̃ incipit. ꝫ nũqd. ꝫ ¶No. i sũma hui⁹ titu. §. penulti. Lyn. super. l. edita. in. vj. ż. vij. questione plene tractat hanc materiam pro cuius euidentia prenoscendum est quid sit mutare libellũ. ż quid emendare de his antique accursi. ż Ly. ¶Uincẽ. in. l. edita. ż Ly. in predictis primis questionibus ż scripsi post Jnnocẽ. eodem titulo capitulo. ij. super princi. secunde partis glo. ż in. l. edi

An libellus sit de substantia iudicij.

Utrum libellus sit de substantia dicit quidã vt Azo. q̃ non. rj. q. j. si quis cũ clerico. extra de do. et cõu. put. B. ż Jnno. iiij. ś. ż qõ non vꝫ qõ fit eo omisso. ar. extra de pba. qm̃ cõtra. C. de lit. cõte. auꝫ. offerat. q̃ est. iij. q. iij. §. spacium. extra de li. ob. c. j. dicit etiam az. ż alij qõ põt exprẽsse remitti. C. ub. rij. de prini. scolar. quotiens. Qm̃. ż acꝫ. dicunt q̃ tacite potest omitti ꝫ exprẽsse non. sicut ż iuramentũ de calũ. C. de iur. calũ. l. ij. §. sed quia ar. ff. de pcu. filiuſſa. §. veterani. extra de testi. tuis. vñ si actor omiserit dare lib. ż post li. cõte. petat illũ offerri. non est audiendus cuꝫ bec fit dilatoria. ¶Odo. dicit q̃ exprẽsse remitti põt ꝫ non tacite. C. de sen. ż inter. platam. nã auꝫ. dicit offeratur ei li. ż fic actor ẽt offerre li. licet nõ petaꝫ ar. ff. de leg. iij. fideicõmissa. §. si rẽ. arg. ś. q̃ si põt exprẽsse remitti. ergo ż tacite. ff. de feri. l. j. C. de tẽp. ap. l. j. in fi. de hoc. j. §. nunc dicendũ. ver. ix. Quarti dicit quod nec tacite nec exprẽsse remitti potest. tacite nõ ne videatur allegare per ignorantiã aliquid fuisse omissuꝫ quã nemini prętẽdere ꝫ ordine iuris omisso. in auꝫ. col. viij. in medi. litis nõ fieri sacras iusſ. §. fina. ar. ff. fa. her. si filia. in pri. Jtem exprẽsse non. vt in pre. cõcoꝝ. ż fic dicit bag. fuisse iudicatuꝫ de consilio Az. ż hu.[i]

An actor possit a libelli p secutione desistere.

1 Actor possit a prosecutione li. desistere videamus et potest dici quod sic re integra inditincte. C. vt nemo inuitus agere. vel accu. co. per totuꝫ nisi ia reus per iudicem vel executorẽ fit conuentus. quia tunc reo potiulante necesse habet litẽ perficere. C. quomodo ż quãdo iud. auꝫ. qui semel quod plenius prosequere. vt in summa. d. m. Post. in ti. de li. ob. §. vtrum post. ¶†Libellus aũt accusatorius oblatus reuocari põt etiam post cõuentionẽ sine pena. ij. q. iij. si quẽ penituerit. ż. c. si quis ira tus. ff. ad turpil. questium. ff. de in ius vo. libertus. tenetur tamen iniuriarũ. li. porrigens. quia infamauit eum cui porrexit. ff. de iniur. item apud. §. si q̃s in li. et hec ante inscriptionem: nam post non potest penitere nisi ex cã. iij. questione. ij. paulum. extra de ac. licet. C. de abo. fallaciter. extra de cle. statuimus. ad fi. et dic super hoc. vt infra. §. proxi. et supra de abolitionibus.

An libellus possit mutari vel emendari.

Unc ostendamus †An libellus mutari possit vel emendari[k]? Et quidem. Pa.

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

ta est. vtrunq; verbum. z vna littera habet quam emendari vel mutari. et alex. fatetur quod secundam habebat dominus suus Bzo in libro antiquo. communiter autem dicunt q; mutari est cuz veteri actione sublata inoua proponitur: quasi proprie sit mutare substantia remota in locū eius alia subrogare. ff. de testa. heredes. §. si quid de hac infra. j. tunc autem proprie vbi aponitur vnum exemplum ponunt multi exēplum in actionibus vi bono. rap. z furti. i actionibus. l. acgli. z arbo. fur. b cesa. Emendare autem quid sit dicitur infra ver. emendari. sed aliis videt quod emenda c re fit defectum in forma supplere. exemplū in libello accusatorio nō erat locus hoc erat vitium vel defectus libelli. qō nunc emendo et hec emenda difficilis est p l. libellorum. z facilis autem cū expresseraz domuz titij. vt credebā t est sem1 proniī. vel vere est titij. sed dederam cōfinia quorum aliqō nunc emendo vel posueram diem quartam nunc emendo quintam z merito possum. q; ad diem non tenebar. vt ibi. item in ciuilibus petebam rem in cui2 cō finijs errauī. nunc emendare volo petebā equum dicī cū balsanuz pede dextero. emendare volo sinistro. z he emē3 de fiunt qñq; ante sententiam quia sunt de qualitatib? extrinsecis vel de quibus nō interest rei. z q̄ bus facile errat. facit. §. si ōtracta. ō quo j. z. ff. de tribu. q; in beredem. §. eligere. si vero de emendatione essentiali libelli vel circa ipsius substantiam. s. rem petitam vel ipsius accessoria vide quod sequitur z qō distinguitur in pte. vj. q. Ly.

ADDE Eyt plene in locis ordinarijs. Zn autem in causa app. possit mutari libellus videro. consi. cccl xxxj.

a ℂ Bzo in edi. vj. respō. de qua. ż.

b ℂ Sit prestitum vel si tacite sit omissum vsq; ad tempus quo iurare debuerat sed si modo. vin. facit. ż. de ap. §. qualiter. ver. sed pone q; z ver. se. cum ibi additis.

c ℂ Qincen. autem. de dila. capitulo. iiij.

ℂ Lege si. satismiroz. ō his verbis suppositō quod premittitur specificationem ab initio nō factā dato enim qō nouerit se iam in hereditate esse qō ignorabam vel non esseqō credebā quod ad rez vl ad libellum p nocevenit mutādum idem dicō in generali. Ly. autem aliter oppōit. in q. vj. de qua dicī in princi. §. si dicis emendare potest pretendo partem qui petebat totū: fz hoc ēt in singulari. vt. j. ver. emendari in casu conuerso si petēs partē vult petere totūq; nouiter sibi ius accreuit si videt posse per. l. nō potest. ff. de iudi. si vero ab initio cōpetebat sibi agere pro pluri vel p toto hoc procederet quod dixi in. j. §.

ℂ Zn ziij facit qō no. Ly. C. qño z qñ iudex i scōa oppo. z. r. q.

d ℂ De electi. q̄ cetez. li. vj. z ij illa dec. spāliter logē d ap. iterpositi in electiōib? epoprū vl supioz vl negocijs ipaprū tñ si fz illis recedere añ presentatiōez papē factā fozti? ē i alijs fz i bfacere vl ō q; ibi vtriq; pti id cōcedit. ergo nō fz soli appellāti sup quo vid qō ibi no. i gl. per hoc videt.

g ℂ Ver. xxx. si numerū illuz alius numerus sequeretur congrua fuisset allegatio. alias allegari debuisset quid q̄ si suspenso.

ADDE ad versi. itē taliter variando qō vni libello addiē aliqd noui lit cōtest.

ex hoc dr libellus non? vt vo luit guil. de ca. in. l. edita. C. ō edē. refert z se a quit barba. in trac. de prestā. Car. in. i q. in v. col. in fi.

a ℂ Dzout ibi no. in gl. dicte qdā z oino vide qō sup ea di xi vber. de bo. dicit ides mihi b char. serta i fi. sed vbi ostendo fozi id hz cō sulit illā poni.

b ℂ Celiz pete re. dixit vin. in pte. decre. iter. hos vez nisi di ctū eēt in libel c lo. saluo inf supersuit fz hoc pcedit sm euz. §. si minus. insti. de ac. z vide d qō ibi no.

c ℂ. §. ad penul. vide qō ibi di xi in prin. §. b

d ℂ Distinguit. vt ds. q. j. e. tit.

e ℂ. c. i. Ndū scripsi in decr. ħ. e. ti. sup scōa parte glo. que materiam istā tractat. c

f ℂ Scōm vin. q̄ hoc no. de li. cōte. e. vno. 3

g ℂ Verū. fz nū quid z vide qō ibi scripsi placet detiī guid. qō ibi posui.

h ℂ Am nūc di cēdum l: est. Libelli de i quo lati? roff. rubz. xxv.

i ℂ Per totuz dic autez vt in clemē. cod. tit. cum lit.

k ℂ Nc dicendū est. Ver nō ō quo Rof. rubz. xvj. plenius Jo. de bla. in prin. sui l opis tit. qualr fiat editio. itez Ja. bal. forma uit de hoc opusculū qō icipit laudabile ad m nocatoriū offiū vbi enumerat: z prosequit. xviij tales casus. q̄ bus nō offert quos. j. signabo.

lit. pte. z post. vsq; ad iuramentum. de calū. maxime vbi apposita est illa clausula. saluo iure addēdi. vel minuendi. z mutandi. vt extra de fide instru. inter dilectos. prope pri. licet illa non sit multum necessaria put ibi no.a postea vero non. si plus velim petere. b sed si minus fic. quia in maiori qualitate minori continet. ff. de re. iur. limo. ff. do; v. ob. l. j. §. antepenultimo. c nisi dolo ab initio maioz quālitatem expresserim. tunc essi si petij. z cautionez exegi. cadoa causa. vt. C. de plus pet. l. vnica. extra. e. c. vnico. extra de rescrip. sedes. si vero cautionem non exegi. puto z sportu. insti. de ac. §. tripli. Ztij vero distinguunt d inter vniuersalia z singularia iudicia vt iaz dixi quod dic secundum prepositum: vt extra de li. ob. c. j. e ℂ Sed cum debeat reus interrogari p 12 qua parte res possideat vel hereditatez. vt. ff. de inter. ac. qui interrogatur. z. l. qui seruum. §. in iure. z dic habeat fieri post datum li. z post editam act. vt ff. e. l. j. in prin. z. l. de etate. §. ij. quero quomodo fomabit actor li. priusq; sciat quid z an totuz vel partem petere debeat rñ. peter rem in li. adiecta predicta clausula saluo iure addendi. mi. z cozrig endi. z post habita responsione. si fit libello cōtraria emē dabit secundum Clincē. f z in hoc potest esse vtilis illa clausula vt admittatur li. incertus cū ea. ff. quorum lega. l. j. §. quod autez. z etiaz in alio vt. j. de causa poss. z propte. §. nunc dicendum. propte princi. vel dic quod interrogationes pcedent libelli oblationem. de h. §. de interroga. §. j. v. sed nunquid g.

Quid sit effectus libelli.

Am nunc dicendum est de effectu li. b est autem effectus eius: t vt sm ipsius formā sententia dictetur: vt. §. in prin. huius titu. ℂ Item facit perpetuam actionem annales quando princeps ad illum rescribit. C. quando li. prin. ob. li. contest. facit. l. j. z. ff. secus si alij iudici offeratur. ff. de actio. z obliga. constitutionibus. ℂ Item facit rem litigiosam secuta denunciatione. C. de litig. auten. litigiosa. extra vt lit. penden. per totum t. rj. q. j. quia res. ℂ Item interrumpit prescrip. etiam si nullam causam vel falsem vnam ex omnibus continet. C. de prescrip. xxx. vel. xl. ann. sicut in rem. C. de anna. excep. si ex multis. xvj. q. iij. §. potest. Zte alius effect? ż. §. pri. ver. mihi videtur. Item alius. iij. qō. iij. §. spacium. ver. offeratur.

In quibus causis offerat libellus vel non.

Nc dicendum est in quibus casibus li. offeratur: vel nō k ℂ distingue ergo tempora z concordabuntur scripture. ij. q. j. si peccauerit. iure enim antiquo non erat regulariter lib. in ciuilibus necessarius. ar. ff. de eden. l. j. §. edere. z. §. cum quoq;. nisi in cōuentione illustrium personarum: vt. C. lib. xij. de dignita. quotiens. z de prin. agen. in reb? l. fi. li. xij. C. de constitozianis z ministerianis. l. fi. li. xij. prope prin. in criminalibus vero sic: q; erat inscriptio necessaria siue esset priuatū siue publicum. sicut z hoc hodie regulariter obtinet. vt dixi. ż. de accu. §. j. ver. sed nunquid. Hodie vero regulariter etiā in ciuilibus offertur. ij. q. j. statutis. z. iij. q. iij. offeratur. z auf. libellum. quas habes. C. de lit. con test. z generaliter sm Jo. de deo l: vbicūq; interuenit iudicium est libellus impendendus. z no. extra de simo. licet bely. qō sic intelligo: q; aut petitur li. z tunc obtinet quod statim dixi. extra eo. c. j. aut nō petitur. z tunc si non detur non nocet: z valet procesus. arg. extra de testi. albericus z. c. sicut nobis. de dolo z contuma. prout. iuder tamē nihilominus debet petitionē in scriptis redigere z responsionem. extra de proba. qm. z hoc maxime sm eos qui dicūt qō tacite posit omitti. vt. ż. §. vtrum nec est contra ij. q. j. a primis. in fi. q; illud loquitur in criminali. ℂ Veruntamen vtrūq; quādoq; fallit m. ℂ Primo vbi de plano z sine strepitu z figura iudicij agitur: q; tunc non est lib. necessarius. extra de accu. olim. C. de naufra. l. fina. z de statu mo. ea que. §. qō ff. ż. de inquisitio. §. nunc tractemus. ver. quid igitur si. l 2 j. versi. viij. ℂ Secundo quādo agitur in modus inquisitionis aliquo denunciante. extra de testi. cū olim: quāuis tunc capitula sint edenda. extra de ac m cusa. qualiter. ij. §. debet. qō dic vt in pte. §. nunc tractemus. ver. cum igitur ibi sed certe salua. z se. quidam tamē cōtra. Si vero aliquis denunciauit aliquē: z ille hic n negat. necessarius est li. vt. j. §. iuxta. ver. item si denunciatio. Jn ipsa vero denunciatione non est necessarius libellus. vt. ż. de denun. §. fi. ad fi. Pap. dixit qō in omni causa ciuili z criminali inquisitionis o z denunciationis. vtilis z necessaria est li. vt sciat reus z an cedat vel contendat. vt p in pte. auf. offeraf. z breuiter k. vbicūq; agitur inter n partes: nisi ler dicat dandū non esse. in auf. de exhi. z introdu. reis. §. scimus. z extra de lib. ob. c. j. vnde in interdictis est necessarius: quia inter duo danf. 3 ℂ Tertio si cā sit vilis. quia modice summe vel q si sit vilium personarum q. vt inter pauperes vel rusticos. vel agricultores: inopes: vel huiusmodi. C. de incest. nup. humilem. in auf. de manda. princi. §. o si tibi. col. iij. z de questoze. col. vj. C. de sen. ex peri. r reci. auten. nisi r. vilis autem est minor duobus aureis. ff. de dolo. si quis oleum. in fi. z. l. seq. inspiciat ergo iuder qualitatem personarum z causę. ff. de transac. cum bi. §. personarum. extra qō metus cau p sa. capi. fina. ff. de vsu. z ha. plenum. §. primo eius enim arbitrio hic relinquo s ex quo non est determinatum. ff. de iure deliberan. l. prima extra de officio delega. de causis vel loci consuetudo seruetur. rj. di stin. consuetudinis. extra de consuetu. cap. p. hoc ēt q casu partes mutuo sibi remittere possunt: vt sine scriptis agatur z pronuncietur. vt. C. lib. xij. de prinileg. scholarium quotiens. §. fed si talis. ff. de re iudica. si conuenerit. ff. de feriis. l. prima. ż. de snia. 4 §. iurta. ver. item non valet. j. ver. nono. ℂ Quar t to k. si eps cognoscit de cā ciuili inter clericos sibi subiectos. in auf. vt clerici apud pprios epos cō. in princi. col. vj. z. rj. q. j. si quis cum clerico. l. quicū qz litez. sed quicquid alij notent. ego illud intelligo in minoribus causis vt. ż. v. iij. ar. extra de proba. qm contra. ℂ Sed nunquid in proximis tribus casibus predictis dabitur li. cozā dele. dicunt quidam q; non: z premissa intelligunt vbi cozam: ordinario agitur contra credo. cuz eadem ratio sit vtro biq;. vnde z idem ius esse debet extra de consti. trās lato. u ℂ † Quinto quando episcopus; audit accu 5 sationem iudicis fugientis. ne reddat rationē qui captus est. in auten. vt iudi. sine quoquo suffra. §. necessitatem. col. ij. j. v. xxvij. ℂ Sexto vbi agitur de beneficio autozitate apostolica obtinendo. nam r tunc littera apostolica potest esse loco libel. nec iuder habet necesse alium libellum recipere. ar. C. de s excep. rei iudi. si vt proponis extra de prebē. cum secundū. §. fi. z. c. fi. z. c. j. z. ij. ō rescr. ad aures. qō dic secunduz. d. m. vt no. in summa de excep. §. z quādo sub. §. hutusmodi de dilatoriis. v. quid si quis. z vi de in repertorio in titu. de libel. obla. k. an detur: z idem est quando petitur confirmatio. nec aliquis aduersarius apparet. Idem etiam super exceptionibus ō electū oppositis. que dic secūdū papā put no. extra de ele. dudū. ij. k ℂ † Septio si agaf de mi x 6 nus canonice obtentis sine diocesani cōscia. xvj. q. viij. nullus. extra de insti. c. iij. z de exceptiōe pcla. ad aures: vel si agatur de diutia vocatione vel aliis grauaminibus ecclesiaz. que diocesanus ex officio suo habet corrigere. quādo z ipse ex officio pceditt. extra vt ec. bene. c. vnico. z de prebē. de monachis. z y c. graue. r. q. j. regula secundus. d. m. r ℂ † Octauo 7 vbicunq; de plano iudicis officium expeditur secū dum Zc. z Roffre. z. d. m. quod exemplificata sm eum. vt in summa de libel. ob. §. vtrum libellus. ver. Idem vbicunq; quia iudicis officius non est actio vt. ff. de mino. qō ż. §. fina. z pro eis facit. ff. de excusatio. tutorum excusare. ff. de officio proconsul. nec quicquam. §. de plano. Ego dico super hoc. qō aut propono aliquid iudici in modum denunciationis qō spectat ad eius officium dicens. dñe iuder talia z fiūt in terra vestra. ad officiū vestrū pertinet hic punire z hec fine li. expediunt. C. de accu. c. iiij. q. iiij. §.

ℂ Jo. de deo. cauil. titu. ij. ante fi.

ℂ Nicz fallit. de his scripsi post Jnno. z posti. c. ti. c. j. p que aditus fuit hic autor per rof. z p Jo. de bla. z Jaco. Bal. vbi. ż. in prin. §.

ℂ Nocj. istud boc z illud eaz qō ponit in v. statiz alle. ipedit intellectuz vide qō ibi dicam.

ℂ Jnquisitionis. que fit altero denūciante. vt. ż. ssecūdū Hosti.

ℂ Et breuiter. sm esi i pte. decr. j. vbi scripsi. in prin. magne glo.

ℂ Personaz istud personarū nō ēt textu. ż. fit tibi. Itez nō est diuisectua vl que. ż. ponit. sed est ibi copula z ppter qō pōt ibi gl. duas lecturas ż. qō ika ponat duos cas? alia qō vnū tñ. exponēdo viliuz ż. rerū hoc multū. plixe pscēt Ja. bal. vbi ż. sub tertio casu sicut est hic in numero.

ℂ Nisi. vbi de hoc arbitrio.

ℂ Relinquoēs in hoc concordant.

t ℂ Quarto. ille fuit primo Ja. bal. vbi. ż.

u ℂ Translato. idem dixi post Jnno. in pte. c. ż. de casu pri.

v ℂ Nudum. ij. vbi post princ. scripsi sup ver. contra electuz.

w ℂ Secunduz do. me. viij. vt dixi. ż. de offic.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

iudi.§.postremo.super ver.quinto dicamus.in fi. tractatu Jo. fasoli sumpsit Guil.in parte hunc versi.z ver.j.xxx.

a ¶Uberrtus de bo.in libello suo vbi tractat de iudi.offi.in prin.

b ¶Scõm Ja.bal.qui requirit qõ pactum sit expressum vbi.ff.in suo se cundo casu.z qõ iz ipse precise hic teneat dicit tñ qõ auf. generaliter. ff.prior.alle.ad hoc nõ facit super quo vide qõ ibi not.i gl. z hoc itelliges ff.§.prori. ante finem.

c ¶Et Rof.rubrica.xvi.in fi.

d ¶Ubi õ hoc. z ibi ī fi.remissi ad no.in cle.

e ¶Non apparet. fateor qõ sine libelli oblatione posset petitio ī actis scribi. vt in clemen.de verbo. signi.sepe post prin. z ver. verum.z facit qõ no.j.§.prior.in fine.

f ¶.§. vtrum li bellus ad materiaz facit qõ de lit.cõte. no. ff.õ sen. prola. §.iurta. versic. qd si de partiũ z faciunt ad qstionẽ quã plene trac. Jaco. bal. C. de pig. l.creditores in solutione contrariorũ de ceditore qui pactus est qõ sua autoritate possessionez ingredi possit si vult iudicis autori tate an sit offerendus libellus z tenẽt qõ sic si possessor vocatus resistat dicẽdo creditori soluturo vel aliquid simile fatetur tamen licentiam datam possessore non vocato valere ibi vi de. f

g ¶Intelligi. vt not. de re iudica.c.vlt.lib.vj.in.v.glo.

h ¶De falso.omnino vide quod scripsi.ff.de probatio.§.primo super versicu.ix.

i ¶Lege.ij.in fi.ad has.ll.quas allegauit Ja.bal.in suo quarto membro ipse addidit.§.ex non scripto.j.alle.C.de testa.testõ.z.l.fi.de iure fisc.l.pen.de exeu.mu.l.maximarum de meta.l.ij.lib.xj.de prepo.sacri. cubi.l.vnicuiqz.z de iure publi.l.publici.li.xij.de erro.z transla. mili. anno.l.j.z de diuer.off.z appa.eorum.l.pe.lib.xij.

k ¶Lege.j.fm Rof.q subdit.z sic non peccant multũ pronincie in quibus libellus non datur hec vbi.§.rubrica.xvj.in fi.

l ¶.§.j.in fi.pe.ver.est illius.§. z incipit in summa ad vtriusqz intellectum scias qõ super quadã qõne que fuit boñ. inter ceteros nobiles z quãdam vniuersitatem super quodã nemore habeat quedã cõmendabilis disputatio inter Ja.bal.pro parte nobiliũ.z Bagarotũ pro parte vniuersitatis cuius thema fuit qõ dum quelibet pars pareret amicos z arma ad occupandum nemus z ad incidendum ligna.rector ciuitatis huic cito sub grauibus penis vtriqz parti prohibuit accessum ad nemus.pars vtraqz coram predicto rectore cõparuit dicens ex precepto illo qõ reuocari petebant sibi factaz iniuriam cũ possideret.neuter tamen.cõtra alium volnit dare libellũ ne actor diceret.vt in pre.v.

g cedit.extra de testi.albericus licet aliter possit illõ intelligi.z.ij.q.j.legũ. ¶Ei.cum tutor accusat.C. qui accu.non pos.l.fi.z cum se excusat.ff.de excu.tuto.scire.§.oportet. ¶Eij.cum miles colonus efficitur.C.loca.l.fina. ¶Eiij.in accusatione apostasie. C.de apostat.l.apostatarum.qõ non placet. ¶Eiiij. in accusatione false charte.z falsi testis coraz iudice procedit.nam z ibi iuder sine accusatore punit. C.de probat.l.p. C.de testi.nullum. z.j.versicu. xix.

10 ¶†Ev.in notoriis in quibus ex officio procedit. ff. de sup.l.ij.extra de ureturan.ad nostram.iij.ij.q.j. manifesta.extra de fil.presbyte.quoniam.z de accusa.euidentia.C.de accusa.ea quidẽ que est.iiij.q.iiij. §.aliqñ.de hoc infra.z de no.cri.§.j.z.§.iam de notorio.ver.p.de sump. ¶Evj.in accusatiõe false monete.C.de fal.mo.l.prima vbi dicit qõ accusator habet immunitatẽ:sed expone.s.inscriptionis.alij dicunt.s.pene z melius. ¶Evij.in crimine suspecti.ff.

11 de suspectis tu.l.ij.§.non tantũ. ¶†Eviij.in omnibus criminibus vbi quis sine accusatore dãnat: vt in crimine lenocinij.ff.de adul.l.ij.§.fi quis ī publico:sed ibi in modum exceptionis fuit oppositũ vnde li.non fuit necessarius;licet pena fuisset imposita.sicut alꝫ contingit in crimine calũnie.vbi iuder sine accusatore põt tẽpore sententie penã infligere vt.C.de calũ.l.j.z ad hoc facit extra de ele, per ingẽ sitionẽ. Jn quibus aũt criminibus sine accusatore procedi potest.no.extra vt ecclc. bene. vt nostrum.

12 ¶†Eix,fm.p. in crimine falsi etiã incidẽter noto. C.de falsis vbi Jo.contra. qz ibi non incidenter sz principaliꝫ agebat de falso.b alij dicunt qõ si iuder procedit ex officio:tũc nõ est necessarius;sed si apparet accusator:tunc fic.C.de iude.l.ne quis.ff. finiũ regũ.si irruptione. ¶Ex. vbicũqz mulier admittit ad accusandum.C.qui accu.non pos.de crimine.qõ dic:vt.§.de accusatore.ver.itez qõ est mulier. alij cõ

13 tra.¶†Exi.si sit de consuetudine:qõ non detur de certa re non dabit.vt.C.de priui.scho.l.fi. in princ. lib.xij.C.li.e.de auro coronа.l.j. z de primicerio. l. ij.in fi.si enim pacto remitti potest. vt.§. ver. ix. et ar.insti.de iur.natu.gen.z ciui.§.ex non scripto. ergo z de consuetudine.fm ea que not.C. que sit lon.

l2 consue.l.j.¶†Exij.qñ quo se contendunt candez

14 rem possidere.z quilibet vadit ad possessionem: et ex indignatione nõ vult li.offerre dicens iudici det pars altera:tunc enim cum iuder debeat occurrere ne ad arma perueniant vt.ff.de vsufru. equissimum respõ.j.fine li.receptis testibus adiudicabit possessorium.probanti z vetabit alium sibi vim facere. quominus libere re illa vtatur.argu.ff.de lib.causa liberis.§.fi.ibi enim nullus offerebat li.alias autẽ vbi agitur de possess.dandus est li.vt infra versicu. xxvj.sed si propter premissam causam iuder interdicat ne partes accedant ad possessorium post altera pars petit illud reuocari.nõ audietur sine li.fz Jaco.bal.z sic obtinuit.imo si sententia sine li.ferat.nõ tz.C.de sen.z interlo.om.iud.prolatã.ij.q.vj.§.diffinitiua.de hoc.§.de pos.z peti.§.j.in fi.l z fm papaz

l Jd.dicit precepit rector qõ quelibet pars daret capitula que pbare volebat quelibet dedit super dominio z possessione recepta fuerũt capitula solum super possessiõe quã sola pars nobilis probauit fuit acerrima disputatio super dictos doctores an fine libello valerent attestationes z posset fieri sẽtia super possessorio Ja.dicebat qõ ficta dicens dandi libellus si petat ad instar iuramenti calũ. de quo de iur.cal. c.j.§.j. lib. vj.z qõ ibi no.indicebat.l. ita dicimus.C.de procur.cuz sua materia. Item qõ fauore litigantis inuẽta erat libelli datio.õ hoc.§.§. vtruz allegabat fortiꝫ qõ natura cãe nõ requirebat libellũ cuz nobiles nullũ vocari fecerint. pbãs hic p.l.liberis. §.fi. ff.õ li. cã. itẽ qõ vilis z de momentanea possessione in qua non appellat. C. fi de momẽ. pos.l.vna facit C. oñ vi.l. momẽtanee.potest fine libello pcedi õ hoc.§. vfi.iij.z.j.xxvj.

Itẽ i iterdicto possessorijs non requirit solẽnitas.C.de interd.l.fi. Itẽ si cã talis fuisset qꝫ requireret libellũ hic nõ fuerat necessariꝰ qz capꝫ pducta satis otiebat intẽtionẽ nobiliũ qõ sufficit.ff.de le.i. ad Zitũ allegabat.auf.of ferat. itẽ si minor vult vẽdere pdiũ cũ libello oz hoc petere.C. de pdimi.l.minor. Itẽ in bonoz pos.dat lib.de quo satis.j. de test.§. sequit ergo z hoc ad.l.liberis.rñdebat falsum eẽ qõ ibi pcederet extraordinarie.z sine libello imo pcedebat via ordinaria. Jacobꝰ ad auf. offeratur dicebat rñsuz.qz loquit in eo qꝫ reũ facit ad iudiciũ vocari. qõ hic nõ fuit ad.l.minoz. qõ de alio libello requirit hic ītelligas p.§.iij.§.c.q dicebat de bonoz possessiõe negabat qõ ibi eet ordinariũ iudiciũ qõ si tale esset seruus pupillus.z mulier nõ admitterenť.qz tñ admittunť ff.de bo.pos.seruus.z.l.pe.ad id qõ dicebat in.l.liberis pceditre ordinario qrebat ex eis quo iure rñderũt qõ interdicto vtrobi.qõ Jac. negauit dicẽs qõ vtrobi. ī mobiliꝫ nõ põt eẽ maioris potẽtie quãti possidetis in imobilibus,sunt essi equata interdicta vel illoz prãs.ff.

extra

vtrobi.l.j.z instl.de interdictis §.vtrobi. sed interdictum vti possidetis non datur pro iuribus:qz iura non possidentur.ff.de acqui.re. do. l.seruus.§.incorporales.z illud non datur.nisi possidenti.ff.vti poss. l.j.§.igitur.z.§.retinende.z.§.interdictum.ergo cum ler liberis de iuribus loquatur.responsio non procedit. Ad hoc respondit Bagarotus quod dabi

tur actio in factum vel iudi- a
cis officiũ. dicit quod dabitur quasi vtrobi. alleg. ff. de serui. quotiẽs ff ser.ven.fi cui §. aristo. Rñdebat Jaco. illud verũ si possessionis questio fuisset principalis z i modum agendi.fz b
hic erat modꝰ excipiendi con- 16
tra preceptum c
qõ erat nobilibus turbãs eis possessiõis priuate commodum p predicta colligo. Jacob. Bal. que ill. autor itellexit se qñ preceptũ 17
factus est in fac
norem vnius litis. pars cui factum erat petere ret reuocari. sed in suis terminis videtur sensisse contrarium.

¶In presen g
tia. vbi scripsi in gl. no. quod licet. post prin.

b ¶.c.j. non pot bat ad qõ inducitur. est tamen verũ in ca fibus decr. dispendiosam. de iudi.in clemẽ.

c ¶Si coloni. lib.xj.ibi dicit ter.qõ bonefidei possessori oportet celeri reformatione succurri. sed si necessarius est libellus nõ esset celer scõm Jo.de bla.intelligit tamẽ cũ ille nõ negat fugam vel cũ est notoria.

d ¶Dicat contra.in pre.decre.de libelli ob.vt ibi scripsi post prin. magna glo.ver.sed z secundum.

e ¶Exv.vide quod dixi.§.ver.viij.

f ¶Dominus Bene.dicebat Jo.fasioli.qõ fuerat pceptor suus.

g ¶Dicatur.sed parata non erit executio si detur libellus ppter spacium.xx.dierũ si fiat contestatio.z alia solẽnia seruentur.

h ¶Pretor.pro hoc dicto facit.ij.qõ.j.sicut vbi de hoc per Arch. z de pe.diffin.j.addam.

i ¶.§.brevitet.z facit eo.tit.§.sequitur.ver.qõ si sententia. in fi.z idez tenet Guid.de suz.vbi.§.ponens de hoc specialem rubricam ante fin. operis inducit qõ ab executore non appellat. C.quorum ap. non rec. l.ab executore. Itẽ pre.l.si pretor. Itẽ pre.l.satis aperte. C.de fal. itez qõ cõtraria opi.docet mẽtiri cõtra id.ff.de tribu.illud.§.pe.in fi.dicit tñ qõ in quaternis not.bene faciet iuder scribi qõ victor petit executionẽ sententie summatim fieri facit qõ no.de re iudi.a diuo.§.fi sup.

facit oõ not.j.§.prori.in fi.z qõ dixi.§.versi.ix.ante fin.per qõ scripsi de libel.ob.c.j.ad fi.magne glo.ver.melius tamen. z de resti.spo. cum ad fedem.super.ij.glo.

ADDE oõ opi.Spe.in.o.§.breuiter.sequit alex.cõsi.l.ij.li.z eandẽ opi.habet Roma.cõsi.clxviij.in quibus locis tenẽt qõ iz in exec. nõ fit necessarij li bellus tũ ī causis executivis habeat locũ in stantia triẽnalis.z qñ libell possit emendari.vide bal.post. clxviij.ij.li.

¶Nullaz. de bo.j.ver.pe.

¶Offerẽdus meus azo.distinxit vt azo in primo mẽbro inducens eandem.l.addens id pcedere fi ue coraz iudice proferente fine coram alio cui cõmiserit petatur executio.ī ducit de fo.cõpe.postulasti z co.tit. romanali.vj. ver.fz tũc z.l. a diuo pio. §.j. de re iudi. offerat ergo sentẽtia pro libello illi mero executori.alle. l.j. õ re iudi.z que scripsi.de elec. dudu.ij.super ver. cõtestationũ.in fcõo mẽbro ẽt concor. autorũ.subdẽs qõ vbi non petat li.ab opponẽte nõ erit necesse offerri. fz vt.§. dixi fufficiet simpler petito scripto vel verbo cũ actis inserta.facit cle. de ver. fig. §.j. z qõ ibi no.ad fi.ma.glo. z.§. verum.inducit ẽt ad predicta que no.§.õ of. iudi.§. postremo.ver.v. dicamus. Fuit et alia eiꝰ qõ an

l2 quinto. ¶†Exviij.cum quis edicto diui adrl. vel ex constitutione iustiniani que est.C. de edicto diui adria.tol.l.fin.petit se mitti in possessorium.neminem enim vocat in iudicium:sed a iudice petit possessorium. bonoz hereditatis.arg.ff. de fide instrumẽ. in re.z.ff. de officio.proconsul.nec quicquam.§. vbi decretum. z hoc no. Also. ff. de iureturan. l.j. Si vero aliquis se ei opponat:z petat quod ille intentionẽ inscriptis prom ferat.iuder posset illum ad hoc cogere. licet hoc non sit libel. sed quasi. argumen. ff. de interrog. act. qui interrogatur. ff. de iure delib. aristo. Respon. §. Uber. de bo. dixit qõ si petatur li. semper dandus est in quocunqz casu quod sustineri potest vt detur loco petitionis sine solẽnitate: vt super ea iuder de liberet. vt nota. supra de offi. om. iudi. §. incidenter versi. sed queritur. z argumen. ff. de re iu. testa. C. ne lite pen. l. secunda. Albertus pap. vero dixit in presso casu dandum li. ad iudicis instructionem cuz ipse habeat sentẽtiã ferre z formabitur. sicut not. j. de testamentis. §. sequitur. in fi. in interdicto vero quorum bonorum necessarius est lib. qz inter duos

21 datur: z ibi vnus agit contra alterum. ¶†Exix. quando petitur testamentum aperiri. hoc enim ex officio extra ordinem z sine dilatione expedit. vt. ff.

possit fieri executio sniẽ die feriato de quo aliqd scripsi. de iudi. c. fi. sup vlt. gl. post Qm. z Qbi. z hic p archi. ij. q. j. sicut. ipse vo distinxit inter mãdatũ qõ facit iuder de exequẽdo sniaz z ipsaz nuda facti executionẽ que sit ex tali mãdato. primũ dixit regulariter fieri non posse p iura que feriias seruari pcipiũt. xv. q. iiij. placita. v. qõ. ij. c. j. extra de fer. c. vlt. C. e. l. oẽs. z. l. fi. z maxime. qz executio reqrit cãe cognitionez. C. si contra ius vel vti. pu. z si nõ cognitio. cano. xxv. q. ij. de re iudi. de certo de falsis. super eo. ff. de iudi. si pretor. C. de execu. rei iudi. l. ordo. regulariter dixit propter casus exceptos de quibus vide supra de fer. §. ij. versi. porro. z seq. secundo casu distinctionis. subdistinguit inter nudam actualem executionẽ facti que in ciuilibus fit per executorẽ z illã que fit in feriatibus primã in feriis fauore hominũ inductis vel repentinis dictis fieri posse cum sit nudus minister alle. de appel. nouit secus si in feriis ob horrorem dei nisi res esset subito perritura vel immineret ant maruz periculum. vt in decre. fi. de feriis. in criminalibus vero dicit executionem fieri posse, in feriis repentinis vel fauo-

Universidad del Rosario Archivo Histórico

re hominū introductis.per.c.sicut. ij.q.j.de pe.dist.j. addam.secus de diebus solēnibus ad bonorem dei ⁊ sanctorum pro.c.placita.per decre.j.eo.titu.⁊ per.l.fi.C.eo.ti.nisi esset publicus latro vel nocturnus depopulator agrorū.vt post Post.e.ti.de fer.c.j.super ver.ad mortē. ¶ DDE an executio sñe possit fieri die feriata ¶ lex.consi.cxx.j.li. Fede.de senis consi. cliiij. et dū Joā. an. videt tenere qđ in ferijs repeti nis possit fieri executio qđ.d. ant.in.d.c. fin. alie.in contrariū glos.in cle. sepe.de ver. signi. quā ibi vī sequi Imo.

m ¶ Cogere de equitate. sec⁹ de rigore cum nullus ad iudicii vocet ⁊ auten. offeratur fuit sumpta de corpore.de exhi.reis fm Jo. de bla. vbi supra.

a ¶ Ja. dixit et Jo.de bla. vbi supra.

b ¶ Disputandum.hoc dixit q: Ja.Bal. et Jo.ō bla.quorū sunt verba pendentia adhuc multū instabāt in his.

c ¶ Si vel alī. scz. alber. gal. cuius fuit.ver. iste de lit. conte.ver. sed nun quid vide qđ scripsi.ō.de appel.§.in quib⁹ ver.sed nunqđ quando.

¶ DDE vt p bart.in tracta. alimentorū.

d ¶ In loco publico nemine prohibēte.

e ¶ Dixit.eo. titu.c.j.

f ¶ Est notoria nimis late locut⁹ est autor: q: non veniēs posset esse non cōtumax. de re iudi.cum dereloldus.de ref. in integ.ex literis forsan intellexit de notorio presumptionis.

g ¶ Necessarius lib. hoc dicti ⁊ istud plene prosequitur Ja.de bla. vbi ō.nam vt dicit si is cui facta ē nunciatio offert satisdatio de ap.reci.l.fi.fm quosdā. Ja. dixit[a] qđ si peto aperiri testamentuz qđ est penes me.verū est qđ predicti.vt.C.quemadmodū testa.aperi.l.j. si vero qđ est penes alium qui controuertam non facit. idem vt prīde.ff.eo.l.ij.§.fi.qđ si controuertam facit: q: negat penes se esse tunc est li. necessarius ⁊ recurrit ad interdictum de tabulis exhiben. in quo sicut et in quolibet interdicto necessarius est illi.vt in prori.l.z.j.ver.sed si petitur.in fi.idem si aliam controuersiam facit:vt q: dicit non interesse petentis vel ex alia causa nō esse aperiendum:non tñ negat penes se esse:z tunc etiā iurabit.ff.eo. pupillarem. et ff.ad exhi.thesaurus. ¶ Xxx.quādo petit carboniana bonorū possessio:vel cum mulier nomine vētris se petit in poss.mitti. q: tunc nihil petitur ab alio vel dari vel fieri:nullus etiā in iudicium vocatur.arg.in pre.auc.offeratur.ff.de leg.pref.bo.poss. contrata.pe.l.filium.§.fi quis. Si vero quis se opponat necessarius est.ff.de carb.edi.l.iij.§.cause.et §.due.ff.de ven.in poss.mitten.l.j.§.fi ea. Idez etiā dici potest in ea que datur gratia litis agnoscende de qua habes.ff.de inoff.testa.posthumus.z.l.si qs instituta. Idem etiam potest dici fm antiqua iura in omnibus bonorum poss.que ius tribuunt:quia ibi nullus est contradictor: quāuis detur cuz causecognitione.vt.ff.ō bono.pos.l.ij.§. si causa.z.ff. qs or.in bon.poss.ser.l.secunda.§.dies.vnde quia ibi nulli paratur preiudicium:nec aliquis contradicit non est li.necessarius in pre.l.filiuz.§.fi quis.secus si paretur preiudicium z contradictor existat.ff.de bono.possef.contratab.cum emancipatus alias in l.sub duobus.§.iulianus. hodie tamen cum in bo. possef. ius tribuentibus sola agnitio est sine petitione vel decreto sufficiat. vt.C. qui admit. ad bo. possef.l.fi.non videtur li.necessarius. ¶ Fallit tamen hoc in bono.possef.contratab.vt in pre.l. cum emancipatus. hoc vlterius legistis relinquimus disputandum[b]. ¶ Sed nunquid in querela inofficiosi testamenti est necessarius li. videt q: sic cum cōtra heredem proponat.ff.de inoffi.testa.nam ⁊ si §.fi.z.l.si instituta.§.de officio.C.e.l.j.z.l. si heredē ⁊.l.cum duobus.preterea lex vocat eam actionem. C.eodem neptem.z.l.contra maiores.z.l. fratres.z l.liberi. vnde videtur dandus sicut ⁊in alijs actionibus:z lex dicit heredem vincere filiuz.ergo inter eos fit lis.ff.de lega.secūdo cum filius. Respon.j. C.de inoffi.testamen.cum duobus. Ja. dicit qō sic. ⁊ offeretur heredi.z maxime fm eos qui dicunt qō per eam petitur hereditas.ff.eo.qui de inofficioso §.j.qō tamen idem Jac.negat. Alij dicunt non esse necessarium li. q: per eam non petit quis aliquid sibi dari vel fieri ab allo:sed dicit tantū contra testamentū:verū si heres se opponat: tunc iudex pōt facere qđ deb⁹ i scriptis ⁊ exemplō prebeat heredi.

24 ¶ Sed si petit caueri de legato vel fideicōmisso soluendo.nunquid est necessarius li.ar. qō sic:vt insti.de pena te. liti.§.Item aduersus.xvj.q.iiij.ne q: decēnij.extra vt ec.bene.c. vnico.argumēto contra.C.vt in pos. leg. vel fideicom. l.j.quia hoc offi. iudi.expeditur.ff.de ac.er ob.actionis:⁊ summarie ff.ad exhibē.l.iij.§.sciendum:sed dic quod non debitur solennis li. sed summaria petitio:vt.j.§. pro xi. ad fi.vt super ea iudex deliberet: vt.ff.vt leg.seu fideicom.no.ca. l.j.§.si ad fiscum: et.l.se.et.l.hec stipulatio.ff.vt in pos.lega.vel fideicom. l.j.§.fi. et.l. ij. et per totum sicut fit in renunciatione episcoporū.vij.q.j. qualiter.z.c.quāuis. et.§.ecce his. Sed si proponitur officium iud.p tabulis testamenti exhibendis est argu.quod li.fit admittendus.ff.de tabulis exhibendis. l.j.ad fi. ff. quemadmodum test. ape.l.ij.sed dic vt iam dixi.ō.ver.xxix. ¶ Quid si petuntur alimenta dicunt quidam quod si petuntur officio iudicis.non offertur li.si vero iure actionis: tunc sic.ff. de his qui sui vel ali.iuris sunt.l. si nem demoliendo si.⁊c. nihilominus nunciantem.si resistit tenetur per tres menses expectare volentem probare iuris sui preiudicium. C.de edi.pri.l.fi.z de noui ope.nunc.c.fi.habebit ergo necesse libellus offerre in quo sui preiudicij causam exprimat.ex diuersis enim causis fit nūciatio.ff.de no.ope.nuncia.l.j.§.nunciatio.z.§.seq.z si diceret nūciās se possidere locum vbi edificatur posset in tētare vti possi.⁊ econuerso passus nunciationem si possidet idem potuerit tentare. ff. vti possi.si duo §. idem videamus.⁊.§.seq.⁊ §.interdū.si vero nūcians nititur proprietati aget negatoria. ff. si ser. vendi.l.ij.si iure fruitutis puta altius non tollendi dicat sibi esse ius de nūciandi aget confessoria. ff. de no.ope. nū. in prouinciali. §.si ego ⁊si ser. vēdi. si eo loco in his ergo dādus erit libellus.ls in denūciatione non detur. Itē si de nūciatiōe spreta is cui denūciatum est edificat ordinario iuris agēt ad demolitionem ⁊ dabitur libellus.ff. de noui oper. nuncia.l. prētor. ¶ pinio autem que hic sequit̄ in mltis locis seruat̄ maxime in illo capite quo nūcians pbat suū preiudicium vt excludat satisdationez et qō sequit̄ sic iducit qō spāle est in qbusdaz qō nūciare nō possint. sed habent recurrere ad ordinarias actiones ergo qui denūciare pōt non habēt ad illas recurrere. sed hoc verū a prīci. sed possunt sibi p. uidere p nūciationem qō illi nō possunt.

25 ficiosi testamenti est necessarius li. videt q: sic cum cōtra heredem proponat.ff.de inoffi.testa.nam ⁊ si §.fi.z.l.si instituta.§.de officio.C.e.l.j.z.l. si heredē ⁊.l.cum duobus.preterea lex vocat eam actionem. C.eodem neptem.z.l.contra maiores.z.l. fratres.z l.liberi. vnde videtur dandus sicut ⁊in alijs actionibus:z lex dicit heredem vincere filiuz.ergo inter eos fit lis.ff.de lega.secūdo cum filius. Respon.j. C.de inoffi.testamen.cum duobus. Ja. dicit qō sic. ⁊ offeretur heredi.z maxime fm eos qui dicunt qō per eam petitur hereditas.ff.eo.qui de inofficioso §.j.qō tamen idem Jac.negat. Alij dicunt non esse necessarium li. q: per eam non petit quis aliquid sibi dari vel fieri ab allo:sed dicit tantū contra testamentū:verū si heres se opponat: tunc iudex pōt facere qđ deb⁹ i scriptis ⁊ exemplō prebeat heredi.

26 Vō. vñi. quare autez. ¶ Sed nunquid dādus est libellus quando petit vt heres rogatus adeat hereditatem quod fieri potest:vt dixi.ō.de offi.iud.§.j. ver. Item implorat:vt cogatur:⁊ quidem nō videtur dandus ꝓpter modicum effectum.ff. ad trebel. quia poterat.C.de sen.ex pert.re.auc. nisi.vbertus

27 de bo.cōtra.ar.iij.q.iij.auc.offerat. ¶ Xxxi. quā

d do agitur de eo quod factum est in loco publico[d] qui est in ciuitate. nam de illo non hz locum interdictum ne quid in loco publico fiat vel vt quod factum est tollatur: ⁊ sic tunc non recurritur ad ius ordinarium sed absq; li. expeditur: vt.ff. ne quid in loco publico.l.j.§.si quis neminem. Alij contra: vt proponatur secundū eos illud interdictum vtiliter non directe quia verba deficiūt.ar.ff.e.l.ij. circa princi.⁊.§.hoc interdictum ex eadem causa.ff.de iurisdi.om.iudi.si quis id qđ.ff.si quadru.pau.fe.di. l.pe. ¶ Tertij dicunt qō ibi iudi.officium imploratur:⁊ li.offertur ⁊ iure ordinario agitur licet aliqñ

28 secus. primum verius. ¶ Xxij. cum postulatur cautio damni infecti fm quosdam:⁊ hoc quia defecerat celeritatem. vt.ff.de dam.infect.l.prima. z qz iudicis officio expeditur.vt.ff.eo.l.iiij.§.hoc autez iudiciuz. Alij contra.ff.e.l.iiij.§.totiens.z.l. pretor ait. Respon.j.z.l.qui bona.§.qui damni.⁊.§.antepe.z.p.⁊ fi.z.l.in cause.C.de lit.contest.auten. offeratur.per quas.ll.dicit Jaco.qō cum petitur iudicis officio est necessarius li.vt.ff.de excu.tuto. scire oportet.ad hoc etiam facit: quia nomine actionis hec cautio continetur.vt.ff.de actio.⁊ obli.l.actionis ac.in actione dandus est.vt in pre.auc. offerat. Alij dicunt qō petitur actione in factum.ff. eo.pretor.in primo.dicas ad saluandas opiniones. quod dabitur quasi li.idest petitio:nec dabitur nisi modica dilatio.ff.de re iudi.l.secunda. Innoc.papa dixit[e] quod quando implorat̄ iudicis officium:qz petitur confirmatio electionis vel aliquez mitti in

e possessionē ex edicto diui adri.vel nomine.ventris vel ex carbo.vel sibi dari bonorum possef.vel testamentuz aperiri.vel ex interdicto ne quid fiat in loco publico de quibus premissum est ⁊ similibus et li.extra de elec.oudum.ij.extra de testi.cum olim. ff.de appel.reci.l.fina.ff.quēadmodum testa. aper. l.secunda.§.fina.C.eod.l.prima.C.de edic.di.adri. tol.l.fina.⁊ supra de inquisitione.§.nunc tractem⁹. ver.in summa. ¶ Missio autem que fit ex primo decreto fit sine li. vt.j.ver. xlv.qz fit officio iudicis seruiente actioni licet nondum proposite: sed proponende:vel quia est ad defensionem sue iurisditio

f nis contra contumaciā que est notoria[f] ⁊ in notoriis non est libel.necessarius.vt supra versicu.xv.

29 ¶ Sed nunquid in noui operis nūciatione offertur libel.et quidem non videtur cum fiat verbo: vel per iactum lapilli:⁊ in absentia partis.etiam si fiat per pretorem:vel eius denunciationem vel interdictum.vt.ff.de no.oper.nunc.de pupillo.§. nunciare.z.§.meminisse. In prosecutione vero denunciationis quando scilicet petitur remissio nunciationis et in alijs erit necessarius li[g]. licet quidā hoc negent dicentes.quod potest causa quasi extra ordinē exercerī:qz non proponitur actio vel interdictum.nā fm eos quidam sunt qui nūciare non pōt sed ad actiones ordinarias recurrunt.vt.ff.eod.l.j.

§.fi.

a ¶ Scōm quosdā. Vber. vide de offi. iudi. §. j. sed querit̄.

30 §.fi.z.l.ij. ¶ Xxiij.fm quosdā[a] in illis casibus in quib⁹ summaria cognitio requirit qui plures ⁊ speciales sunt quos prosequere.⁊ dic de hac materia. vt no.ō.de off.om.iu.§.postremo.ō.iij.z ver.v. Quid de actione ad exhibendum de hoc etiam ibi nota. ¶ Xxiij.in impetrāda restōne.qua impetrata cōpetit recisoria fm quosdā qō dic.vt.j.de in integ. resti.§.j.in prin.z.ō.de off.om.iu.§.incidenter. ver. fz

31 querit̄. ¶ Xxv.fm quosdam cū agit̄ inter patrē ⁊ filiū de patria potestate super obsequijs prestandis vel inter patronū ⁊ libertū.vt.ff.de offi. pconſ. nec quicq̄.§.plane.de hoc esse iudicis offi. expediū tur.vt no.ō.de offi.iud.§.j.ver.si vero.⁊ seq. dic qō si filius vel libertus est in possessione libertatis: et super hoc puocat ad iudiciuz a patre vel patrono dandus est li.aliter enim nō posset de iustitia plene discerni.ad hoc facit qō no.ō.ver.xxiij. ¶ Xxvj.z xxxvij.qñ petitur dari tutor: pupillo vel curator: minorī.xxv. an.item quādo petitur alicui interdici tā quā prodigo suoruz bonorum administratio. vt.ō. de offi.ord.iudi.§.j.ver.porro si ibi. Itē quādo pe-

32 titur. ¶ Xxxviij.quādo officium iudicis qō actioni detrahit implorat̄.qō dic.vt.ō.de offi.om.iu.§.detrahit. nisi in illis casibus in quibus in eo non est necessaria lit.conte.quos dic vt ibi. ¶ Xxix. cum vir intra. lx. dies vtiles accusat iure mariti. C. de adul.iure mariti.z.l.quāuis. ¶ Li. in criminibus q̄ per officiales denunciant̄.C.de accus.l. ea que. iiij. q.iiij.§.aliquādo.z.ō.de accu.§.j.in fi.z.ō. ver.viij. ¶ Ij. in crimine abigeatus.vt.C.de abige.l.vnica que est in pri.§.aliquādo. ¶ Quidam tamē dicūt in proxime dictis tribus casibus libellū dandum. primū probant per.l.ff.de adul.miles.§.feraginta. fm per.l.ff.ad turpil.ab accusatione.§.nūciatores. licet enim prima iura dicant in illis criminibus procedi sine solēni accusatione.f.sine inscriptione:tbu iusmodi.nō tamen negant quin tunc fit dandus li.

33 ¶ Iij. in leuibus crimibus.vt.ff. de accus. leuia. ¶ Sed que sunt leuia. Rñ. crimen abigeatus de quo iam dixi. furta domestica.furta modica: ⁊ fm quosdaz leues iniurie verbo illate:sed qō ibi dicit de plano intellige.i.summarie.q.d.sine magna inq̄ sitione:vel.i.iudice non sedente pro tribunali: licet enim de plano cognoscat nihilominus li. recipiet: vt in pre.§.feraginta.de hoc supra de offi.om.iudi. §.fi.ver.iij. Utrum in causis criminalib⁹ sit li.necessarius.dixi.ō.de accusatio. §.qualiter.ad fi. ⁊. ō.in prin. ¶ Iiij. si christianus accusat cum iudea contrariſſe vel ecōuerso.C. ō iudicis ne quis.xxviij.q.

34 j.caue. ¶ Iiij. quotiēs aliquis de necessitate iuris p̄sequit̄ accusationē:vt.ff. de his quibus vt indignis.l tutorē.sicut heres qui tenet̄ vindicare necē defuncti.sed certe.in pre.l.nō dr qō nō deb⁹ libell⁹ sed qđ ꝓ nō inscribit̄ cū subscriptione.vnde li. admit

35 tet̄. ¶ Xlv. quādo petit quis posſ. rerū petitaruz vel etiā pro modo debiti declarati ꝓpter contumaciam aduersarij:nisi quis velit illū offerre vt supra. ver.xxiij.⁊ supra de secundo decreto.§. nunc dicamus.ver.sed qualiter. ⁊ infra de eo qui mit. in poss.

b ¶ In prin. de hoc etiaz. ō. de offi. ord. in. §. postremo. ver. iij. dicendum.

b causa rei ser. in prin.[b] ⁊ idem est si is cui est decreta possessio non admittat̄ vt ibi. ¶ Xlvj. vbi petit̄ declaratio seu interpretatio alicuius clausule obscure vel ambigue ex officio superioris prout no. fcōm papam. extra de verb. sig. in his ⁊.c. olim tibi. ⁊ hoc allegabat in causa abbatis montis maioris: ⁊ hospitalioruz sancti antonij. vt no.ō. de iura. calum. §.sequit̄.ver.qō vbi. ¶ Xlvij. preiudiciali questiōe. qō dic vt.j.de ordi.cogni. ¶ Xlviij. secundū quosdā quādo agitur de conditione alicuius curie astricti. vt.C.de episco.⁊ cle. si quis curialis.z.l.diffin. designata.z.c.se.dic tamen contra.vt.C.li.xij. de decur.

c ¶ Generali. fm Jo. de bla. vbi.ō. in fi. c generali[c]. supra ver.xxiij. ¶ Xliij. vbi agitur de nave submersa agitur de plano ⁊ leuato velo.C. li.xj. de naufr.l.de submersis:sed illud cozrectum est secundum quosdam[d] alij vero illud aliter intelligūt.

d ¶ Scōz quosdam. vt ibi no. ¶ Z. vbi petuntur expense qō dic:vt supra de expē

36 sis.§.fi.ver.fi. ¶ Generaliter autē li. non offert̄ in casibus in quibus testes recipiunt̄ lit. non contesta. quos habes.ō.de testi.§.nunc tractemus. nec in illis in quibus audientia denegat̄ quos habes ō.de appel.§.in quibus.ver.xxxij.⁊.xxiij.dist.in nomine.de hoc in summa Bzo.de eden.§. finautem.

37 ¶ Sed nūquid in causa appellationis est offerē dus li. Rñ. in appellatione extra iudicium non est dubium scōm quosdam:quia est offerendus cum sit tantū prouocatio ad causam.vt extra de appel. cuz sit ro. seu citatio vt extra. de electio. statuimus. In appellatione vero que fit in iudicio dicunt/Cincē. ⁊ Innocen. iiij. qō nec li. est necessarius:nec lit. contesta. ex quo facta est in principali.maxime vbi procediturex eisdem actis in auc. de his qui ingre. ad appel.§.nolumus.C. de tempo.ap.i.fina.§.illud. ex

38 tra de appel.per tuas. ¶ Quia cā app. eadē est cum principali.ij. q.vj.§.post secundam. Jo. Bar.

e Ber.⁊ dominus meus Host.dicunt[e] contra. extra

f de testa.raynaldus[f].ij.q.vj.fi quis in quacunq; alij vero aliter dicunt:vt supra de sententia.§.iuxta. ō. sed si causa.Dominus Clemens papa.iiij.fons inris precepit nobis auditoribus qō in appellationibus que a grauamine ante sentētiam interponunt̄ li.non recipere mus: vt finis litibus imponeretur. extra de dolo ⁊ contu.finem ⁊ de resti.spo.frequēs. C.de iudi.properandum vt sic saluetur prioris optato. In appellationibus vero a sententia fic: vt secunda sustineretur. ⁊ sic seruamus ⁊ secundū hunc

g intellectum possunt iura contraria concordari §. ¶ Plerique etiā dixerunt;qō si ante sententiā super articulo iuris appelletur:vt qz pronūciatuz est pactū de non petendo non impedire lit.contest. vel simile tūc nō est lib.recipiendus.arg.extra de app.sepe.in prin.z.ij.q.iij.§.notandū versi.nam facti. Qualiter

39 añ li.formabit̄ dicam infra de app. ¶ Quid si sententia dicit esse nulla. Rñ. dicunt quidam nō esse dandū li.cum cito debeat expediri.immo nisi pbatio sit in promptu executio non impedietur. vt.C. quando prouo.non est necef.l.j.alias non esset litiū finis.C.de transac.fratris.z ad hoc.ff.ad exhi.l. iij. §.ibidem.C.vt in poss.lega.is a quo. Tu dic qō aut opponitur in modum exceptionis .z tunc obtinet quod dixi aut agitur z petitur absolutio de facto: vel restitui instrumenta:z tunc sic. vide supra de li. conte.§.p.ver.quid de causa. ¶ Sed nunqd in exceptionibus dabitur li. dic vt supra de exce.§.viso. ver.sed nunquid iudex.

A quo ⁊ cui offerat̄ libell⁹.

h i

b Estat videre a quo

¶ Libellus ō hoc Rof. rub. xv.

REstat videre a quob ⁊ cui offerat̄ li. i ⁊ q̄dem offertur libellus ab actore tam in ciuili causa q̄m in criminali.ff.de eden.l.j.§. j.extra eo.c.j.⁊ supra.§.proxi.in princip. i

1 ¶ Sed cui offeretur.⁊ videt qō reo.vt in pre.auc.offeratur.in prin.z.e.q.auc. libellum. z sic in plerisq; locis seruatur. dicendum tamen est quod iudici debet porrigi.extra de libel.obl.c.j.ibi in synodo por. ⁊ hoc parte aduersa presente videnteꝛ intelligente vt.ij.q.j.in primis ad prin.xj.q.iij.eozum.ff. de verboꝛ significatio.cozaz. deinde iudex porriget cum

l2 reo.C.de lit.auc.litigiosa.infra.§.proxi. ⁊ fic intelige pre.auc.offeratur.⁊ extra de li.ob.c.j.C. de episco.⁊ cleri.auc.generaliter. principaliter enim dat̄ iudici cuius officiū tanq̄ mercenarium semper implorat̄. vt.C.depoſi.l.iiij.vel ēt quasi principal⁹. vt in resti.in inte.vt extra de offi.iud.c.fi.z.ff.de mino. qō si minoz.§.fi.secūdario ꝯo parti qō apparet dū ibi dicit̄ coram vobis dño tali ꝛc.si enim parti exhibeatur pot.aliquid addere malitiose vel detrahere

l2 sicut quādoq; fieri vidit̄ iudici ergo datur: ⁊ ipse facit parti copiaz originali penes eum remanente: vt nil valeat imutari.extra de proba.c.fina. libello em originali creditur: vt.lxxxj. distinct. maximianus.

2 ¶ Offert autē actoꝛ li. etiā reo hoc non petente. iij.q.iij.offeratur.extra eo.c.j.quidaz iij cōtra.ar.ff. de iureiur.iusiurandū.z.ff.de noui ope. nun. pupillus.§.q; opus.z breuiter scias qō li. offert̄ coz̄a quolibet iudice ordinario seu delegato.minoꝛe vel superiore.ar.C.de litigi. auc.litigiosa.z generaliter coram quocūq; iurisditionē habēte.ar.in pre. auc. offera-

3 tur. ¶ Sed nunqd coz̄a arbitro dz offerri:non videt̄.ar.C.de epi.z cle.auc.generaliter.in fin. sed ac.

l Ja. Rof. ⁊z ēt lex dicunt dandam esse.vt.C.de arbi.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

a ¶Refertur.vt scilicet illa de consensu partiū remitti possit.vt ibi no. in vltima glo.

b ¶Sic seruo.z sic seruandum est in causis in quibus procedit simplice i.tz de plano sine strepitu z figura iudicij.vt in clemen.de ver.signi ficatio.sepe.

Uncvi deam⁹.

c ¶Offerēdus de hoc tractat Roff. rubrica xiij.

d ¶.S. seraginta.idem no. de iudi.c.fi.in vlt. gl.z.S.de fer.se quit vltra ꝑn. sed illud intellige: vt subdit hic auctor. s.vt deē iudici: nec procedit vt dixit Jo. xv. qō. iiij. placita vbi dicit citari posse partē vt veniat die feriata ad recipiendū libellū cui glos.contradixit ibi tex.z vide quod plene scripsi de fer.c. fi.in gl. non solu.z de hoc.S. de fer.c.fi. ver. itez excipit qō citatio fit ad diē. z vt ibi dixi in ꝓin. distiguēdi sunt casus permissi a non permissis ꝓpter qō dicit glo. in.S. seraginta illud speciale.z tunc dic qō specialitas illa est generalis in actione vel priuilegio perituro lapsu tēporis vt ibi loquitur enim de tēpore quo maritus accusat iure marituū siz illo lapso ac cusare possit iure cōi. vt ibi. Et ex his insurgit illa questio si sunt plures iudices in quibus locū haberet preuētio an facta intelligaē per libelli oblationē factā die feriato.z nulla dubitatio de illa que fit iudici per quā nec preueniret etiā si fuisset facta die iuridico. citatio em in tali preuētione est necessaria extra de foro cōpe.c.pe.cuz concor. in gl. q̄ gl.preuentionē z perpetuationē equiparat.z per id qō ibi dixi super verbo legitime soluit an citatio que non tenet perpetuet.z de offi. delega.cum plures.in vlti.glo.

a l.pe.S.z ls.vt sociatur an competens actio vel petitio ꝓponatur vel non.extra de iud.examinata. ff. si mes.fal.mo.di.l.j. ¶Hibi videt distinguendus inter arbitros z arbitratores:vt in arbitro habeat locum qō iam dictū est. cum enim arbitria sint ad instar iudiciorum redacta. vt.ff.de arbi.l.j. sicut cōā iudice.sic z cōā arbitro offerē.argu.et iam ad hoc C.de iudi.rem non nouam.

b ¶Tbi arbitri z iudices equiparant.arg.etiam ad hoc. extra de proba. quoniā contra. vbi dicit petitiones debere offerri: tam in ordinario quā extraordinario iudicio.quasi est arbitriū.nec obst.pte.auc.generaliter.in fi.ibi nisi causa tc.qz illud ad cautionē tantū de qua ꝓmisit refertur. ¶Dotro si sit arbitrator qui non habet cognoscere sm iuris ordinem sed solū cōponere.vt extra de iureiuran. quintaual.z.ij.qō.vj.S.qō de arbitris.coram eo non offeretur li. ¶Licz petitio sit offerenda in scriptis. vt in pte. c.quoniam. z supra.S.proxi. ver. sed si petitur. z in alijs ver.vt sm eam sententia dictetur.vt extra de symo.licet.z ego sic seruo:vt quando casus imminet in quo nō sit admittendus li.facio mihi dari ad meam instructionem intentionem actoris scriptam non ꝓoli. sed vt appareat quid fuerit petitum.ꝓmissa tamē protestatione.quod ꝓ.li.non offertur. Item cōā non iudice non est li.offerendus.vt infra.S. sequit.

c ¶.S.dies autē.non ob.qō no.de dila.c.ij.in glo.ij.vbi dicitur qō cautum est in citatione rei ponere libellū actoris.z idē no.in cle.vt lit. pē. c.ij.in vlti.glo.qz vt super pte.glo.ij.scripsi.licet missio talis ualeat ad denegandas deliberatorias non tamē sufficit ad iudiciū ordinandum z finiendum.nisi z in iudicio per iudicez detur.z tunc lis contestet p.l. vnicam.C.de lit.conte.z per auc.offeratur.multum tamē in hoc instat Ly.in auc.offeratur.in.q.ij.z Jo.de bla.de hoc rubrica.ij.

d ¶Et sic vbiqz seruat Rof.dicit qō nō est i apulia.nisi i beneuētano.

e ¶Per totum z.j.S.sequitur.post ꝓinc.

Qñ z vbi offeratur libell⁹.

Nunc videamus quādo z vbi sit li. offerēdus †z quidē offerendus est ante lit.cōte.cū sit fundamentū cāe: vt extra de ꝓba.quoniam z de sy.licet z vbi fundamētum non est supedificari non pōt.vt extra de pbytero nō bap.veniēs.z.j.q.j.cū paulus.xlviij. distin. sicut. ¶Sed z die feriato pōt offerri qñ iudicium nō exercet.vt.ff.de adul.miles.S. seraginta⁹: sz tūc dar iudici z non parti. qui non tenetur tunc adesse reo vero non offert:nisi in iudicio.ar.in auc.offeratur.z.iij.q.ix.carte.z.xj.q.iij.cozū.z ar.C. de adul.iure mariti ibi quibus i publico eius facultas fuerit tc.z.ff.quis ex.in bo.poss.ser.vtile.S. dies autem.

e ¶Sed vbi offerat iam dictū est.offert enim in iudicio ideſt in loco vbi ius redit. vt in auc.offerat. ff.de iusti.z iur.l.pe.extra de li. ob.c.j.z sic vbiqz seruat non ergo iudice procedente:sed sedente.vt.C. de dila.a procedente.que est. iij.q.iij.S.spaciū. Item cōā non iudice nō cōā alio extra de iudi. at si.C. si a non compe.iud.per totum.

f ¶Am nunc videndum occurrit.

g ¶Concipiant.de hoc Rof.rubrica.xxij.scire debes qō q̄das aduocati reoz⁹ si gerūdia ponant in libello ciuili vel criminali opponūt libellum nō ꝓcedere cū gerundiuz nūl ponat sed ponit

Quat̄r cōcipiatur libell⁹.

terminat:inducunt textū.ff.si vsuf.pe.l.ij.ibi seruitutes imponēdo predio liberādo.que determinant qō ꝓcedit deteriorem vsumfructū fecisset.z.ff.de pig.l.is qui.vbi verbū fructus percipiat determinat duz subdit locando ipse percipiēdo vel habitādo.ad idem. C.de adul. si q̄ adulteri.in fi.ibi fidē crimini derogādo.z de transact. si quis maior.

h ¶Am nūc videndū occurrit⁹ qualiter libelli cōcipiunt⁹. †sciendū est igitur qō diuersimode z sub verbis diuersis. Fz varie tatē regionū cōcipiunt⁹. Alibi em sic dicit. FORMA. Deo z vobis. Alicui vero sic. coraz vobis dñe tali iudice.vel nobili viro rectore: vel ptāte talis loci cōqueror ego talis de tali a quo peto.r.certi cōditione.que orit ex mutuovel locato vel ex vendito:z sic in alijs personalibus. In realibus vero sic. FORMA. Deo z vobis dñe tc. vt supra vsqz de tali iunge qui iniuste possidet talez fundū in tali loco situm.cuius confines tales sunt. quē dico ad me pertinere ex cā emptionis z me dñz assero. vnde fundū illum peto rei vendicatione. vel quasi:sed sm canones non est nomē actionis specificandum.qō dic.vt.S.de actio.seu peti.S.primo.

i ¶Tbi interpellandus iudicem vel supplicādo de terminat vbuz precedens z.ff. de vi z vi ar.l. viz facit. vbi et plura gerūdia ꝓpositionem determinat precedentē.si ergo libellus in ciuli dicat.peto.r. q̄ mihi titi⁹ testādo reliqt in criminali accuso. P.q̄ me insultauit veniendo sm cuz armis ꝓiciendo sm me lanceaēl similiavolūt dicere z male qō his ꝓbatis sequet absolutio sed veritas est qō gerūdia ponūt z resoluntur in verbū.vt no.sup rub.ff.z C. de ededo. et bñ ps.C.de dona.l. q̄squis.in ꝓin.est g̃ idem dicere fecit insultuz ꝓiciēdo tc. ac si diceret insultauit z ꝓiecit. vide i decre.qñ frequēter vt lit. nō cōte.que de cōtumace z nō cōtumace ponit exē pla que p gerūdium dici potest et sonarent idē de ꝓio i.S. porro.ibi si cōtumax apparuerit cōtēdendo venire vl se occultando vel impediēdo tc.que ponunt per alia verba idez sonātia idē dico de exemplis nō cōtumacis.in.S.si aūt.facit de exce.pla.tanta ibi ea seruis tc.z cōferendo. Item si in sentētijs ponunt gerūdia.quare nō in libel.ps primū de re iudi.ad apostolice.li.vj.ad fi. ibi autoritate apostolica firmiter inhibēdo tc.z decernēdo quoslibet tc.z in narratione ibi idē in ver.delerauit.ad idē.de elec.venerabilē.in fin. facit ad ꝓdicta qō in cāe principio fauem⁹ actori.ff.de in.l. si quis intētione.z vide no.de resti.spo.cū ad sedē.in gl.ij.z de spo.ex lris.j.in vlt.glo.

k ¶Incipiunt.que cōsuetudo in his.S.S.nūc dicēdum.ver.iij. ver.xxj. hinc est qō ea lingua scribet quā bz illi? fori cōsuetudo facit.ff.de test. l.j.in fi.z qō no.j.S.vlt.in ꝓin.quā si reus non intelligit querat aduocatū vel interpretē.ff.de insti.si pupillus.S.proscribere.z vide.S. ō aduo.S.nunc de exordijs.in fi.

l ¶Forma.de his varietatibus.in ꝓin.libelli iuris cano. posuit roff. sed hic plenius.

m ¶Titulū ideſt hanc dictionem titulum.vt.j.dicam.

n ¶Presbytero cardinali tc.non aduertit decre.cum olim. de ꝓui.i. post ꝓin.z qō ibi scripsi post Host.l.spāle in hoc presbytero Car.per basilicam non per titulum nominat.cui concor.de re iudi. ad apostolice.in ꝓin.lib.vj.

o ¶Hō scribunt sm predicta intelligendū est qō dixit Host. de elec. coraz qō epi Car.sine titulo esse non possunt hic intēdit.qō ad titulum gerūt

chatus ordinatur tit: vt.S. dicti est. nō notatur p titulū dicēdo.B. tituli Posti. portuē. tc. pbyteri vō cardinales deputant a titulo vt ibi z de sup. ueg.pla.c. fi. et de cler. nō resi. c.ij. ō testi.ls.iij z seqbi in pbyteris nō exprimit hic dictio tituli:vt i ōcre. dilecto.de pbē. de ap.pstitutis supplēda est dicens hic fic esse ō stilo curie qō rescriptuz ꝑ censeret falsuz. ꝓdicere.q̄ graui.ō cri.fal.doyaconi vō Card. nō denoiant ꝓ hāc dictionē tituli: vt ptz ō ar bitris.c.P.de pscrip. ad audientiā.de resti. i fteg. cū ex lris. v. idē quoqz. ō testa. Raynaldus.v. dilect⁹. z vt qō ee⁹ posit fine titulo:vt nostris tpibus fuit in dño Detro ō colūna q̄ diu fine titulo se vocauit sancte ro. ecclesie cardinalem donec p ei? vacationē recuperauit titulū quez ante depositionē habuerat. s. sancti Angeli.

a ¶Tutoris. facit de iudi.c.vl. post ꝑn.li.vj. ō dila.lfe. vbi qō ibi scripsi.i ꝑn.

b ¶Interue.z ō actor evniuersi. ver.sed pone.

c ¶Dicit Uin. de fide instru. inter dilectos. in ꝓnc.v.sz nūquid iste v. fuit alber.gal.e.tit. ꝓ.sz pone qō.

d ¶Alternatio a lege.vel petō. vel ex testō. vt in decr. raynaldus. de test. v. demū vbi de ꝺ in glos.sz nūqd et vide qō sup ea dixiv pacto vel ex testō vt i decr. raynald⁹. ō testa.v. demō vbi de ꝺ in gl.

xerint immutandum. ¶† Cardinales autem nullam causam audire possunt:nisi eis a domino papa specialiter sit cōmissa:vel nisi iure propio punta ratione sui episcopatus vel tituli ad eos spectet. Si vero auditoꝛ generaliter specialiter fuerit aliqua causa cōmissa.tunc dices sic. FORMA. ¶Coram tc.vr.S. vsqz auditore postea subiunge. partibus a domino papa auditore cōcesso propono. tc.

¶† Ceterum si coram auditore alicuius cardinalis fueris ita dices. FORMA. ¶Coram vobis discretoviro talis diui cardinalis capel. ¶Si aūt fueris coraz iudice delegato sic dices. FORMA. ¶Coram vobis domino tali sanctissimo patre dño clemente papa.iiij.iudice deputato in tali causa que vertitur iter me.z.t.ꝓpono ego talis ꝙ tc. ¶Verū si fuer⁹ coꝛ ordiario sic dices FORMA. ¶Coꝛā vobis dño tali propono tc. nec est tūc necesse aliqd de ipsius iurisditiōe exꝑmi q̄ ppetua firma z notoria est. ¶† Porro si vis agere cō tra pupillum vel minorē.aut pupillus est minor septēnio:z tunc ages ꝺra solū tutorē.si eū bz.alioqn petas sibi dari aut ē maior septēnio.minor tñ.xiiij. anis.z tūc ages ꝺ eū autoritate sui tutoris⁸.aut minor ipe est maior.xiiij.an.sz minor.xxv.an.z tūc si bz curatorē:z ipe minor presens est ages ꝺ ipm minorem:z in eius personam formabis li.cum curatoris tñ autoritate. Sed si ipse absit: tūc cōcipe libel.in psonā ipsius curatoris. Si vero non habet curatorē pete sibi dari z dabit⁹ ei etiā inuito curator ad lit⁹ qō obtinet.etiā si ipe minor agere velit.hec oīa le gūtur.C.de iure delib.potuit.z.l.si infanti.ff.ad trebel.restituta.S.j.C.qui leg.personā.l.j.z no.C.q̄ pe tant tu.vel eu.l.j.ff.de tutel.l.qui bz.S.idem cassius ff.de admi.tuto.l.j.z.S.de cur.S. vt aūt ver. ceteruz. z seq. Me igit res.exēplis egeat ea subijciam⁹. Si igit velis agere ꝺra pupillū q̄ est minor septēnio: vel etiā ꝺra minorē.xxv.an.pītem z curatorē habentē fie li. conci. FORMA. ¶Coꝛā tc.conqror de.p.pupillo: z.t.eius tutore:vel de.p.minore:z.t.eius curatore a q̄bus peto.c.tc. ¶Ceterum si tuto: solus vel curator vult agere minore absente: vel pupillo existēte minore.vij.an.sic ꝺci. FORMA. ¶Coꝛā tc.conqro: ego.R.tutorio nomīe talis pupilli mei vel ego.R.curatoꝛ talis adulti de.p.a quo peto noīe ipsius pupilli vel adulti.c.q̄ ipse ꝺs dicto pupillo vel adultorneo tc. Idē in furtoso z mētecapto qui nec p se nec p alijs agit:qz non sentit.ff. de adop.filibi.S.verius.ff.de codicil.l.ij.nec videt q̄d agat.vt C.de fal.mo.l.ij. Si aūt pupillus maior septēnio vl etiā minor.xxv.an.velit agere.sic lib.cōci. FORMA. ¶Coꝛā tc.ego talis pupil.vel minor cū au toritate talis tutoris vel curatoris cōqueroꝛ de.p. a quo peto.r.q̄ ipse mihi ex tali cā ꝺs. ¶† Verum si filiusfami.agere velit cogitur pater cōsentire sibi:sz nihil querat pri vt.S.de actore.ver.Item q̄ est filius:z se.ocipe li.prout.S.in psona minoris vel pupilli dicti est. ¶Contra monachū aut conci.vt.j. de statu mona.ad hoc. Si petas aliquid a seruo.sic concipe. FORMA. ¶Coꝛā tc.conqroꝛ de p.dño talis serui.a quo peto.r.per act.de pecul.vel de in rem verso.vel q̄ iussu: quia cū seruo eius contraxi.emendo:vel qz illa.r.in rem eius vsa sunt. vel quia iussit.j.de solu.S.prenotandū.versic. de pecul.

¶† Si vo prelatus vel findichus vel actor ecclie res ecclesie petat formabit lib.nomine ecclesie sicut z findichus vel actor vniuersitatis: vt.C.de episc.z cle.auc. sed hodie.z.l.oēs extra de ordi.cog.c.ij.de fide instru.inter dilectos.de dila.littere.extra de resti.spo.olim.iij.de rescrip. edoceri. prelatus em est in ecclesia z ecclesia in ꝓlato:vt.vij.q.j. scire. cuz em ipsi nullam habeant actionem vtilem vel directam suo nomine rem ecclesie petere nō possunt.ff.de rei ven.si in rem actio.S.j.insti.de re.di.S.nullus.xxiij. q.vij.quod autem.xij.q.j. S. vlti.extra de dona.c.ij.

r.xij.q.ij.c.j. z.ij. quia qui non potest rem alienare non potest rem in iudicium deducere.ff. de iure deli.ait pretor.sic ergo conci. FORMA. ¶Coram tc.cōqueroꝛ ego.t.findichus vel actor vel prelatus talis ecclesie nomine ipsius ecclesie de.p.qui ipsam eccl'iam tali vinea vel iure indebite spoliauit vel qz iniuste talem vineam detinet. vnde eā cū fructibus tc.peto nomīe dicte ecclesie mihi restitui vel adiudicari:z sic in certis libellus dicendum erit:in pte.cōcor.patet ergo qō ꝓcurator ep̄i agit nomine ecclesie:vt probatur in pcal.c.inter.in ꝓinci.C.de epis z cleri.omnis qui.S.qui nihilominus. ¶Item papa dixit qñ canonicus agēs ꝓ ꝓbenda sua dicet ago noīe meo:vt.S.de actore.ppe fi.ver. monach⁹.

¶Contra ꝓcu.autem li.sic cōci. FORMA. ¶Coram tc.ago ꝺra.p.seu cōtra q̄libet psonam leg.p eo interuenientē:vl sic spāliter ago ꝺ.p.procuratoꝛ talis ꝓcuratoꝛio noīe tc.vt in pte.c.inter in ꝑn. ¶Cōtra findichū vel iconomū vel actoꝛem sic. FORMA. ¶Coꝛā tc.ago ꝺ.p.findichū talis ecclie vel vniuersitatis noīe ipsi? vniuersitatis: vel ago ꝺra.p.iconomū talis ecclie.noīe ipsius ecclie vt in pte.c.inter dilectos:z sic de alijs:vsus tamē cuius:bz:vt vtrunq; ponat hoc modo. FORMA. ¶Ago.cōtra.p.findichū.iconomū.actoꝛem seu procuratoꝛem talis ecclesie:z hec concordat iuri canonico sm quod oēs administratores ꝓcuratoꝛes vocantur.j.q. iij. c. saluato:extra de procura. petitio tc.quia in causis: lz sm leges inter istos dōia habeatur.qō dic:vt no.S.de his qui alie.no.in iudi.in terueniunt ᵇ. posset et agere contra ecclesiam: nec ob.quod est res inanimata:vt.C.de epis.et cle. auc. sed bodie. Item et ꝓcurator findicus vel iconom⁹ formabunt li.z agēt noīe dñoꝝm suoꝝm:vt in pte. cōcor.z.S.ꝝ.si vero prelatus. ¶† Quid si aliquis cauit de defendendo ecclesiam in iudicio et eam defendit:rñdicit Uin. quod in eius persona formabitur li.qz si non vult defendere non cogitur.sed fuffi cit stipulationem cōmitti.ff.de ꝓcur.si defunctus z in eum datur actio iudicati.ff.eo.plautius. ¶Et no.quod talis ti.admittit.peto talem rem iure dñij vel quasi:z sic sub defīctione.quod dic.vt.j. de cau sa pos.z ꝓpricta.S.notandū.ver.alie sunt. ¶Item talis peto boc aut illud sub alternatione. extra de testi.raynaldus.ff.de ac.emp.z vē.iulianus. S. si q̄s colludens.extra de in integ.re.cōstitutus.de ꝓui. cū olim.ij.arg.rñ S. extra de lib.ob.c.ij.z.iij. ꝺs enim reus certus esse an cedat vel contendat. iij.q. iij oferatur.ff.de eden.l.j.quidam tamen dicunt referre. an incertitudo sit ex parte actoris.an ex parte rei: vt si ex parte actoris non valeat libellus: nec recipiat.si vo ex parte rei sic. C. de fide instru. cōtract? quod verum est nisi forte qñ aliqd est sub alternatio ne ꝓmissum:quia tūc aliter lib.formari non potest. nisi sub alternatiōe:vt inst.de acti.S.huic.j.de plus peti.z nisi in casu ꝓc. l. contractus. ¶† Item de pluribus rebus potest in eodez li.agi.et ꝓo vna petitorio:et ꝓo altera possessorio:vt extra de elec.quereiam.in ꝓinc.de capel.mo.dilectus.ff.de act.emp. et vendi.non est nonum.ff.fa.here.heres.S.de pluribus.nec sunt contrarie iste petitiones cum ambe competant contra possessorem: sed et ꝓo eadem re potest agi petitorio simul et possessorio vt extra de causa pos.et propie.c.ij.et.c.cum dilecti. ¶Idem talis li.admittitur.peto venditionem nullam ꝓnunciari:vel per in inte.restitu.abscindi. vt probatur:et not.sm papam.extra de in inte.re.cōstitutus z.S.de sma.S.iusta.ver.sed nunquid talis. ¶Sed nunquid talis li.ꝝ peto a te:vt emendes damnum qō dedisti in arboribus meis:et si fueris inficiatus peto duplū dicāt quidam quod nō.nā ante inficiationē duplū nō est in obligatione:et iudicium de co esse non pōt ꝓiusq; debeat.ff.de iud. non quēmad modū.in fi.z.l. nō pōt. extra de re iu. abbate. extra de ec.edif.ad audientiam. Ecc. contra: vt not. C. locati. L'conductores. vbicunq; enim admittitur alternatio lege vel pacto ᵇ potest predicto modo vel simili.li.conci.vt si dico peto a te:vt reddas mihi rē quam vendidi tibi: vel suppleas quod deest iusto ꝓcio:ꝝ talis li.vt.C.de resci.ven.l.ij.z. l.si volunta-

Universidad del Rosario Archivo Historico

a ¶Et se. hec remissio repetit. j.§.fi. ante medium.v. itē no.

b ¶Dicit. vt ibi scripsi in glos. dicebaf. a

c ¶Vt dicit. solū emināter ibi declinatoria rerū. b

d ¶Rndeo. fm Jnno. & Host. vt scripsi i pre. decre. ij. in glos. cū de his. c

e ¶Quidam. s. alber. gal. cui fuit iste ysic. de lit. conte. circa mediū.

ADDE q̄ p cedit libellus si minor dicat sentiā nullā & si qua est appellat dūmō cām exp̄mat als secus fm Oldr. cōsi. cvij.

f ¶Libell? datus a pte ante lit. ptesta. alias nō pcederet qō de qua tū vide §. de pcur. §. ij. v. & no. & qō ibi

g Equit oitri.

¶Recipiendis. assu e mut vba Jo. de deo. li. ij. vl. col. q̄ ampliat.

ADDE quā do libellus rōne incertitudinis possit dēri b? lantari. bal. ofi. cvj. ij. lib.

ADDE tuvl teri. & vere reperies qō vbi libell? ē ineptꝰ f inder ds eū dē tib? damare vt est gl. in. c. facer cerdotib?. xj. q. j. et not. p Ab. in. c. iij. i. ij. col. extra de excep. & card. in consi. xxix. in. ij. colū. v. de nullitate. et idem dices si notorie cōstat aliūde nō cōpetere ius actori et p his & aliis supadictis. vide Jnn. in. c. j. g de of. vica. & i. c. 1 nō ō libe. obla. Anto. de but. i d. c. j. et hec oia reperies: qz in fonte vidi & nō in reptoriis vt mos est. Jtē ad de qō si libell?

te. in. fi. & exō emp. & vē. cū dilecti: & i sūma. d. m. in. t. de emp. vē. & §. ad q̄d. ver. & not. idem vbi alternatio admittitur ex conuentione. vt insti. de ac. §. plus. ff. de ac. & ob. l. obligationū. in fi. & §. ver. item talis et vide. j. de plus pet. verū. item talis fm quosdam petorem vel estimationē. alij contra. de hoc. j. de solutionis. sequitur. ver. ad vberiorem. & seq. a ¶†Item talis iustitiam mihi fieri peto de dānis datis in prędijs animaliū & aljs. nec est necesse specificari oia in quibus dānum datum est: vt extra de ordi. cogn. c. ij. respōso. j. Papa tamen dicit hoc non esse verum nisi damna tanq̄ accessoria petātur. vt ibi. vbi petebatur castrum cum damnis ibi datis. ff. de vi & vi arma. l. j. §. fi fundus. & §. fina. extra de resti. spo. cum ad sedem nec talis lib. ibi fuit admissus vt dicit. c ¶†Sed cum ex his que in hoc libro ponunt plures possint cōpetere actiones: puta actio. l. aq̄l. si dānum datum est in rebus ablatis: vt ff. ad. l. aq̄l. si seruus seruū. §. iij. Jtem actio vi bo. rap. & furt. et interdictum vnde vi. vt. ff. de vi & vi arma. l. j. §. vtiq̄ & etiā actio de vi publica. vel priuata vt. C. de vi publica vel priuata per totum. et aliter fiat condēnatio in vna earum q̄ in alia: nec ex tali lib. possit perpendi quō agatur. propter illa generalia verba. in stitiam peto. queritur qualiter cōdēnatio fiet. rñ. & fiet fm illam actionem que minor & requirit condēnationem. arg. de reg. iur. semp & l. fauor abiliores. & l. ea. de peni. dist. i. nisi ex aliquibus cōlectoris appareat quid actor intendat. quia tūc fm hoc est sententia ferenda. vt. ff. de iudi. si quis in tentiōe fatus est tamen qui talē lib. precipit. nisi exprimat actio vel causa petendi ex qua possit agentis intentio perpendi. vt. §. de act. seu pet. §. sequit. ver. notādum etiā & se. receptus tamē valet vt. C. de anna. excep. l. fi. ¶Item ego talis ago extra. p. qui in meum iudicium hoc facere nititur. vt. §. de actione seu p §. sequitur. in fi. ¶†Quid si minor petit fundum dicens illum ad se ptinere iure dñij. vel quasi. & reus dixerit se pscripsisse petit in integ. resti. qua cōcessa petit restitui fundū. nunquid valet. talis li. videt qō nō. ff. de iudi. nō quēadmodum. quidā & tñ dicūt contra. ff. de iureiur. nam postea. §. si minor. ff. de admi. tuto. si fine. §. j. & vide. j. de in integ. rest. i pn. ¶Qualiter li. incipiant in generalibus & vniuersalibus. et spālibus actionibus no. §. de act. seu pet. §. ij. versi. sed que est. & j. de iudi. §. j. & ij. & iij. ¶Jtē talis. ago extra talem qui me spoliauit. vel ratā habuit spoliationē vel mādauit. extra de resti. spo. cū ad sedem. ff. de vi & vi arma. l. j. §. deiecisse. & j. de resti. spo. cū ad sedem. ¶Illud aūt certum est qō pt̄ pōt agere p se vel per pcuratorem in rebus filio acquisitis. vt. C. de bonis ma. l. j. qō dic. vt not. fm papā. extra de pcu. accedens. ¶Sed in cuius psona cōcipiet talis pcurator li. & videt qō in psonaꝫ patris ꝓpter verba p̄dicte. l. vbi dicit. atq̄ oia ita peragere tanq̄ solidū pfectūq̄ dñium ei fuerit acquisitū &c. & arg. C. de episco. & cle. oēs qui. §. hic nihilomin? auc. & hodie. arg. extra qō noie filij. arg. eius qō dicit de tutore. ff. de admi. tuto. l. j. §. sufficit. & arg. C. de epi. & cle. auc. causa vnde potest dici qō in personam vtriusq̄ arg. ff. de solu. qui bomine. §. gener. & ff. solu. matri. l. j. §. j. & l. non solum. sicut alꝫ dicit de patre & filia. qō si pater vult repetere dotē. ds li. & cipere in psonam sui & filie: vt. ff. de pcura. nō solum. §. fi de dote vt ibi colligitur. ¶Libelloꝝ aūt formas in sequētibus titulis supponemus.

Qualiter porrigitur & accipiatur libellus.

Equitur videre de libellis porrigendis & recipiendis & † sit igitur cautus aduocatus actoris vt videat an psona cui li. porrigitur sit legitima. ne videl & sit minor sine tutore vel curatore cui dari nō debet insti. de cura. §. inuiti. & de autoritate tutoris. §. j. ad fin. vel an sit canonicus regularis vel monachus absq̄ sui prelati licētia. xvj. q. j. monachi. extra de iudi. cām Jtem videat an tu. vel cura. sit sufficiens: vt. j. §. ad huius. versi. item cautus. ¶Aduocatus quoq̄ rei sit cautus vt recipiat li. cum protestatione scz qō sibi saluū sit ius dicendi. tā extra formam libelli q̄ contra iudicem. & contra actorem. & cōtra rescriptuz: & alia extra de dila. c. fi. iij. q. iij. offeratur. ij. q. viij. libellorum extra de re iudicata inter monasterium. §. de lib. ob. ver. quo facto. dic vt ibi alioquin ei nocebit. argu. extra de censi. cuz olim. xxxj. q. ij. lotarius. in fine. Jtem non debet quis li. coram non suo iudice recipere. vt. §. nunc ostendemus. ¶†Juder autem si videret li. aperte ineptum eum potest reijcere. C. vt nemo priua. ti. prędijs suis. vel alie. impo. l. fina. in fi. ff. de offi. asse. l. j. & eum dentibus dilaniare. xj. q. prima sacerdotibus. C. de sacrifi. pagano. fi cut. vt finis litibus imponatur & circuitus eniteretur extra de do. & contu. finē. nec est hoc supplere de facto. sicut quidam dicūt dicentes qō non ds reijcere sed in fine eum ab inepta actione absoluere. vt extra de iudi. examinata quod dic. vt. §. de officio. iu. §. de seruit. ver. ante lit. & ver. in sententie. ¶†Sit etiaz cautus reus. vt li. non recipiat: nisi actor cauerit p̄ut habetur. §. de sat. §. j. ¶Jtem recepto li. si videris eum ineptum non sis eo ita precurrens vt statim contra eum ercipias immo recipe ad hoc terminuz. ¶†Stultus enim statim spiritum suum profert, sapiens autem reseruat in corde suo. vnde versus. Cum fueris sapiens attende tempus & horā. Non patitur stultus semper adesse morem. vnde iniquitas oia precipitat. de pe. di. iij. inter hec hir. cassato autem li. inepto poterit aptius formari extra de iudi. examinata. ¶†Quid si in criminali causa ineptus li. concipiatur. dic quod integre accusabit intra tempus a lege statutum. ff. ad. l. iul. de adul. accusa. ff. de accusa. libel. que est. ij. q. viij. ¶Item recepto lib. data a iudice licentia ipsum porta tecum & diligenter pensa singula verba in eo posita. & si videris eum male cōceptum. & causam ineptam. actio nemq̄ incompetentem editam. puta quia contra messorē agitur locati & similia. tūc contesteris litez fine aliqua obiectione. quia absoluetis ab impetitione. vt. ff. si mes. fal. mo. dixerit. l. j. extra de iudi. examinata. & sic aduocatus actoris confusus recedet. vt fecit in illa. ff. in quibus causis pign. t. Jbi. l. pe. hec victoria tamen nō multū est fructuosa fm vber. vel dic vt. j. §. fi. ver. cautus etiam sis si res. ¶†Jtē dicunt quidam quod li. non est offerendus. nisi pus quis fuerit citatus. vt in auc. offeratur b. ego dico quod licet reus casu venerit coram iudice nulla citatione premissa. potest tamen ei offerri li. quia vbi teneuenero ibi te iudicabo. argumen. ij. q. j. in pmis et. C. vbi de crimine agi oportet. auc. qua in prouincia. dum tamen concedatur sibi libera? potestas proponendi dilatorias. tam contra forum q̄ als. ij. q. vj. exceptio quod etiam facit in cōtrarium extra de re iudi. inter monasterium. et tempus deliberandi. vt in pte auc. offeratur. ¶†Hoc etiam no. quod si actor li. obtulerit aduocatus rei duplicez habet viā vnam. vt recipiat li. sub premissa protestatiōe. vel si non vult recipe quod proponat exceptiones dilatorias tam contra iudicem q̄ contra actorem. vel rescriptuz. que dic. vt. §. de li. ob. que iunge hic. ¶Jtē vide si iis qui venit ad li. recipiendum est tutor. vel curator. vel defensor simplex. quod si est exige officij probationem inuentarij confectionem. et congruaz satisdationem. vt. j. §. fi. ¶Item reus recepto li. faciat diligentem collationem cum li. originali. vt no. supra de lit. conte. §. nunc dicamus ver. & no.

Qualiter impugnetur libellus.

Orta propositionis ordinem dicenduz restat de libellorū impugnatione. † scias igitur quod rei subtilis aduocat? potest li. multipliciter impugnare. potest enim contra eum excipe si vnuz defuerit ex omnibus que habes. §. in. §. quid continere. ¶Item, non valet li. si actor indeterminate petit. extra de lib. ob. c. ij. & de dila. litere. & de Rescrip. c. fi. & j. ver. item non valet si generaliter. Jtem non valet si agatur crimina liter. nec in eo se ad talionē obligat accusator. vt. ij. q. viij. quisquis. et. iiij. q. iij. §. aliqñ. ¶Item si nō continet nomen iudicis. actoris. rei consul. diem mē

p vna parte est aptus & p altera inept? pceda pōt, in pte apta inepta remota Postiē. in. c. ad dissoluēdum. et ibi do. Ab. extra de despō. impu. Jtē lap. alleg. lv. i. iij. col. Additio. adō tu Sozi. consi. clvj. icip. viso pcessu in pmo volu. vbi in. iij. col. ver. ofirmā tur p̄dicta vbi qō libell? pōt esse p pte apt? & p pte inept? in eadē conclusione & ps inepta aptam nō vitiat & Bal. in. l. si qs homicidij ō accu. vbi dicit qō exceptio obstans ad partē libelli nō impedit quin posit ad aliā partem libelli pceder et q̄t modis redatur libellus ineptus tradit Bal. in consi. lxxix. incip. casus talis est in pmo vol. Henferran.

¶Offerat. p his facit. qz in iusvocare ē pncipium iudicij. insti. de pe. te. li ti. §. oium. facit de pba. qm̄ ff. Jtē nec satis ē aliq̄d factū vel casu factū. ff. de odi. & de. l. ij. ad so. q̄ sequit. facit qō dixi. §. ō sentē. pla. §. vt aūt. versi. & no. fm.

¶Jn Jtiū sed ibi initiuz litis sumit? p protestatiōe facit de v. sig. ex pte. ij.

k Orta p positionis.

¶Libellus ex ceptione opposita. vt. j. versic. item no.

l ¶. §. si aliquādo ō veruz nisi Jtia eēt osuetudo. vt. j. §. pxi.

a ¶Sup his. vide qō scripsi de offi. dele. cū olim. j. in gl. vñ iudices.

b ¶Ciuiliter sup̄ etiā & pte hic extra de pcur. tue. in mere ciuili cā secus vt scripsi de re iudi. abbate. lib. vi. sup glo. sed lz donatio.

c ¶Eam negas. istud cā nō fuit verbū Jo. & ipedit intellectū. si esset apparet denūciatio quō pōt negari. sensus ergo Jo. fuit qō si ego denuncio crimen tuū & tu fateris. hic nō est libellus necessari?. si tu negas crimen tūc &c. & vide. §. §. nūc dicendū. post pn. vbi ad a huc maio? extra rictas.

d ¶Scōm Jo. de deo. i suo ordine iudi. li. iij. de ipugnatiōe libelli.

e ¶Claritas. ter. esti?. auc. b

f ¶Si nō excipiat. pbat. C. de ann. excep. l. fi. & ibi not. i fi. j. gl. & in. l. fi ma ter statim al. in §. deniq̄ ad idē de re iud. abba te. in fi. lib. vj. & idē no. j. pxi. §. ver. penul.

ADDE quō pceda libell? generalissim? si per iudicē non reijciatur ang. ofi. xxv.

g ¶Sed nūq̄d ab hinc vsq̄ ad fi. sumptum de rof. resp̄. xxj. & duab? seq.

ADDE an cā sit exprimenda in libello Alexan. ofil. xxxj. vol. & bal. cōsi. cccxviij. j. li. ad hoc idem adde läfran. in re. c. qñ §. §. petitiones in. j. col. ex tra de p̄oba. & do. abb. in. c. fi gnificantibus & e. fin. extra de libel. ob.

h ¶Nulla causa adiecta in libello nec in p secutiōe cause super quo vide qō post Jnno. scripsi de ordi. cog. §. fina. in fi. magne glo.

i ¶Et succubuisset. & succūbere debet etiā si probaret illā donationem factā tñ post lit. pte. de re iudi. abbate li. vj. cui? Jtiū cēt cā nō exp̄ssa et hoc respectu vtile est reo cām exp̄mi & actori nō exprimi.

k ¶. §. sequit. item illud quoq; vide. §. ver. item no. qō.

l ¶. §. portionis. de decimis. c. ij. §. ij. lib. vj.

m ¶Que de tota. est sciendū qō p bas leges ¶Mar. de fa. in qōne sua q̄ incipit notauit aliqs dns Jo. defendit opi. Joan. de qua accur. l. qō in heredē. §. eligere. ff. de tribu. in pn. glo. & ver. Joan. etiā q̄nq; scz qō p̄babilr ignoras q̄ actio sibi cōpetat pot plures actiōes Jtias pponere pmo em allegat rōne incertitudis licere qō als mō liceret iducit tres leges hic allegatas & quartā que sequit. & l. fi in rem. §. & j. alle. & §. si qs argentū. j. alle. & ff. de ac. emp. iulianus. §. si qs colludēte. de leg. j. l. ser uo legato. §. fi. ff. ad exhiben. l. iij. §. si quis. qō me. cā. fi cum excep. §. in hac de his q̄ deiec. vel effu. l. j. cū. l. seq. de cōdi. inde. l. sufficit de dolo. l. & eleganter. §. nō solum. & de ap. l. scio in fi. ad dictum eius alle. text. ff. quoz leg. l. j. §. qō autem dicit qō resistentes rñdent illud spāle q̄ rñsio nō valet. cum ipsa lex post spēm ponat genus ibi quēadmodum &c. dicunt secūdo illud pcedere cū incertitudo pcedit ex culpa rei. mar. dicit hoc falsum. qz hoc ipso qō reus nō rñdet fictione legis hī p possessore et cōuenit petitiōe heredi tatis. ff. de pet. here. q̄ interrogatus cū. l. seq. et si dicat licet actor posset petitionē heredi tatis. ff. de pet. here. q̄ interrogatus cū. l. seq. et si dicat licet actor posset petitionē hereditatis ꝓponere tū ꝓpter contumaciā rei q̄ nō rñdebat. nec actor: elegit actionem respondet qō lex illa hoc nō innuit: sed otrariū scz qz nō rñdet tō cōuenit. ff. ō. de. Jtem tacēs hī p cōfesso. ff. de pcur. nō solū. j. rñ. de iterroga. act. de etate. §. nihil. fuffic igitur illa pēa nec ē alia iponēda ff. nau. cau. sta. l. lz. §. fi. concludit ergo cū Jo. & cū si. illius. §. qō aūt qō probabiliter ignorans q̄ actio sibi cōpetat potterit plures cū ptestatiōe pro ponere. nō ob. fm mar. l. fi. C. ō codicillis. qz ibi non erat probabilis ignorātia cū ex eadē scḗptura vl̄ scripta schedula velit diuersimode agere. et sic nō fuit audiendus. ff. ō trā fac. nō est ferēdus. nō ob. C. ō fur. l. j. qz illa in cōtrarijs loquit q̄ simul nō ꝓponūtur. C. de mu. patri. l. ꝓfessio. li. r. non ob. §. eligere. in pn. allegat? qz tributoria et actio de peculio aliq̄d otrarietatis habēt. vt ptz. ff. de tribu. l. j. in pn. nec ob. ff. de leg. ij. cū filij. §. varijs qz ibi certissima est actio q̄ legatario cōpetit si quā hz. f. ex testō otra heredē otra extraneū in rem. partē aūt ex vna & partē ex altera non petit rō ibi no. l. nemo ex his. §. j. ff. de reg. iur. que loquit q̄si certū est plures actiōes competere. tūc actor dz vnā expedire. Jtē q̄n incertus plures cū ptestatione ꝓponit vna sola in effectu vl̄ posita. si dicat qō dz actor reū facere certū est verū quātū pōt vt est dictū. vlri. p opi. Jo. alle. ff. q̄si act. de pecu. est anna. l. j. §. fin. subdēs qō naturalis ratio suadet meli? in vno iudicio totū deduci et cām expediri. q̄ de vna re facere lites plures. qō leges abhorrēt. C. de fru. & lit. ex. termiato & de iudi. l. nulli. facit qō dixi. §. de interro. ac. §. j. sup ver. sed nūquid primo. & vide qō ibi sequit idez dicendū de alijs si iurat &c. hic facit p forma libelli q̄ dicit actor peto fundum fitū in tali loco cuius cōfines nō exprimeo. quia ignoro vel nūc scire nō exp̄mo. q: ignoro vel nūc scire nō possum sed offero me declaraturū in pcessu

Universidad del Rosario Archivo Histórico

iudicij ⁊ fertur martinꝰ predictus tenuisse ex iusta cā talē libellū admittēdus ex quo tñc certificari non pōt facit lex in eius heres.ff.ō act.emptio. satis est ergo cōstare de re aliq̄ ex modis de q̄bus incertū. ff. si cer.pe.l.confi nes tñc non habeatur ex quo offerꝛ̄tur dari in causę ꝓcessu facit ꝑ ꝓdi.l.si in rem ibi lꝫ si nomen. ad idez.l. iij.eo.ti.in fi.ff. ff.de lega. iij.l. patron².§.j.C. de fideicō. lib. l.liberi.ibi pe dente tpe. ego non admitterē libellum ex illa sola cā q̄ō tunc actor certificari nō posſit nisi etiā periculum tardando imineret actori hꝰ duob⁹ adiſſectis admitterē si fine ofinibus de fundo ostaret. facit extra de peni.c.pe. ⁊ q̄ō ibi not. de elec. c.vlt.lib.vj.qui ergo certificaturum se offert ꝓtius id faciat q̄ libellū det ⁊ ꝓmittendus nō postponat tertum de rescrip. cuz dilecta.c.ij. vbi scripſi sup ꝑma glo.

a ¶ Verius. ſm Alber.gal.q̄ ꝑ no.ō.de lit.ꝓte sta.vltra me.

b ¶ Estimatiōe hoc multū plene,ꝓsequit̄ rof. ti.xxiij.ſ. de actiōe spāli.ō.lꝫ lꝫ dixerim.

c ¶ Certificari. vbi satis scripſi.i.vj.vij. viij. ⁊.ix.q̄nib⁹

personali ac.vt in ꝓc.l.ſi in rem.semp tñ opꝫ sic exꝓmi q̄ō aduersari⁹ aliquo modo et nō plene sciat quid petatur.ſi eſſi penitus nesciret non cogeretur respondere.vt.ō.⁊ not.q̄ō aliqua expressio est in li. necessaria que in sententia nō est necessaria. q̄ō dicſm papā.vt extra de li.ob.c.ij.et.ō.de snia.§.qualit. 14 ver.itē debet esse. ¶ Item nō valet ſi aurū vel argentū. vel alia spēs petatur et pondus vel materia nō exꝓimatur verbi gratia.materie infecte pōdus debet dicere puta.x.marchas.vel vnā platā argenti.x.marcharū.quas apud.x.deposui. peto rei ven. ſi vero fuerit materia signata debet dicere numerata puta. xx.ſoli. tur.peto rei ven. vel publiciana. sed ſi non sit signata vendꝛ̄ari non potest nisi certū sit q̄ō illi denarij extent:q⁹ ex quo peto depositum ad numerū:videl̄ vsus pecunie ꝓcessus.ff.depositi. l.item spōsalioꝝ.§.ſi. ſi aūt fuerit facta seu fabricata dꝫ dicere spēm:puta scyphum:vel scutellā tanti pōderis q̄ scyphus celatus: vel simpler purus: vel planus vel eleuatus est. peto rei ven. vel publi. Et q̄ō in libello debeant spēs et celatura et ḥmōi poni.ꝑbaſ in.ꝑ.l.ſi rem q̄ō pōdus ꝓponi debeat.dicit lex.ff.depo.l.j.§.ſi quis argentuz. ⁊ ad hoc.ff.de 15 fur.in actio. ¶ Sed ⁊ ſi vestis vel pānus petit⁹ dꝫ colo⁹ exꝓimi ſic.peto vnā tunicā:vel pannuz coloris de scarlato vel de viridi.rei vendicatiōe vel publiciana.idem etiā est ſi dos vel equ⁹ petit⁹:q⁹ dꝫ co 16 lor pilt exꝓimi. ¶ Quid ſi hoiem seu seruū petere volo debeo exꝓimere nomē eius ⁊ etatē:⁊ hoc ſi sciuero aliōꝝ dicā sic:peto talē puerū qui ex tali ancilla natus fuit:vel qui est in tali hereditate relictus mihi qui puer vel adolescens vel senex est et hoc peto rei vendi.vel publi. hec ꝑbaſ in ꝓc.l.ſi in rem.§.ſi.talis eñ demonstratio loco ꝓpij nois est.ff.de condi.⁊ demonſt.noſatim:nec nocet ſi erret in noīe:ōtamen,de coꝛpore constet. ff.de rei vend. idem pompo.§.cū in rē. C.de testa.ſi quis in noīe. 17 ¶ Si aūt volo,petere domū.petā domū in tali loco ſitam.⁊ dicam cōfines:vt ptz.ſ.de causa poſ.⁊ ꝓpie.§.notandū igitur.ver.alie sunt reales. ¶ Eterum ſi volo petere quātitatem ipſam debeo in libello designare:vt in auc.col.viij.de lit.§.ad excludendas.C.de epi.⁊ cle.auc.gſialiter.conci.li.vt.j.de 18 ob.⁊ ſoi.§.ſequitur.verſi.est ⁊ tertia. ¶ Quid ſi peto domū ⁊ res existētes in domo: nūquid debeo enumerare res,mobiles:⁊ videl̄ q̄ō ſic.ff.de rei ven. ſi in rem. Alij dicunt mihi iuranti succurri.ff.depositi.l.j.ff.de fur.in act.sed primū verius.[a] ¶ Item non valet li.ſi res mensurabilis petit⁹: niſi qualitas ⁊ numerus mensurarum exꝓimatur.hec ꝑbaſ tur in ꝓc.l.ſi in rem.⁊.ff.de peti.here.l.j. ¶ Q̄ō ſi actor non ſpecificet:ſed incertum petat absoluatur reus.ff.de act.⁊ obli.arrianus. extra de ꝑba.ex lit 19 teris. ¶ Quid ſi in ꝓmiſſis dubitatur?resꝓō.succurritur ei in hoc vt libel. recipiatur. ſi uret ſe nescire colozem:vel pondus:vt in ꝓc.l.in ac.§.j.et in ꝓc.§.ſi quis argentū:⁊ no.ſm papā. extra de sepultu.certificari.Sed in quo ꝑderit hoc iuramentuz. cum iudex debeat certā ferre sententiam:vt.xj.q.iij. graue.⁊ insti.de act.§.curare. Rū. in hoc:vt reus litem contestetur.ad q̄ō alꝫ non teneretur: quia sine li.nō cogitur respondere. extra de ap.significantibus.iij.q.iij.offeratur. extra de li.ob.c.j.⁊ in ꝓcessu poterit declarare seu exꝓimere:⁊ ꝑbare certū pondus vel colo⁹em.quid eñ valeret ſnia. ſi diceret restitue illi vnū scyphum argēteū: niſi diceret de pōdere.vl̄ ſi diceret restitue vnā tunicam: niſi dicat de colo⁹e. Quidam tamen dicunt nō admitti li.etiaꝫ ſi velit iurare ſe nescire colozem:vel pondus:niſi illud exꝓimatur:nec obstat ꝓc.ſ. ſi quis argentuz: quia dicunt ibi non dubitatur de pondere:sed ponderis estimationeb. ¶ Quid ſi petitur canoni 20 ca portio de relictis occaſione sepulture nunquid debet in li.exꝓimi.an petitur portio canonica. an cōſuetudinaria ⁊ an debent exꝓimi nomina sepultoruz:⁊ an hoc petitio est generalis.an ſpālis dico mihi ius esse habere canonicam ꝓportionem de relictis a parochianis meis vel,habere decimas: vl̄ iuriſditionem in tali loco de hoc ſm papam.extra de sepultu.certificari[c]. ¶ Item in ꝓsonali exꝓimi

21 debet causa in li.vt.ff.de excep.rei iu.⁊ an eadem.§. actiones.al⁹ non cogitur reus respondere:vel recipere li. ſi tū ſponte rñdeat valet.C. de anna.excep. l.ſi.⁊ dꝫ cā esse iustā:vt puta peto.x. q⁹ mutuaui.⁊ ſi reus dicit exꝓime q̄ō sint cōuersa in vtilitatem ecclesie:vel q̄ō ꝺctus fuerit legitime fact⁹: vel q̄ō non est facta solutio:⁊ ḥmōi.nō cogit̄ exꝓimere:q⁹ hic nō sunt de natura actiōis:ſꝫ post lit.cōte.veniūt in 22 ꝑbatiōib⁹.C.de ꝑba.exceptiōes. ¶ Si aūt eꝫ petit simplr aliq̄ō ius ecclie ab ecclesia q̄ cōfitetur exēptā.nō valet li.nisi adiecta cā aliq̄:puta ꝓscriptiōe:vl̄ alia.ſꝫ ſi dicit peto ius ecclie:q⁹ ecclia est i dyocesi mea sita bene ꝙz.ḥ no. papa.extra de li.ob. c.ſi.ⁿ ¶ Item nō valet li.ſi nō dek aūt lit.ꝓte.q⁹ fine 23 eo nō fit lit.cōt.iij.q.iij.offeratur.extra de li.ob.c.j. nisi forte i cā recōuētiōis.vt.ō.de recōuē.ō.sequit̄. sed tñc i ipa iſtātia recōuētiōis dꝫ aīi lit. cōte.porrigi q̄ō ſi forte in aliquo ꝓmiſſorum ⁊ ſimiliū petit⁹ fit nō rñdebit̄ libello.donec corrigat̄.C.de edē.edita.ij.q.viij.libell oꝝ.extra de iudi.examinata.

c ¶ Item ſm quosdā poni pōt tps oblatiōis in li. actoris ad interrūpēdā ꝓscriptionem. C.de ꝓscrip. xxx.vel.xl.an.ſi quis.xar.in ꝑ.auc.offeratur:et.C.de litig.auc.litigiosa:sed dic:vt.ō.§.quid conti.li. ꝑ. 4 ¶ Item caut⁹ dꝫ eē: q⁹ nō dꝫ alterri cedere actionem niſi ei qui conuenitur:vñ videat ſi iis q̄ porrigat siue sint tutor⁹ vel curator:vel iudicus ⁊ huiusmodi sit ꝓsona legitima:⁊ ſufficiens:⁊ ꝓmo illa ꝑsona ꝓbet officiū seu ptātē petēdi vel defendēdi.C.in quibus cauſis nō est necessa.i ite.re.ſi tutor. C. de satisfda.l.vnica.C.de admi.tu.l.ſi.§.aliena.C.de excusa. tu.ſi tutor.extra de ꝓcur.c.j.extra de offi.deleg.coram.in ꝓin.⁊.ō.§.sequitur: ¶ Item etiā sit caut⁹ actor:vt potius sine li.q̄ cum eo ꝓcedat.dic vt.ō.de 5 aduo.§.seq̄tur.ⁿ.studeat. ¶ Item sit cautus:vt ſi cōſidit.q̄ō li.sit bñ cō positus eum faciat redigi inter acta extra de ꝓoba. qm̄. ne deinceps reus posſit eum dicere immutatum.sicut q̄ādoq; vidi:et vt ex hoc ꝓpetuā habeat firmitatem.C.de re iudi. gen.a.sed ſi dubitas tu actor de lib. tuo non cures q̄ō ſcribaſ in actis:q⁹ forte ſi perderet:et constaret euz datuz fuisse sup eius forma stabiſ dicto tuo forte vl̄ poterit cū eo iterū cōponere eius ꝑbatiōe visa ſm quosdam:licet in hoc timēda sit. l. ff.de rei vē.idem pōpo.in ſi.sed ibi mortuus erat q̄ petierat:⁊ ad hec 6 hoc applaudas. ¶ Nam ſi tua. vel⁹ui aduocati malicia vel facto pdiſ li.nō stabiſ dicto tuo.vel iter ꝓtationi.C.de rebus ere.l.ſi.C.de positi.l.ſi.in ſi.im mo potius rei.ar. C.de ꝑba.ſi de posſ.⁊ de testibus 7 testium. ergo ad officium iudicis spectat diligenter ingrere cuius culpa sit pdit⁹. ¶ Item cautus sit actor:vt se nominet in li. dominū⁹ei de qua agitur

pu ta

a ¶ In ſi.§.⁊ est exꝓessum in ele.de sen.ercō.ſi sumus.ij.Rū.

b ¶ Hereditatē.vltra rationē que sequitur dixi.aliam ꝓbatā.ō.de ac.vel pe.ti.§.ij.vltra ꝑn.super ver.sed quā v ocas ad fi.

c ¶ Tangit rof.rubrica directa here.pe.posuit hūc ver.dicēs Azo.hec ꝺba posuisse sup ꝓc.l.j.ſi vis de materia sartari vide in ꝓc.l.vnica.de alu.mu. ⁊c. Ly. in.v.q.vbi pleq̄ materiā.j.glo.ſ.an rei vendicatio supꝑat aduersariū obligatū.

d ¶ Habui. vide q̄ō dixi ⁊ regulari.Jo.i vl. glo.f.

e ¶ c.ſi.vbi hoc no.pet.⁊ Abb. vt ibi scripſi.

f ¶ Hō placet. nec ꝺdict pe.et abb.vbi.ō.

g ¶ Cū suis cō coz.allegat dy. C.ſi plures vna ſnia in rubrica ⁊ ſi reus vel accuſa.moz.fu. l.j.ff.de re iudi. paul⁹ de ap.ſi q̄ se parati. §.q̄. ō adul.q̄ pupillꝫ.§.ſi.⁊.l.vim paiſam.§.ſi.ceſti

h ¶ Et veri⁹.ſm alber.gal. cui⁹ fuit iſte. ver.de duob⁹ reis debēdi dicit etiaꝫ ibi ꝓcedentē op.fuisse rof.

i ¶ Dde q̄ō vno libello plures possint conuenirī ang.ꝙſi. cexxix.⁊ ro.pul chre ꝙſi. cexl.et ibi etiā q̄ō plures possunt vno libello vnū debitoꝛ̄ conuenire.

l ¶ Defensioni bus.⁊ ibi ſcz in ꝓc.§.tenet idē Ja. de bel.i.vj. q.tertiall. ⁊ eadem verba bñt iuñ. inde sumpta.C.de duobus reis.ō ita vbi idez Ey. in ix. q. turbatus ſ de hoc queſtionē hic fuisse diſputatā.⁊ est ve 11 rū q̄ō lamb. de rāpo. diſputauit etiaꝫ ⁊ inciꝑit q̄ſtio q̄dam nūciauit ⁊ idez

m ¶ Jbell⁹ accuſa torius vocatur inſcriptio. Libellus cōuentionalis vocaī reclamatio vel petitio i.§.ſpecies.H. Jnno. ſcriptio dꝫ exꝑſſa ascriptio seu obligatio ad penā talionis. quem etiā tacite iest. vt notaī.C.qui accu. nō posſ.l. iij. Sed ꝺvidet no.j.e.§. iurta. poſt ꝓ inci.

¶ Itē libellus aliius supplica torius ⁊ illō q̄ō ꝓbetrās in eo asserit ꝺ se hꝫ veritate. C. ō li bera. cā. l. cum ꝓcc. Alij⁹ petitoꝛius.seu cōuentionalis. et id q̄ō in eo ponit assertiue hꝫ ꝓ veritate ꝺra ponentē nisi error ꝓbet. C.de erro. aduo.l.ij. secus ſi narrati ue.ff.fami.hercisc. l.j. qui ſi familie. Tertius est libellus citatorius.C.ō anna.excep.l. fin. C.de ꝓscri.xxx. anno.l. ſicut.§. j. vide supra de accuſa.§.q̄ excipiendo.

¶ Rescriptus non habetur locō libelli. q̄ debet parti offerri.in.§. quid ſi libell⁹ poſt ꝓn. vide.j.eo.§.littera.et.j. oīno. ō reg.iur.§.fora rescripti.

¶ Ille qui dicit contractum nullum ex vna causa non pōt ꝓsequi alias nullitatis causam de emptio. ⁊ ven dī. c. cum

k ¶ Sollicitudinē.⁊ plene.ō.de lit.ꝓtest.§.ij.ver.patet ꝓc oculis.

l ¶ Debet ſm Bonagui.vt dixi sup rubrica.

¶ Bal. De libellorum conceptione.

Rubrica.

ff.de duo.reis.l.ij.inſti.eo.ti.§.pe.ad ꝓdicta faciat q̄ō nicolaī de q̄uoꝛ libellis duoꝝ offenſoꝝ.p duos quā posui de penis.

¶ Et ſi in ſumma circa libellos ꝺcipiendos tria aduo 16 catus semp ꝓc oculis hꝫe dꝫ.primū q̄ō paucaꝛ nō

Universidad del Rosario | Archivo Histórico

Titium cogi ⁊ condẽnari ꝓcedit libellus nec videtur ꝓpostere peti.qz verba sunt ciuiliter intelligenda.⁊ fm ordinem intellectus.et rationis nõ fm cruſtam ⁊ corticem verborum.§.quid ſi libellus. ad finẽ. B. Idem Bar.in.l.moribus.§.ꝓius.ff.de vulg.⁊ pupil. ¶Libellus in cauſis ordinarijs remitti nõ poteſt in.§.vtrum. B arg.contra.ff.de arbi.l.diem.§.coram.⁊.j.eo.§.nunc dicendum.verſi.ir.ibi vide.B.ſed petitio non poteſt remitti:quia ſine petitione non eſt ſuper quo petatur ſententia. B. ¶Acto: non poteſt renũciare inſtantie inuito reo: ſed petitioni vel liti ⁊ cauſe ſic.l.poſtq̃ liti.C.de pac.ff.de iudi.l.deſtitiſſe.ff.de vi ⁊ vi arma.l.cum fundus.§.fin.niſi rei intereſt.vt no. de rei vendi.l.vtiq̃.⁊ no.in.§.quando actor.g.emẽdare autem ⁊ mutare põt addendo emendationem.⁊ mutatis ante litis conteſta. Sed poſt lit. conteſt.licet poſſit cedere liti mote.⁊ formare de nouo aliam petitionem.tamen nõ poteſt enim dare vel mutare circa libellum ꝓmiſſum. Itẽ ⁊ ſi rõnabilis ſit datio vel mutatio:tũ odẽnaꝫ in expẽſis factis ꝑpter ſuam temeritatem.vt no.in.l.edita.niſi iuſta ratio eum excuſet: vt no. ff.de iudi.l.deſtitiſſe de hoc in.§.nunc oſtẽdamus. ver.hoc autem ſi ſane intelliges.⁊ verſi.item taliter varians. ¶Qui declarat ſe non dicitur emendare nec mutare.⁊ ideo etiam poſt litis conteſt. quãdocũq; põt declarare.ff.de rei vendi.l.idem pompo.§.fin. B. Item qui addit qualitatem que nõ auget obligationem:ſed modum ſolutionis moderat. nõ dicitur emendare vel mutare.quia non eſt qualitas petitionis.ſed eſt;qualitas ſolutionis.ff.de nora.l.in delictis.§.ſi detracta.⁊ de re iudi.l.miles.§.ſeraginta.g.vide.ſ.de appel.§. an inuito appellato.⁊.j.eo.§.c.in criminalibus.⁊.j.e.§.olla.⁊.ſ.de inciden. queſti.§.dicit etiã ⁊ ſupra de interrog.§.ij.⁊ ne cleri.vel mona.in fi.libri. ¶Non ſemper appellatio extraiudicialis eſt citatio qõ dic fm Innocen. de maio. et ⁊ obe.cum dilecti.verſi.quidam tamen.g. ¶Quomodo formatur libellus ꝓiuſquã reus reſpondeat an poſſideat.§. nunc oſtendamus. verſi.fin.g.Item quomodo formatur ſi neget ſe poſſidere:dic vt no.in auc.de trien.⁊ ſemiſ.§.pe.in glo.ordi.⁊ intellectum no.Bal.⁊ de intellectu.l.idem pompo.§.fina.vide.ſ.eo.§.libellus offertur. ¶Littera apoſtolica eſt loco libelli in beneficijs obtinendis.§.nunc dicendum ver.vj.vbi.g. ¶Officiũ iudicis poteſt abſq̃ libello ꝓlocari ad ꝓparationem cauſe:vt no.ff.de iure act.in rubrica. Item ſuper incidẽti ⁊ emergenti.ff.de peti.here.l.plane.⁊.l.fin. Item ad deciſionem cauſe extraordinarie.l.nequaq̃.ſ.de plano. Item ad decreti.impoſitiones C.de ſer.l.actus.⁊.ff.de bo.poſ.l.ij. Item ad cauſe executionem.ff.de iudi.l.ſi prætor.in fi. Item ad iuriſdictionis tuitionẽ.ff.ne vis fiat ei.ſi quis miſſum.§.nunc videndum.ver.viij.⁊.xxij.⁊.xxv. B. ¶Quãdo partes armis nonlegibus certant inder ex officio prohibet ne ad poſſeſſionem accedatur.ver.xxij.g.Sũmatim tamẽ inquirit quis poſſideat ſine aliquo libello.ff.de lib.cauſa.l.liberis.§.fina. ¶Dõ ſi iudici liquet prohibet alteri parti ne accedat ad poſſeſſionem:ſed agat ſi vult.ff.de offic.ꝓcur.l.fina.⁊ arg.ff.de noui ope.nuncia.l.ſi ꝓtius.g. ¶An in contratabulis ſit neceſſarius libellus.verſi.xxx.in fi.g.dic qõ non. vt no.in.l.fina.C.de cura.furi.in glo.ordi. ¶Ille qui renũciauit libello non poteſt ex eo niti.C.de iure do.l.ij. ¶Si petitur cauere nomie legatorum an ꝑcedatur ſummarie.ver.ſi petitur.g. ¶An cauſa appellationis a diffinitiua offerꝛ libellus ſolẽnis.ſed ab interlocutoria appellatio eſt ꝑ libello.verſi.ante.g.hoc tamen no.qõ defenſio nunq̃ eſt alicui auferẽda.vt.l.ij.§.ſi ad rem.ff.de re mili.C.de temp.in integ.reſti.l.penul. ¶Libellus offertur iudici.⁊ ſi libellus oblatus iudici diſcordet a libello quem reus ſibi dicit oblatum ſtatur libello oblato iudici tanq̃ originali.§.reſtat circa ꝓin.qõ eſt not.ſg. ¶De libello alternatiuo in hypotheca.C.ſivnus ex pluribus.l.fi.per Bar. ¶Arbitratori non offertur libellus.ver.ſed nunquid coram.g.Item generalis petitio non debet offerri ad ordinariam petitionẽ.ſed ad ſimplicẽ inſtructionem iudicis.⁊ bonum eſt ꝓteſtari.ver.fi.g. ¶Libellus eſt fundamentũ cauſe ⁊ debet in iudicio offerri.⁊ poteſt offerri iudici etiã die feriata.§.nunc videamus.g.⁊ in criminali ſola ꝓductio accuſatoris interrumpit ꝓſcriptionem abſq̃ aliqua citatione.l.miles.§. ſeraginta fm Barto. ¶Preſbyteri cardinales titulos habent. dya coni non.§.iam nunc poſt ꝓin.g. ¶An libellus ſit formandus cõtra pupillum an contra tutorem.verſi.porro.g.vide.ff.de euic.l.ſi ideo. p. ¶Not.qõ ante ꝓcrectum libellum nulla exceptio poteſt opponi vt dicit Inno.in.c.conſtitutus. ¶In criminali non poteſt libellus mutari.vt not.Bur.de cu.in.l.edita.ſed emendari poteſt ſi eſt ineptus.ff. de adul.l.ſi accuſatum. ¶Quia quando libellus eſt ineptus non valet inſcriptio accuſatoris.nec incidit in turpillianum fm Bart.in.l.edita. ¶Procedit libellus in quo ſubdiſiunctiue intentatur rei vendicatio ⁊ publiciana nullitas ⁊ reſtitutio. Item procedit libellus de inſtitia generalis.ver.et not.⁊ ver. Item talis.⁊ ver.quid ſi minor.g. Item libellus de pena cõditionali.ff.ſed nunquid talis.g.⁊ de teſta.c.Raynaldus.in glo.ordi.C.vnde vi.non ab re.C.loca.⁊ conduc.l.ij. in glo.ordi.ſimile de reſcin.vend.l.ij.g. ¶Si pater conſtituit ꝓcuratorem vt legitimus adminiſtrator.cuius nomine aget iſte ꝓcurator. verſi. illud autem adſin.te.g. ¶Cum fueris ſapiens attẽde tempus et horam:non poterit ſtultus ſemper adeſſe morã. §.ſequitur.

¶Exceptio inepti libelli põt opponi ante litis cõteſtõ.ver.item receptis.g.facit.ff.de interro.acti.l.ſi filius.ff.⁊ quod no.de iuramen.calum.l.ij.§.ſi autem reus.⁊ de emp.⁊ vendi.c.cum dilecti. Iſta exceptio ineptionis nõ eſt ꝓprie exceptio:quia licet nõ excipiatur tamẽ ꝓcedi non poteſt:vt no.in.l.edita per Bar. ¶Reo nõ citato preſente tñ in iudicio poteſt offerri libellus ac ſi eſſet citatus ver. Item dicunt̃.g. ¶Cõcluſio reſcripti potius debet attendi.q̃ petitio partis.§.iuſta. ver.item nõ valet.g. ¶Verbum ptinere abſq̃ certa limitatiõe ꝓlatum facit libellum eſſe obſcurum.ver.quid ſi in libello dicit.g. ¶Pete domũ cum rebus in ea exiſtentibus non ꝓcedit libellus niſi res declarentur.ver.quid ſi peto domũ.g. ¶Peto ab eccleſia decem que mutuani ꝓcedit libellus licet non dixerim fuiſſe converſa in vtilitatem eccleſie:quia hec nõ ſunt de natura actionis: ſed poſt ſit. conteſt.licet poſſit cedere liti mote.⁊ formare de nouo aliam petitionem.tamen nõ poteſt enim dare vel mutare circa libellum ꝓmiſſum. Itẽ ⁊ ſi rõnabilis ſit datio vel mutatio:tũ odẽnaꝫ in expẽſis factis ꝑpter ſuam temeritatem.vt no.in.l.edita.niſi iuſta ratio eum excuſet: vt no. ff.de iudi.l.deſtitiſſe de hoc in.§.nunc oſtẽdamus. ver.hoc autem ſi ſane intelliges.⁊ verſi.item taliter varians. ¶Qui declarat ſe non dicitur emendare nec mutare.⁊ ideo etiam poſt litis conteſt. quãdocũq; põt declarare.ff.de rei vendi.l.idem pompo.§.fin. B. Item qui addit qualitatem que nõ auget obligationem:ſed modum ſolutionis moderat. nõ dicitur emendare vel mutare.quia non eſt qualitas petitionis.ſed eſt;qualitas ſolutionis.ff.de nora.l.in delictis.§.ſi detracta.⁊ de re iudi.l.miles.§.ſeraginta.g.vide.ſ.de appel.§. an inuito appellato.⁊.j.eo.§.c.in criminalibus.⁊.j.e.§.olla.⁊.ſ.de inciden. queſti.§.dicit etiã ⁊ ſupra de interrog.§.ij.⁊ ne cleri.vel mona.in fi.libri. ¶Non ſemper appellatio extraiudicialis eſt citatio qõ dic fm Innocen. de maio. et ⁊ obe.cum dilecti.verſi.quidam tamen.g. ¶Quomodo formatur libellus ꝓiuſquã reus reſpondeat an poſſideat.§. nunc oſtendamus. verſi.fin.g.Item quomodo formatur ſi neget ſe poſſidere:dic vt no.in auc.de trien.⁊ ſemiſ.§.pe.in glo.ordi.⁊ intellectum no.Bal.⁊ de intellectu.l.idem pompo.§.fina.vide.ſ.eo.§.libellus offertur. ¶Littera apoſtolica eſt loco libelli in beneficijs obtinendis.§.nunc dicendum ver.vj.vbi.g. ¶Officiũ iudicis poteſt abſq̃ libello ꝓlocari ad ꝓparationem cauſe:vt no.ff.de iure act.in rubrica. Item ſuper incidẽti ⁊ emergenti.ff.de peti.here.l.plane.⁊.l.fin. Item ad deciſionem cauſe extraordinarie.l.nequaq̃.ſ.de plano. Item ad decreti.impoſitiones C.de ſer.l.actus.⁊.ff.de bo.poſ.l.ij. Item ad cauſe executionem.ff.de iudi.l.ſi prætor.in fi. Item ad iuriſdictionis tuitionẽ.ff.ne vis fiat ei.ſi quis miſſum.§.nunc videndum.ver.viij.⁊.xxij.⁊.xxv. B. ¶Quãdo partes armis nonlegibus certant inder ex officio prohibet ne ad poſſeſſionem accedatur.ver.xxij.g.Sũmatim tamẽ inquirit quis poſſideat ſine aliquo libello.ff.de lib.cauſa.l.liberis.§.fina. ¶Dõ ſi iudici liquet prohibet alteri parti ne accedat ad poſſeſſionem:ſed agat ſi vult.ff.de offic.ꝓcur.l.fina.⁊ arg.ff.de noui ope.nuncia.l.ſi ꝓtius.g. ¶An in contratabulis ſit neceſſarius libellus.verſi.xxx.in fi.g.dic qõ non. vt no.in.l.fina.C.de cura.furi.in glo.ordi. ¶Ille qui renũciauit libello non poteſt ex eo niti.C.de iure do.l.ij. ¶Si petitur cauere nomie legatorum an ꝑcedatur ſummarie.ver.ſi petitur.g. ¶An cauſa appellationis a diffinitiua offerꝛ libellus ſolẽnis.ſed ab interlocutoria appellatio eſt ꝑ libello.verſi.ante.g.hoc tamen no.qõ defenſio nunq̃ eſt alicui auferẽda.vt.l.ij.§.ſi ad rem.ff.de re mili.C.de temp.in integ.reſti.l.penul. ¶Libellus offertur iudici.⁊ ſi libellus oblatus iudici diſcordet a libello quem reus ſibi dicit oblatum ſtatur libello oblato iudici tanq̃ originali.§.reſtat circa ꝓin.qõ eſt not.ſg. ¶De libello alternatiuo in hypotheca.C.ſivnus ex pluribus.l.fi.per Bar. ¶Arbitratori non offertur libellus.ver.ſed nunquid coram.g.Item generalis petitio non debet offerri ad ordinariam petitionẽ.ſed ad ſimplicẽ inſtructionem iudicis.⁊ bonum eſt ꝓteſtari.ver.fi.g. ¶Libellus eſt fundamentũ cauſe ⁊ debet in iudicio offerri.⁊ poteſt offerri iudici etiã die feriata.§.nunc videamus.g.⁊ in criminali ſola ꝓductio accuſatoris interrumpit ꝓſcriptionem abſq̃ aliqua citatione.l.miles.§. ſeraginta fm Barto. ¶Preſbyteri cardinales titulos habent. dya coni non.§.iam nunc poſt ꝓin.g. ¶An libellus ſit formandus cõtra pupillum an contra tutorem.verſi.porro.g.vide.ff.de euic.l.ſi ideo. p. ¶Not.qõ ante ꝓcrectum libellum nulla exceptio poteſt opponi vt dicit Inno.in.c.conſtitutus. ¶In criminali non poteſt libellus mutari.vt not.Bur.de cu.in.l.edita.ſed emendari poteſt ſi eſt ineptus.ff. de adul.l.ſi accuſatum. ¶Quia quando libellus eſt ineptus non valet inſcriptio accuſatoris.nec incidit in turpillianum fm Bart.in.l.edita. ¶Procedit libellus in quo ſubdiſiunctiue intentatur rei vendicatio ⁊ publiciana nullitas ⁊ reſtitutio. Item procedit libellus de inſtitia generalis.ver.et not.⁊ ver. Item talis.⁊ ver.quid ſi minor.g. Item libellus de pena cõditionali.ff.ſed nunquid talis.g.⁊ de teſta.c.Raynaldus.in glo.ordi.C.vnde vi.non ab re.C.loca.⁊ conduc.l.ij. in glo.ordi.ſimile de reſcin.vend.l.ij.g. ¶Si pater conſtituit ꝓcuratorem vt legitimus adminiſtrator.cuius nomine aget iſte ꝓcurator. verſi. illud autem adſin.te.g. ¶Cum fueris ſapiens attẽde tempus et horam:non poterit ſtultus ſemper adeſſe morã. §.ſequitur.

¶Exceptio inepti libelli põt opponi ante litis cõteſtõ.ver.item receptis.g.facit.ff.de interro.acti.l.ſi filius.ff.⁊ quod no.de iuramen.calum.l.ij.§.ſi autem reus.⁊ de emp.⁊ vendi.c.cum dilecti. Iſta exceptio ineptionis nõ eſt ꝓprie exceptio:quia licet nõ excipiatur tamẽ ꝓcedi non poteſt:vt no.in.l.edita per Bar. ¶Reo nõ citato preſente tñ in iudicio poteſt offerri libellus ac ſi eſſet citatus ver. Item dicunt̃.g. ¶Cõcluſio reſcripti potius debet attendi.q̃ petitio partis.§.iuſta. ver.item nõ valet.g. ¶Verbum ptinere abſq̃ certa limitatiõe ꝓlatum facit libellum eſſe obſcurum.ver.quid ſi in libello dicit.g. ¶Pete domũ cum rebus in ea exiſtentibus non ꝓcedit libellus niſi res declarentur.ver.quid ſi peto domũ.g. ¶Peto ab eccleſia decem que mutuani ꝓcedit libellus licet non dixerim fuiſſe converſa in vtilitatem eccleſie:quia hec nõ ſunt de natura actionis: ſed poſt litis conteſt. veniunt;in;probationibus.ver.antepe.g. ¶Licet per ſtatutum remittatur omnis ſolẽnitas nõ tamen videtur remiſſa ꝓbatio duoꝝ teſtiũ. C.de re mili.l.miles.in glo. ¶De conſuetudine non fit inſcriptio ad penam talionis.§.fina.poſt ꝓincipi.g.⁊ vide in.l.momentanee.C.vnde vi.Bal. ¶Quid iuris ſi libellus eſt ꝓductus cuius dicto ſtabitur verſi.Item etiam.g.Sic ⁊ de intellectu.l.idem pompo.in fi.idem per Specu. ¶In reali non debet peti inſtitutio poſſeſſionis: qz non debet agi ad factum:ſed ad iuris declarationem. ⁊ ipſam rem. verſi.hoc autem no.g.tu dic qõ libellus in reali habet duas cõcluſiones vna cõcludit iudici ad declarationem.alia concludit parti ad reſtitutionem: vt no.ff.de ꝓcur.l.pompo.§.ſed ⁊ his. Nam reſtitutio eſt in quadã ꝓprie dicta obligatione.⁊ in actione al's ſi veniret iudicis officio nõ iuraretur in litem.vt no.in.l.harum.ff.ſi fer.vend.⁊ ideo dico ſufficere etiam alterum peti. Nam ſi petitur declaratio tacite videtur peti reſtitutio de exceptio.rei iudi.l.ſi a te.§.j.arg.C.de fideiuſ.l.q̃uis. Itez ſi petitur reſtitutio etiam declaratio tacite videtur petita.⁊ tacite cluditur. Inſti.de actio.§.j.⁊.ij.ff.de acquiren.hered.l.illud. Bald.vi de.j.de ꝓprie.§.j.⁊ de reſtitu.ſpolia.§.ſi peto. De conſuetudine admittitur iſte libellus peto rem ſi extat al's peto eſtimationem.ver.Itẽ not.qõ de.g.ff.de condi.fur.l.ij.re furtiua. ¶Poſſunt plures poſſeſſores ꝓ indiuiſo conuenirj vno libello ſecus ſi ꝓ diuiſo. Item plures coheredes ⁊ plures corei.ver.ſed pone ⁊ ſequenti. B.⁊ in ter.C. ſi plu.vna ſententia.l.j.ff.de appel.l.ſi quis ſeparatim.C. ſi vnus ex pluribus.l.j.ff.de re iudi.l. Paulus.g.de illa proteſtatiõe ſaluo iure addendi ꝛc.de quibuſdam bonis cautelis libellantium.vide ad finem tituli per gulielmũ. ¶Accuſo titium qõ cum eſſet ſindicus talis ville ad denunciãda maleficia conſtitutus omiſit ⁊ neglexit denũciare tale maleficium nec aliter ſpecifico omiſſionis locum.queritur an accuſatio procedat:⁊ videtur qõ non.quia libellus accuſatorius debet cõtinere locum cõmiſſi delicti.ff.de accuſa. libellorum. In contrariũ videtur:quia illud maleficium nõ cõmittitur corpore ſed aio.ſed animꝰ nõ ꝓtinetur loco nõ ergo debeo locum vacuũ apponere. Nam tũc locum dicimus cum aliqd corpus demonſtramus.et idem dico de ſimilibus vt in eo qui accuſatur:qz non ſoluit collectam: vel quia non dixit diuinas horas.nam lex libelloꝝ loquitur in delicto qõ committitur ꝑ actum corporalem qui actus habebat certos fines. nam corpus loco circũſcribitur.⁊ hominis voluntas quo vult ſe tranſfert. ff. de pac.l.nihil.ff.de act.⁊ ob.l.cõtradixiſſe. Solutio ibi negligentia cõmitti videtur vbi obedientia fieri debuit.⁊ ideo illum locũ cõſinabo.ff.ad ſil.l.j. §.occiſoꝝ.arg.ff.de fideiuſ.l.ſi vt ꝓponis.⁊ d.l.⁊ contradixiſſe fm Bart. ¶Sed pone dico ſic accuſo de tali maleficio Seyum qui dicit̃ mala caza.qui fuit inſignis latro nec dico nomẽ ꝓprij vel patrie an ꝑcedat libellus.⁊ videt qõ nõ.arg.ff.de rei ven.l.idẽ pompo.§.fi.ff. de iudi.l. eum quẽ temere. Sed dico ꝓtra.qz certum eſt corpus tali appellatiõe vt dz de gallo ꝓſſo in.l.hac conſultiſſima.C.qui teſta.fa.poſ.⁊ de papa fana.in.l lucius.ff.de fideicõ.liber.fm Ja.⁊ facit inſti.de iu.natu.§.ij. ſicut ſi dicit̃ ago ꝓtra poetam intelligit̃ de dño Francisco petrarcha qui nũc poetizat Bal. ¶Sed pone accuſas ſeyum qui te vulnerauit nec dicis in qua parte corporis an ꝑcedat accuſatio. ⁊ videt qõ non. vt no.eo.§.iuxta ver. Item ſi agatur de crimine ciuiliter.et ſi deducas qõ percuſſit in brachio.⁊ ꝓbatur qõ in ſpatulis nõ valet ꝓbatio.ff.de dolo.l.item exigit per.g. Ego nõ credo qõ ſit de ſubſtantia accuſationis.nam qui auriculã tangit.totuz corpus tangere videt̃ ⁊ ideo ſempt ota ꝑſona offendit̃.vt no.in.l.vulgaris in ꝓin.ff.de fur.⁊ ſi maior ſit pena in vna parte corporis q̃ in alia minor venit impoñeda: quia nõ eſt intentata qualitas que matoꝛẽ penã inducit.vt.l.ſi ꝓſes.ff.de pe. ⁊ ibi Bar.facit qõ no.C.de ſer.fugi.auf.nouo iure. ſuper quo olim vide de m.l.ij.C.de ſerui.⁊ aqua.in ꝓin.per Cy. ¶Sed pone duo ſunt petri nomine eiuſdem locivnus coꝛ poſitus eſt in bãno neſcitur q̃s queritur an valeat bannũ ⁊ videt qõ non.quia incertitudo vitiat vt plene no.de vitio incertitudinis.ff.de in diem adiec.l.cum duo.nam declaratio debuit fieri ante ſententiã.ff.de rei vendi.l.idem pompo.§.fi.in cõtrarium facit quia videtur ſenſuz de eo qui meruit ferri in bannũ.i.de eo qui delinquit arg.ff.de leg.ij.l.ſi quis ſeruũ.§.inter duos. ergo per probationes vel per confeſſionẽ patefacio de eo ſenſum videt̃ de quo debuit ſentiri.⁊ ita fuit iudicatũ Florentie.arg.ꝓtra.qõ not.ff.de iudi. l.eum quẽ temere in glo.ordi.⁊ ita fuit ſemel iudicatum ꝑuſij vt audiui Bal. ¶An plures accuſationes poſſint cõtra plures fieri.ſ.de

inciden.queſti.§.antepe.item an ꝑcedat accuſatio ſine tempore ⁊ loco.ſ.de ſen.§.ſnia lata ſup accuſatione. ¶Libellus qñq̃ eſt ineptus ⁊ iuri ꝓtrarius ⁊ tñc nõ tenet ꝑ agente ſnia lata de emp. ⁊ vend.c.cum dilecti:vt cũ peto ꝓtractũ nullũ declarari. qz fuit deceptus vltra dimidiam iuſti pcij. Nã inepta ⁊ iuri ꝓtraria eſt iſta petitio iterdũ libellus eſt ineptus nõ tñ iuri ꝓtrarj? vt ſi in accuſatione nõ apponatur locus. et tũc valet ſnia. ⁊ facit qz ꝓfeſſio valet que non eſt minoris auctoritatis q̃ ſententia.vt no.ff. de offic.iudi.§. ſi iudex p bal. vide.ſ.d ac.ſenpeti.§. ſi ago ꝺ te.⁊.ſ.eo.§. exceptio inepti ll belli. ¶An in primo decreto requirat̃ libellus ꝺ eo q̃ mit. in poſſeſſio. cã rei ſeruan.§.ij.

¶An requiratur cõtra ſequeſtrũ infra de ſequeſtr. poſ. §. itẽ ora q̃ ciuiliꝭ poſſidet quõ ſine libello recuperat natura lem.j. de loc. §.ſi ꝺs nõ vult ꝛ ĩ poſſeſſorijs regulariter requiratur libellus.vt in.§.per ſimplicẽ. ¶Et de materia libelloꝝ.⁊ eoꝝ emendatiõe infra in fi.ij.li.§. libelli oblatio vſq; i fi. ¶Et an in iquiſitione ſit neceſſari? libellus.vide.j de reg.iu.§. itẽ no.quod nõ eſt neceſſarius.

¶Et de eo q̃ nonvult recipe re libellum ſed ſoluere. an videatur litẽ conteſtari. vide.ſ. de reo. §.ille q̃.

¶Et quõ conſulunt ſpeculatoꝛ. qõ in libello ⁊ articulis pauca ponantur neceſſaria. ſ.de teſte.§.dicit ſpeculatoꝛ. ¶Et an die feriata poſſit offerri libellus.ſ.de cita.§.die feriata. ¶Ubi in libello vnũ falſum cõtinetur an totum libellum poſſum negare.ſ.de lit.conteſt.§.ij. ¶Libello debet reſponderi ꝑciſe ſic vel nõ. ꝑcedit ille libellus pro parte mihi tradi vacuam poſſeſſionẽ. amoto inde penſionario.ſ.de litis conteſt.§.ꝑcedit. ¶An in vno eodẽq̃ libello poſſit agi cõtra plures.ſ.de ſen.§.in vno ⁊ eodem. ¶An ꝑcedat ille libellus peto debitorem meũ cogi ad ſolunedũ mihi ſi mihi petat de ꝑdẽtione. ſ.de ſen.§.non ꝺz incipi. ¶Iudex q̃ nõ vult recipe libellũ vl' acculſationẽ facit litẽ ſuã.j.de ſen. ¶De ſum.tri.⁊ fi.ca.Rub. Exeõ.§.pe.vide de renũcia.§.fi.⁊ ti.ſe. ¶Sũmite qui ſup rubricis decretaliũ ſcripſerũt ſunt noti.has ergo rubricas in materijs ſummarũ ꝓſequi nõ expedit ꝓpter remiſſiones aut qõnes materijs cõgruẽtes vel practicis cãm oantib? in illis iterdũ inſtabo. ¶Paret añt rubricã eſſe bimẽbrẽ ⁊ que iura faciũt extra Rubricã ad partẽ vtrãq; dixi ſup rubrica.e.ti.in fi. ¶Patet etiã qõ cõpoſitores triũ cõpilationũ quas habemus.cõſtitutiões fidei alie' nas vel ꝓprias ꝓmiſerunt vnde Gre.ix. ꝓmiſit duas. Inno.iij. Bonifaci? vnã gre.x.cõcilij.lugd.clemẽs. v. vnã ꝓpria cõcil.viij. Et ſi aduertas oẽs ꝑut materiã docuit in generalib? cõcil. emanarũt quoꝝ mos est ꝓtermittere qõ in fine imi net declarãdũ qõ qz ſi nõ occurrit Inno. iij. omiſit i ſuo conci.lugd. vbi multas ꝓſtões valde neceſſari as edidit:vt in vj.ptz de reſcp. c.ij.de ele.c.j. ꝺ iudi.c.j. ꝺ reſti. ſpo.c.j.de do.⁊ ꝓtu.c.j. de eo q̃ mit. in poſ.c.j. de excep.c.ij.de re iud.c.j.⁊.ij.ꝺ ap.c.j.⁊.ij.ꝺ homi.c.j.ꝺ ſen.ex. c.j.ij.iij.⁊.iiij. ſi bas ꝓſiderabilꝰ cognoſces illarũ editione ſũme neceſſarias fuiſſe. exẽplum ꝺ pma. q̃d erat ꝑ clauſulã q̃dã alij ꝓuenire. rl. extra ꝓcil. autẽ multas ipſi? cõſtituiones habem? ibidẽ nec diſpliceat iuſtiſſime in excuſatione ⁊ cõmendatione ipſius ꝑter id qõ dicam.j.ne ſe. va. ſup rub.

Statis vtiliter ſuper libellorum generali doctrina euagati ſumus. vnde cõſequẽs eſt:vt ad eorum formationem celeriter ꝓperemus. †cũ igitur trinitas ſit vnũ vniuerſorum principium:vt extra.e.c.j.in ꝓinc.⁊.c. ij.merito,eſt ab ea incipiendum.xxvj.q.vl.non obſeruetis. C.de of.ꝓtfec.ꝓcto.of.in nomine. Nam vbi rp̃s non eſt fundamentum nullum boni operis ſupereſt edificium: vt.j.q.j.cuz paulus.⁊ vbi fides nõ eſt iuſtitia de qua tractamus locum habere non poteſt:vt.xxiij.q.j.vbi ſanc. ¶Nã prima ſalus eſt recte fidei regulaz cuſtodire:vt.xxv.q.j.c.j. †Verũ cum de fide nõ ſit publice vel in foro publico diſputandũ:vt.C.e.ti.nemo.in ꝓin.⁊.xxiij.q.iij.cũ q̃bus in fi.ne videaꝫ ſanctũ dari canibus.⁊ ne margarite videanꝫ ꝑci ante porcos:vt.xliij.di.in mãdatis.et rj.q.iij.nolite.ĩõ in ea libellos nõ formo. ¶Qz ꝺ trinitate non eſt humano:ſed diuino ore loquẽduz. de cõ.diſt.ij.in rpo.vbi de fide dubitatur ſedes apl'ca cõſulitur.non aũt iuder adiꝛ: vt.xij. diſt.ꝑceptis xxiij.q.j.quotiẽs extra ꝺ here.cũ rp̃s ẽt ſi ſit articulus indubitat? ex quo in dubiũ vertiꝛ. C.e.i.fi.ſi vo q̃s tanq̃ in fide oberrãs accuſatur cõcipe.li.vt.j.de ꝓbr̃. †Et not. qõ exoꝛbitãs a fide puniri ꝺz: vt.C. de ſum.tri.l.ij.§.q̃ vo ijſdẽ. ¶Quid ſi hoc facit per imperitiam.videtur qõ tunc non punietur.ar. a contrario ſenſu.C.de iuriſd.om.iu.in criminali.ff.ma.ſi ꝓcuratorem.§.ſi ignorantem.dic tamẽ contra ar. C.de in ius vo. venia. non enim debet ignorare qõ omnes ſciunt.C.de here.l.ij. †Et ignorantia iuris naturalis neminez excuſat.immo ignorãs illud ignorabiꝭ.xxxviij.diſ.§.fi.etia ſi ſit paganus vel hõ ſilueſter.ſemp in montanis nutritus.ita qõ nñq̃ ad eũ ꝓdicatio puenerit: nã in oẽm ꝑrã exiuit ſonus apl'oꝝ:vt.xix.di.ita dñs[a]. †Hõ eñ põt ignorantiã prætẽdere.q̃ a peritis potuit erudiri:vt.ff.de iur.⁊ fac.igno.regula.⁊.xxxvij.di.§.fi. ⁊.ff. q̃s oz.in bo.poſ.ſer.vtile.ſ.fina. ¶Et nota qõ ſpũſanctus eternaliter a pr̃e ⁊ filio non tanq̃ a duobus ꝓincipijs.ſed tanq̃ ex vno ꝓincipio.non duabus ſpirationibus ſed vnica ſpiratione ꝓcedit:vt in conſtitu.greg.x.e.ti.fideli.vbi de hoc dicemus.

De cõſtitutionibus[b]. Ru.

Onſtitutiones quedam ſunt municipales ſeu ſpeciales. que ſi violentur ab aliquo contra eum ſic.li. concipietur. †Libellus. Coram vobis domino tali iudice ꝓpono ego talis contra.p.quod cum cõmune talis ciuitatis.vel tale capitulum vna cum epiſcopo pulſata campan a ꝓout moꝛis eſt fieri communiter nullo contradicente ſtatuiſſent:vt nullus iret de nocte per ciuitatem poſt pulſationem talis campane.vel nullus diebus feſtiuis abſit ab eccleſia ſua: vel ad huiuſmodi.et hec ſub pena.c.ſolidoꝝ dictus p.poſt ꝓfatam conſtitutionem ꝓpublice et eo ſciente editam in tali nocte poſt pulſationem ꝓfate cãpane.de nocte per ciuitatem iuit vel ab eccleſia tali die feſto abfuit. vnde peto ipſum in centum ſol. condemnari. hec libelli forma ꝓbatur.xj.diſtinc. in his rebus extra.cum acceſſiſſent ¶Verumtamẽ cuſtodes ciuitatis ad hoc deputati talia poſſunt fine li.denunciare:vt ſupra.§.nunc dicendum.verſicu.xl.⁊ Acto: ergo poterit poſitiões ſuas ſic forma re. ¶Poſitio acto:is. ¶†Bono quod commune talis ciuitatis.vel tale capitulum de tali fuit cõuocatum ad talem locum ciuitatis.j.queſtio.vij. cõuenientibus. Item quod fuit ad hec campana pulſata.extra de elec.in cauſis. Itez quod talis ad hoc deputatus dictam vniuerſitatem vocauit. Item qõ ſuũ errorẽ an iſte ſit hereticus. Innocẽ.in.c.j.extra eo.in fi.qõ non.

De ſummatrinitate ⁊ fide catholica. Rubrica.

Statis vtiliter ſuper libellorum generali doctrina euagati ſumus.vnde cõſequẽs eſt:vt ad eorum formationem celeriter ꝓperemus. †cũ igitur trinitas ſit vnũ vniuerſorum principium:vt extra.e.c.j.in ꝓinc.⁊.c. ij.merito,eſt ab ea incipiendum.xxvj.q.vl.non obſeruetis. C.de of.ꝓtfec.ꝓcto.of.in nomine. Nam vbi rp̃s non eſt fundamentum nullum boni operis ſupereſt edificium: vt.j.q.j.cuz paulus.⁊ vbi fides nõ eſt iuſtitia de qua tractamus locum habere non poteſt:vt.xxiij.q.j.vbi ſanc. ¶Nã prima ſalus eſt recte fidei regulaz cuſtodire:vt.xxv.q.j.c.j. †Verũ cum de fide nõ ſit publice vel in foro publico diſputandũ:vt.C.e.ti.nemo.in ꝓin.⁊.xxiij.q.iij.cũ q̃bus in fi.ne videaꝫ ſanctũ dari canibus.⁊ ne margarite videanꝫ ꝑci ante porcos:vt.xliij.di.in mãdatis.et rj.q.iij.nolite.ĩõ in ea libellos nõ formo. ¶Qz ꝺ trinitate non eſt humano:ſed diuino ore loquẽduz. de cõ.diſt.ij.in rpo.vbi de fide dubitatur ſedes apl'ca cõſulitur.non aũt iuder adiꝛ: vt.xij. diſt.ꝑceptis xxiij.q.j.quotiẽs extra ꝺ here.cũ rp̃s ẽt ſi ſit articulus indubitat? ex quo in dubiũ vertiꝛ. C.e.i.fi.ſi vo q̃s tanq̃ in fide oberrãs accuſatur cõcipe.li.vt.j.de ꝓbr̃. ¶†Et not. qõ exoꝛbitãs a fide puniri ꝺz: vt.C. de ſum.tri.l.ij.§.q̃ vo ijſdẽ. ¶Quid ſi hoc facit per imperitiam.videtur qõ tunc non punietur.ar. a contrario ſenſu.C.de iuriſd.om.iu.in criminali.ff.ma.ſi ꝓcuratorem.§.ſi ignorantem.dic tamẽ contra ar. C.de in ius vo. venia. non enim debet ignorare qõ omnes ſciunt.C.de here.l.ij. ¶†Et ignorantia iuris naturalis neminez excuſat.immo ignorãs illud ignorabiꝭ.xxxviij.diſ.§.fi.etia ſi ſit paganus vel hõ ſilueſter.ſemp in montanis nutritus.ita qõ nñq̃ ad eũ ꝓdicatio puenerit: nã in oẽm ꝑrã exiuit ſonus apl'oꝝ:vt.xix.di.ita dñs[a]. ¶†Hõ eñ põt ignorantiã prætẽdere.q̃ a peritis potuit erudiri:vt.ff.de iur.⁊ fac.igno.regula.⁊.xxxvij.di.§.fi. ⁊.ff. q̃s oz.in bo.poſ.ſer.vtile.ſ.fina. ¶Et nota qõ ſpũſanctus eternaliter a pr̃e ⁊ filio non tanq̃ a duobus ꝓincipijs.ſed tanq̃ ex vno ꝓincipio.non duabus ſpirationibus ſed vnica ſpiratione ꝓcedit:vt in conſtitu.greg.x.e.ti.fideli.vbi de hoc dicemus.

De cõſtitutionibus[b]. Ru.

Onſtitutiones quedam ſunt municipales ſeu ſpeciales. que ſi violentur ab aliquo contra eum ſic.li. concipietur. †Libellus. Coram vobis domino tali iudice ꝓpono ego talis contra.p.quod cum cõmune talis ciuitatis.vel tale capitulum vna cum epiſcopo pulſata campan a ꝓout moꝛis eſt fieri communiter nullo contradicente ſtatuiſſent:vt nullus iret de nocte per ciuitatem poſt pulſationem talis campane.vel nullus diebus feſtiuis abſit ab eccleſia ſua: vel ad huiuſmodi.et hec ſub pena.c.ſolido

a ¶Sua. modica vtilitas habeē ex his: q: hodie ꝓducīt ostitu. scripta z auc. dici tñ pōt qō autor per hoc accedit opinioni qō valeat cōstitutio non scripta. de qua hic sup rubrica remi.

b ¶. l. j. in princi. vbi per Ly. remit. in fi.

c ¶Que contra mores. vbi de hoc per gio. z archidya. in prin.

d ¶. c. ij. et apertius. e. ti. de cōstitutiōib⁹. c. ij. j. rñ. lib. vj.

e ¶. §. testes. hec qō de his q̄ fūt diuersi fori ꝓfessione: vt q: clericꝰ agit ℨ layci⁹ in foro ciuili. an lex municipalis in ea cā locī habeat. z dixi sup glos. a decre. qō clericis. de fo. cōpe. qō aduoca. illā glo. ad affirmatiuaz allegant nūc inferā ipsorū motiua. idu cīt qō supradicti est de recognitione. iij. q. viij. ieu⁹ in agēdo. ¶Scdo q: ꝓsuetudo vl̄ statutū loci vel fori in quo agit. spectāda sunt. vt pre. c. q̄ otra z. xij. dist. q̄ illa extra de eo qui mit. in pos. cuꝫ venissent de testa. Ray. C. de emancipa. l. j.

¶Tertio q: clericꝰ agēs vī ꝓsequi probasse iudicē z suas leges q̄ z recipiat ℨ le. xix. dist. c. j. extra de cēsi bus cū oli. z qō ibi not.

¶Quarto ꝓ b pter eq̄itatē in iudicijs seruandam. z ne vnū iudiciū diuerso iure censeaī. extra de excep. cū inter. xij. q. ij. cognoniū⁹. extra de p̄uil. q: circa. ¶Quinto ne lactor: sit fauor: a billo: q̄ reus ℨ regulā vtriusq; iur. ff. de re. iur. nō dz. z. e. ti. nō l⁹. li. vj.

¶Sexto rōe onerozꝫ. ex. e. ti. trāslato. cū 2cor. ¶Septio ōñia accessoria. ō re. iur. accessoriū. li. vj. z ibi 2cor. ¶Octauo ostat statutū nō eē factū exp̄sse ℨ clericī, l⁹ gñaliꝫ sup ℨcitb⁹ vl̄ itd. z. ordinādis vel decidē dis l⁹. qō nō l⁹ i spē ō iurepa. ex l⁹is. de ℨhē. emp. i modicis. ¶Nono canō. qō ciuitas statuit dicit eē ius ciuile. j. di. ius ciuile. ¶Decio qō etiā fm canones actor seq̄tur foꝫ rei. z in ei⁹ rei foro est statutū illud g̃ sequat. xj. q. j. expientie. de fo. cōp. cū sit. ADDE vltra ea q̄ ḧntur p nouī. i. c. qō clericis ō foꝫ, cōpe. Bal. ꝑsil. clxxj. icipiēte. nūq̄d clericꝰ. ij. li. vbi ponit. an clericꝰ 2uenies layc⁹ teneaī cōpromittere stāte statuto q̄ eē cōpromittaī. z dicit q̄ aut statutū dicit q̄ cōpromittaī ō iure. ita q̄ est cōpromissus iudicē. z cōpellit causatiue. z fit trāslatio istā tie. q̄si in quēdā iudicē delegatū sicut si ipe ordinarꝰ delegaret q̄ posset et inuito clerico aut cōpromitti iubet ō facto. z ad trāsigēdus tēdit z nō pōt cōpelli cū in generali statuto nō includī aliq̄d. vel indirecte ℨ iustitiā eccl'arū. allegat Bar. i. l. si q̄s sub ꝓditiōe. ō ꝓdi. ist. īmo dicit si dubitaī an sit ℨ libertatē eccl'ie nō includāī clerici pp anceps ꝑiculū ad qō statuētes nō videnī se astrinxisse. Add Bꝰid et abb. ꝑsi. xxxiij. li. z ibi q̄d si lata ē fnia laudi ℨ duos ffes q̄z vn⁹ erat q̄s faciet executionē.

f ¶. §. opz. Guill. de suza. l. sup. l. oēs populi. ff. ō iusti. z iur. tz q̄ statuta nō ligant forenses. alleg. l. fi. ff. de iurisd. om. iudi. qui parū facit. z ff. de tuto. z cur. da. ab his. l. ius dandi. z. C. qui dare tu. l. necꝫ. z dicit hoc casu. q̄ q: ciues ꝑsit modū imponere in reb⁹ suis fi forēsis inde extrahit bladū bene pdit illud nec per hoc statutū ligat ꝓsonaz. sed ligat rē quā pōt. C. ō edif. ꝓua. an in totū. z q̄ fit lōga ꝓsue. l. j. formabat tamen qōnē de statuto ꝓhibente districtuales ꝛc. nō tñ puto qō pōderauit p id qō ꝓmiserat vt dixi z bñ dicta est ō rebus suis. q: de iure bladū extra districtū statuentiū portarī bñ posset p illō districtum ad terciū locī ferri p l. si q̄s post. C. ō edif. ꝓua. vide et qō scripsi. de emp. z ven. §. fi. i ꝓnc. in parte. ij.

ADDE an statuta ligēt forenses bart. i. l. cū cōtos pplos. C. de sum. tri. z in l. j. ff. de iusti. et iur. et q̄ vtrobi posui post alex.

¶Dedicta autē. fz icidit hic alia qō satz trita de deferente quē includebat statutū repto i via an locus sit pene gui. ō fuz. sup. l. si fugitiui. C. de ser. fu. dicit p illā legē tenerī. z si cō fiteaī id est certū si negat dicēs se portare ad domū suā vl̄ ad molendinum si verū eēt eū habitare vltra locū quo reptus fuit vel molēdinum habile ad suū vsum eē vltra illos termi nos excusareī. al's nō. si in loco erat quo negare non poterat qō cōmisit.

C. de peni. qui sniam in fi. iudex ergo dz esse circūspectus et pōderare p̄dicta z similia. vt ibi. z. ff. eo. ti. rel piciendū. sed ipse idem refert vbertum de bobio. p eandē. l. dixisse iustū deferentē cōphensum cuꝫ aīalib⁹ oneratis leui⁹ puniendū q̄ si effectiue maleficiū p̄fecisset bñ. ꝑbat hoc lex illa. nā certū est qō si is de quo loquiē lex. si fugitiui maleficiū pfecisset igne vel furca moꝛtē pateretur. ff. de pe. si q̄ aliq̄d. ℨ. §. j. tñ ex quo nō ꝓficit nō patitur penā ꝓficientiū vt ibi. z putat qō si statutū ꝓficientem punit in blado z aīalibus vel in bladō z pena pecuniaria iste puniet̄ur in altero tñ qō minoꝛē sapiat lesionē. ff. de pe. si de interpratione. z regula in penis lib. vj. ¶Subdit guido. qō si iste inuenī⁹ ꝓsequi qō aio deferendi iter inchoauit. sed postea penituit. nihilominꝰ puniī⁹. alle. ff. ad. l. pompe. de part. l. j. in fi. C. ad. l. cor. de sic. is qui cū telo. z. ff. de extraord. cri. l. j. in ꝓn. ꝑ ipso allegat. ff. de fal. q̄ falsam. C. eo. si falsos. ff. de bo. lib. q̄ cū maioꝛ. §. accusasse. hec tria mihi venīūt ꝛsiderāda. q̄ sunt diuersa. aut enī iste inuentus fuit ōtumaūo iter suū et ꝛptempt⁹ districtū. z allegatio penitē. ptz falsa. aut reuertebaī spōte. z tūc iuuari deberet p pniam p scāa iura aut reptus est quiescere in hospitio vel tugurio p quiete sui. z aialiū. z hic ꝑcdit etiā dictū guidonis et q̄ de pnia q̄ asserit nulla sunt iudicia. ꝛba etiā statuti i hoc veniūt ponderāda: vt extra de fer. c. ij. cū. j. glo. ADDE p hoc qō volūt doc. z maxime imo. in cle. ne in agro. de statu reg. de monacho q̄ itrat curiā aio dāpnificādi monasteriū qō tamē incurrat penā dicē cle. licet peniteat. sed non punitur de dāno nō illato.

neus

a ¶Dicūt q̄dam. q̄ plz post. per id qō dixi. extra de sen. ex. a nobis. i. su per glo. ij. vltra medium.

b ¶Rubrica. de ꝙsuetudine tractauit ibi nō de statuto z ibi scripsi ℣. querebat assi. vide etiā qō no. ō. de instr. edi. §. cōpēdiose. ℣. q̄d si de cō suetudine. z ipse guil. remittit ad rof. ō. de sen. ꝑ la. §. ij. ad fi. ℣. q̄d si ꝑ coniz atū z de b̄ plegistas. z p ey. C. de fil. tri. l. j. vbi vide opiniones diuersorū. facit q̄ scri psi. de fo. cōpe. quod clericis. 10 ego puto q. l. fi. prime allega- 11 tā. z p dec. ij. e. a ti. li. vj. in casibus b positis nō dico a pena statuti excusari ꝑbabiliter ignorantē non b solū in casib⁹ q̄ nō cadit in de c lictū: ꝛ et in casib⁹ q̄ cadāt in illō z vt scripsi in ꝓ. decre. ij. in nouella sup ℣. 1 bo furtū. iusti- tico b dictū sic. due vīle sunt vicine. altera i vno. bosi. altera in mutiū. titius vnus ex il lis villis vadit cū asino suo ad aliā z emit coꝛ bem frumēti z portat q̄d deliquit ille q̄ nunq̄ā audiuit ꝓhibitionem. z hoc marime in locis montaneis vel alpestribus facile eueniret. Qualis etiā rigoz est dicere q̄ etiam ciuis imole vel mutine. que loca non distant a bosi. vltra dietam legalem. z in illis licite portaī cultellus intrans bosi. vbi ꝓhibita est delatio illum portat qō per hoc puniaī. z eo fortius in plus distante. Sed econuerso fateoz q̄ apud italicos multos ita est notissima ꝓhibitio victualium deferendoꝛ z armoꝛ saltē offensibiliū qō satis in illis ꝓcedūt solones ꝑ. secus in q̄bus deficeret ignorantia ꝓbabilis ꝓpter qō sic seruari videmus. Sed ex quo auctoꝛ versatus est in qōnibus statutoꝛ memoꝛ qōin regl'a qō q̄s li. vj. z in qōne quā ibi posui do bīū indecīsum dimisi an valeāt statuta ciuitatū que ꝓmittunt bannitos vel rebelles vel alterius ꝓditionis hoies occidi. mutilari. deprędari. vel aliq̄d tale sufficiat ꝓmū. ꝑsequi quasi foꝛtius. ꝓmo pz ad negatiuā qō oīs lex diuina naturalis z ꝓsitiua cedes hoīm que homicidia vocamus ꝓhibet diuina intelligo veteris z noui testi. ꝓmo exo. xx. deutero. ℣. circa medi. nō occīdēs. de nouo Math. v. ca. q̄ occiderit reus erit iudicio. Itē si tollīt naturale ꝓ diuino qō in lege. z euāgelio ꝓtinet. vt in ꝓn. decreto ꝛ. z insti. de obli. que ex deli. naī. in ꝓn. z. ff. de fur. l. j. in fine ꝓncipio iuregentiū qō naturali instinctu nephas reputat hoīem homini insidiari. ff. de iusti. z iu. vt vim in fi. per ius ciuile vel muncipale id tolli non pōt. viij. di. §. ij. z ca. se. insti. de iure nat. gen. z ciui. §. pe. de iure ꝓsitiuo canonico z q̄ aliūd. ℨ. §. j. tñ ex quo nō decreta. vide sup rubrica. ff. z. C. ad. l. cor. de sic. absurdū ergo vī qō statuto licere nō possit id qō per omne ius ostat illicitū. facit cle. de ele. ne romani in ꝓn ad ℨrium inducit Ja. de are. ꝙ hoc fit in penaz ōtumacium ꝓcipue ait est omnis legis intentio magistratibus z iudicibus obediri. ff. de iusti. z iur. l. j. in fi. z. l. ij. xj. q. iij. qui resistit. rōni igit̄ congruit tale statutū in penā ōtumacie. z ad terrozē delinquentiū. in aut. vt oēs obe. per totū. iiij. di. facte sunt. hac de cā excusaī faciens iussu iudicis id qō sine iussu esset illicitū z penale. ff. de iurisd. om. iu. si q̄s id §. doli. de insa. l. furti. §. qui iussu. z in ꝓe. regula qō q̄s li. vj. z ꝓtempt⁹ obesse dz ōtumacibus. extra de postu. c. j. ff. de pe. l. relegati. qō aūt pena sit iuri cōi, ꝙsona ꝑbat fm vnū intellectū lex ōtumacia. ff. de re. iur. ff. ex qui. cau. ma. l. necnō. z. l. sed z si dō. Item cōmittens in. l. non dz. l. iuuari. ff. de nundi. auxiliū m. C. de epi. au. l. iij. extra de vsur. q: frustra. Itē quelibet ciuitas legē statuere potest inter suos z dī ius ciuile. viij di. que otra. ff. de iusti. z iu. l. oēs populi. z cū hoc habeant a ꝓncipe ipius ꝓtipis lex esse vī. C. vbi z apud quos. l. fi. C. de ve. iu. enu. l. ij. circa me. z si ꝓpter contumaciam id lz fortius licere dz. vbi de delicto constat iuxta illud maleficos non patiaris viuere exo. xxij. z. xxiij. q. v. §. ij. Ad qōnem videre potes Tho. ij. sco. a qōne. lxiiij. articulo. ij. z iij. qui soluit cum Gratiano. in. §. pri. allegato. vt dicamus q̄d occisio banniti vel malefactoris licite fit in ꝙtum ordinaī ad salutem cōtatis. illi igit̄ cui salus cōitatis est cōmissa hīs merū imperium licite occidit. Ocludamus igitur qō per aliū id posfit qō per se po test z vz ad bonum cōe. facit. C. qñ licet vni cuiqz. l. ij. in fi. ibi ꝓ quiete cōi: q: sepe per ꝓuatos pena talibus inferī permittēte statuto que p iudices negligerī. vt de facto videmus. constat et̄ qō iura ceteris casib⁹ ꝓmittūt homi nē occidi de q̄ bus dixi. vbi bannitis sub litera. c. ꝓ. o solutione facit. xxiij. q. v. nō est crudelis. cum tribus ca. seq. que oīa fuerūt Hieronymi nō ob. e. q. que mi nister. peccat em qui id non agit zelo iustitie. z idez esset in iudice. z hoc

2 conci. lib. LIBELLUS. ¶Loꝛa vobis do mino tali iudice conqueroꝛ ego talis de. p. filio talis vel canonico: vel monacho talis ecclesie. qui per rescriptum surrepticium vel falsuꝫ me coram tali iudice traxit. Item q: autoritate rescripti: qō apostolicum esse dicebas. extra de offi. delega. coꝛa extra eo. titu. si quando. Item quod rescriptum illud erat talis foꝛme clemens ꝛc. ponat totum. extra de dila. c. ij. Item q: tanto tempoꝛe me coram tali iudice coegisti litigare, autoritate illius rescripti. Itē

4 qō expendi centū illa occasione. ¶Item q: dānificatus fui. z interest mea non litigasse in. l. qui euocatus fui a meis negociis. vel perdidi talem equuꝫ litem ꝓsequendo z huiusmodi. ¶Item quod dolo vī fraude exp̄essisti vel supp̄ssisti tale quid quod rescriptum ipsum viciat. vel erat rasum in loco suspectoꝛ. vel aliter abutebatur que exemplifica multis modis. vt extra de rescriptis nonnulli. et. c. fin. z. c. sup lr̄is. vbi de hz. c. et tenoꝛe. 2 dixi. supra de rescrip. ꝑnta. ¶Reus vero ponat in ℨrium ad illa dictio⁹ spōte ad idem. lxxxvj. di. odio. z. xj. q. iij. §. si ergo. ¶Extat alia qō de statuto qō permittit impune bannitum offendi an impune possit occidi. fertur Mar. de fa. banc. q. disputasse. z dupliciter solui se fm equitatē vt si damnatus est ex delicto. qō inferat penam mortis occidi possit. al's non. alle. ff. de bon. dam. l. j. z. ij. z. v. di. c. j. z. ij. de rigore aūt q: cōis interꝓtatio dz ℨrium z generaliter sic seruaī a tali cōsuetudine z interꝓtatione non sit recedendum. extra de cōsan. z affi. qō dilecto. de ꝙsue. cum dilectus. ff. de legi. si de interꝓtatione. z. l. minime. z de fundo instr. cum dilectus. de alienatis. §. afinam. dicit fine distinctione tenendū. quod verbum offensionis etiam occisionem includat. z sic ꝓpter ōtumaciam non capitale sit capitale: z veniet plus in executione q̄ in snia principali. ff. de pe. capitalium. §. in exulibus. facit extra de excel. ꝑla. er litteris in fi. ADDE qō valeat statutum qō bannitus possit impune occidi pau. de ca. ꝑsi. xxxiij. alegā. consi. cxiij. j. li. bar. ꝑsi. clxxxviij. incipiente statuto castri plebis vbi etiā tenet qō si p mittit offendere ꝓmittit z occidere de quo etiā per ang. ꝑsil. cclxxxvij. Pau. de ca. ꝑsilio. cxciij. vbi ponit an puniēdus sit qui occidit bannitum habentem saluum conductum.

c ¶Extra eo. canonum. vbi scripsi super vlti. glo.

¶Bal. De constitutionibus. Rubrica.

Qualiter formeī libellus ℨ illum qui fuit de nocte post sonū campane contra formam statuti z qua defensione possit vti in ꝓn. H. ¶An statutum locoꝛum liget aduenas z foren ses. ℣. z no. qō si statutum dz fundamentum iuris naturalis vel communis nocet cuilibet. al's non nocet ignorantibus. Bald.

¶An forensis extrahens victualia extra districtum puniatur per statutum illius loci. ver. pone ergo. ¶An forensis delinquens puniatur fm statuta loci. an fm ius commune. ver. quid si extraneus. H. ¶An aduena portans arma possit excusari pretextu ignorantie statuti. ver ficu. antepe. H. ff. de rei ven. l. in specialibus. g. ¶Ho. quod clausula generalis exclusiua non refertur ad prohibitiones. vt. l. decuriombus C. de silen. li. xij. z inclusiua z generalis z formalis non refertur ad odiosos. ff. de lega. j. l. lucius per Jaco. ¶Not. quod illi qui non possunt disponere non possunt penam adijcere disp̄sitioni. ff. ad. l. fal. l. seius et augerius. z. l. quod de bonis. §. j. z ideo sicut ꝓtores non possunt auferre salarium doctoribus sic non possunt imponere legem penalem conseruatoribus ne soluant. Secus si non tenet disp̄sitio. quia est ꝓter legem. vt nota. in. §. alteri. vide Innocen. de constitu. cum accessissent.

Universidad del Rosario Archivo Histórico

¶De rescriptis rubrica. ¶Vide qđ dixi sup pte scđa de rescrip. ꝑsenta. super rubrica. Rubrice ꝺuenit qđ quã posui sup regla vs qui in ius. an rescriptũ extendaĩ ad heredẽ vel successorẽ. Et quã scripsi super regla vtile. an rescriptũ de ꝓsecutiuis litis impetrãtiũ a ptibus valeat vna ptium excõicata. ¶ADDE an valeat rescriptũ qñ duo impetrant illud si alter sit excõicatus. Ro. cõsilio. cccevj.

Scien-
dum.
¶Ci bellus. si dicas cozã eius ordinario. facit ad id qđ scripsi. e. ti. c. vlt. sup vlt. glo.

¶De ꝺsuetudine Rubrica
¶Hane materiã ꝑ modũ sume plene tradidi. sup decr. vl. e. ti. 2ad practicaz principal'r ptinet qđ ibi scripsi quarto z quinto membro. ¶Ad materiã aũt ptinet qđ quaz posui sup regula. nemo põt plus q̃ tractat an valeat ꝺsuetudo que ꝑmittit canonicũ testari de fructibus vniusãni post mortẽ. et quintũ membrũ qđ nis sup regula sine culpa. s. an ꝺsuetudo ꝓferẽs primogenituz ꝑiudicet clerico. attinet etiã qđ dixi. s. de constitutionibus de regula. qđoẽs.

Mcon tu- c
dine sic.
¶Concipiaĩ libellus. abbate. qz ꝓprie scõm iura ex consuetudine iudicaĩ etiã inter eos inter quos nõ assueuit magis trahi libellus. z decr. ad ꝑscriptionem. vt dixi. e. ti. c. vlt. super vlti. gl. ¶An aũt agens necesse habeat in libello ꝺsuetudinem expꝛimere. opinones vide in quarto mẽbro summe de qua. s. in fi. Scire debes qđ Jo. de bla. ꝑsequẽs ti. de actionib' z libellos super his post pꝛin. vbi assumit textũ. ibi actio nihil aliud ẽ q̃ ius dicit ipe scriptũ subdens qđ ẽt ex nõ scripto pt eẽ actio. s. cõdicio descendẽs ex ꝺsuetudine z sic sumpta occasione tractat optimam practicã de ꝺsuetudine z ts in libello ꝺsuetudinẽ expꝛimẽdã. ẽxactit qđ no. in pꝛe. decr. abbate. in. j. gl. dicit tñ ibi in pꝛin. vlt. col. qđ nõ est necesse dicere ꝺsuetudinẽ approbatã. z legitime ꝑscriptã. sufficit eñ dicere ꝺsuetudinẽ in qua vt fit necesse est alia interuenire de q̃bus in positionibus vel articulis postea fiet declaratio. multũ aũt ꝓacticat cõsuetudinẽ de lapidicinis de qua in lege vẽditor. §. fi ꝺstat. ff. cõia ꝺdicrũ. z de articulis qui super ꝺsuetudine fundaĩ. z de ipsoꝝ impugnatione z defensione. vide qđ scripsi. §. de teste. §. nũc videndũ in pꝛinci. ¶ADDE vltra ea que scribunt in. l. de q̃bus. ff. de leg. z in locis ordinarijs. an valeat ꝺsuetudo qđ in certo ordine monachoꝝ qđ trãslatus ad alium pꝛiorat̃ habeat secũ oĩa bona z actiones rõne pꝛimi si bi cõpetentis. vide Oldr. ꝺsi. cclxxxiiij. z an valeat ꝺsuetudo qꝝcan te ꝓbenda in eccl'a collegiata abbas ꝺferat eã canonico ãtiquiori vo lenti dimittere suã ꝓbendã ẽt si exist̃at expectãtes apostolici z qño ꝓ sul defensionẽ sicut viderit expedire. ¶In iudice quoq; litteris apostolicis abutẽte põt sub forma ꝑ scripta formari libellus[a].

De ꝺsuetudine. Rubrica.

Mꝺsuetudine. sic ꝺcipitur lib. ¶TVBELLUS. Cozã. vc. ꝓpono ego talis monachus monasterij carofesi. seu sindicus z ꝓcurator cõuentus eiusdẽ monasterij ꝺtra. t. andreẽ. monachum qui se gerit pro electo andreẽ. monasterij quia cum electio abbatis in andreẽ. monasterio debeat fieri de gremio monasterij carofesi. de antiqua z approbata consuetudine cuius ẽtio memoria nõ exist̃it. ipe de iure eligi nõ potuit nec debuit ꝺ ꝑfatam ꝺsuetudinẽ antiqui tus obseruatã. vñ peto ꝑfatã electionẽ de fcõ attẽtata si electio dici possit cassiari. z cassam nullã z irritã nũciari. ꝓnecnõ elec. ipam de gremio carofesi. monasterij faciendã eẽ ꝓ vestra iniam declarari. ꝑ forma ꝓbaĩ extra eo. cũ dilectus. deꝝ. si. abbate[b]. ¶Et sic in alijs ꝺsuetudinibus peti põt: vt aliqs cogaĩ ad eaz obseruationẽ vel ad cessandũ qđ ꝺ eas fit: vt extra. e. c. fi. t. c. ij. ¶Sup iurib' aũt rõne ꝺsuetudinis petendis oĉt. li. vt. j. de ꝺf. arch. †Ac. ergo sic ponet ¶POSTEA. AC. ¶Pono q tu es monach' andreẽ. monasterij. extra de cle. ꝺstitutis. Jtẽ quod vacãte monasterio de facto fuisti elect' in abbatẽ ipsius monasterij. ¶Jtẽ de antiq ꝺsuetudine vacãte monasterio andreẽ. monachi andreẽ. ꝺsueuerũt ibi abbatẽ eligere de monasterio carofesi. vt in ꝑ. decr. z. c. abbate. Jtẽ qđ ꝺ tãto tpe obseruatũ est q̃ de ei' ẽtio memoria nõ exist̃it. ff. de aqua plu. ar. l. j. i fi. ff. de aq̃ quot. z esti. l. ꝺ iure. §. ducẽ aq̃. Jtẽ q̃ tales z tales sic fuerũt electi. Jtẽ q̃ hec ꝺsuetudo est ꝑscripta. extra eo. c. fi. Jtẽ q̃ fuit obtenta in ꝺtradictorio iudicio. extra de ver. si. abbate extra de re iudi. cum causa que iter. ff. de legi. cũ de ꝺsuetudine. ¶Reuponat econtra. z alias faciat ꝑm ea que no. viij. dist. frustra. z extra eo. c. fi. Sup seruitijs aũt ꝺsuetis ꝓstari. oĉi. li. vt. j. de cẽs. Si sit diuersa ꝺsuetudo rei: iudicis: actoris. z loci contractus: que z illa seruabitur: no. §. de fer. §. j. ver. sed pone. z ꝑm papam. extra de ꝺsue. super rubrica. ibi etiam not. vtrum extraneus teneatur si facit contra consuetudinem loci ad quem declinat. z de hoc. §. ti. ꝓxi. ¶Quanto tempore consuetudo pꝛescribatur. z an talis pꝛescriptio interrumpatur z que sit differẽtia inter cõsuetudinem z pꝛescriptionem no. j. de pꝛescrip. ver. de consuetudine z se.

De postulatõe. Rubrica.

¶De postulatiõe rubrica. ¶Rof. de hac tractat in libello iuris canonici in fine. pꝛime diuisionis que fuit de electionibus z postulationibus et vide quod dicam super rubrica se. Guido mandago. tractat de hac parte. in capi. liiij. z duobus se. et in tribus rubricis illas sequẽtibus mixtim tractat de ꝑs que electis et postulatis incidunt.

Postulatio est gratie.

¶Et. iiij. hanc formam posuit Rof. in libellis iuris canonici. vbi ponit libellum in postulatione. mihi non placet ille libellus in quo nulla causa postulationis expꝛimitur si fuisset episcopus ille postulatus illud sufficeret vt probant illa iura: puto tamen actorem excusari. quia simul cum hic petitione ꝓrigebatur postulatio in qua expꝛessa erat postulationis causa puta defectus natalium etatis vel ordinis. de electio. innotuit. z. c. cum nobis. z. c. oudum. i.

¶Verſicu. postmodum. ibi scripsi super hoc publicarunt: secundum eum quam consuetudo seruat contrarium.

¶Prout melius valere poterit et de iure ista vltima per verbum singulare pꝛolata est hodie ꝓpter dubium approbata pꝛecedens vero reprobata quod dic vt eodem titulo capitul. vno. libro sexto quod in dubio iure. ꝓpter opiniones ibi dixi super glo. in hoc.

¶De election

betur talis ꝺsuetudo per eundẽ Old. ꝺsi. cclxxxv. z an valeat ꝺsuetudo qđ electus administret añ ꝺfirmationẽ. vide Pet. de an. ꝺsi. l. z an in ꝓgregatiõe capli attendaĩ ꝺsuetudo Abb. ꝺsi. xxxviij. ij. li. z per cũ dẽ qualr; ꝓbetur ꝺsuetudo ꝺsi. xlij. j. li. Et an ex ꝺsuetudine dãdi cande las bñdictas in die purificationis possint cõueniri parochiani. vide Fede. ꝺsi. clv. z an parochiani soliti aliqđ dare rectori eccle sie ꝑ assignanda sepultura. z ꝑ exequijs pos sint cogi per ordinariũ. vidoro. ꝺsi. ccccliij. et an consuetudo municipij posit tollere ius singulariũ per sonaz. vide ange. ꝺsi. lxiij. z an valeat ꝺsuetudo quod pupilli habeant vocem in electiõe ꝓlatorum z publicoz officio rum per eundẽ Ang. ꝺsi. lxvij. Multa in materia consuetudinis vide per Alexã. in ſuis ꝺsiljs sub hac Rubrica. z inter cõsilia bal. in littera. L.

¶Bal. De cõsuetudine. Rubrica.

Mota q̃ seruaĩ dictum. z si nihil est dictũ seruatur cõsuetudo vel statutuz. ff. si serui. vendi. l. si furio. §. modusvbi de hoc z hoc facit ad multa. ꝑ materia vide doctores in. l. de qui bus. ff. de legi. z in rubro z nigro. C. que sit longa cõsuetudo per sum mistas z docto.

De election

a ¶De electiõe Rubrica. ¶Est sciendũ qđ guido madego. postea archiepis ebzeduñ. z demuz cardinalis cõposuit libellũ de electionibus faciẽdis quẽ per modũ textus z glosaz ordinauit: z trãsmisit dño berengario ẽt postea cardi. sed ꝓtius ẽpo biterñ. q̃ dñs berengari' ꝺsaviace opus qđ ꝑ alphabetũ sup summa posti. cõposuit z vocauit oculum copiose dicto dño guil. dixerit ipe aũt dñs guil. in libello ꝓdicto plano stilo loquẽdo ignaros faciẽdaz electionũ in iure z facto plenissime ifor mault quem libellum per certos legũ doctores obnixe rogatus inꝺtuz iura noua illuz secuta. scz sexti cui' ꝓdicti am bo ꝓpositores fuerũt z clemẽtinaz exigunt breuissime reformaui. z qz ad practicã illã hodie cõiter recursus habe tur hic breui' ꝑtransibo cum etiã ibi glos. de theorica z materia satis tradant. ¶Et sic secundo sciendũ qđ bñ cõposit. antiquus fecit summã de materia electionum satis breuẽ z vtilẽ quaz ꝑ Rubricas diuisit in qua fecit ꝑmiũ incipies. Qui q̃ plerioz fecit ẽt ꝺclusionẽ perversus tales boc bernardus opus fecit non sine laboze. Sed labor est facilis qñ superaĩ amore. ¶Tertio sciẽdũ est qđ rof. finito ope libelloz in iure ciuili voluit libellos in iure canonico z in ipsius operis pꝛincipio opus diuisit in. xij. ꝑtes quarum pꝛima fuit de electionibus z postulationibus. z hec hz circa. v. chartas. scđa fuit de iurib' epalibus metropoliticis z archidyaconalib' reliquas ꝑtes videas. s hz ꝺ scias q. v. vltimas nõ habemus. finiẽ eñ opus in. vij. ſi morte. vel alr id euenerit ꝺ ignoro. ¶Hoc etiã scias q rof. in tractatu electiõis vltra libellos in fi. posuit formas de requirẽda licẽtia imperatoris vel regis sup electiõe fiẽda z de petẽdo assensu electionis iã facte. hoc auctoz z Guil. nõ curarũt de his. e. ti. cũ terra in fi. t. c. qđ ſicut. z vide qđ ibi scripſi in pꝛin. libellos ẽt formault bona guido sui opis ꝑte. ij. in pꝛincipio. ¶Quar to qõnes regulaz ad materiã faciẽtes de sunt. Sup regula factũ legitime de electore exõicato post votũ depositũ z publicatũ vel ecõuerso. Sup regula in toto de duob' eligẽtibus quoz vnus eligit alterum Super regla mora de canonicis pꝛiuatis p statutũ epi q̃ pacifice possidẽtes eligũt ꝓlatuz. Sup regula odia restringi de eligẽte in eꝑm bi gamũ mutilatũ: vel exõicatum an incurrat penas ꝺciij. Sup regula qđ alicui suo. de nõ ꝓhibeꝝ de in electione ex defectu ordinis vel alr's an illã habere poterit noĩe alieno. Super regula ratum quartũ eius membrum de electiõe vnius ex duobus cõpromissarijs ratificata per socium. Attinet qđ regule nõ firmaĩ de qua. j. de renũ. sup. Rubrica. Ad materiã addiẽ qđ que fuit de facto respicit que ꝺ in pꝛin. sequiẽ. eps z capl'm fecerũt statutũ tale qđ sup oĩbus arduis que imminerẽt facienda citarenẽ vel notarenẽ abñtes ẽt extra puncta dĩ mõ nõ distarent vltra. vj. dietas legales a finib' ciuitatis z citarenẽ vl vocarenẽ per lras expꝛimẽtes citatõis cãm z p certũ nunciũ pꝛotarenẽ alr's citatio vel vocatio nõ teneret. z qđ fieret nõ valeret declarãtes certas cãs arduas electiones eꝑz vel habentiũ dignitates vel ꝑsonatus in ecclesia cõlationes canonicatuũ ipsius ecclesie alienationes iurisditio nũ vel honoz spectãtiũ ad eccleſiã mutua que ꝺberenẽ vltra certã summam z quedã alia. post tps vacauit ecclesia. q̃daz ex canonicis nõ fuerunt sic citati. q̃dam se opponũt electioni facte per ꝑtes. z dicũt ꝓpter id electionẽ nullã. qu eritur q̃d iuris cũ electus dicat illã valere z ratificare posse per ꝓtemptũ vel nõ sic vocatũ. Jꝓo electione facit qđ eps cũ capitulo substantialia forme electionis quã tradit ꝺcilium: qz ꝑpter de elec. vel q̃ circa ꝑsonam statuit ꝺcil. c. ti. cũ in cũctis alterare nõ posset minuẽdo vel addẽdo puta de scđo qđ nõ eligeretur in eꝑm minoz. xl. annis vel qđ eligi posset maioz. xxviij. de ꝓximo qđ vota publice dicerentur vel quod fine scrutatoribus quilibet scriberet votum suum ad ꝺ vltra iura vetera. xxj. di. inferioz. de maio. z obe. cũ inferioz z similia sufficiat decre. ne romani. cle. de elec. que dicit cõstitutiones ꝓciliorum saltẽ per inferiores a papa non posse modificari corrigi: vl mutari. vel aliqđ eis detrahi. vel dispensari in aliqua eaz ꝑte vel eis renũciari. septẽ vba posuit vt oẽm casum quo tangi posset includere. vt ibiꝓno. vocatio aũt absentiũ nõ est ꝺ sub stãtialibus forme quoz transgressio faciat electionẽ nullã de elec. eccleſia ij. z. c. qđ ſicut. facit. e. ti. venerabilẽ. statutuz igiẽ epi z capituli annulandũ vel ratificãdũ nõ potuit facere nullum ſicut nec ecõuerso nullum non posſz facere an nullandũvel ratificandũ. z ꝺ teneas.

De ꝺsuetudine. Rubrica.

¶Mꝺsuetudine. sic ꝺcipitur lib. ¶TVBELLUS. Cozã. vc. ꝓpono ego talis monachus monasterij carofesi. seu sindicus z ꝓcurator cõuentus eiusdẽ monasterij ꝺtra. t. andreẽ. monachum qui se gerit pro electo andreẽ. monasterij quia cum electio abbatis in andreẽ. monasterio debeat fieri de gremio monasterij carofesi. de antiqua z approbata consuetudine cuius ẽtio memoria nõ exist̃it. ipe de iure eligi nõ potuit nec debuit ꝺ ꝑfatam ꝺsuetudinẽ antiqui tus obseruatã. vñ peto ꝑfatã electionẽ de fcõ attẽtata si electio dici possit cassiari. z cassam nullã z irritã nũciari. ꝓnecnõ elec. ipam de gremio carofesi. monasterij faciendã eẽ ꝓ vestra iniam declarari. ꝑ forma ꝓbaĩ extra eo. cũ dilectus. deꝝ. si. abbate[b]. ¶Et sic in alijs ꝺsuetudinibus peti põt: vt aliqs cogaĩ ad eaz obseruationẽ vel ad cessandũ qđ ꝺ eas fit: vt extra. e. c. fi. t. c. ij. ¶Sup iurib' aũt rõne ꝺsuetudinis petendis oĉt. li. vt. j. de ꝺf. arch. †Ac. ergo sic ponet ¶POSTEA. AC. ¶Pono q tu es monach' andreẽ. monasterij. extra de cle. ꝺstitutis. Jtẽ quod vacãte monasterio de facto fuisti elect' in abbatẽ ipsius monasterij. ¶Jtẽ de antiq ꝺsuetudine vacãte monasterio andreẽ. monachi andreẽ. ꝺsueuerũt ibi abbatẽ eligere de monasterio carofesi. vt in ꝑ. decr. z. c. abbate. Jtẽ qđ ꝺ tãto tpe obseruatũ est q̃ de ei' ẽtio memoria nõ exist̃it. ff. de aqua plu. ar. l. j. i fi. ff. de aq̃ quot. z esti. l. ꝺ iure. §. ducẽ aq̃. Jtẽ q̃ tales z tales sic fuerũt electi. Jtẽ q̃ hec ꝺsuetudo est ꝑscripta. extra eo. c. fi. Jtẽ q̃ fuit obtenta in ꝺtradictorio iudicio. extra de ver. si. abbate extra de re iudi. cum causa que iter. ff. de legi. cũ de ꝺsuetudine. ¶Reuponat econtra. z alias faciat ꝑm ea que no. viij. dist. frustra. z extra eo. c. fi. Sup seruitijs aũt ꝺsuetis ꝓstari. oĉi. li. vt. j. de cẽs. Si sit diuersa ꝺsuetudo rei: iudicis: actoris. z loci contractus: que z illa seruabitur: no. §. de fer. §. j. ver. sed pone. z ꝑm papam. extra de ꝺsue. super rubrica. ibi etiam not. vtrum extraneus teneatur si facit contra consuetudinem loci ad quem declinat. z de hoc. §. ti. ꝓxi. ¶Quanto tempore consuetudo pꝛescribatur. z an talis pꝛescriptio interrumpatur z que sit differẽtia inter cõsuetudinem z pꝛescriptionem no. j. de pꝛescrip. ver. de consuetudine z se.

De postulatõe. Rubrica.

¶De postulatiõe rubrica. ¶Rof. de hac tractat in libello iuris canonici in fine. pꝛime diuisionis que fuit de electionibus z postulationibus et vide quod dicam super rubrica se. Guido mandago. tractat de hac parte. in capi. liiij. z duobus se. et in tribus rubricis illas sequẽtibus mixtim tractat de ꝑs que electis et postulatis incidunt.

Postulatio est gratie.

¶Et. iiij. hanc formam posuit Rof. in libellis iuris canonici. vbi ponit libellum in postulatione. mihi non placet ille libellus in quo nulla causa postulationis expꝛimitur si fuisset episcopus ille postulatus illud sufficeret vt probant illa iura: puto tamen actorem excusari. quia simul cum hic petitione ꝓrigebatur postulatio in qua expꝛessa erat postulationis causa puta defectus natalium etatis vel ordinis. de electio. innotuit. z. c. cum nobis. z. c. oudum. i.

¶Verſicu. postmodum. ibi scripſi super hoc publicarunt: secundum eum quam consuetudo seruat contrarium.

¶Prout melius valere poterit et de iure ista vltima per verbum singulare pꝛolata est hodie ꝓpter dubium approbata pꝛecedens vero reprobata quod dic vt eodem titulo capitul. vno. libro sexto quod in dubio iure. ꝓpter opiniones ibi dixi super glo. in hoc.

¶De election

De electione. Rubrica.

Gloniã hec materia vtilis est z quotidiana. z multum in ea circa ea que facti sunt errari cõsueuit. iccirco super hac aliqua subijciamus. ¶Et primo de via scrutinij tanq̃ ordinaria. ¶Scdo de via compromissi. ¶Tertio de via q̃si inspiratiõis disputantes.

De via scrutinij tanq̃ ordinaria.

Ad electionẽ celebrandã hac via procedi tur. ecclesia eñ pastoris regimine destituta capl'm siue canonici pñes statuẽt certum terminũ ad electionẽ celebrandam.

¶De quo fiet publicũ instrm b. in quo narrabiẽ qualiter taliter cedẽte: vel transeunte: vel defuncto tali ꝓlato talis ecclesie eiusq̃ corpore ecclesiastice tradito sepulture capitulum seu tales qui tunc in ecclesia pñtes erant conuenientes in vnũ talẽ terminũ cũ ꝺtinuatione sequentium dieꝝ ad electionẽ celebrandam vnanimiter statuerũt: vt extra. e. ecclesia ij. in pꝛin. t. c. cumana. in pꝛincip. t. c. ij in veteri. in pꝛin. t. c. bone c. ij. qui terminus erit cõpetens. s. talis qđ infra illum absentes quivocandi sunt citati venire commode possint. consideratis locoz distantijs. z personarum z temporis qualitate. arg. extra de dila. c. j. non tñ nimis longus. q̃ in electionibus est mora periculosa: vt in pꝛe. decr. cum interviniendant. ¶Et sic secundo sciendũ qđ bñ cõposit. antiquus fecit summã de materia electionum satis breuẽ z vtilẽ quaz ꝑ Rubricas diuisit in qua fecit ꝑmiũ incipies. Qui q̃ plerioz fecit ẽt ꝺclusionẽ perversus tales boc bernardus opus fecit non sine laboze. Sed labor est facilis qñ superaĩ amore. ¶Tertio sciẽdũ est qđ rof. finito ope libelloz in iure ciuili voluit libellos in iure canonico z in ipsius operis pꝛincipio opus diuisit in. xij. ꝑtes quarum pꝛima fuit de electionibus z postulationibus. z hec hz circa. v. chartas. scđa fuit de iurib' epalibus metropoliticis z archidyaconalib' reliquas ꝑtes videas. s hz ꝺ scias q. v. vltimas nõ habemus. finiẽ eñ opus in. vij. ſi morte. vel alr id euenerit ꝺ ignoro. ¶Hoc etiã scias q rof. in tractatu electiõis vltra libellos in fi. posuit formas de requirẽda licẽtia imperatoris vel regis sup electiõe fiẽda z de petẽdo assensu electionis iã facte. hoc auctoz z Guil. nõ curarũt de his. e. ti. cũ terra in fi. t. c. qđ ſicut. z vide qđ ibi scripſi in pꝛin. libellos ẽt formault bona guido sui opis ꝑte. ij. in pꝛincipio. ¶Quar to qõnes regulaz ad materiã faciẽtes de sunt. Sup regula factũ legitime de electore exõicato post votũ depositũ z publicatũ vel ecõuerso. Sup regula in toto de duob' eligẽtibus quoz vnus eligit alterum Super regla mora de canonicis pꝛiuatis p statutũ epi q̃ pacifice possidẽtes eligũt ꝓlatuz. Sup regula odia restringi de eligẽte in eꝑm bi gamũ mutilatũ: vel exõicatum an incurrat penas ꝺciij. Sup regula qđ alicui suo. de nõ ꝓhibeꝝ de in electione ex defectu ordinis vel alr's an illã habere poterit noĩe alieno. Super regula ratum quartũ eius membrum de electiõe vnius ex duobus cõpromissarijs ratificata per socium. Attinet qđ regule nõ firmaĩ de qua. j. de renũ. sup. Rubrica. Ad materiã addiẽ qđ que fuit de facto respicit que ꝺ in pꝛin. sequiẽ. eps z capl'm fecerũt statutũ tale qđ sup oĩbus arduis que imminerẽt facienda citarenẽ vel notarenẽ abñtes ẽt extra puncta dĩ mõ nõ distarent vltra. vj. dietas legales a finib' ciuitatis z citarenẽ vl vocarenẽ per lras expꝛimẽtes citatõis cãm z p certũ nunciũ pꝛotarenẽ alr's citatio vel vocatio nõ teneret. z qđ fieret nõ valeret declarãtes certas cãs arduas electiones eꝑz vel habentiũ dignitates vel ꝑsonatus in ecclesia collationes canonicatuũ ipsius ecclesie alienationes iurisditionũ vel honoz spectãtiũ ad eccleſiã mutua que ꝺberenẽ vltra certã summam z quedã alia. post tps vacauit ecclesia. q̃daz ex canonicis nõ fuerunt sic citati. q̃dam se opponũt electioni facte per ꝑtes. z dicũt ꝓpter id electionẽ nullã. qu eritur q̃d iuris cũ electus dicat illã valere z ratificare posse per ꝓtemptũ vel nõ sic vocatũ. Jꝓo electione facit qđ eps cũ capitulo substantialia forme electionis quã tradit ꝺcilium: qz ꝑpter de elec. vel q̃ circa ꝑsonam statuit ꝺcil. c. ti. cũ in cũctis alterare nõ posset minuẽdo vel addẽdo puta de scđo qđ nõ eligeretur in eꝑm minoz. xl. annis vel qđ eligi posset maioz. xxviij. de ꝓximo qđ vota publice dicerentur vel quod fine scrutatoribus quilibet scriberet votum suum ad ꝺ vltra iura vetera. xxj. di. inferioz. de maio. z obe. cũ inferioz z similia sufficiat decre. ne romani. cle. de elec. que dicit cõstitutiones ꝓciliorum saltẽ per inferiores a papa non posse modificari corrigi: vl mutari. vel aliqđ eis detrahi. vel dispensari in aliqua eaz ꝑte vel eis renũciari. septẽ vba posuit vt oẽm casum quo tangi posset includere. vt ibiꝓno. vocatio aũt absentiũ nõ est ꝺ sub stãtialibus forme quoz transgressio faciat electionẽ nullã de elec. eccleſia ij. z. c. qđ ſicut. facit. e. ti. venerabilẽ. statutuz igiẽ epi z capituli annulandũ vel ratificãdũ nõ potuit facere nullum ſicut nec ecõuerso nullum non posſz facere an nullandũvel ratificandũ. z ꝺ teneas.

¶ADDE ad q. formatam vltimo loco lati' Oldra. consil. cclix. incipiente. impugnatur electio vbi ponit qđstale statutum erat iuratũ z late extra

minat per tres columnas.

q Gloniam. hec materia vtilis est z quotidiana. ꝛc.

a De electionem. celebrandam.

b ¶Jnstrumentũ. formã huius. z eoz que sequunt in hoc. §. ponit plenius Gui. de ma. in suo libello ꝑte scđa in ꝓmiis formis vsq; ad formã cõpromissi. z materiã ꝑsequitur ꝑte. j. c. xxij. vsq; ad. xxxv. de agendis añ quam veniatur ad formas tractant. xx. pꝛima capitula.

c ¶Et. c. bone. ij. ista iura factũ narrant. non eñ est hoc de substantiavt scripsi eo. ti. q: ꝑpter in fine forme scripturn. vbi numero substantialia. sed fuit de facto qđ die fic ꝺcoꝛditer statuta conueniẽtes electores qui pari numero discordarunt aliquibus volentibus eligere: z aliꝭ volentibus terminum ꝓrogare: t ꝓrogarunt ꝺdicentibus reliquis numero pari qui ad electionem pꝛesserunt reliqui termino per ipsos ꝓrogato citatis pꝛimis alium elegerunt queritur que electio valeat. z certum est quod pars maioz terminum ꝺcoꝛditer statutum ꝓrogare non potuit super quo omnino vide qđ scripsi. eo. ti. ecclesie. ij. gl. plus dixit Jnno. ad finem glo. z sic electionem in termino fiendã impediri non potuit sufficiat; regula non pꝛestat cum suis exemplis. li. vj. qđ nõ tenuerit pꝛorogatio. ps q: quod requiritur in termini ꝑfixione etiaz requiritur in pꝛorogatione. de iudeis consuluit. ff. loc. qui ad certum de iure do. stipulationẽ. z de iud. l. ij. §. fi. z iudex qui bñ facit extra de offi. dele. de causis. z no. eo. ti. p. z. g. in pꝛin. vlti. glo. sicut ergo in pꝛima ꝑfixione termini requirit saltem maioz pars capituli qđ est requlare in coꝛporibus. ff. qđ cuiusq; vniuer. l. nulluz. C. de decu. noiationũ ergo z in pꝛorogatione. z fortius q: in illa tollit ordinatum a capitulo qđ ꝑ ꝑtem non maioꝛem fieri non põt. extra de his que fi. a pꝛe. c. j. vnde ꝑfixio pꝛimi termini facta ꝑ capitulũ est loco cuiusdã decreti decurionum qđ rescindi non põt. nisi ob publicã vtilitatẽ que tñ hic aduersaĩ cum illa requirat vacantes ecclesias expediri. z vacationum damna vitari iura sunt nota. Jtem in pari causa pꝛior est conditio p hibentis sufficiat regula in pari cum concoꝛ. lib. vj. pꝛohibentium ergo diffinita mutari melioꝛ debuit esse conditio z sic valuit ipsoꝝ electio. scđo ẽt stare non põt. q: etiam si pꝛima fuisset cassanda debuit cõtra illam expectari snia z ob ꝺ solum nõ valuisset: scđa. e. ti. ꝺsideramus. z. c. bone. ij. ¶ADDE latius videndã hanc additionẽ per Oldr. eius ꝺsi. cxxij. incipiente. Citato capitulo.

d ¶Fraudulẽter. f. in fraudẽ citatiõis. secus si ob aliã fraudẽ ẽm Jnn. z post. super quo vide qđ ibi satis scripsi. e. ti. eccl'a. ij. super glo. ij.

¶ADDE quid si gñalis alicui' ordinis citat ad certã diez in aliquo loco ꝑ faciendo capl'o gñali. z ipe interim moꝛiaĩ an sit opus noua citatione ad electionẽ alterius generalis. vide Je. de anch. ꝺsi. cccevij.

e ¶Debuit. vide no. in ꝑ. decr. eccl'a in gl. iste dixit. z qđ ibi scripsi ꝓpe finẽ. z. e. ti. q: ꝑpter. §. illud in gl. ij. in cuius fine inuenies qđ sequit.

a ¶.c.ij.ꝛ ẽ terminatꝰ q nō. si sunt minores. xliij. an.e.ti. ex eo qō. li. vj.
b ¶Vocare. sup. no. per eum.
c ¶Et ver. q̃s dz vocari. in his facit remissiones tm̃ ad formas remissi. in prin. huius. §.j.
d ¶Diem. cautū est qō exprimaf hora. s. de mane hora misse ꝛ capli celebrandi vt ẽt ponit Guil. in libello. c. iiij. et pte. ij. in prin. tū ex quo intimatur die illaz statutā intelligēdū est de hora solita dici ad celebrandā electionē vt satis scripsi. e. ti. cū nobis olim sup gl. nunqd. ℣. hz nunqd die vbi o nō videas ADDE qō citatus ad certū actum dz ad esse hora qua ille actus solet expediri pauor. in. d. c. cū a nobis. 2 in. c. ꝑsuluit. dō offi. dele.
e ¶Non obstante. Solet addi ꝛ vobis vlteriꝰ nō vocatis ẽt si ad aliū terminum fuerit electio vocata. 2 no. q2 p clausu lā sequentē ap. 9 pareat vocari debere ẽt illos quos ostat cōmode vel sine 10 piculo nō posse venire dūmodo cōmode vocari pūt; q2 po 11 terūt cōmittere. An aūt cōmittere tenean tur dicit no. e. ti. bone. j. in gl. si citati.
ADDE q̃ꝛ qual'r absītes 12 sint vocādi Fe de. ofi. clx. viij.
✳ Additio.
Adde tu o nō videdū Oldr. ofi. clxx. incip. impugnaf electio ꝛ Pau. de ca. ofi. iij. incip. circa primū dubiū in pria pte ofii. et ponit re 13 missiue Pe. de anch. i. c. cū omnes circa finez de cōsti. Hen. Ferran.
f ¶Instrumen hꝰ tū. pcipue si nō cius nō fuit iuratus. tū hz sit iuratus q2 nō yf ẽ publicus ꝛ de publico ẽt est dubium vt plene scripsi. ē. de cita. §. sequit. ℣. nunqd credeť. ofulo qō fiat instrumentū maxime si esset suspitio citatū nō venturum.
g ¶Concilij gñalis. vbi de hꝰ gl. dicit vt. j. ꝛ vide qō sup ea dixi.
h ¶Electi. hꝰ o nō vide qō dicā. j. sup forma olim bone in fin. ꝛ de sic. j. Bui. q2 statim hꝰ in ℣. hic affecto de scrutatione votoꝝ illoꝝ triū. ꝛ eiꝰ forma nulla facit mentionez.
¶Apponant hꝰ no seruaf. hz sufficit instrmz in magno collegio nimis esset longa mora.
¶. §. fi. vide. j. ver. publicatione.
¶Versi. quid ergo. ibi de hꝰ remissiones dedi.
l ¶Scribāt. in epta locutio respectu primi dicti. ibi si nesciāt scribere.
m ¶Interme dio. vide qō dixi. e. ti. q2 ꝑter sup glos. j.
n ¶Pro ofensu. in hac re meritoria ꝛ cōcupiscibili. scz qō expediaf eccle 21 sie pīonisio: vt scripsi post Jnno. e. ti. in gen fi. ꝛ ī gl. not. fm ante finem.
b ¶Obtinuit. in curia ꝓcepi. papā Jo. diffinisse in cā monasterij sancti Dionysij ꝑpe parisius valere collationez ꝛ cōem electionē factā tacēte capl'o ꝑ extraneum.
c ¶.c.cū post. et hoc teneas: vt dixi. in. c. q2 ꝑpter super ver. oēs. 2in. c. eccle fia. j. in gl. not. fm Jnno. s. qō nō fieret collatio numeri ad numerū ꝛc. sed fiet collatio de numero zelo ꝛ merito.
o ¶In geneſi. hꝰ icipit additio ex dictis vin. i decr. in geneſi. 2quratvscz ibi ꝓfiter finis tm̃ ibi pozro non fuit vin.
¶Eligimus. nullo casu sine p scrutiniū sine p cōpromiſſu fiat electio lyti plurali. e. titu. ſicut eum. lib. vj.
ADDE electio facta ꝑ verba pluralis numeri vz dūmodo incōtinenti se corrigat. ꝛ si nō se corrigeret. superior deberet cōpellere capl'm vt eligeret illū electuz primo ꝓcōditer noīatum et casu quo esset devoluta ptās ad superiorē p uidēdi supior ipse fine iuris offensa nō posset de alio ꝓuidere q̃ de illo ī quē oēs ꝓsenſit. vt no. Jnno. Lōpo. Hosti. in. c. publicato. de elec. vt hꝰ in. q. Oldr. clxxxiij. incipit de factū tale est hz ipe Oldr. ſ rium hz ſequēti. q. incipiente pater sancte.

esſi facere possunt: vt dixi. dicēt enim ꝓsente capitulo nos examinauimus vota singulorum. ꝛ nostra figillatim placet vobis quod ea publicemus. ꝛ illi dicent. plz ſic publicant. i. publice legunt vt qō ſecrete actum est ab omnibus sciatur extra de here.
19 cum ex in iuncto. ¶Quidaz tamē fatuī quando q̃ appellant ne vota publicentur. sed talis appellatio nulla est. vnde dicitur in consilio nullo ꝓ: ſus appellationis obstaculo interiecto. actus esſi iste dilationem non capit. vnde appellatio non admittitur. ꝛ est si. extra de app. qua fronte. ff. de ap. reci.
30 si res. ¶Publicatione autem facta. collatio numeri ad numerum. meriti ad meritum. ꝛ zeli ad zelum fiat per capitulum. extra eo. quia ꝓpter ꝛ. c. in geneſi. nisi actum sit. quod eam faciant rectatores fm. d. m. licet quidam hoc dicant. ꝛ pronunciationem̃ et publicationem expediri debere per eum qui primam hz in capitulo vocem. ſuper quo vide in repertorio eo. tit. ver. de publicatione. si aūt collatio ꝛ electio fiant per alios q̃bus cōmiſſum non
a est a capitulo. aliꝰ de capitulo tacentibus. ꝛ non od tradicētibus. taciturnitas habebitur ꝓ o ꝓsenſu. ꝛ tenebit quod factum eritꝛ sic obtinuitꝰ. q2 ratiha
b bitio mandato comparatur. ꝛ qui tacet consentire intelligitur. ff. māda. qui fidei. ꝛ arg. in his que not. extra de ꝓsump. nonne. vel dic: qō scrutatores facient collationem: ne ꝛ in aliꝰ eligendis discordia fiat. ar. ff. de vac. mu. ꝓtor. §. fina. ff. de arbi. item si vnus. §. si duos: quia totum capitulum non posset in collatione facienda bene concordare. ff. de ozig. iur. l. ij. §. deinde: q2 quot capita tot sententie. de cō. diſtin. iiij. ſicut in ſacramentis ꝛ extra de concef. ꝓe.
21 quia diuersitatez. ¶Fiet autem collatio sic: si esſi vota diuisa fuerint in plures scrutatores seu aliqbus hoc onus incumbet erunt in medio capituli. ꝛ publicatis votis in communi inſpicient a capite ſcripture. ff. de eden. argentarius. ꝛ legent sic. ꝛ. a. ꝛ. b. ꝛ. c. consenserunt in. p. Item ex altera parte legēt c. d. e. ꝛc. consenserunt in. m. ꝛ sic computabunt. dicēt es domini nos inuenimus maiorem numerum cōsensisse in. p. Nam cum sint in vniuerſo. xl. canonici xxv. consenserunt in epiſcopum. p. ꝛ. xv. in. m. Item inuenimus quod tot perſone seu perſonatus. seu dignitates habentes conſeſerunt in. p. ꝛ plures quaz in. m. Item inuenimus melioꝛem zelum ex parte eligentium. p. quam ex parte eligentium. m. Nam illi elegerunt bonum ꝛ vtilem virum. in iſtis autem ca
22 ro ꝛ sanguis reuelauit suum conſanguineum eligēdo hic est qō licet ioſeph qui cognominatus est iuſtus conſanguineus esſet et vir ex apoſtolicis non tamen fuit electus ab illis. ¶Quia erat vir quietus. ſic enim interpretatur ioſeph. immo elegerunt mathiam qui vir ſolicitudinis interpretatur. ꝛ ſic bono zelo ducti fuerunt. xxj. diſtin. cleros. in princi. ꝛ. xxvj. q. j. §. j. ꝛ. c. ij. nam ꝓlatus non in quiete. sed in ſollicitudine dz esſe: vt in ꝓe. c. cleros. ꝛ. xxiij. q. conuenior. xxj. queſtio. j. in canonibus. Item inuenimus. p. maiorꝰ esſe meriti quia literatior. ꝓuidentior. honeſtior. ſanctior. melioꝛ q̃. m. ꝛ potentior ad iura ecclesie conſeruanda. viij. queſtione. j. licet extra de offi. custo. c. ij. extra de app. conſtitutis. ꝛ in ꝓe. c. in canonibus. ꝓpoſe ſi. ꝛ ꝓeterea vbi maior ē numerus. melioꝛ ꝓeſumitur esſe zelus: vt extra. eo.
23 dudum. j. ꝛ. c. eccleſia. ij. ¶Quid autem de collatione faciendā dictum est. ꝓbatur etiam iure ciuili. ꝛ aliꝰ collationibus. Nam ſi debet fieri collatio bonorum hincinde ex vna parte queritur quid. ꝛ q̃ tum alter habuerit. ꝛ ſic illa bona conferent ꝛ ſuccedent: vt. C. de colla. ꝛ. ff. de col. bonorum. ꝛ. ff. de condi. ꝛ demon. cum ſcriptus. Vbi autem vnus ſolus concorditer in ſcrutinio nominatus est non habet locū collatio numeri ad numerum. meriti ad meritum. zeli ad zelum. fiet tamen tunc collatio talis per eum q̃ maioꝛ est vtrum ſcilicet nominatus ſit de legitimo matrimonio natus ſufficientis etatis ꝛ ſcientie. ꝛ in ſacris ordinibus. qō ſi hec concurrerint procedaf ad electionem. extra eo. cum in cunctis. arg. tamen qō etiam quando vnus ſolus concorditer nominatus est collatio ſit faciendā: vt in ꝓe. c. q2 ꝓpter. ꝛ
24 c. cum post. c ¶Item non est de ſubſtantia qō ſinc guli faciant collationē. ſed ſufficit tacitus ꝓsenſus. Item ſi collatio fiat aliquo absente. potest illam ratificare. que die fm papam: vt extra in geneſi.
25 ¶His igitur peractis. duo tribuant potestatez tertio electionez ꝓnunciandi. ꝛ publicandi nomine ſuo. ꝛ oīum ꝓsentium vt patet in his que no. §. de ſententia. §. ſequitur. verſi. ſed ꝛ ſi. q2 vnus dz eligere noīe omnium. vel maiorꝰ partis. extra eo. in geneſi. ff. de arbi. ſi in tres. vel etiam iurta premiſſa capitulum hoc alij committat. de quo fiat publicum inſtrm̃ vel ſcriptura a duobus in qua certa per ſona eligenda exprimatur. ne fraus poſſit vel malitia adhiberi per eum qui electionem ꝓnunciabit. eligendo eum forte de quo actum non fuit ſicut in electione lugduñ. ꝓponitur esſe factū. ꝛ incontinenti electio ꝛ ꝓnunciatio fiant: vt extra de elect. cum post. ꝛ. c. cumana. ꝛ. c. eccleſia. i. que electio ꝛ ꝓnunciatio primo in capitulo ſi et: vt extra de elec. in cauſis. ꝓpe ꝓin. ꝛ. c. cum inter cañ. ꝛfiet in hac for
26 ma. ¶FORMA. PROMULGATIONIS. In noīe patris ꝛ filiꝰ ſpiritusſancti amen. anno menſe ꝛ die tali ego talis. vnus de tribꝰ ſcrutatoribus a tali noſtro capitulo noīatis ꝛ electis ad faciendum ſcrutinium ꝛ electionem futuri pontificis noſtri ſm formam ſuperius ꝓetaxatam ipa diligenter ſeruata in oībus de voluntate. ꝛ ꝓsenſu ꝛ mandato collegarū meoꝝ vice mea ꝛ ſua ꝛ aliorū oīum. in his ꝓsentium. ꝛ ex poteſtate mihi et ipſis tradita inuocata ſpiritusſancti gratia vt extra de elec. cum terra. ad honorem dei. ꝛ gloriose virginis matris eius. ꝛ talis ſancti noſtri patroni cuius
d negocium agit: ꝛ oīum ſanctoꝝ. talem. ſpecifica: vt §. ꝓxi. ver. electione. in quem collatione facta reperimus oēs vel maiorem vel ſaniorem ꝑtem capituli noſtri ſeu collegij in ſcrutinio ꝓsenſiſſe in noſtrū ꝛ noſtre eccleſie ēm eligoꝝ paſtorē: eandēq̃ electionem in his ſcriptis ꝓnuncio. extra de elec. cū iter canonicos. poſt hec cāpane pulſenť. ꝛ est vtile qō ea nonici ſubſcribāt in inſtrūmēto electiōis: vt in ꝓe.
e 27 c. cum inter canonicos. ¶Quidam tm̃ in hac ꝓnunciatione recitant qualiter ꝓſentibus oībus placuit eis per formam procedere ſcrutinij. ꝛ qualiter fuerunt citati ꝛ omnia ꝑmiſſa quod non est imꝓbandū. ſi autem aliquis abſens ſit cum electio publicatur. bene poterit poſtmodum ratificare quod dic ſm papam: vt extra. e. in geneſi. Si aūt non ſit rāta poteſtas ſcrutatoribus a capitulo data capitulum det alicui poteſtatē ꝓnunciandi. ꝛ publicandi. q̃
28 dicer ſic. ¶FORMA. Tali eccleſia paſtoris ſolatio deſtitutavocatis oībus qui debuerunt voluerūt ꝛ potuerunt commode intereſſe. aſſumpti fuerunt tres de collegio fidedigni. ſ. talis: ꝛ talis qui ſecrete ꝛ figillatim vota cunctoꝝ diligenter inquirerent ꝛ in ſcriptis redigerent: ꝛ redacta mor in communi publicarent. qui quidem in commiſſo ſibi ꝑcedentes negocio ſecrete ꝛ figillatim vota cunctoꝝ diligenter examinare curarunt: ꝛ in ſcriptis fideliter redegerunt: ꝛ redacta mor in communi publicauerūt. habita igitur in capitulo collatione diligenti. numeri ad numerum. zeli ad zelum. meriti ad meritum. inuentum extitit qō omnes vel maiorꝰ vel ſaniorꝰ pars in. p. ꝓsenſerunt vnde mihi poteſtatē eligendi ꝛ electionem ꝓnunciandi. ꝛ publicandi vnani miter ꝓtulerunt. iccirco ego xꝑi noīe inuocato vel ſpiritusſancti gratia inuocata ex poteſtate mihi ab oībus ſpāliter ꝓceſſa. noīe omnium ꝛ meo ꝓnuncio electionem de ipo faciendam ꝛ eum eligo in ēm et paſtorez ecclesie memoꝛate. ꝓmiſſa ꝓbandē extra
29 eo. q2 ꝑpter. ꝛ. c. in geneſi. d ¶Et no. q̃ ſi aliquis
d hz poteſtatem electionem ꝓnunciandi ex officio. vel a capitulo vel a parte ſua ſibi datā. tunc pōt in ſingulari vel in plurali dicere eligo talem vel eligimus. t. alem. nec est neceſſe quod dicat noīe capli vel
e aliorum quin eum conſenſerunt: q2 tunc ſemper cōmunis intelligitur electio: ꝛ bunc eligit qui eligendus erat: licet ſit ſecurius quod dicat nomine capituli: vel etiā illorum qui in eum conſenſerunt. ſi autē eligēs non habeat mandatum vel officium eligēdi. ſic dicat eligo talem noīe capituli vel illorum qui in

a ¶Electio.dic vt predixi.
b ¶Capanarū. de qua sup:a i ter duas vltias formas ⁊ tm̄ in terullū induxit additio.
c ¶Et introniz̄et.l.i sede epali.⁊ vt dixi i de cre. qualr. e.ti. sup ℟. imiscuit oēs 9co:dant. ſz electus ℔ p̄mittens nō incurrit gñalem ꝺsuetudinez q̄ hoc hz: scripſit et in decre. auaritie.e.ti.li. vj. sup ℟. imiscere q̄ ſi pōpizatvl̄ splēdid⁹ viuit nō est locus pene habui in curia fuisse obiectum electo qō a fic introniz̄at? cū crucisfigno iterato a dextris ⁊ finistris vt est mo:ispo pulo p̄ capanā 31 ꝺuocato vbi ℔ dicit bñdixerat tū simpl'r ⁊ finis cāe habuit qō ꝓnunciatū fuit electū p id nō incidisse in penaz̄ administrātis ⁊ merito sic ꝺbuit fieri.in q̄ sciendū qō est quedam bñdictio q̄ est 32 ꝓpria eꝑoz. et fit cū ſolēnitate ꝓmittendo fit nomēdū bñ dictū⁊c.de hac intelligit. c.ministrare. xxvj. 33 q.vj.vt ibi no. ⁊ de cō.diſ. j.c. cū ad celebrandas ⁊ ꝺi.v.quenit in fi. de p̄ui. abbates li. vj.vbi plene ꝑz qō talis bñdictio nō ptinet ad abbates ni 34 si ex ꝓilegio b papali.vtic cū imitatiōe isti?. c.id p̄ ⁊ nō al'r ē alia bñdictio si ſolēnis quaz faciūt cū signo c crucis.⁊ fine ēt 35 sacerdote ⁊ de hac de ꝑse.di.j. missas. ⁊ .c.ſe. xxv. diſti. ecce. has ēt faciunt 36 in electionib? q̄ i matutinis cum consenserunt. tunc si ꝓpter consensum et ratihabitionem sequentem. que mandato comparat videtur communis electio: vt.ſ.ℵ. pape p̄in. alias si simpliciter diceret. eligo intelligetur electio ſingularis: vt extra. e.in geñ. nec sequens capituli ratihabitio excusaret cū nōie capli electo facta nō sit. De ratihabitione capituli ideo ꝺixi q⁊ si cōsentientes vel maio: pars nollet pronunciationem eius ratam habere non valeret cum de manato vel officio non haberet. Clin. autem no. in p̄e.c. in geñ. qō capitulum vel maio: pars potest vni mādare: vt pronunciet. ⁊ ille ꝺicet eligo talem ꝓ me ⁊ ꝓ istis et ipsi ꝺicant placet nobis. nam totius synodi est vnum anathema. xvj.q.vj. consuetudo. ad idem. xviij. diſtin. illud. in fin. viij.q.j. ofius extra de ob. ad ratio. c. vnico. ¶Nam ⁊ si plures sunt argētarij vel omnes edāt vel vnus ſubscribat. ff. de edil. edic. si quis ex argentarijs. §. j. Item postvnius subscriptionem plures ſubscribunt. xvij. diſtin. §. hinc etiam in fine. vel potest ꝺicere illi mandant mihi vt ego ꝓnunciem ꝓ eis vel ꝓ me: vnde ego ⁊ ipſi eligimus talem. ff. de ver. ob. ſi ꝓcurato:. non autē ꝺicet ego eligo ꝓ me talem ⁊ ꝓ aliis eundez: q⁊ sic esset singularis electo: qō ꝓhibeē: vt in p̄e. c. in geñ. conuinctim enim creanē duo rei stipulandi vel promittendi. insti. de duobus reis ꝓ. in p̄in. Si aūt ꝺicit nos eligimus talem: tunc valet: q⁊ communis est electio[a]. ¶Quid si ille eligit eū in quem oēs vel maio: pars consenserunt. canonici vero ꝺicunt non sic mādauimus. ℟. sufficit ꝓbare qō ei mandauerint eligere. nec postea canonici audienē. eo. ti. q⁊ ꝓpter. ⁊ .c. cum ꝺilecti. Item nō est vis si is cui mandatur sit extra gremium: q⁊ etiam totam electionem possent committere tali. extra. e. ti. causam ¶Quid si maio: pars capli puta. xij. qui ꝺebent eligere consentiunt in. p. ⁊. iiij. ex illis mihi mādant vt pronuncie de. p. ⁊ octo mādant qō non eligam nisi. a. nunqd si eligo. p. valet electio. ⁊ videt qō sic. alias enim non est eligendus nisi is in quem omnes consenserint: vt in. c. quia ꝓpter. ⁊ ex quo illi octo nō eligunt alijs accrescit. ff. ad. l. aquil. si ꝺis. §. si coniunctim. ⁊ post collationem statim sequi ꝺebet electio: vt eo. ti. cum post. Clin. ꝺixit qō non ꝺebeo ꝓnunciare: q⁊ non habeo mandatum a. xij. vel a maioꝛi parte ipsoz. secus autem esset si illi compulsi p superioꝛem vel amoniti nollent eligere. ⁊ quattuoꝛ mandarent vni vt ꝓnunciaret: vt. eo. tit. publicato. ¶Sed q̄d si omnes cōpulsi nolint ꝓnunciare. ⁊ 32 vnus solus eoꝛum ꝓnunciat. nūquid talis electio est singularis. ⁊ videtur qō non quia iussus facit. ff. ad. l. aquil. liber homo. ⁊ q⁊ eligere tenebatur. ff. de bo. lib. qui cum maio:. §. fina. ⁊ q⁊ omnium vicem ⁊ ꝺefectum supplet. xij. q.ij. non liceat. ꝺixit vinc. qō non valet talis electio. ipse tamen ex quo per eum non stat. non est ꝺignus pena. ¶Quid si canonici non concoꝛdant in ꝓnunciatione. ℟. ꝓeualet maio: pars. Porro si is qui communem electionē ꝓnunciat excommunicatus est alijs hoc ignorantibus. non viciatur ꝓpter hoc electio. alias canonica que non a ꝓferente ipsam sed a votis singularibus suum soꝛtitur effectum. ⁊ q⁊ hoc non est publicum officium: licet secus sit in voto cuiuslibet iure suo eligentis: ⁊ in ꝺicto testis ⁊ in sententia iudicis excommunicati: q⁊ hec ab ipsis ꝓferenti bus suū soꝛtiuntur effectum. ¶Consequenter autez conueniente populo ad pulsationem campanarū[b]. j. diſt. ius militare. extra de homi. Jo. per alterum ex electoꝛibus ad hoc deputatus publicetur electio in communi. i. coꝛam clero ⁊ populo: vt in p̄e. c. cuz inter canonicos. ⁊ .c. in causis. viij. q.j. licet ⁊ cantet deum laudamus solenniter: ⁊ electus ꝺeꝑtetur ante altare ⁊ introniz̄etur[c]: vt. ff. de elec. ecclesia vestra. j. ¶Publicationis autem forma hec erit. FOR. PUBLI. Recitabitur enim ꝓcessus totus ꝓout tam in forma ꝓnunciationis ꝺictum est ⁊ finaliter sic adiiciet. quam electionez vobis de nuncio ⁊ in ꝓsentia omniū ꝺico solenniter publicandam: vt in p̄e. concoꝛ. ¶Et no. q⁊ non est via per quam fiat hec solennis publicatio. cū non sit ꝺe forma seu substantia electionis. vnde potest fieri vl' per scrutatoꝛes. vel per capitulum deputatos: vt in p̄e. c. q⁊ ꝓpter: vel per ipsum capitulum nec etiaz cassatur electio si solennis publicatio omittat. ꝺimodo electio non sit clandestina. ¶Celebrata igitur ⁊ publicata electiōe decretum electionis in hac 37 forma ſm. ꝺ. m. conficietur. FOR. DECRE. ¶Almo ac beatissimo patri. vel sic. Sanctissimo patri. ⁊ ꝺomino suo clementi. ꝺiuina prouidentia sacrosancte romane ac vniuersalis ecclesie summo pon. decanus vel ꝓpositus: vel prioꝛ ⁊ capitulum talis ecclesie cathedralis seu collegiate: vel regularis eius humiles fideles ac ꝺeuoti filij pedum oscula beatoꝛum: ⁊ hoc quando omnes sunt cōcoꝛdes alioquin ꝺicatur decanus talis canonici eiusdem ecclesie. si vero scribatur metropolitano sufficit ꝺicere reuerēdo in Christo patri. ac ꝺomino ꝺei gratia tali archiepō vel primati tales eius ꝺeuoti filij reuerentiam tam ꝺebitam q̄ ꝺeuotaz̄ sacris canonibus nouimus esse cautum: vt vltra tres mēses pontifice ꝓpꝛio nonvacet ecclesia cathedralis. ne ꝓ ꝺefectu pastoꝛis ꝺominicum gregem lupus rapax inuadat: aut viduata ecclesia in suis facultatibus graue ꝺispēdium patiaē. ea ꝓpter bone me. R. epō nostra tali anno ⁊ ꝺie sicut ꝺeo placuit viam vniuerse carnis ingresso coꝛpoꝛez̄ ipius ꝓout moris est ecclesiastice tradito sepulture: vel translato: vel cedente vel ꝺepositio. nos tales conuenientes in vnum ad electionem futuri pontificis nostri canonice celebrandam talem terminum ꝺuximus statuē ꝺum. citatis igitur interim: ⁊ tunc p̄esentibus omnibus qui electioni celebrande ꝺebuerūt voluerūt ꝓterīt cōmode e interesse in capitulo vel eccl'a vel tali loco ad hoc apto ⁊ honesto seu consueto nos incepimus ꝺe electione futuri pontificis tractare. fane post ꝺiuersos tractatus inter nos habitos: ⁊ nominatiōe ꝺiuersaz̄ personarum simplices ac ꝺiscussiones: ⁊ inquisitiones multiplices tandem placuit nobis vniuersis ⁊ singulis per viam scrutinij procedere ⁊ nostre viduate ecclesie ꝓuidere. ꝺeoq⁊ elegimus tres. ſ. tales de nostro collegio fidedignos. ℵantes eisꝺez vnanimiter plenariam potestatem: vt secreto ⁊ figillatim vota cuncto:uz. i. sua ⁊ nostra ꝺiligenter inquirerent: ⁊ ea in scriptis redigerent: ⁊ in scriptis redacta moꝛ in communi publicarent ⁊ tam numeri ad numerum q̄ zeli ad zelum. ⁊ meriti ad meritum collatione per eos habita ꝺiligenti illum eligerent in quem inuenirent omnes: vel maiozem ꝑtem ⁊ saniozē nostri capituli siue collegij cō sensisse. ita qō vnus ipsoꝛum ꝺe ꝺsensu ⁊ voluntate aliozum duoꝛ scrutatoꝛum vice sua ⁊ collegarū aliorum omnium electionem eandem ꝓnunciaret in scriptis: ⁊ solenniter celebraret q̄ secedentes in ptē primo vota sua ita qō duo scrutabantur tertium. secundo tres simul vota oium alioꝛū sicut nobis post ea retulerunt secreto ⁊ figillatim ꝺiligenter inquisierunt: ⁊ in scriptis redacta moꝛ in communi publicauerunt ⁊ in nostra p̄esentia per eosꝺem ſm formam eis ꝺatam: taz numeri ad numerum q̄ zeli ad zelum ac meriti ad meritum collatione habita ꝺiligenti. talis vnus ex scrutatoꝛibus ꝺe voluntate et consensu ⁊ mandato illoꝛum talem in quem repertum fuit omnes: vel maioꝛem partem ⁊ saniorez̄ nostri collegij seu capituli quoꝛum subscriptiones in ferius continentur in ipso scrutinio consensisse vice sua ⁊ collegarum ⁊ omnium aliozum in his consentientium. inuocata spiritu ſancti gratia in nostrum ⁊ nostre ecclesie eligit episcopum ⁊ pastoꝛem virum vtiq⁊ plene ⁊ mature etatis vt pote qui iam xxx. annum etatis sue excessit: virum vtiq⁊ sufficientem. et idoneum ꝺe matrimonio legitimo susceptū. ⁊ in sacris oꝛdinibus constitutum moꝛum vita ⁊ litterarum scientia merito commendandum. extra de elec. cum in cunctis. in p̄incip. ac in tempoꝛalibus circumspectum. extra de renun. nisi cum p̄idem. §. pro ꝺefectu. xxxviij. diſtin. per totum. lxxxvj. diſtin. fratrem ⁊ potentem iura ecclesie ꝺefensare: vt extra 38 de ap. constitutis. ij. ¶Notes eum etiam al'r cō mēdare ſm canones illos. xxxiij. ꝺi. q⁊ eps. ij. ꝺi. c. fi. viij. q.j. oz. ⁊ .c. fe. fic. ſ. natura p̄udētē: ꝺocibilē: moribus tempatū: vita castū: sobziū: suis negocijs semp cauentem: legunt. vt in p̄. c. ꝓuenit. ⁊ xxj. ꝺi. ꝺenicbſdi cēt ⁊ prima cō iugia. ꝺe secundis nup. c. j. ij. ⁊ iij. xxxij. ꝺi. fe riatim. Cōclꝺif ergo qō ℔ ꝺictio nō soleniscōis ē epis ⁊ sacerdoti. In materia ergo penali in qua fieri ꝺz interp tatio benigna sufficiat regla in penis li. vj. cū 9co:. interp tabimur vt a sacerdote. nō ab epo vel electo factum foze qō penalis sit olīz itelligenda ꝺo ꝺie inflicta ipso iure pz. c. ti. nosti. ⁊ .c. q⁊ aliter. ⁊ i ca. auaritie. li. vj. iusti ficat ēt ex alio capite punitur ergo administrāz. hz iste actus non ꝑtie administratiuꝰ q̄ costare vī in aliq̄ gestiōe. vñ l. j. ff. de admi. tut. ꝺicit incipit gerere atq⁊ ad ministrare ꝺe cre. auaritie ꝺicit administrationi se ingere re ⁊ ſubꝺit gerere recipevl'se immiscere ℔ de notat actū nō signū tm̄ ⁊ facit ēt in auc. vt hi q̄ obl. §. penul. col. vij. bñ facit ff. de fur. si qs vxoꝛi. §. neq⁊ verbo.

ℵDDE de hac additione lati? p old. ofi. ccxlvj. incipiente. ℵD talis vbi ꝺicit ita p papā Jo. xxij. pnunciatū cuz ꝺsensu plurimoꝝ cardinaliū.

cauentē: humilem: affabilem: miserico:dē: litterarum in lege ꝺñi instructum: ⁊ in scripturarum sensibus acutum in dogmatibus ecclesiasticis exercitatum: doctum: pauidum. irreprehensibilem: ⁊ maturum.
¶Vel sic put in libro pōtificali reperiē. ⁊ .xxv. di. §. nunc aūt virtutiq⁊ prudentē hospitalē moribus oznatū: castā: sobziū: mansuetū: deo ⁊ hoibus per oīa placentē: tū ꝺ oscientiam nō loquaris. xxij. q.ij. primū. extra de pscri. c. fi. de sy. per tuas. ſ. vñ sufficit prima cōmendatio postea iunge ⁊ electionē pnunciauit i scriptis. ⁊ extra. publicauit hoc modo. in nōie patris ⁊c. vt. ſ. ver. his igitur. vsq⁊ ibi post hoc cāpane ⁊c. hoc saluo qō ibi post illud verbū nostri seu collegij ꝺz sic addi. quoꝝ supscriptiones inferius continentur. ꝺictam vero electionem sic canonice ⁊ solenniter celebratā ⁊ publicatā in cōi oēs vnanimiter recipimus ⁊ approbamus. re deū laudamus. more solito cum coꝛdis iubilo decantando. ſ. ver. pñter. ¶Idē vero electus electionē hmōi sibi ꝺe tali pstantā: hz ex humilitate se insufficientē: ⁊ indignū afferēs multipliciter excusaret. nobis tū vehementer instantibus timens ꝺiuinis ꝺispositionibus ℵire. iugo ꝺiuine vocatiōis ceruicē coꝛdis humilias inuocato ꝺiuine pietatis auxilio ꝺie tali humiliter votis fratrū assentiendum ꝺuxit. non tam timide q̄ ꝺeuote electionē ipam offīi onusq⁊ impositū vt pdesse valeat suscipiens ⁊ acceptans. ij. q. viij. sicut is. C. de epis ⁊ cle. k.ij quē. ℟. viij. q.j. in scriptis. xj. q. iij. q̄ resistit ex̄ de renū. nisi cū pridē. ppe pri. iō aūt posui ō ꝺie pñtatiōis. nāz acceptatōis hodie electoꝛes q̄cito cōmode pñt: ꝺebent electionē pñtare electo. ac petere eius assensum q̄ electus infra mensem pñtare teneē a tpe pñtatiōis alioq̄n ex tūc ipso iure sibi ex electōe hmōi acq̄sito nisi talis cēt psona q̄ nō posset absq⁊ supioris licētia ꝺsentire: q̄ casu ꝺz supioꝛ inqri q̄ si. j. ogrū 25 ꝺecere licentia noluit poterūt ex tūc ele ctores adalia electionē ꝓcederet in decr. gg. x. e. ti. q̄ sit li. vj. vbi ꝺe ℔ ꝺicemus[a] postea subiūge. ¶Beatitudini igit vre. ⁊ hoc cū pape scribitur ⁊ sunt hec ℟ba in decreto libri pontificalis. si vero archiepō: vel patriarche: ꝺices. reuerēde igit paternitati vestre ꝺuximus vnanimiter supplicandum: vt electionē supradictā ꝺignemini cōfirmare: ⁊ electo nro ꝑdicto munus ꝺsecrationis per sacram vestrā manuū impositionē impartiri. quatenus auctoꝛe ꝺeo nobis. velut pastoꝛi ꝺoneus. ⁊ toti epatui: vel si est archiepis: vel primas tot⁊ puincie: in his que ad cpm vel archiepm spectant posse valeat ⁊ pdesse: nosq⁊ alij sibi cōmissi: sub eius sacro regimine possimus coꝛam ꝺño saluꝺiter militare et pōt. hic poni clausula illa. que est. j. §. pri. ℟. item no. Et aūt omnium nostroꝝ vota in ꝑdictis ⁊ singulis oībus 9co:dasse: ⁊ in hāc electionē ⁊ petitionē cōuenire noscatis maiestati apostolatus vestri. vel si scribit metropo. vel patriarche ꝺi. benignitati reuerende paternitatis vestre hoc canonicum decretū mittimus roboratum ꝓprijs manibus: ⁊ subscriptum: vt extra de ele. innotuit. extra de postu. plato. bone. ij. ℟. nec nocebat. lxij. ꝺi. q̄to. ⁊ ad maioꝛem cautelā sigillis capliꝰ nostri. ⁊ 39 etiam ꝓprijs sigillatū. ¶Postea is qui p̄ima vocē hz rōne ꝺignitatis vel oꝛdinis vel tpis: vt extra de maio. ⁊ obe. c. j. ⁊ .c. per tuas. ⁊ .c. statuimus. ⁊ xvij. ꝺi. §. huic. ⁊ §. seq. vel qui maioꝛ est inter oēs manu ꝓpria subscribat in hūc modū. Ego talis supradictis oībus ⁊ singulis ꝺsensi ⁊ ꝺsentio: ⁊ manu ꝓpria signo ⁊ subscribo: nec potest ꝺicere interfui: q⁊ non interfuit in oībus: ⁊ ꝑter hanc etiaz rōnem ponunē supza illa verba sicut nobis postea retulerunt. in ver. ꝺantes: q⁊ illa in q̄bus non interfuerunt scire non pñt nisi per relatum: vt. xxij. q. v. hoc videtur item ideo reperitur hoc verbum consentio: vt satisfiat eis qui ꝺicunt qō instrumentum testificari ꝺebet non ꝺe preterito. sed de p̄senti. arg. extra de iur. pa. qō aūt in fi. ⁊ eodem modo ceteri. ꝓout per oꝛdinem veniunt manibus ꝓprijs subscribentem. vt extra de ele. cū inter canonicos ⁊ aliquod signum apponant. puta crucem. vel aliud quod voluerint ante ⁊ retro. De his subscriptionibus no. quidam. extra de re iudi. cum inter vos: ⁊ si aliquis sit inter eos qui scribere nesciat ponat signum ⁊ ꝺicat: ⁊ quia nesciebam scribere per manum talis subscribo vel sic scribens ꝺicat. ⁊ ego talis vice talis scribere nesciētis vel non valentis. ⁊ de mandato suo ⁊c. vt in p̄e. c. cum inter vos.
40 ¶Tabellio aūt subiūgat sic. acta sunt hec tali anno. mēse. ꝺie ⁊c. ⁊ sic tam ex hoc ⁊ ex ꝺie pronunciationis supza pasita q̄ ex ꝺie vocationis. ſ. in p̄in. posita colligi poterit infra qō tempus electio fuerit celebrata. ¶In quibusdam autez pnunciis ꝺecretum in modum publici conficiē instrumenti. ꝺicētes tali ēpo tali anno ⁊c. vt. ſ. ver. ea pter. ⁊ semper loquitur in instrumento tabellio qui in omnibus interfuit. ¶Hanc ꝺecreti forꝛmam. ꝺ. m. Hostien. fons iuris tradidit pauis mutatis sed certe potius est hec forma littere super confirmatio41 ne electionis petenda ꝺirecte quam ꝺecreti. ¶Et in consistoꝛio ꝺomini pape vtrunq⁊ requiritur. lecta ⁊ enim huiusmodi littera semper ꝺecretum petitur exhiberi. xlvij. ꝺistinc. ꝺe petro extra eo. innotuit. et lxiij. ꝺistin. quanto. ij. qō. i. legum. ꝺecretum igitur sub hac forma conci. FOR. DECRETI. ¶Anno mense ⁊ ꝺie talibus bone me. R. episcopo nostro viam vniuerse carnis ingresso coꝛpoꝛez̄ ⁊c. vt supza in p̄ece. ꝺecre. verſi. sacris. totum continua. vsq⁊ ibi. solenniter publicandam ⁊c. quod verbum est in fine. pronunciationis. ſ. verſi. his igitur. que forma ꝺebet inferi in p̄missa forma. vt supza ver. vel sic. post postea subscribatur: vt. ſ. ver. postea. is qui. vsq⁊ in finē. ꝺecreto sic formato littere cōcipiantur. iuxta p̄missam formā 43 a ꝺomino meo traditaz. ¶Posset quoq⁊ tertio ⁊ alia forma seruari que multum est consentanea iuribus ꝺe ꝺecreto loquentibus: vt. lxj. ꝺistinc. §. sed aliud. ⁊ .c. se. vt videlicet redactis votis in scripturam. ⁊ facta collatione ac pronunciata electione in scriptis sicut ꝺictum est supza in p̄incip. verſic. his igitur vsq⁊ solenniter publicandam quod est in fi. ipsius pronunciationis. immediate subscribāt omnes illi scripture vt p̄missum est et etiam is qui pronunciauit. Factis autem huiusmodi subscriptionibus. is qui ꝺe mandato capituli elegit se iterum sic subscribat. ego talis p̄ꝺictis omnibus et singulis interfui ⁊ consensi. ⁊ ꝺe mandato omnium eum elegi. ⁊ iterum ad cautelam eligo in episcopuz ⁊ pastoꝛem. p̄eterea iungaē sic. ⁊ vt huic nostro ꝺecreto fides plenioꝛ adhibeatur ipsum sigilli capituli nostri munimine fecimus roboꝛari. is etiam q̄ elegit suum sigillum apponat. ⁊ hec forma bzevis et 44 vtilis est. ¶Porro ad maioꝛem cautelam electoꝛes faciant sun aliud ꝺecretum. in quo ꝺicāt qualiter fuit eis ptās eligendi a toto capīo ꝺata. ⁊ qualiter ipsi p̄esserunt ⁊ elegerunt. put continē. ſ. in p̄imo ꝺecreto. ℟. ꝺantes. eisꝺem vsq⁊ in scriptis et publicauit ⁊c. verbis ꝺecenter mutatis. ⁊ figilletur 45 eoꝝ sigillis. ¶Liquet igitur ex premissis. qō v. fient ꝺecreta. primū ꝺe ptāte scrutandi ⁊ eligendi a ¶Dicemus. ⁊ data: vt. ſ. in p̄inci. ver. si ergo ibi. ⁊ huic instro ⁊c. electus est ꝺigni Secundum ꝺe ptāte pnunciandi ⁊ publicandi electionem quam scrutatoꝛes seu electoꝛes vel'etiā capitulum ꝺant vni ꝺe qua. ſ. ver. his igitur. Tertiuz quod fit a toto capitulo. ꝺe quo. ſ. ver. hanc ꝺecreti Quartum quod fit ad cautelam ab electoꝛibus. ꝺe quo iam ꝺixi in ver. poꝛro. Quintum qō mittit ꝓ mo pape. vel metropol. seu p̄imati ꝺe quo. ſ. ver. celebrata. ℔ etiam. v. facienda sunt. cum per viam pro ceditur compromissi verbis ꝺecenter mutatis. Instrumenta quoq⁊ publica sunt super singulis articu 46 lis facienda. quod necesse ⁊ vtile est. ¶Nam secundūm sum curie ro. ꝺecretum non ꝓbat electionez canonicam esse nisi aliter ꝺe ea legitime constiterit. put no. ſm papam. extra de electione. innotuit. ⁊ .c. 47 nihil. ¶Sane hz ꝑdicta solennitas sit de iure et in epatibus ⁊ maioꝛibus ꝺignitatibus obseruetur ti in nonnullis pnuncijs in abbatijs ⁊ in alijs inferioꝛibus electionibus. his obmissis solo instrumēto electionis sunt contenti. qō conficiunt sub hac forma. FOR. ¶Olim bone me. g. abbate sancti pauli narbo. viam vniuerse carnis ingresso: ipius q⁊ coꝛpoze ecclesiastice tradito. sepulture canonici eiusdem ecclesie bi videlicet ad quos abbatis spectat electio ad tractandum de futuri electione pastoꝛis in capitulo conuenerunt. ⁊ vnanimi consensu tres ex se vez. b. c. ꝺ. ꝓ sinquirendis diligenti. scrutinio votis fratrum reliqui omnes ibidem continuo elegerunt qui tres scrutatoꝛes secedentes in partem ex commisso sibi officio. ⁊ ex p̄missa autoꝛitate concessa. primo ad se vocauerunt. t. ipsum per ꝺeū viuum adiurantes: vt illum noīet in quem ex voto consentit. ⁊ quem credit ꝓ bono statu ecclesie sancti Pauli in tempoꝛalibus ⁊ spiritualib? meliozem. ipso itaq⁊. t. statim nominante. ꝺ. ⁊ in eus consentiente. eiusꝺemq⁊ consensu ⁊ nominatione redactis in scriptis subsequenter ad se vocauerunt. v. quo simili modo adiurato. idem. v. nominauit. l. ⁊ in eum consensit. quibus consensu ⁊ nominatione in scriptis redactis. ꝺeinde vocauerunt. M. ipsum modo simili adiurantes qui nominans. p. in eum consensit. quibus consensu ⁊c. et sic ꝺe singulis postquā autem ipsi tres ceteroꝝ sum fuerunt vota scrutati. examinauerunt eaꝺem adiuratione p̄missa hoc modo adinuicem sem etipsos. ꝺuo enim ex eis tertium adinuicem sunt scrutati et sic ꝺiligenti: vt ꝺictum est inquisitione ꝺe seipsis facta. ꝺictus. b. nominauit talem. et in eum consensit. ⁊ capi. nominauit talem. ⁊ in eum consensit. et ꝺictus. ꝺ. nominauit talez ⁊ in eum consensit igitur singulorum fratrum votis figillatim ⁊ secreto scrutatis ⁊ ꝺiligenti? inq̄sitis eisq⁊ in scriptis redactis. ꝺicti tres suaz alioꝝ ꝑdictoꝝ oīm vota fratrū moꝛ in pūtis toti? capli publica

Rosario Archivo Historico

uerunt ipa legi per ordinē faciētes. ꝛcū facta fuisset diligēs collatio. ꝛeli ad ꝛelum. numeri ad numerū meriti ad meritum: quia rōne ꝛeli numeri ꝛ meriti: vota fratrū noīantium. h. ꝛ in eis ꝓsentiū. plura ꝛ potiora reperta sunt. surgēs statim vnus ex eccle sie seniorib⁹. videl⁹. p. de voluntate oium de capitu lo vice ꝛ noīe ipsoꝝ: ꝛ totius capli invocata sancti spūs gra. ad honorem dei ꝛ beate marie virginis ꝛ sancti pauli ꝓfessoris eoꝝ patroni ꝛ omniū sancto rū ꝺdictum. h. elegit in abbatem. ꝛ pastorem dicte ecclesie sancti pauli electionē ipsam cozā oibus fra tribus ꝛ toto capło publicās subsequēter dictave ro electiōe dicto. h. die tali pātata. idē electus: ls ex humilitate ꝛc. vt. s. in prima forma decreti. ꝝ. idē ve ro electus vsq; suscipiens ꝛ acceptās postea iunge. itaq; fratribus exultatione magna gaudētibus et psallētibus cātantibus altis vocibus. te deū lauda mus. cāpanis pulsatis. ispm. h. sumētes. ꝛ deducentes in ecclesiā supradictā invocato noīe pris ꝛ filij ꝛ spūssancti eundē in sede pastoꝛē ꝛ abbatē cū cozdis tubilo posuerūt. mandātes mihi notario infra scripto. publicū inde ꝛficere instrm. hec forma pba tur ex bis que ꝓmissa sunt. ¶ Consiliū est tm vt tres ꝺdicti scrutatores. prius scrutenꝫ vota sua q̄ alioꝝ vt. s. ꝝ. fiergo. ª ¶ Quar⁹ aūt decretū seu instrm fo mabit sup electiōe a patronis in rectoꝛē alicui⁹ ec clesie celebrate: vide. j. de iurepa. ver. veꝝ. ꝛ. j. ꝝ. si au tem electus. ¶ Ceterum si de electione in iudicio con tendat. fie li. oci. ZJBEL. ¶ Coꝝ vobis re uerendo pre dño. h. dei gra hostiēsi. ꝛ vellectreñ. cpo ptibus a dño papa. auditoꝛe pcesso. ppono ego. p. pcu. seu sindicus talis: electi. vel si capīm pseq̄aꝫ qd magis idoneū est. ne electus de ambitione note tur: vt. C. de epis. ꝛ. c. ꝛ. ¶ quēquā. j. q. vj. sicut is dicat pcur. talis capituli. seu maioꝛis ꝛ sanioꝛis ꝛ vice eoꝝ in archiepm ele git ipsi⁹ ecclesie ꝛ pastoꝛē. ꝛ in cōi electiōe hmōi pu blicauit. cui electioni. m. ls indebite se opponit. qua re peto noīe ꝑti capituli dictam electionē pvos reuerende pr canonicam ꝓnunciari ꝛ ofirmari. ꝛad uersarios ꝓpetuum silentiū imponi. b ¶ Si vero due electiones fuerint in diocesi celebrate. tūc ci sic li. ZJ. ¶ Coram ꝛc. vt. s. vsq; ꝛ pastoꝛem iun ge. verū minoꝛ pars ipsius capituli quendā. R. virū insufficientē ꝛ indignū post ap. ad sedē ap̄licam ab alijs interpositā dr elegisse. quare peto electionē factā de. r. per vos reuerende pater autoꝛitate apo stolica vl̄ metropolitica si ea cozā archiepo ofirma ri ꝛ electionē de ꝑfato. R. factā minus canonice si electio dici pōt: vtpote a longe minoꝛi pte capituli ꝛ post appellationē: ꝛ de psona minus idonea teme ritate nimia attentataꝫ cassari seu irritari: seu infir mari: ꝛ cassam seu irritam nunciari. ¶ Vel non ponas cām ſ̄ꝑis: q; in pcessu ꝑbabis quā volueris vt. s. de li. ꝓcep. ſ. fi. in fi. he forme ꝓbandi. extra. e. postq̄ ꝛ. c. dudū. j. in fi. ꝛ. c. cū inter canonicos. ꝛ. c. cū nobis olim. ꝛ. c. cozā. ꝛ. c. cumana. ꝛ. c. ogregato. ꝛ. c. ꝛsideraui mus. ꝛ. c. cū in cunctis. ¶ Sed nō vī qđ bñ petant isti qui petūt electionez suā ofirmari et elec. aduersarij cassari. nam si sup hac petitione lis ꝛte. ex quo petīt principal⁹ cassatio: ls acto⁹ nihil p bet de sue electiōis iustitia. tū cassanda erit electio aduersarij probato aliquo ꝑter qđ debeat cassari ls forte nō fuisset acto⁹ alias admissus ad hanc pe titionē nisi rōne iuris sui: q; multi inique repellunt ꝑ put no. ſm papā. extra de accu. super his quidaꝫ tū dicunt qđ est admittenda. ar. extra de re iudi. cū ber toldus: sed tūc inder nō ꝓnunciabit super cassatio ne electiōis aduersarij nisi acto⁹ probet de iure suo.

¶ Jnn. iiij. no. in p. c. cū bertoldus q̄ q̄cūd dixerit ipe ibi: vel extra de iurepa. cum dilectus. qñ talis li. poꝛrigitur. statim ꝺdicto⁹ potest dice re exp̄ime quo iure petis electionem tuam confirmari. ꝛ si dicit: q; ca nonica est. rñdeatur. frater multis modis pōt esse electio canonica. s. per scrutinium vel per compromissum. extra. e. q; ꝓper. qñq; etiā q̄s eligit iure suo: ꝛ qñq; iure devoluto. c. ti. bone. j. ꝛ. c. ne p defectu. ꝛ. c. cū vinc. certifica ergo mevt possim deliberare. ff. de eden. l. j. ꝛ extra de. li. ob. c. ij. tū in hoc modica vis est. scilicet vtrum exp̄imat modum cano nice electionis. sufficit enim qđ simpliciter petatur electio tanq̄ cano nica confirmari: sed in scda parte li. est vis. scilicet vbi petitur altera electio infirmari: tunc enim valde vtile est vt petatur causa infirmatio nis. si enim exp̄imat talem quevergat in ꝓcindicium actoꝛis puta q; facta est de illiterato: vl̄ irrigulari: vel criminoso. ꝛ quod ideo eius ele ctio non tꝝ: nec per cōsequens electionem suam que secuta est potuit impedire audiendus est. si vero dicat cām de qua sua nihil interest: vt si dicit eum ineligibilem: vel iam electum cassandum ꝓpter irregulari tatem: vel crimen aliquod: sed non sufficit in quod sibi ꝓfit vel obsit cessatio non recipietur hic pars li. ꝛ si recipiaꝫ restringenda ꝛerit sen tentia tm̄ ad ꝺiudicium ad vtilitatem actoꝛis: vt ꝺdictum est: si tamen id fieri pōt. altoquin si ad illa retoꝛqueri non potest. ꝛ inueniatur electio iam confirmata cassando cassabitur. ꝛ imputet sibi reus qui talē li. recepit. ꝛ actoꝛem ante lit. contesta. non repulit. quod facere potuit.

C. de annali excep. l. fina. insti. e. ſ. fina. ¶ ꝺ. m. dixit tamen q̄ qui libet canonicus potest petere cassari electionez in ecclesia sua minus canonice factam: vel quod remoueatur ꝓlatus minus canonice instī tutus: licet petens non sit electus: vel sua non interfit quo ad ꝓuataꝫ vtilitatem. argu. in his que no. extra de elec. statuimus. immo etiaꝫ pa tronus vel etiam parochianus cuius libet ecclesie admitteretur. saltez ꝓpter periculum animarum. arg. xvj. q. vij. filijs: ꝛ si non agendo sal tem denunciando superioꝛi. arg. ff. de offi. ꝓefe. vr. l. j. ſ. qđ autem. in ſti. de bis qui sunt sui vel alie. iur. ſ. fi. ¶ Verumtamen dicunt qui dam qđ tales li. non sunt admittendi. s. peto confirmari electionē meā vel ꝓcessum meum. non obstante electione alterius vel ꝓcessu: vel pe to electionem meam confirmari. ꝛ electionem aduersarij cassari ꝛ po nunt exemplum in similibus: q; nec talis li. esset admittendus. peto ta lem fundum non obstante aliqua venditione ꝛ traditione facta aduer sario: vel peto. c. ex causa mutui. non obstante pacto de non petendo: vel non obstante sententia super hoc contra me lata. sed certe isti mi nus bene dicunt. nam omnes isti li. recipiendi sunt: vt. ꝺ. de act. seu pe. ſ. sup. ver. sed queritur. ꝛ probatur. ff. de priuil. cre. imperatores. ff. qđ me. causa metum. ꝺ. ſ. volenti. ꝛ. l. si mulier. ſ. fi. ꝛ. l. ſe. ¶ Nam ꝛtere res actiones extinctevr̄liter competunt. ff. si ex noxali causa agatur. l. ij. ſ. fi. ff. de capi. di. tutelas. ſ. libertates. C. si aduer. transact. l. ij. C. de acceptil. l. fina. ꝛ hoc idem dicendum est in resti. in integ. vt no. ſm papam. extra de in integ. resti. ex litteris. Jn omnibus tamen li. premissis videtur causa subijcienda. valet quare nulla sit electio: vel ꝓcess⁹: vel venditio vel peccatum: vel sententia: cum quantum ad hoc im ploꝛetur iudicis officium qđ ipse in ꝓmissis impendere nō debet ni si iusta causa exꝓssa de qua cognoscendum est: vt probatur. ff. de mi no. l. j. ſ. ꝓeto: edixit: ꝛ. l. in cause. j. ꝛ. ij. ¶ Dicunt tamen aliqui qđ in talibus li. primo cognoscendum est de vltima parte li. quam de pri ma. Jnnocen. dicit quod simul de vtraq; cognoscetur. sicut ꝛ in resti. no. in p. c. ex litteris. argu. C. loc. l. si conditionis. ꝛ. l. ne cui. ꝛ. l. con ductores. ¶ Jtem predicta locuꝫ habent nisi aliquid accreſcit acto ri ex predicta adiectione. ꝛ hoc etiam debet in li. exp̄imere. alias non recipietur li. cum adiectione que accessario obstī. nisi dicat quid ei accreſcit. ar. ff. de re ven. in fundo: ꝛ hoc idē dicendū est de positionib⁹ ꝛ ꝓbationib⁹ sup eisdem faciendis: ꝛ de his nihil in li. contineatur se cundum papam. ¶ Jllud autem ibi consulo vt petas tuam electio nem confirmari. ꝛ alteram cassari. extra eo. dudum. j. in fine. ꝛ. capi. cō gregato. ꝛ de causa posſes. ꝛ ꝓprie. cum ecclesia in fine. quia secundū formaꝫ petitionis sententia debet dictari: vt extra de symo. licet bely. si enim petas tantum tuam confirmari: ꝛ confirmetur: per consequēs bene altera infirmatur. ff. de procura. pomp. ff. de except. rei iudi. si in ter me. quia si ꝓnunciatur me esse patronum: per consequens pro nunciatur te non esse. ff. de iureiuran. si duo patroni: sed si ꝓnunciete tur tuam non valere vel non esse confirmandam. alia in suo statu rema nebit. si nihil de ea actum fuerit. ꝛ ideo expedit petere vnam confirma ri: ꝛ alteram cassari. ¶ Nec autem hoc desunt circa libellos. vide in fra de causa posſes. ꝛ ꝓprie. ſ. in confessoria. ¶ Si vero aliquis sit electus vel ꝓsentatus ad regimen alicuius ecclesie in discordia. conci. li. eodem modo verbis competenter mutatis. hoc saluo quod pe tas etiam te institui ꝛ installari ꝛ institutum defendi. xvj. q. vlti. decer nimus: ꝛ infra ver. si autem electus. ¶ Si autem metropoli. nolluit electionem sibi ꝓsentatam confirmare: tunc recurret electus ad pa pam. ꝛ coram eo seu eius auditoꝛe. conci. fic li. ZJ. ¶ Coram ꝛc. ꝓpo. ꝛc. quod cum tali ecclesia vacante talis canonice per viam compro missi. vel scrutinij electus extiterit ad eandē electionē ipsa fuit tali me tropol. ꝓsentata rite ac solenniter: ꝛ munus confirmationis ab eo petitum. ipse vero electionem ipsam renuit vel distulit confirmare:

quare

quare peto per vos sanctissime pater ipsaꝫ cōfirmari. ꝛ hoc si es cozā papa: vel per vos si es cozā auditoꝛe. viij. q. iij. artaldus, extra de app.
60 significauerit. ¶ Ad hoc si electio fit aliquib⁹ excluſis: seu contē ptis: qui sunt in quasi possessione eligendi: sic in possessorio li. conci. ZJ. Coram ꝛc. ꝓpono ego sindicus clericoꝝ conuentualium eccle siarū ciuitatis sutrine. nomine eoꝝ contra capitulū seu sindicum vel iconomum maioꝛis ecclesie qō cum ipsi eoꝝdē predecessoꝛes: sed non est vis de hoc cōsueuerunt interesse electionibus eꝓrū sutrinoꝝ. ca nonici ipsius ecclesie ipsis retinētibus ꝛ excluſis vel contemptis ad electionem eꝓi procedere ꝓsumpserunt: talē in suum eꝓm eligendo: quare peto electionē ipsam quatenus de facto ꝓcessit de facto infir mari: ꝛ irritari: ꝛ dños meos in quasi poſ. iur. eligendi. in qua ante mo tam controuersiā fuisse noscunt per vos reduci. ꝛ eos ad coeligendū vna cū canonicis ipsi admitti: ꝛ admittēdos forte decerni. extra de cā poſ. ꝛ ꝓprie. cum ecclesia. ideo petit electionez irritari: qz aliter non possent in quasi poſſ. reduci. hunc etiā li. vide. j. de causa poſ. ꝛ ꝓprie.
61 ſ. in cōfessoria. in ꝓin. dic vt ibi. ¶ Ceterū si aliquis ex canonicis ip sius ecclesie fit contēptus. sic conci. li. ZJ. Coram ꝛc. ꝓpo. cōtra ta les. qō licet sim canonicus ordinarius. ꝛ prebendarius talis ecclesie. vocēq; habeā vt canonicus eligēdi. ꝛ in poſſ. vel quasi iur. canonicaꝫ existen. nuper vacāte ipsa ecclesia: ꝓfati canonici dicte ecclesie me q̄ in tali loco absens eram. vnde vocari debueram ꝛ interesse poteraz ꝛ debebā: nō citato sed cōtempto: vel citato: sed nō vt decuit expectato ad electionē talis de facto ꝓcedere ꝑsumpserūt. quare peto ꝑfataz electionē in contēptum meum meiq; iuris ꝺiudicū attētatam. p ve straꝫ sententiā cassari ꝛ irritari cū in talibus plus contēptus vnius ob esse debeat q̄ multoꝝ contradictio in ꝓsenti peto etiam mihi ius eligēdi. ꝛ hac vice nostre ecclesie ꝓuideri de vno mihi cōcedi: ꝛ sen
a tentialr adiudicari. vt extra eo. bone me. ij. ª ꝛ. c. venerabiles. ꝛ. c. cū in ter vniuersas. ꝛ. c. cozā. ꝛ in. c. geneſi. ꝛ. c. j. extra de cā poſ. ꝛ ꝓprie. cum
62 ecclesia. xvj. q. vlti. cōgregato. ¶ Quod si quis agit cōtra canoni cos super iniuria iure eligendi sic conci. li. ZJ. Co. ꝛc. ꝓpo. contra tales canonicos qui mihi iniuriaꝫ super iure vel quasi coeligēdi cuz eis in ecclesia sua ꝓlatū mihi ex tali cā cōpetenti. quare peto eos ꝓ hiberi ꝛ compelli cessari ab iniuria ꝛ molestia huiusmodi. itē peto qō me patiantur in posterum vel libere illo iure cum eisdem. ꝛ ad hoc ve strum officium implozo. extra. e. cum ecclesia vulterana. ꝛ. c. cumana.
63 ¶ Contra intrusum autē sic conci. li. ZJ. Coram ꝛc. ꝓpo. contra. p. qō ipse laicali fultus potentia: corꝓoralē poſ. talis ecclesie est ingres sus: ꝛ in ea quotidia debacchaꝫ. ꝛ eā in meuz ꝓeiudiciū z grauamen. ꝛ anime seu periculum detinet occupatam in scandalū ꝓorimoꝝ. quare peto eum a possessione talis ecclesie remoueri ꝛ eum penitus re pelli ꝛ sibi super ea perpetuū silentium imponi. xvj. q. vij. si quis de in
64 ceps. ꝛ. c. seq. ¶ Quod si cōsensit electioni de se facte per abusum se cularis ptātis sic li. conci. contra eū. ZJ. Co. ꝛc. ꝓpo. cōtra. p. qō ip se per abusum vel impressionez secularis ptātis electus. tali electioni de se facte cōsensit contra consti. concilij generalis. ꝛ his non contento tus in ea se procurauit institui seu intrudi. de ꝓeda sollicitus potius q̄ de cura. quare peto elec. illā nullā per vos ꝓnunciari: ꝛ eum ineligi bilē foze sententialiter declarari: ꝛ a poſ. dicte ecclesie amoueri: ꝛ amo nendum foze decerni. extra eo. quisquis. ꝛ bone. j. ¶ Qualiter cō. li. contra eū qui ꝓpter pluralitatē beneficioꝝ dicit ineligibilis. vide
65 ſ. de concef. ꝓeben. in fi. ¶ Si autē electus in rectoꝛem alicuius ec clesie collegiate petat electionē cōfirmari sic dicet. FO R. ZJ. cozā vobis venerabili patre tali archiepo constitutus ego talis ꝓpono qō vacante tali ecclesia. clerici ciusdē ecclesie ad electionē ꝓcedētes me in suum rectoꝛez ꝛ dicte ecclesie vnanimiter elegerunt. quare peto electionem de me canonice factam per vos cōfirmari: ꝛ me in eadē ec clesia per vos instituī ꝛ institutum defendi. extra eo. congregato. ver. re liquis. ꝛ. c. innotuit. ver. cuius. extra de cā poſ. ꝛ ꝓprie. cū ecclesia. in ꝓinci. ꝛ vide decretum huiusmodi electionis. j. de iure patro. versicu. verum. ꝛ sequen.

De via compromissi.

b Sperius de via scrutinij ꝓmissi⁹ aliqua disputemus. ¶ Si igitur canonici vacā
1 tis ecclesie per viā eligant ꝓcedere compromissi de quo fiat publicū instrumentuz. sic ꝓcedent. vocato enim ca pitulo. put. s. in ꝓin. ꝓmissum est. cōmittāt vices suas ꝛ transferant ꝛ dent ius ꝛ potestatem liberam eligendi aliquibus vi ris idoneis. puta vni duobus tribus vel pluribus. non enim est in hoc vis: vt ꝓbatur extra eo in causis. ꝛ. c. cum dilecti. ꝛ. c. cum in iure. ꝛ. c. causam que. ꝛ. c. qz ꝓpter. de renun. post translationē. possunt etiam esse extra collegium. vt in ꝓe. c. causam que. et potest esse solus vnus: vt ibidem. ita vt ipsi vel maioꝛ pars eoꝝ nomine. ꝛ vice sua ꝛ totius capituli per electionem canonicā: del per nominationem solēnem: vel postulationē concoꝛdem. quibus modis ꝓuidetur ecclesijs viduatis. vt extra. c. statuimus. ꝛ de postu. ꝓela. bone. j. in fi. viduate ecclesie ꝓnt inter se cōuenerint. deum ac bonū statum ecclesie habētes ꝓe oculis de persona idonea ꝓuideant de pastoꝛe. ita quod vnus eoꝝ

de cōsensu alioꝝ compromissarioꝝ: vel maioꝛes partis eoꝝ vice sua ꝛ collegarū ꝛ capituli. illum in quem cōuenerint eligat vel postuletvel electionē seu postulationē in omniū ꝓsentia publicet. vtile est enim ista cōcedi. vt malitijs occurraꝫ. s. ſ. ꝓior. in ꝓin. extra eo. qz ꝓpter. ꝛ. c. causam que. ꝛ. c. cuz dilecti. ꝓmittentes se illū habere pastoꝛē quē ipsi vel maioꝛ pars eoꝝ duxerint eligendū. aut etiaz postulandū. extra. e. dilectus. ꝛ. c. in causis. in ꝓin. ꝛ. c. cum in iure. de qua potestatis trāslatione iuxta
c ꝓmissa fiat publicū instrumentū. ¶ Et bene di xi vel maioꝛ pars eoꝝ. nam cōpromittētes possunt apponere modum ꝛ formā quam volunt. ff. de arbi. non distinguemus. ſ. de officio. dū tamen licitam ꝛ honestā: vt in ꝓe. c. in causis. in ꝓin. extra de sorti
2 leg. c. fi. extra de elec. ꝓ inquisitionem. ¶ Et nisi aliud dictū sit semper stabitur maioꝛi parti. ff. de ar bi. item si vnus. ſ. principaliter ꝛ extra eo. c. ſ. ꝛ. c. cū
3 in iure. ꝛ. c. coram. ¶ Jtē illud qō vnus eoꝝm de consensu alioꝝm eligat. ponitur ad omne dubium excludendum nam vt dicunt quidam vnus poterit ꝓ se ꝛ ꝓ alijs ꝓnunciare: ls hic non fuerit ex ꝓsse actum. ꝛ hoc curia seruat ꝑ ſm. d. m. alij contra quibus iura fauent: vt in ꝓe. l. non distinguemus.
a 4 ſ. cum in plures. ꝛ. l. sicuti. ¶ Et not. qđ translatio huius potestatis in cōpromissarios caute fieri po test hoc modo. puta aliquis cui hoc forte ꝛpetit ex officio vel ex mandato capituli: vel etiam qui hoc sibi assumit non contradicēte capitulo querat a sin gulis si placet eis per viam ꝓcedere compromissi. singuloꝝ autem consensu requisito ꝛ habito tra ctabitur de persona cui cōmittatur. deinde singulo rū autē consensibus super hoc etiaz requisitis. ꝛ in vnā personā cui cōmittaꝫ conueniētibus. vnus cui ex hoc officio vel mādato capituli competat. dicet ego vice capituli ꝛ mandato. si ad hoc habet māda tum. cōmitto seu do potestatē tali ꝓuidenti nostre ecclesie de pastoꝛe. nec etiā forte malum est si dicat. nos capitulū damus potestatē tali. Jdez si ꝛ de for ma ꝛ persona sibi commisso fiat. non malū singula
5 riter requiri consensus. ¶ Sed nunquid sufficit ad translationē potestatis si singuli requisiti dicāt do tali potestatez: vel transfero in talem nulla alia translatione subsecuta. R. obtinuit q̄ sic. qz licet electio fit vniuersalis. translatio tū ptātis non est b solum vniuersitatis: sed ꝛ singuloꝝm: qz iura que singuli habēt transferunt. licet Vlp. cōtradicat. di cens qō non debēt esse singulares trāslationes po testatis. sicut nec singulares electiones vt no. extra
e eo. in genesi. ¶ Jtē nunquid sufficit si vnus vel
6 plures dicant demus vel damus tali potestatē ꝓ nidendi: vel si dicant placet vobis qō cōpromitta c mus in talem. ꝛ videt qō sic. fi alij non contradicāt ꝛ multo fortius si aliqui respōdeant. xvj. q. j. cōsue tudo: qz in his que me inuito fieri nō possunt sicut est compromissum. tacite urnitas ꝓ consensu habe tur. ff. de pig. ac. grauis. ff. de reg. iur. sepe. quidā ta d mē cōtradicētes qō ꝓpter magnitudinem negocij singuli figillatim debēt requiri. ꝛ expresse consenti re in trāslatione potestatis: vel dissentire. ne si licet cuilibet ꝓcūpere ad nominationē. aliqui no minarent etiā malū ꝛ sibi nominati fauoꝛez acqui rerēt. ꝛ sic locus deliberationi auferrēt. tales enim nominationes que sine tractatu debito fiunt nō va e lent. C. de appel. nominationes. que et. ij. qō. vj ſ.
f 7 ¶ Compromissarij ergo recepta hmōi ptāte tra f hāt se in partē: vt in ꝓe. c. in causis. ꝛ adinuicē deli berent ꝛ cōferant de bona persona. ꝛ si cōcoꝛdare rint redeāt ad capitulū ꝓmissis per ordinē obser uatis. vnus eoꝝ electionē ꝓnunciet ꝛ publicet. nō em debent oēs simul ꝓnunciare etiā cū ꝓceditur per viā cōpromissi. vt extra eo. in geneſi. imo electio cuiusdā mei amici ꝑpter hoc fuit cassata: qz oēs cō ꝓmissarij cū elegerant. cuz enim canonici ius sibi cōpetens in eligendo in istos transtulerint. nō pos sunt plus eis cōcedere q̄ eos cōstet habere. ſ. q. vij. da bertuz. extra de dote post diuoꝛ. restī. nuper. ac ipsi ibidē non possunt oēs eligere simul. sed nec vn ex pluribus cōpromissarijs. qui vice sua ꝛ socioruz ꝓuidet. formet verba in plurali dicens. nos vice

ccc

a ¶ Bone me. ij. super antiq̄ opinione quā posuit ibi ꝓia glos. fundatur hec pars libel li que nō ꝓcedit vt ꝓz in ad ditione quam ibi ponit finis glo. ꝛ vt super ea dixi. et qño ad hanc decre. rñdeť ibi not. iura q̄ sequunť nō ꝓbāt hoc dictum.

b ¶ Cōpromis si guil. man. de hac tra. pte. ij. c. xxxix. vsq; ad li. inclusiue de formis pte. ij. c. viij. ꝛ. ix.

c ¶ Jnstrm. foꝛmaz vide in li. guil. mā. parte ij. forma. viij. ꝛ ix.

d ¶ Seruat. et sic ē bodie ap ꝓbatū ō ele. sicut cū lib. vj. ad ꝛia rñdeť ibi no. in gl. ſ nōne. ꝛ gl. pe.

e ¶ Jn geneſi. statuz remittā. C. q. vj. ō bis que ꝛtiner hec additio a ver. ꝛ not. bucusq; vide qō breuiter scripſi. e. ti. in causis post ꝓin.

Archivo Histórico Rosario

nostra ꝛ capitulī prouidemus de tali. vel eligimus talē: qz ꝓpter hoc fuit quedam electio cassata. non tamē dicit de iure qđ ꝓpter hoc debuerit cassari. argu. ff. de dno. re. l. dno[a]. ¶ Fiet ergo electio ꝛ publicatio in capitulo i hac forma. FORMA. In nomine patris ꝛ filij ꝛ spiritussancti amen. anno mense ꝛ die talibus ego talis de voluntate ꝛ consensu talium collegarū meorum in quos vnanimiter compromissum fuit a capitulo nostro. ꝛ in quos potestatē prouidendi ecclesie de pastore transtulerunt. sicut est superius prelatus. vice mea ꝛ ipsorum ꝛ omniū aliorum in electione ius habentium: ꝛ hic pñtium. ꝛ ex potestate ꝛ autoritate suꝑa dicta mihi ꝛ collegis meis concessa. inuocata spiritussancti gratia talem in quem simul nos tales conuenimus in nostrum ꝛ nostre ecclesie episcopum eligo ꝛ pastorem. ꝛ de ipso puideo dicte ecclie in pastorem. ipsam electionē in scriptis ꝛ solēniter publico in cōmuni. extra. e. q ꝓpter: licet essi dicat lex in pluribus arbitris. qđ omnes aut nullus sententiam dicant: vt. ff. de ar. §. item si plures omnes dicere videntur si vnus ꝓsentibus sociis ꝛ mandantibus dicat: vt no. e. ti. l. sicuti. ꝛ hoc quādo com ꝓmissarij sunt de collegio put dicit consilium. si vero essent extranei qđ potest fieri: vt. e. tit. causam que. non oportet qđ dicat. vice sua vel vice nostra: sed sufficit dicere totius capituli. ꝛ hoc cum totum concordat. nam vno contradicente non potest per viam compromissi sic procedi vt. ff. de ar. l. iij. §. tam ꝛ si. ¶ Postmodum vero electionē coꝛaz clero ꝛ populo publicent: vt. §. §. proxi. v. his igitur. in fi. Et no. quod cōpromissarius magis ꝓprie dicit ꝓuideo quam eligo: vt in p. c. q ꝓpter ibi ꝓuideant ꝛc. si tamen dicit eligo: non obest. Electione vero celebrata decretum electionis taliter formet: FOR. DE LRETJ. Almo ac beatissimo ꝛc. vt. §. §. proxi. in alio decreto vsq; tandē placuit vniuersis ⁊ singulis per viam ꝛc. iunge compromissi. nostre viduate ecclesie prouidere considerantes diffi culter multitudinem in vnū cōuenire ꝛ sepe in pauc os potius spiritum consilij sanioris venire. dedi mus plenam ꝛ liberam vnanimiter potestate tali vl talibus viris fidelissimis. vt idem vel maior pars ipsoꝝ vice sua ꝛ nostra per electionē canonicā vel nominationem solēnem seu postulationē concordē ecclesie nostre suprādicte vacanti ꝓout conueniret inter se. deum bonum ꝙ statum ipsius ecclesie habētes ꝓe oculis: de persona idonea prouiderent. omnem potestatē nostram: ꝛ vicē eis super hoc cōmittentes: ita qđ vnus ipsorum de consensu aliorū cōpromissariorum vel maioris partis eoꝝ vice sua: et collegarū ꝛ nostra illum in quez oēs ipsi vel maior pars eoꝝ conuenirent. eligerent ꝛ electionē solēniter in nostra ꝓsentia publicarent. Qui secedētes in partē ꝛ spiritumsanctū inuocantes deuote ꝓut nobis postmodum ꝛ retulerunt. ¶ Requisierūt sup hoc canonicorū consilia singulorum. hoc tñ nō est necessitatis: nisi actum esset in cōpromisso. bonestum tñ est. ꝛ extra eo. ne ꝓd defectu. ꝛ de concess. ꝓben. nulla. ꝛ de his que fi. a ꝓela. fine con. ca. nouit. quibus auditis. ꝛ deliberatione ac examinatione inter se habita diligenti. tādē in talē specifica eius nomen dignitatē vel ordinē vtrum sit de gremio ipsius ecclesie vel non. argu. extra eo. cū inter canonicos. ꝛ. c. dudū. j. ꝛ. c. scripsi. lxj. distin. nullus. ꝛ. c. ꝓcedere. idem seu maior pars ipsoꝝ vnanimiter cōuenerunt virū vtiq; plene ꝛc. vt. §. §. ꝓxori. in primo decreto. ver. virum vsq;. vnde sufficit prima comendatio. post iunge. quem talis ſm formaꝫ in compromisso appositam in hunc modum elegit. in nomine p. ꝛc. vt. §. §. ꝓxori. versi. his igitur. vsq; ibi publico in cōmuni ꝛc. hic saluo qđ post illud verbum. ꝛ hoc ꝑsentiū dz sic addi quoꝝ subscriptiones inferius cōtinent. postea iunge. dictāvero electionē sic canonice ꝛc. vt. §. in primo decreto. vsq; i fi. ſ. vsq; ad ver. tabellio vel forma aliter vt supra. §. primo. ver. hāc decreti. verbis competenter mutatis. posset autem ex hoc publicū confici instrm: vt in ꝓe. ver. tabellio ꝛ seq. ¶ Hoc aūt sciendū est ꝙ ſm formas diuersas ꝛ casus varios ꝛ alia que quotidie occurrunt, oportet decreti formas immutari. extra de cōsan. ꝛ affi. nō debet. ꝛ. §.

12 in ꝓoe. versi. huic ergo. ¶ Jtē no. qđ solus decretum ad cōfirmatiōnē petendā nō sufficit. imo qui decreti mittunt sufficientes procuratores mittere debent. quā formam vide. §. de procu. §. vt autē. ver. cetera monachi. quidā tamē in decreto seu littera que mittit papę vt dicit supra. §. ꝓxori. ver. hanc decreti. ante illum ver. vt autē omnium ꝛc.

c ponunt hanc clausulā c. ꝛ ad huiusmodi etiā cōfirmationē nomine nostro a vestra sanctitate petendam. talē ꝛ talem nostros procuratores ordinamus ꝛ constituimus ꝛ ꝓpter hoc eos ad pedes vestre sanctitatis durimus destinandos. extra de postu. ꝓela. c. ꝓ. dantes eis plenā ꝛ liberā potestatez petendi confirmationē. ꝛ si necesse fuerit ꝓuisionem. ꝛ iurandi in animas nostras si visum fuerit expedire. ꝓmittentes nos ratum. gratum ꝛ firmū perpetuo habituros quicquid ꝑ eos in dictis seu aliquo ꝓmissorum extiterit procuratum. ꝛ tunc non est

13 aliud mandatū necessarium. ¶ Si autē duo essent electi. iungantur alia in mandato. videlz qđ constituitur ad petendaz confirmationem electionis a maiori parte facte ꝛ ad agendum ꝛ defendendū. ꝛ ad omnia faciendum que in ꝑsonis ꝓprijs facere possent. ꝛ huiusmodi

14 alia cōsueta vt in ꝓe. ver. ceterū. ¶ Licet autē procurator sit sufficiens ad cōfirmationē petēdā. si tñ dispensatio in aliquo fuerit necessaria vacuus remittetur. in qua petenda speciale mandatū requirit.

15 arg. extra eo. innotuit. ꝛ no. extra de resti. in integ. coꝛa. ¶ Est etiaz necesse ꝓeter hoc mitti aliquos prudētes de ipso collegio ꝙ quos super hoc tam de forma electionis q̄ de zelo ꝛ studijs eligentiū. ꝛ meritis electi possit instrui. vt in concor. que sunt. §. de inqſi. §. nunc tractem[a]. ver. in summa. in prin. alioquin non obtinebit cōfirmatio. nec est alia

d citatio necessaria. vt no. fm papam. extra eo. innotuit. ꝛ. c. nihilo. Licz aūt forma ꝓmissa in episcopatibus ꝛ superioribus dignitatibus fre

16 quētetur. ¶ In quibusdā tamē ꝓuincijs his omissis solo instrumento publico sunt contenti. qđ conficiunt sub hac for. FOR. olim bone me. ꝛc. vt. §. §. ꝓxori. ver. sane licet. vsq; conuenerunt. iunge. considerantibus igit eis qđ potius in paucos sanioris consilij spiritus sepe venit. tres ex seipsis. ſ. hoc. c. ꝛ. d. viros vtiq; fidelissimos ꝓo futuri facienda electione pastoris. reliqui omnes ibidē continue vnanimiter elegerunt. ipsam eis electionē ꝛ omnem super hoc ipsorum vicē to taliter cōmittentes: ꝛ plenā eius autoritatē potestatē ꝛ licentiam dantes illi in abbatē ꝛ pastorem ipsius ecclesie sancti pauli eligendi quē ꝓo bono statu ipsius ecclesie in tēꝑoralibus ꝛ spiritualibus viderēt ꝛ decernerent meliorem. idem vero. b. c. ꝛ. d. secedentes in partē spiritussancti gratiā inuocantes post sollicitā ꝛ longā examinationem. cō siderata ꝓbitate ꝛ honestate. b. ꝓudentia quoq; eius ꝛ mozib[9] ꝛ autoritate ꝛ potestate sibi tradita in ipsum. b. vnanimiter consenserunt. ꝛ inuocato nomine patris ꝛ filij ꝛ spiritussancti vice ꝛ nomine omniū fratrū. ꝛ totius capituli predictoꝝ ipsum nominauerunt eligendo ꝛ elegerunt nominādo in pastorē ꝛ abbatem ecclesie antedicte. electionē ipsam mox coꝛa dicto capitulo publicāres: ꝛ de his omnibus mihi notario infrascripto. publicum mandātes conficere instrumentū. hec

17 forma ex superioribus iuribus cōpositur. ¶ Leteruz si in forma iudicij cōfirmatio petaf. sic conci. li. LJ. Coꝛa ꝛc. vt. §. §. ꝓxori. in ꝓmo lib. vsq; talis ꝛ talis. iunge quibus ab omnibus ꝛ singulis de capitulo fuit collata potestas. vt vice omniū deberent de pastore viduata ecclesie ꝓuidere qui tandem de magistro. t. viro vtiq; ꝓuido et discreto litterato ꝛ honesto atq; de matrimonio legitimo nato. vice omnium ipse ecclesie ꝓuiderunt ꝛ cum elegerunt. ꝛ vnus eoꝝ vice sua ꝛ aliorum collegarū ꝛ totius capituli. vel maioris ꝛ sanioris partis ꝓout in mandatis habebat eum elegit in pastorem ꝛ abbatē ecclesie memoratez ꝛ in cōmuni electionē huiusmodi publicauit. quare pe-

18 to ꝛc. vt. §. §. j. in primo lib. ¶ Si autē duo fuerint per cōpromissarios electi. vel si electionē per compromissuz factā metropolitanus cōfirmare recusat cōcipias. vt. §. §. j. ver. si vero due verbis competenter mutatis. ꝛ i huiusmodi li. si voluerit poterit plura narrare sicut. §. in decretis est plenius ꝓlibatum. Jtem in hac forma. v. possunt decreta formari. sicut diximus in forma scrutinij supra. §. ꝓximo. ver. liquet. verbis cōpetenter mutatis. ſm qđ ꝓxime positum est.

De via inspirationis.

c Nunc nobis dicēdū restat de forma inspirationis c. ¶ In
1 electione ergo per quasi inspirationē factam sic no. qđ si dum canonici primo intrant capitulū nullo speciali tractatu precedente. quasi diuina reuelatione oēs in aliquē repente consentiunt ꝛ simul eum nominent ꝛ eligant. dicentes vna voce eligo. t. eligo. t. talis electio dicit ꝑ inspirationē facta: ꝛ valet ꝛ tenet: licet ex vocibus singularibus facta: qz qui spiritu dei agunt. non sunt sub lege. extra de renun. nisi cum pridē. §. verū. si. xix. q. ij. dne. Quinimmo si de hac diuina inspiratione constaret non esset necessaria cōfirmatio: qz non est sub lege talis electio: vt ꝓe dixi: qz maior est vis benedictionis ꝙ nature. de con. distin. ij. re vera ꝓpe fi. ꝓime col. r. di. suscipitis. ꝛ maiori tribunali reseruatur. xxiij. distin. quoꝝ fidam. ff. de re iud. contra pupillum. §. is qui. sed quia hoc

z nostre fragilitati imperscrutabile est. ¶ Nam virtus apparens quādoq;

* Additio. a Miracula ꝙ malos. Adde oīno ꝛ vide Jo. de turre crema. in. c. nec mirū. xxvj. q. v. ꝛ Panor. in. c. j. de rell. ꝛ vene. san. et quid sit miraculū ꝛ an ecclesia possit errare in canonizatione sanctoꝝ vide Felyn. in. c. veneranda. de testi. Et adde qđ in miraculis nō creditur testi sine redditione cāe vt ꝙ bal. in. l. solā. col. fi. ver. modo hic queritur. C. de testi. ꝛ vide panor. in. c. cū marte. de cele. missa. Ben. ferran.

b Eligat. hosti. cōtra. ꝛ vide qđ ibi scripsi c. tit. qz ꝓpter. versic. nisi forsan.

c Assignāte. hoc verbū non posuerunt alij ꝛ qui antiquiuel moderni vt patet per ea que scripsi in. c. qz ꝓpter. ver. nisi puto ergo vnī cōtradictionē et sine expſſione cāe ipedire inspirationem sicut ipedit cō promissum ptz vtriq; in. c. qz ꝓpter ver. illis saltē. ꝛ ver. seqq. in fi.

d Jnhabilis es. supplevvis subleuari.

e Bone in fi. hāc bodie non habem[9] sed ex ea sumpta fuit decre. q̄ q̄. eo. ti. lib. vj. vt ibi no. in fi. prime gl. ꝙ quā patet hoc dictū ꝑcedere solū in cathedralibus.

Bald. De electione. Rubica.

Eto. ꝛ nō obstante pacto de nō petēdo: qz non secutuz fuit pcm de petendo iſte libellus procedit in quo non solū petitio: ſ replicatio inculpaf. Jtem positio actoris nō ꝑcedit nisi per eam actori accrescat ius. vnde qui petit alterius electionē cassari petat suā cōfirmari. al's non possit confirmari in. §. ad electionem. in. iiij. col. B. Jtem not. qđ solum in casu negligentie deuoluitur potestas ad superiorē. §. fi. B.

De translatione. Rubrica. Duas questiones ad materiā vide super regula qđ ob gratiā. Et est prima cū vacat ecclesia cum papa trāſ fert eius ꝑm. Secda est si ꝑs a metropolis postulatus transfertur p

papaz ignorans ꝛ possidens valeat electio facta per capitulū ad episcopatū ꝛ vide qđ dicam in fi.

Hac materia.

f Hec obtenta. que dari poterat illi abbati exempto per legatū de latere. de elec. si abbatem. lib. vj.

g Illud. an cōtra episcopū translatum per papam ad aliam ecclesiaz qui nō vult cōsentire possit prima ecclesia agere vt illam dimittat. col lige ex q̄one quā posui super regula qđ ob gratiā. de reg. iur. li. vj. no. etiā Jnno. in decre. audita. de resti. ſpo. vt scripsi ibi ad fi. ij. glo. qđ cle rici ecclesie possunt impetrare ꝛ agere cōtra prelatū qui recipit aliaz ecclesiā vt dimittat primam. si vero non recipitur in secūda. vide quod no. xxij. distin. fi qui.

ADDE an ecclesia translata per papā dicaf vacare ante translati ratificationis. ita qđ papa possit de illa ecclesia alteri ꝓuidere potestate priuata. Si vero eligeris ad officium

d ad qđ inhabilis es[9]. conci. li. vt. ſ. de cens. §. ij. ver.

8 si vero. ¶ Jtē no. qđ solū in casu negligentie deuoluitur potestas ꝓouidendi ad ꝓximum superiorē. vt in consti. alex. iiij. eo. tit. dilecti. in fi. ꝛ not.

e eod. tit. bone. j. in fi.[e] ¶ Ultimo no. qđ in electionibus canonicorum ad ꝑbendas non est necessaria forma: sed sufficit solus consensus. extra de concess. ꝑben. ex parte. ꝓpe fi. ver. quia vero. Huius aūt tractatus materias nostrū aureuz repertorium. e. tit. te reperne docebit.

De translatione. Rubri.

1 In hac materia sic conci. ¶ LJ. Coram ꝛc. ꝓpono qđ talis ep̄s vel abbas exēptus talis ecclesie vel monasterij autoritate ꝓpria. nō petita licētia nec obtēta

f ad talē vestrā ecclesiā se transtulit ipsamq; recepit ibi. tā in spiritualib[9] q̄ in tēꝑoralib[9] administrans quare peto eū ab administratiōe dicte ecclie remoueri. ꝛ in penā tāte temeritatis ipm etiā primo ꝓuari. extra de elec. bone. j. vij. q. j. ſi quis epō. ꝛ. c. seq. extra de transla. quātō. ꝛ de cleri. excō. illud.

De autoritate ꝛ vsupatij.

Rubrica.

1 Sic libellus concipit ¶ LJ. Coꝛa ꝛc. ꝓpono ego. p. ꝑcur. venerabilis patris archiepi narbon. qđ nup reuerendo in xpo

pre oño. b. dei gratia archiepo terracon. per narbonen. prouinciam transitum faciente. ipse terminos a patribus cōstitutos transgrediens infra limites eiusdē narbon. prouincie de facto ꝓpria b temeritate crucem ante se ferri fecit. pallio nihilominus in missarum vtendo solēnis. in dicti dñi archiepi ꝛ ecclesie narbon. iniuriam ꝑuidicij ꝛ gravamen. quare cū sibi non sit ius talia faciendi. peto ipsum ꝓo tanta transgressione puniri. ꝛ ei ꝓpetuū silentiū impom super his. ꝛ ne decetero talia attentare ꝑsumat pervos sentētialiter inhiberi. extra de

2 vsupali. ex tuarum. c. di. cōtra morē. extra vt lit. pen dē. c. j. ¶ Et scias qđ archiepo ꝛ prouincia terra coñ. de iure subest ecclesie archiepo narbon. idē dico de archiepo ꝛ ecclesia acquen. sicut litteras plures apostolicas. ꝛ regias ꝛ alia plura ꝛ sufficientissima documēta vidimus super hoc in archiuis ecclesie narbon. idē etiā est de archiepo ꝛ ecclesia arah lateñ. vt ꝓs. viij. q. iij. artaldus. b

De renūciatione. Rubri.

Quomodo ꝛ qñ ꝛ quibus iuribus instrumētis publicis debeat ꝛ possit renunciari. no. §. de renun. ꝛ conclu. i ¶ Notandum

i 1 qđq; quis asserit alium suo beneficio renunciasse. quare illud beneficiuz impetrat: vnde sic li. coram executore conci. LJ. Coram ꝛc. ꝓpono q cū nuper talis suo beneficio in manibus sui episcodus dicit illum ep̄m possibile est qđ postea sedes illa facta fuit metro politica sicut' nouissime per dominuz nostrum clementē. vj. ecclesia epi scopalis praged. suffraganea magnitudine facta est archiepiscopalis regente illam olim fratre ꝛ socio nunc patre ꝛ dño arnesto de boemia iam diu licentiato in iure canonico.

De renūciatione. Rub. Ad hāc pertinet questio. super regula nō firmatur de infirmo qui renūciauit in manibus ꝑsbyteri recipientis nomine episcopi ꝛ canonici statim elegerunt.

ADDE an valeat renunciatio facta in manibus alterius quā ordinarij pau. de cast. consi. cccxj. ꝛ an impetrans ꝓ renunciationē habeat docere de titulo beneficij renunciantis Roma. consi. cccxlv. ꝛ senex renuncians in curia non ꝓeiudicat habētibus expectatiuas cum clausula anteferri ſm Old. consi. cccxxiij.

i Quando ꝛ quibus.

De renuncia. ꝛ cōclu. incipit in ver. ꝛ qz hic. ꝛ durat vsq; in fi. ibi autē in ꝓncī. remissionē dedi ad. viij. qōnes.

¶De supplenda negligẽtia prelatorum rubrica. Huic adaptaꝛ̃ questio regule contra eũ an eligens iure deuoluto arctet̃ ad id qđ arctabat eligentes.ꝛ ad rubricã se.de temp.or.pertinet questio regule imputari de diacono qui se arctauit ad vltima quattuoꝛ tẽpora anni. et tunc non potuit ordinari.

Sic concipi.li. coram vobis ꝛc.

¶De etate et qualitate rub. Huꝰ ista rubrica ẽ tripartita et qđo penes aliquos coꝛrupta: scripsi in nouel. super eadẽ rubrica. Duas autẽ qõnes Joã.de deo. ꝛ tertiam Barto. dixi. scripsi.e.ti. c.fina.đ quib⁹ fiet mẽtio. j. super rubrica de prebendis.

Otest sic ꝛc.

ADDE an ad prioratum ruralẽ sine cura possit mioꝛ xiij. annis assumi Fed. consi.xlix.

a ¶Licet canõli.vj.que tamẽ non probat ad qđ inducitur. illa esti licet arctet promotus ad parrochiales eccleſiã. qđ j.annũ fiat sacerdos non tñ requirit promouendum esse in sacris de quo vide bic. e. tit. preterea.

b ¶A iudeo. sup.vel xpiano vt.j.remittam.

c ¶Translato. vide quod ibi scripsi in gl. ij. ꝛ in remissione ibi data.

d ¶Necessarij.ex hoc perpendere potes qđ rub.seq.fuit additio quã auto: ponere non intendebat:sed ppter decre. Alex.quã allegat posuit ipsaꝛ rubricam.qua posita debuit hunc ver.cancellare propter id quod posuit in fi.

e ¶Ger.non est etiã.ꝛ habetur.c.ti.de priui.abbate.ij.lib.vj.

¶De sacra vnctione rub. Ad summissas recurre ꝛ potissime Hosti.

Ciendum est.

f ¶C.vj.mẽsiuꝰ hoc tẽpus conueniebat bene iuri antiquo. c.di. qñ.ꝛ de transla.c.ij.ver.sed neq; illud.sed totũ qđ sequiꝝ discrepabat ab illo.ꝛ qz multũ conuenientia videntur que sequunt scire debes qđ propter scisma qđ fuit tẽpore Alex. iiij. per eum ꝛ post eum vsq; ad tẽpora Inno.iiij.qui demũ depositus Federicũ.vt de re.iur.ad apostolice.lib.vj.multi iuuenes ppter eoꝝ potentiã fuerunt promoti ad ẽpatus sicut de vno scripsi.de elec.cum in cunctis.super ver.quibusdã. Item predicto Inno.successit Alex.iiij.natione campanus cui displicuit qđ illi iuuenes sic promoti vel procuratores vel administratores dati non pmouebanꝝ etiã ad sacros tantũ. vnde per suam cõstitutionẽ prouidit vt sequiꝝ maxime:qz vnus ex illis dicebatur laicasse uerũt tales promotiones.ꝛ bonifacio.ꝛ cõpositoribus sexti nõ fuit visum cõgruere illas cõstitutiones poni in.vj.ꝛ sic fuerũt reuocate vt.j.

De supplenda negligẽtia prelatorum. Rubrica.

Sic conci.ZJ.Coram ꝛc. propono ego episcopus vel archiepꝰ talis ecclesie. qđ olim vacante tali ecclesia vel prebenda.capitulũ talis ecclesie ad quos primo loco spectabat eius collatio.ecclesiã ipsam conferre infra.vj.menſiũ spaciuꝫ nõ curarunt. Cum igitur secundum statuta laterañ. concilij ad me sit conferendi deuoluta potestas peto p vos eidem capitulo sententialiter iniungi:vt me patian tur libere vti potestate dictam ecclesiã conferendi: vel ne collationem per me factaꝫ impugnent: vel ne institutuꝫ per me molestare presumant. extra de cõcess.preben.nulla.extra de supplen. negli. prela. per totum. ¶Que autem hic desunt.vide.j.de prebẽ. ꝛ de concess.preben. ¶In tribus autem tit. seq. nõ sunt necessarij li.

De etate ꝛ qualitate et ordine preficiendorum. Rubrica.

Oteſt sic cõci.libellus.ZJBEZ. Coram ꝛc.propono contra.p.cui collata est talis ecclesia: vel dignitas vel electus est quod ipse non potest ascendere ad ordines quẽ illius beneficij cura requirit: vel est infans qui scipsuꝫ nescit gubernare.vel non erat in sacris vel fuit medicus vel chirurgicus.propter cuius in curiam multi obierunt:vel erat tẽpore receptionis excommunicatus vel non erat in sacris cuꝫ fuit electus:vel non nouit donatum. vnde peto ipsum ab ecclesia vel dignitate seu prelatura remoueri. extra de etate ꝛ qualitate capitulo secundo ꝛ tertio. ꝛ. c. preterea.ꝛ.c.ad aures.ꝛ duobus.c.sequen.ꝛ capitulo penultimo.ꝛ.c. vltimo.lxxxvj. distinctio. cũ multa.extra de homicid.tua. Vel si sit beneficium cum cura collatum ei qui non est in sacris. conclude sic: quare peto per vos declarari sententialiter dictaꝫ ecclesiam de iure vacare. ipsumq;. p. nullum ius ex dicta collatione in ea habere:vt in decre. Grego.x.

a de electio.licet canon[a]. ¶Quero vtrum iudeus

2 possit hodie ordinari a iudeo[b].ꝛ dicunt quidam q

b sic. argumen.xlv. distinctione qui sincera.ego dico contra:quia non habent ianuam sacramentoꝝ.s. baptismum.xxxij.distinctione.§.verum.ver. pozro. extra de presbytero non bapti.veniens.nec fundamentum prima questione prima cum paulus.xxiij. questione prima vbi sana.ablatum est enim ꝛ translatum ab eis sacerdotium leuiticum. vt extra de cõ

c stitu.translato[c].ꝛ.ij.questione.vij.§.qđ de his.propesi.ver.hinc est quod iere. sed qui contrarium tenent exponũt ibi sacerdotio idest principatu: quia

3 non habent regem:sed tu tenes:vt premisi. ¶Unde Moyses ꝛ aaron qui fuerunt maximi sacerdotes.vt.xxij.distinctio.sacro.in fi.non possent bodie conferre ordinem in prima forma: quia verba illa iam non habent vim vel efficaciam. cuꝫ sacerdotiũ sit ab eis ablatum vt dixi.ꝛ oporteret ordinem conferri ab his qui sunt recte ordinati secundũ claues ecclesie[a] Christo beato Petro concessas.vt extra de summa trinita.c.j.§.vna. ¶In duobus autẽ ti-

d tu.sequentibus non sunt lib.necessarij[d]. ¶Quib⁹ possit abbas conferre tonsuram.vide.j. de prinile.

e versi.non est etiam[e].

De sacra vnctione. Rubr.

1 Ciendus est ¶quod omnibus electis ad ecclesias cathedrales statutus est terminus.vj.menſium ad consecrationis munus obtinendum infra quod niſi illud su-

f sceperint:iusto impedimento cessante suspensi sunt ab administratione temporalium ꝛ spiritualium.ꝛ si sic steterint per alios sex menses capitula ad que spectat electio alios eligere possunt nulla indulgẽtia petita vel concessa obstante. illi autez qui intra annum.xx.existentes constituti sunt procuratores ecclesiarũ suarũ.postquã.xx.annũ cõpleuerint:se faciens ad oẽs sacros ordines pmoueri alioquin ab administratiõe spiritualiũ ꝛ tẽporalium sunt suspẽsi. ꝛ sic cõpleto.xxv.anno nõ fuerint cõsecrati.priuati sunt illis ecclesijs ipso iure.hec leguntur in cõst.alex. iiij.de sacra vnct.cũ ad romanã.ꝛ.c.qz olim.§ ¶In hoc tit.ꝛ se.non est li.necessarius.

De filijs presbytero rum. Rubrica.

¶Quia olim quas bodie nõ habemus.ꝛ sic sunt reuocate p.primuꝫ sexti libri in fi.

¶De filijs presbyteroꝝ. rub. Presbyteri ignosci. si ad verba iuris misceo q̃ sunt facti mihi cõstat multos sacerdotes de suis filijs in sacerdotio gentis habere spẽ vbertatis diuine gratie ꝛ bonoꝝ huiꝰ spei cõclusionez ex mea psona sumẽtes diuinaꝫ potẽtia fateoꝛ ꝛ taliũ meritis detrahere non itẽdo nec ignoro que leguntur. lvj.di. p totuꝫ. nec obstꝫ sum me vidisse aliquos sic genitos notabiliter virtuosos. respectu tñ numeri valde raros coitũ talẽ detestoꝛ ꝛ soluꝫ ad argumenti destructionez ex tali spe parẽtũ intendo cõstat hic legẽtibus me vidisse patrẽ meũ puruꝫ laicũ ꝛ pria tõ sura carẽte fecisse ferentẽ antique forme mãtelli pelle foderata agnina modicũ ei⁹ forte habens pro limbo vt illius tẽporis mos habebat vnũ autẽ in colore ꝛ forma illi simile nouiter mihi feci deo duce in elemosynã conuertendũ. magister fuit in grãmatica:sz nõ doctor scholas tenẽs recte ex opposito ecclesie sancti benedicti de porta noua cui⁹ bodie sum plurib⁹ aliꝭ cõpatronus. ibiq; sub eo didici prias lras.ꝛ grãmatice erudimẽta dũ esset octẽnis vt puto cũ cepit esse clericꝰ.ꝛ breuiter cũ ecclesia sancte marie rotunde galutiozũ vacaret.receptis certis ordinib⁹ ad illã obtinuit pfitari: filios esti q̃ pluriũ illoꝝ nobiliũ docuerat.ppter qđ ꝛ qz prudens erat amicabaꝰ eidẽ.ecclesia ẽt corruerat:qz turris carbonẽsiuꝫ ex opposito ibi sita partialitate destructa coꝛruit sup illã quã ex pecunia prius cõgregata reparꝫ fecit in forma rotũda vt prius fuerat.extabat esti nobilia fundamẽta.interpono qđ ecclesia erat parua nimis ad qđ preter paruitatẽ territoꝛij rotũditas cõferebat.inter ecclesiã esti turris erat habitatio rectoris in qua studui ꝛ pfeci.ꝛ adhuc ibi erat vacuuꝫ.bene vt estimo quiuꝫ pedũ qđ totũ bodie in forma quadra tz ecclesia quaz edificari fecit nobilis de domo sua ons bonifacius legũ doctoꝛ ꝛ miles.ꝛ aliqđ ego cõtribui.ꝛ vt retinerẽt rotũditatis nomẽ formam ibi forꝭ rotunda in qua virginis est imago fieri ꝛ pingi feci.ꝛ demũ parietẽ medium ecclesie p quẽ seruus diuidit ꝛ nuper ecclesie paui mẽtuꝫ. Redeo ad prius dicta.postq; subviro multe reuerẽtie magistro bonifacio de pergamo qui ẽt postea fuit sacerdos ꝛ canonicus pergamẽsis studiũ perfeci grãmatice a quo pronosticũ habui me futuꝝ fore do

In hoc

ctoꝛẽ cuius narratio qz lõga nõ scribit.sed petaꝫ a sciẽtibus perscire volẽtes.suspicoꝛ qđ hec possent esse vltima mea scripta ppter qđ ꝛ qz pluribus sunt cõia hoc ad olim cõcepta nolui plus tradere.

1 In hoc titu.ꝛc.

a ¶Inter ceteras.diuersos casus dubios in dispẽsationib⁹ factis ẽt p papã cũ illegi- 1

timꝰ scripsi.e. ti.lib.vj.c.j.et ij.ad q̃ tollẽda vidi et habeo sub bulladispẽsationẽ quãdã factam ad mei petitionẽ p papã Joãnẽ cum genito tñ ex soluto et soluta a

huiꝰ forme tecũ vt predicto nõ obstãte defectu ẽt i eccle- 1

sijs cathedralibus q̃buscũq; ad beneficia quecũq; ecclesiastica ẽt si digni tates vel personat⁹ existãt. et curaz habeant aliarũ vnã ꝛ plures si mul ꝛ plures ꝛ quecũq; vicib⁹ succesſiue . ita videlz qđ plu- b

ralitatẽ hmõi difficiozũ pinde pseq̃valeas ac si de legitimonio natus esses libere ac lucide eligi promoueri possis autozitate apostolica de speciali

gratia dispẽsamus.nulli ergo ꝛc.ꝛ incipiẽdo ab vltimis illud eligi et pmoueri.tollit dubiũ qđ scripsi in decre.ij.super ver.restringi. fm qđ diri in decre.ij.sup ver.verisimile illud vnũ seu vnã ꝛc.vsq; ibi. successiue tollit dubiũ de quo in decre.j.scripsi in decre.pe.ꝛ sup vlt.glo.ꝛ in decre.non potest.de ꝓbẽ.c.ij. sup verbo primis. vt curã habeant animarũ tollit dubiũ de quo ibi scripsi super.g.hoc intelligo ꝛ qđ probatur per clemẽ.de preben.c.j.ẽt si dignitas vel psonatus existant tollit dubiũ qđ scripsi in decre.ij.in.ij.gl.ꝛ qđ no.gui. ẽ.ti.ij.§.fi.ver. quid si dispẽsatũ.iiij.in ecclesijs cathedralib⁹ quibuscũq; tollit dubiũ duplex de quo scripsi eo.ti.c.j.sup gl.intelligo clausula illa ita videlz lati⁹ fuit petita q̃ cõcessa:qz restricta fuit ad pluralitatẽ:vt p3 fuit etiã de ẽpalibus expresse petitũ.sed non cõcessum bis pmissis adiuuãdo qđ scripsi in pte.decre.ij.sup ver.verisimilẽ qđ aliqui fateri nolunt qđ illegitimus dispẽsatus ad beneficiũ possit hoc tacito beneficium impetrare. dicẽtes q̃ in dispẽsato remanet quedã nebula cuius taciturnitas facit ipetrationẽ surrepticiã p ipsam decr.cui rñde vt ibi dixi qđ ibi addit dispẽsatio dispẽsationi.vnde mutatis verbis aliud est cũ tractamus de exercitio actus circa qđ dispẽsatio emanauit.an alterius dispensationẽ ppriam requirẽtis.ꝛ hoc sedo casu loquit illud.c.ſ.de pluralitate que est noua dispẽsatio.impetratio vero beneficij est executio prime vt ibi dixi ꝛ ex cõtrario sequereꝰ qđ necessaria esset duplex dispensatio vna expressa reliqua tacita sez dicendo non obstante defectu natalij quẽ pateris super quo tecũ alias extitit dispẽsatũ.si vero dicere non ob.qđ super defectu natalij tecum extitit dispẽsatũ nec esset inepta locutio ponere pro obstãti id qđ nõ ob.sed proficit.cum igitur per prima dispẽsationẽ iam ius quasi regenerationis habuerit. ff.de na.rest.l.ij.in fi.ꝛ.l.iij.ꝛ.l.fi.ꝛ de in ius voc. sed si hac.§. patronum. ibi aliud si natalib⁹ ꝛc.ꝛ.C.de nup.impialis ibi.nã oi macula ꝛc. facit. ij. q.iij.in fi.de symo.ex diligẽti.in fi.nã vt legitimus poterit ipetrare intellige ad beneficiũ qđ sua dispensatio oprehẽdat.sed nunqd in ecclesia cathedrali.ẽ.remiſi ad scripta in decr.j.sup gl.intelligo. Illud etiã declarãdo.sciẽdũ est qđ dispẽsatio natalij qñq; est arcta ꝛ arida vt cũ dispẽsaꝰ in ordinib⁹ ꝛ qđ habere possit beneficiũ ecclesiasticum. ꝛ hic

De seruis non ordinãdis ꝛ eorum manumissione. Rubrica.

Sic in hac materia ¶concipitur libellus. ZJBELLUS. Coram ꝛc. conqueroꝛ de.p. seruo meo quod a mea fugiens pte me ignorante:ant ꝺdicente se fecit in accolitus vel lectoꝛem vel subdyaconuꝫ seu diaconũ ordinari. vnde peto ipꝫ mihi restitui ꝛ in seruitutem meam redigi.si vero esset pbyter fact⁹ petes eum in peculio cõdemnari. Item dyaconus potest pro se vicariuꝫ dare.idẽ in subdyaco. extra eo.titu. c.ij.ꝛ.c.nullus.liiij.dist. si seruus absente.ꝛ.l. sequẽ. ex antiquis.ꝛ.c.se.ꝛ secundum huiusmodi materie varietatem:variare potes libellos:qđ dic vt no.extra eo.c.lij. ¶Item super libertatibus ꝛ eaꝝ reuocationibus: ꝛ manumissionibus concipe diuersos libellos ꝛ instrumenta[b]: vt infra de natis ex libero ventre.Sed ꝛ serui domino contra coꝛrumpẽtez ipsius serui animum faciendo forte cum de bono malum:vel de malo deteriozem: datur actio serui coꝛrupti.ff.de seruo coꝛrup.l.j. in princi.ꝛ.§.fi.sic ergo conci.ZJB.Coram ꝛc.conqueroꝛ de.p. qui seruũ meum coꝛrupit. suadendo sibi dolo ꝛ fraude: vt me contẽneret:vel mihi res meas subtraheret.puta tales propter quod deteriozatus est seruus i.ꝛ. ideo illa.ꝛ.ꝛ etiaz res quas mihi subtraxit peto:ꝛ adhuc propono acti.serui coꝛrupti.hoc probatur.ff.c.l.j.ꝛ

tenere posset dictũ Jo.mo.qđ per id in cathedrali non posset institui. sed est alia dispẽsatio ampla qđ possit pmoueri ad ordines ꝛ beneficia ẽt si curã habeant animarũ.cũ igitur illarum regimẽ sit ars suprema.de eta.ꝛ qua.c.pe.absurdũ esset dicere qđ canonicã cathedralis ecclesie non posset habere.ꝛ hic ꝓcedit dictũ Archi. de quo.§.ꝛ ibi vide qđ scripsi post Host.de rescr. postulasti. In his non procedere arg.a patri vel minori ꝓcedat in diuersis speciebus ꝛ in cõnexis.vide quod dixi §.de leg.§. fin. super.iiij.versi cu.ꝛ not. quod in prima quaz dixi arctaz posui beneficium in singulari.in secunda quam dixi ampla posui beneficia i plurali.ampliozat̃ est q̃ si dignitates ꝛ personatus exprimeret ampliꝰ ma vero ẽ quã supra posui. et adhuc ampliozi cessa fuisset vt fuit petita.antiqui autemz summiste vtebantur his ꝟbis mihi me magna maioꝛ maxima qđ plene p Host. in summa huius titu.§.vlti. post princ.hoc scias quod opinio que excludit ecclesiam cathedralem fundatur hodie super decreta.quãuis. j.§. primo.de preben.libro sexto cuius tamen finem ad hanc partem audiui sic reuolui si scribitur de beneficio prouideri ꝛ prouincia cathedralis:ꝛ metropolitana includitur vt ibi dispẽsatio ad beneficia per totum oꝛbem vagatur.ꝛ sic plusquam per prouinciam.fortius ergo cathedralem includet.

ADDE de hac additione vt per Oldra. consilio. ccvj. incipiente puncta breuia.

¶De seruis non ordinandis ꝛ eorum manumissione. Rubrica.

¶Non mirũ si ordinari non possunt:quia nec testes nec publici nuncij esse possunt:super quo vide.ẽ.de test.§.j. versicu. item quod est seruus de manumissione seruoꝝ ecclesie vide per Host.co.ti.§.penul.

¶Est sciendũ qđ pileus sua qõne.cxvij.ponit qõnem de minoꝛe. xx. annis qui non seruata solẽnitate legis heliescẽtie seruos recepto magno precio manumisit ꝛ iurauit contra manumissionem non venire.ꝛ soluit quod contrauenire non potest per autenticã sacramenta . C.si aduersus venditio. que vult valere alienationẽ rerum suarum inter quas est manumissio seruoꝝ um vallatas iuramento.vnum scias quod multi dicunt simpliciter minoꝛem ex quo potest testari potest post se seruos manumittere.ꝛ sic dixit Hostiẽ.vbi supra cautius locutus est goff. in summa huius titu.parte.ij.versic.manumittere. ꝛ Gin. vt scripsi.eo.titu.c.secundo in secũda glo.qui cum Azone ꝛ Accur.dicunt illud verum in vltima voluntate.inter viuos autem requiritur qđ non sit minoꝛ.xx.ꝛ quare dicam non sit minoꝛ.xx.vide Azo. C.de vindi. liber.versi.si potest quis vbi exprimit hoc dictum propter eum qui ingressus est diem vltimum.xx.annoꝝ qui non est maioꝛ.xx.annoꝝ ꝛ tamen manumittit.dixisset ergo cautius Hosti.quod posset libertates relinquere dictum Azo.vide in summa de testamen.manu. verſic. quis autem possit. Accur.super auten.sed hodie.C. qui manumit. nõ poss.ꝛ institu.eod.titu.ad fi.in glo.hodie.ꝛ in coꝛpoze. vt spon. lar.§. primo vbi est expressum.

Sic in hac materia.

b ¶Et instrumenta.sup.emancipationum.